

TALOUSARVIO 2025
TALOUSSUUNNITELMA 2026-2027

Kaupunginjohtajan esitys
KH 28.10.2024

Ei julkisuuteen ennen 28.10. klo 16.30

1. Sisällysluettelo

1.	ESIPUHE	3
2.	TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	6
2.1	Yleinen taloudellinen tilanne	6
2.2	Kuntatalous	6
2.3	Kotkan kaupungin kehitys	7
2.4	Kotka 2030 -strategia	8
2.5	Kotka 2030 kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet talousarviovuodelle	10
2.6	Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit	14
3.	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT	14
3.1	Toimintaympäristön muutokset	14
3.2	Talousarvion valmistelu	15
3.3	Toimintakate	15
3.4	Toimintatuotot ja toimintakulut	16
3.5	Verotulot	17
3.6	Valtionosuudet	18
3.7	Rahoituserät	20
3.8	Poistot ja tilinpäätöserät	20
3.9	Talousarviovuoden 2024 tilikauden yli/alijäämä	21
3.10	Taloussuunnitelman laadinta	21
3.11	Kokonaistuottojen kehitys taloussuunnittelukaudella	22
3.12	Taloussuunnittelukauden toimintakate	23
3.13	Verotulojen kehitys taloussuunnittelukaudella	23
3.14	Valtionosuksien kehitys taloussuunnittelukaudella	24
3.15	Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto	26
3.16	Poistot ja arvonalentumiset taloussuunnittelukaudella	27
3.17	Alijäämän kattaminen	27
3.18	Henkilöstösuunnitelma	29
3.19	Investoinnit	30
3.20	Ilmastobudjetti	32
4.	TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE	34
4.1	Kuntalaki	34
4.2	Talousarvio ja -suunnitelman rakenne	35
4.3	Rakenteelliset muutokset ja vertailtavuus	35
5.	TALOUSARVION SITOVUUS JA TOTEUTUMISEN SEURANTA	35
5.1	Talousarvion sitovuus	35
5.2	Talousarvion seuranta ja raportointi	37
6.	KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA KAUPUNKIKONSERNI	38
6.1	Päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio	38
6.2	Konsernirakenne	39
7.	KÄYTTÖTALOUSOSA	40
7.1	Kaupunginhallitus	40
	Yleishallintopalvelut	42
	Elinkeinojen edistäminen ja kaupunkikehitys	46
	Tukipalvelut	54
	Asiakaspalvelu	58
	Viestintä	58
	Lakiasiat	58
	Henkilöstöasioiden yksikkö	59
	Talousyksikkö	59
7.2	Ympäristölautakunta	60

Ympäristönsuojelu	61
Ympäristöterveydenhuolto	65
Rakennusvalvonta	67
7.3 Kaupunkirakennelautakunta	70
Kaupunkisuunnittelu	72
Tekniset palvelut	82
7.4 Hyvinvointilautakunta	94
Hyvinvointi ja työllisyys	96
Nuorisotyö	107
Liikuntapalvelut	114
Kulttuurin vastuualue	117
7.5 Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta	127
Opetustoimi	128
Varhaiskasvatus	136
8. INVESTOINTIOSA	148
8.1 Kaupunginhallitus	148
8.2 Ympäristölautakunta	149
8.3 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	149
8.4 Kaupunkirakennelautakunta	150
8.5 Hyvinvointilautakunta	152
8.6 Investointien yhteenvedo	153
9. TULOSLASKELMA	154
9.1 Kaupungin taloussuunnitelma 2025–2027	154
9.2 Kaupungin rahoituslaskelma 2025–2027	155
9.3 Kaupungin tuloslaskelma talousarviovaiheittain	156
9.4 Lautakuntien toimintakatteet	157
10. RAHOITUS	159
10.1 Verotulot	159
10.2 Valtionosuudet	159
10.3 Rahoitustuotot ja -kulut	159
10.4 Poistot ja arvonalentumiset	159
11. Kustannuspaikkarakenne	160
12. Täytäntöönpanomääräykset	171
LIITTEET: TA -aloitteet	171

1. ESIPUHE

Vuoden 2023 alusta maassamme astui voimaan yksi suurimmista, ellei suurin, aluehallintouudistus itsenäisen Suomen aikana, kun koko maan sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut siirtyvät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Tämä valtava muutos oli yli kaksi vuosikymmentä jatkuneen sote-palveluiden uudelleen tarkastelun lopputulos. Nyt tämä uudistus on ollut voimassa kohta kaksi vuotta ja niin kunnat kuin hyvinvointialueet ovat enemmän tai vähemmän mukautuneet uudistukseen. Uudistuksen kynnyksellä pohdimme sitä, että johtaako tämä muutos siihen, että kunnat sekä kaupungit voivat jatkossa panostaa sekä keskittyä muuhun kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamiseen ja rahoittamiseen. Pohdinta oli siinä mielessä oikea, että mahdollisuus paneutua muihin kuntien tuottamiin palveluihin oli aito, mutta panostaminen ja erityisesti taloudellinen panostaminen ei olekaan ollut mahdollista. Sekä itse sote-uudistus että globaali maailmantalouden tilanne on johtanut siihen, että isolla osalla kunnista ja hyvinvointialueista ei ole taloudellisia resursseja vastata palvelujen järjestämiseen eikä tuottamiseen. Tässä esipuheessa uskallan ennustaa, että hyvinvointialueiden osalta tulemme lähivuosikymmenen aikana näkemään muutoksia ja uudenlaisia ratkaisuja, joka tarkoittavat myös kuntakentälle kasvavia paineita erityisesti taloudenhallinnan osalta. Sinällään Kymenlaakson hyvinvointialueen toiminta on lähtenyt hyvin liikkeelle, ja yhteistyö kaupungin kanssa on ollut sujuvaa ehkä joitain toimijoiden rajapinnassa olevia asioita lukuun ottamatta.

Tällä hetkellä kuitenkin näyttää siltä, että ei hyvinvointialueilla eikä kunnilla ole riittäviä taloudellisia resursseja vastata palvelujen tarpeeseen ja kysyntään riittävällä tavalla. On nähtävissä, että tämä johtaa koko valtakunnan tasolla julkisen talouden säästöpaineesiin ja vaikutukset tulevat näkemään koko kuntakentässä ennemmin tai myöhemmin. Vaikka sinällään sote-uudistus oli tarpeellinen ja pitkään odotettu, niin hyvinvointialueiden kaksi toimintavuotta ovat osoittaneet se, ettei tässä muutoksessa ole ikävä kyllä voittajia taloudellisessa mielessä. Kymenlaakson maakunnassa olimme osaltamme "latuja aukaisevassa tilanteessa", jossa teimme yhdessä muiden maakunnan kuntien kanssa laaja-alaisen sote-kuntayhtymän jo vuonna 2019. Toimimme silloin aikanaan niin kuin valtiovalta toivoi, mutta siitä ei valitettavasti jäänyt meille paljon meriittiä. Päinvastoin, kun teimme aikanaan esimerkiksi palkkaharmonisoinnin kuntayhtymän sisällä, niin tämä näyttää jäävän kokonaan kuntien vastuulle. Ja pelkästään tämä yksittäinen seikka on tarkoittanut meille yhä edelleen pienentyneitä valtionosuuksia, jotka vaikuttavat Kymenlaakson kuntien ja myös Kotkan kaupungin talouteen tulevina vuosina.

Osittain hyvinvointialueuudistuksen takia on koko maan tasolla aloitettu selvitys valtionosuusuudistuksesta. Sinällään selvitystyö on paikallaan, mutta valitettavasti selvityksen kohde on tässä tarkastelussa pelkästään peruspalvelujen valtionosuus. Peruspalvelujen valtionosuuden alla olevat toiminnot ovat kuitenkin vain 10–15 % kuntien kokonaismenoista. Toisin sanoen esimerkiksi opetustoimen ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat tämän selvitystyön ulkopuolella. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä käytettiin puheenvuoroja sen puolesta, että kunnista tulee jatkossa elinvoimakkaita, kun sosiaali- ja terveydenhuollonpalvelut järjestetään "vahvemmillä hartioilla" ja kunnat voisivat keskittyä alueen elinvoimaan. Ikävä kyllä nyt uudistuksen jälkeisen kahden vuoden kokemuksen perusteella voimme todeta, että taloudelliset resurssit eivät tätä ajatusmaailmaa täysin tue. Tässä on myös kaikkien hyvä tiedostaa, ettei tämä mahdollinen valtionosuusuudistus tule tätä tilannetta paremmaksi muuttamaan, vaan kuntatalouden osalta ratkaisut tulee löytää omasta kunnasta tai kuntakonsernista. Lisäksi tuoreimman tiedon mukaan valtionosuusuudistus siirtyy vuodelle 2027 eli talouden tasapainottamisen tasoa on yhä vaikeampi arvioida tarkalla tasolla.

Hyvinvointialueuudistus leikkasi kaikilta kunnilta kunnallisveroprosentista 12,64 prosenttiyksikköä ja lainsäädännön mukaan kunnat eivät voineet muuttaa kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2023. Vuoden 2024 kunnallisveroprosentti on Kotkassa ollut kyseisen muutoksen jälkeen 9,4 %, kun lainsäädäntö vaati päättämään kunnallisveroprosentit yhden kymmenesosan tarkkuudella. Tässä kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä niin vuodelle 2025 kuin suunnitelmavuosille 2026–2027 kunnallisveroprosentin on oletettu pysyvän samalla tasolla. Samalla tavalla nykyiset kaikki kiinteistöveroprosentit on ajateltu pysyvän nykyisellä tasolla eikä niihin tässä vaiheessa esitetä muutoksia.

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä verotuloja vuodelle 2025 ennustetaan kertyvän kaiken kaikkiaan 136,3 milj. euroa, josta kunnallisveroa on noin 110 milj. euroa, kiinteistövero noin 18,0 milj. euroa ja yhteisövero noin 8,5 milj. euroa. Valtionosuudet on arvioitu tasolle, joka on likimain 12,4 milj. euroa vuonna 2025. Talousarviovuoden kasvaviin valtionosuuksiin vaikuttaa merkittäväällä tavalla TE-palvelujen siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle ja tämä tason nosto ei siis liity aiemmin mainittuun valtionosuusuudistukseen. Tämä TE-palveluihin liittyvä uudistus tulee kuitenkin aikanaan vaikuttamaan merkittävästi kuntatalouteen myös meillä Kotkan kaupungissa. Pelkästään uudistuksen lähtökohta on sellainen, että näennäisesti kasvavat valtionosuudet eivät ole edes lähtökohdaltaan sellaisella euromääräisellä tasolla, jolla valtio on itse TE-palveluja järjestänyt. Lisäksi tehtävien siirtämiseen kunnille liittyy myös se, että kuntien maksuosuus ns. työttömyyden sakkomaksuista tulee nousemaan varsin merkittäväällä tavalla. Kotkan alueella työttömyysaste on perinteisesti ollut koko valtakunnan sekä nykyisen Kaakkois-Suomen TE-toimiston keskiarvoa korkeampi, joka jatkossa tarkoittaa kaupungille vielä nykyistä suurempaa maksuosuutta työttömyyden kuluista. Lisäksi ilmiönä on ollut ja vaikuttaa edelleen olevan, että erityisesti Etelä-Kymenlaakson muista kunnista muuttaa työttöminä olevia henkilöitä Kotkan kaupungin alueelle, joka edespäin tulee vieläkin nostamaan nimenomaan Kotkan kaupungin kustannusvastuuta TE-palveluista. Nämä yksityiskohdat tulevat todennäköisesti jatkossa vaikuttamaan kaupungin talouteen, mutta niiden kokonaisvaikutusta on vaikea täsmällisesti ennustaa euromääräisesti, joka tuo oman haasteen erityisesti

suunnittelukauden talouden arviointiin. Joka tapauksessa TE-palvelujen siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle tuo sekä kepin että porkkanan sille, että TE-palvelut pitää olla toimivia ja tehokkaita jatkossa. Tältä osin alueellamme on kyllä tehty erinomaisen hyvää yhteistyötä niin koulutus kuntayhtymän Ekamin, ammattikorkeakoulu Xamk Oy:n, elinkeino-yhtiö Cursor Oy:n, yrittäjäjärjestöjen kuin kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Alueemme suunnittelua ja toimintaa on sekä kiiteltä että ihasteltu myös valtakunnan tasolla ja tästä meidän on syytä olla ylpeitä ja kiittää kaikkia valmistelijoita, jotka ovat vieneet uudistusta meillä eteenpäin. TE-palvelujen myötä valtiolta siirtyy kaupungin palvelukseen työntekijöitä hieman vajaa 90 henkilöä ja luonnollisesti toivotamme heidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi kaupunkiorganisaatioomme. Ainakin alkuvuoden 2025 toiminnot jatkavat fyysisesti nykyisissä tiloissa valtion virastotalolla, jossa kaupunki tulee olemaan vuokralainen. Etsimme kuitenkin tälläkin hetkellä konsernitasoisesti ratkaisuja siten, että jatkossa TE-palvelujen vaatimat tilat olisivat jatkossa kaupunkikonsernin omistuksessa olevia tiloja.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 17.6.2024, 216 §, vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026–2027 laadintaperiaatteet. Nyt käsitellyssä oleva kaupunginjohtajan talousarvioesitys on laadittu pääosin em. kokouksessa päätettyjen periaatteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksen laadintaperiaatteiden jälkeen talousyksikkö on valmistellut tähän talousarviovaiheeseen uuden ennusteen kuluvaan vuoden talouden toteumasta, joka on onneksemme positiivisempi kuin kesäkuun käsitelyssä. Joka tapauksessa valmistelijat ovat laatineet esitykset ohjeiden mukaisesti, taloutta sopeuttaen ja pitäen mielessään aiemmat linjaukset, joiden mukaan toimintamenot jäädytetään ensi vuoden ja suunnitelmavuosien osalta kuluvaan vuoden 2024 tasolle. Kaupunginjohtajan johtajakokouksessa, jossa keskityimme talouteen 28.8.2024, 56 §, sovimme joidenkin vastuualueiden sekä toimintayksiköiden mahdollisuudet poiketa raamiohjeistuksesta, koska tuolloin oli selvillä, että kaikki eivät onnistu eivätkä pysty pitäytymään annetussa raamissa usean eri ulkoisen paineen takia. Kaikille päättäjille, valmistelijoille sekä pääluottamusmiehille jo tässä vaiheessa kiitos hyvin sujuneesta yhteis- ja valmistelutyöstä. Kun kuluvaan vuoden ennustetta on pystytty korjaamaan paremmalle tasolle, niin mahdollisuudet ylittää raami joissain tapauksissa, on ollut perusteltua.

Isossa kuvassa olemme onnistuneet yhteistyössä niin päättäjien kuin henkilöstön kanssa tasapainottamaan kaupungin talustilannetta viime vuosien aikana, mutta meillä on edelleen nähtävillä haasteita monesta eri suunnasta. Olemme viime vuosina toimineet niin, että erillistä talouden tasapainottamisen ohjelmaa emme ole erikseen laatineet, vaan sopeuttamis- ja säästötoimenpiteet olemme vieneet suoraan talousarvioon. Tämä on tähän saakka toiminut hyvin ja seuranta on ollut yksinkertaisempaa euromääräisellä tasolla. Niin kaupungin kuin kaupunkikonsernin tasetilanne antaa myös mahdollisuuden siihen, että erillisiä talouden tasapainottamisohjelmia ei ole tarpeen laatia.

Tähän kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen päivitetyn ennusteen perusteella tämän vuoden talous toteutuu noin 5,8 milj. euroa alijäämäisenä. Uuden ennusteen mukainen tulos on huomattavasti parempi kuin kuluvaan vuoden talousarviossa, jossa ennakoimme tilikauden olevan alijäämäinen noin 13 milj. euroa. On mahdollista, että tämän vuoden lopullinen tulos tulee olemaan vielä tässäkin vaiheessa ennustettua parempi, joka kuvastaa hyvällä tavalla sitä, että organisaatiomme on sitoutunut mainiosti talouden tasapainottamiseen. Kun vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaisesta kaupungin taseeseen kertyneestä ylijäämästä (44,1 milj. euroa) vähennetään kuluvaan vuoden edellä ennustettu alijäämä (5,8 milj. euroa) ja lisätään edellisten tilikausien 1,1 milj. euron oikaisuerä, niin kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan olevan talousarviovuoden 2025 alussa 39,4 milj. euroa. Kaupungin oma tasetilanne antaa siis mahdollisuuden ottaa vastaan kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä vuodelle 2025 esitetty noin -9,6 milj. euron alijäämä. Konsernitaseeseen kertyneen ylijäämän osalta tilanne on vielä huomattavasti parempi.

On kuitenkin selvää, että vastaavan suuruisia alijäämäisiä vuosia ei voi olla lukuisia peräkkäin, mutta kuten edellä on todettu, kaupungin ja koko kaupunkikonsernin hyvä tasetilanne sallii nyt pitemmän aikavälin sopeuttamisen sekä tulojen, että menojen osalta. On hyvä huomata tässäkin yhteydessä, että taseeseen kertynyt ylijäämä osoittaa sen, että olemme onnistuneet tasapainottamaan Kotkan kaupungin taloutta muutamien takana olevien vuosien aikana varsin onnistuneesti. Taustalla on ollut joitakin yksittäisiä ja onnekkaita tapahtumia, mutta ennen kaikkea hyvä yhteishenki niin päättäjien kuin valmistelijoiden sekä kaikkien muiden työntekijöiden kesken ovat luoneet pohjaa yhteiselle menestymisellemme. Samankaltaista yhteistyötä, henkeä sekä ajatusmaailmaa on syytä jatkaa keväällä tulevien kuntavaalien jälkeen, koska tulevat ajat näyttävät haasteellisilta myös lähivuosina talouden osalta.

Kaupungin investointiohjelman olemme laatineet jo useamman vuoden ajan taloussuunnitelmaa pidemmälle ajanjaksonalle ja niin myös tällä kertaa vuosille 2025–2029. Investointien suhteen on olemassa erilaisia tahtotiloja sekä paineita monelta eri taholta ja niistä muodostuva ohjelma on enemmän tai vähemmän esityksenä kompromissi tai yhteisymmärrys päättäjien toiveista ja valmistelijoiden näkökulmasta. Investointisuunnitelman kohdalla on kaikkien hyvä muistaa ja tiedostaa se, että viiden vuoden investointiohjelma pakostakin elää vuosittain siten, että nopeita välttämättömiä kohteita voi tulla esiin ohjelmassa mainittujen kohteiden lisäksi. Yhteistasoltaan nettoinvestoinnit ovat vuosille 2025–2029 noin 86,3 milj. euroa, jossa vuoden 2025 taso on noin 27,0 milj. euroa. On syytä huomata, että pitkällä aikajänteellä vuotuinen investointitaso tulisi olla keskimäärin samalla tasolla kuin vuosikate, jolloin kaupunki ei velkaantuisi lisää. Nykyennusteen mukaan kaupungin investointien taso on aivan liian korkea, koska vuosikate ei vaikuta riittävän millään tavalla tulevien investointien rahoittamiseen. Toisaalta on havainnoitava se, että konserniyhteisöillämme ovat myös omat investointihaasteet, joissa emokaupungin tuki tulee joiltain osin tarpeelliseksi.

Kuluvan vuoden aikana olemme huomanneet, että korkotaso on ollut jonkin verran laskusuunnassa, mutta korot ovat kuitenkin edelleen aiempiin vuosiin, viime vuotta lukuun ottamatta, nähden hieman korkeammalla tasolla. Tämä tosi-seikka omalta osaltaan vaikuttaa kaupungin ja konsernin tuleviin investointien rahoitukseen.

Konserniyhtiöiden osalta kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä on noudatettu aiempaa normaalia kaavaa, jossa omistajaohjausjaosto on käynyt yhtiöittäin läpi niiden esittämät tavoitteet ja toimenpiteet. Kokonaisuudessaan Kotkan kaupunkikonserni on hyvin vahvassa tilassa konsernitaseeseen kertyneen ylijäämän näkökulmasta, jota on noin 112,5 milj. euroa. Nykyisellään kuntia koskettavat kriisikuntakriteerit määräytyvät pitkälti konsernilukujen valossa, joka omalta osaltaan kertoo myös sen, että myös valtion taholta kuntien halutaan kiinnittävän huomiota enemmän koko kuntakonserniin eikä pelkästään emokunnan eikä yksittäisen konserniyhteisön taloudelliseen asemaan. Tämä on hyvin perusteltua, mutta samalla kuntien välisessä vertailussa on hyvä muistaa, että kuntien konsernirakenteet poikkeavat toisistaan hyvin merkittäväällä tavalla. Kotkan kaupungin konsernirakenne on kokonaisuudessaan varsin laaja sekä monitahoinen ja pitää sisällään pääosin hyvin toimeentulevia yhteisöjä. Konserniyhteisöjen ja konsernikokonaisuuden arviointia on hyvä tehdä koko ajan. Esipuhetta kirjoittaessa ennustan, että todennäköisesti joudumme pohtimaan konsernirakenteen tarkoituksenmukaisuutta ja yhteisöjen mahdollisuutta palvella kaupungin toimintaa jo tulevan talousarviovuoden aikana.

Kesän 2024 jälkeen olemme aloittaneet uuden strategian valmistelun ja tavoitteena on, että nykyinen valtuusto hyväksyisi uuden kaupunkistrategian talvella / keväällä 2025 ennen kuntavaaleja. Strategiaa laadimme varsin mielenkiintoisessa tilanteessa, jossa uusia yksityisiä hankkeita on useampi vireillä ja toivottavasti niistä osa lähtee toteutumaan jo lähikuukausien aikana. Vaikka näiden yksityisten hankkeiden toteutuminen luo uskoa ja elinvoimaa, niin strategian skenaariotyöskentelyn myötä, olemme huomanneet, että toteutuessaankin ne eivät ratkaise kaupungin haasteita liittyen esimerkiksi väestökehitykseen tai talouteen. Strategiatyö ja sen hyväksyminen on kuitenkin lopulta valinnan tekemistä. Esipuheessa rohkenen toivoa ja uskoa siihen, että valtuustomme pystyy päättämään, että kaupunkimme uusi strategia tulee olemaan nykyisen strategian kaltainen. Uskallamme päättää ja tehdä valintaa painopisteistä, joihin panostamme ja toisaalta tohdimme myös valita aiheita, joihin emme panosta niin paljon. Taloudelliset realiteetit huomioon ottaen, meillä ei ole missään tapauksessa mahdollisuutta siihen, että tulevaisuudessa meillä olisi kaikille kaikkea.

Kokonaisuudessaan Kotkan kaupungin talous on talousarviovuonna 2025 ja taloussuunnitelmavuosina 2026–2027 edelleen varsin haasteellisessa tilanteessa nyt tiedossa olevien lukujen valossa, vaikkakin viime vuodet ovat olleet varsin positiivisia talouden näkökulmasta. Onneksemme olimme ennättäneet ottaa merkittäviä askeleita kohti tasapainoista taloutta jo aiempina vuosina, jonka vuoksi meillä ei ole suurta paniikkia löytää yhdessä keinoja, joilla varmistamme talouden tasapainon myös jatkossa. Lisäksi kuten edellä on kirjoitettu, on alueellamme useita uudenlaisia hankkeita, jotka tuovat erilaista näkökulmaa haasteisiin. Haasteet eivät poistu uusien toteutuvien hankkeiden myötä, mutta koko kaupunkikonserni voi menestyä niiden myötä paremmin myös tulevaisuudessa.

2. TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Tiedot vuoden alkupuoliskolta kertovat, että Suomen talous on alkanut kasvaa. Kun kasvu on käynnistynyt, on syytä olettaa, että kasvu myös jatkuu ja ripeytyy, kun epävarmuus hellittää ja matalasuhdanteen ote kuluttajista ja yrittäjistä kirpoaa. Noususuhdanteessa vuosina 2025–2026 kasvu on selvästi pidemmän aikavälin keskimääräistä vauhtia nopeampaa.

Julkisen talouden näkymiin ei vielä voi suhtautua yhtä luottavaisesti. Julkisen talouden alijäämät pienenevät, mutta julkinen taloudenpito pysyy riskirajoilla. Hallituksen päättämät toimet ja talouskasvun kiihtyminen pienentävät alijäämiä vuodesta 2025 eteenpäin. Velka uhkaa kuitenkin kasvaa edelleen suhteessa kokonaistuotantoon, vaikka alijäämien pieneminen ja talouskasvun kiihtyminen hidastavatkin velkasuhteen kasvua. Viitearvo, joka on asetettu julkiselle alijäämälle EU:n perussopimuksessa, on vaarassa ylittyä vuosina 2024–2025.

Jotta velka voisi vakiintua suhteessa kokonaistuotantoon vuoteen 2027 mennessä, hallituksen sopiman 9 mrd:n sopeutuskokonaisuuden – hyvinvointialueiden ja kuntahallinnon omat sopeutussuunnitelmat mukaan lukien – pitäisi toteutua suunnitellussa määrin ja suunnitellussa aikataulussa. Lisäksi talouden kasvu ei saisi yllättää negatiivisesti. Ja vaikka askel osuisi tarkasti lankulle vuonna 2027, arvioimme, että velkasuhde alkaa kasvaa uudelleen viimeistään 2030-luvulla.

Näin alhainen tuotannon, tuottavuuden ja tulojen kasvu ei riitä rahoittamaan hyvinvointivaltion palvelulupausta – niitä julkisen sektorin maksamia etuuksia ja tarjoamia palveluita, joita odotamme saavamme lakeihin perustuen ja maksamiemme verojen vastineeksi. Hyvinvointivaltion palvelulupaus on kestävä, jos se sopii talouden tulonmuodostuksen asettamaan raamiin. Epätasapainoa voi korjata kolmella tavalla. Palvelulupauksen voi määritellä uudelleen tulojen kasvun mukaiseksi ja säästää. Palvelulupauksen katteeksi voi kerätä veroina suuremman osuuden tuloista ottaen samalla huomioon, että verojen korotus todennäköisesti heikentää tulonmuodostusta. Työllisyyden ja tuottavuuden kasvua voi pyrkiä edistämään talouspolitiikan keinoin. On vaikea nähdä, miten velkasuhde kyettäisiin Suomessa vakauttamaan kestäväällä tavalla käyttämättä kaikkia näitä.

Hallituksen sopimasta 9 mrd:n sopeutuskokonaisuudesta säästöjä on n. 5,5 mrd. ja verojen korotuksia n. 1,5 mrd. Loput n. 2 mrd. ovat työllisyyttä ja talouden kasvua tukevien uudistusten varassa.

(Taloudellinen katsaus syksy 2024: [Talouden ennusteet - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\)](#))

2.2 Kuntatalous

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos vahvistui lähes 0,5 mrd. eurolla 1,75 mrd. euroon vuonna 2023. Vuosikate riitti kattamaan sekä poistot että nettoinvestoinnit. Vaikka vuosikatteen ja tulokset ovat olleet vahvoja koko 2020-luvun, vasta vuonna 2023 toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi koko kuntataloudessa positiiviseksi. Tuloksen paranemisen taustalla olivat pääosin sote-uudistukseen liittyvät kertaluonteiset erät. Sote-uudistuksen johdosta talouden volyymien supistumisen lisäksi myös tulo- ja menorakenteissa tapahtui merkittäviä muutoksia. Sote-uudistus myös vaikeuttaa talouden tunnuslukujen muutosten vertailua aiempiin vuosiin.

Kuntakonsernien yhteenlaskettu lainamäärä väheni huomattavasti vuodesta 2022. Vähennystä oli kaikkiaan lähes 4,8 mrd. euroa lainamäärän ollessa 38,8 mrd. euroa. Vähenneminen johtui sairaanhoitopiirien ja erityishuoltoapiirien lainojen siirtymisestä hyvinvointialueille. Nettoluotonanto eli toiminnan ja investointien rahavirta oli kuitenkin noin 0,5 mrd. euroa negatiivinen, joten investointeja on jouduttu rahoittamaan lainoilla ja kertyneillä rahavaroilla. Aiempien vuosien tavoin suurilla kaupungeilla oli selvästi suurimmat asukaskohtaiset lainamäärät ja pienillä kunnilla pienimmät.

Valtion talousarvioesitys sisältää lukuisia kuntatalouteen vaikuttavia toimenpiteitä, joista useimpien nettovaikutus kuntatalouteen on lähellä neutraalia tai hieman vahvistava. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutusten arvioidaan vahvistavan kuntataloutta kokonaisuudessaan noin 270 milj. euroa suhteessa edellisen vuoden talousarvioon.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2025 noin 3,4 mrd. euroa. Valtionosuus kasvaa vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 875 milj. eurolla ennen kaikkea vuoden 2025 alussa voimaan tulevan TE-palvelu-uudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen seurauksena.

Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelma pyrkii vahvistamaan kuntien toimintaedellytyksiä purkamalla normeja ja edistämällä kokeiluja. Ohjelmassa kerättiin kunnilta satoja norminpurkuehdotuksia, joista 160 on käsiteltävänä eri säädös- ja kehittämishankkeissa. Lisäksi hallitus päätti keväen 2024 kehysriihen yhteydessä kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä julkisen talouden vahvistamiseksi. Osana kokonaisuutta kunnan peruspalvelujen valtion-

osuuteen kohdistetaan 22,7 milj. euron valtionosuuden vähennys vuonna 2025. Kunnallisverotuksen efektiivisyyttä lisätään poistamalla tulosta tehtävä ansiotulovähennys ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä vauhdittaa kunnallisverotulojen kasvua vuonna 2025, mutta kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti. Kuntien verotulomenetysten korvaukset ovat 540,5 milj. euroa vuonna 2025. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa heikentyä vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 mrd. euroa negatiiviseksi. Vuonna 2023 kuntatalouden lainakanta oli noin 19,9 mrd. euroa, ja painelaskelmassa se uhkaa nousta tarkastelujakson lopulla 28,0 mrd. euroon. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino edellyttää palveluiden sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin

(Kuntatalousohjelma vuodelle 2025 Syksy 2024: [Kuntatalousohjelma - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\)](#))

2.3 Kotkan kaupungin kehitys

Työllisyyskatsaus

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa oli elokuun lopussa 14 647 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 1199 henkilöä (+9 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Kaakkois-Suomen elokuiseen mittaushistoriaan (vuodesta 2006-) peilaten työttömiä on seitsemänneksi vähiten. Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli tämän vuoden elokuussa 279 592. Luku on 12 % suurempi kuin vuosi sitten.

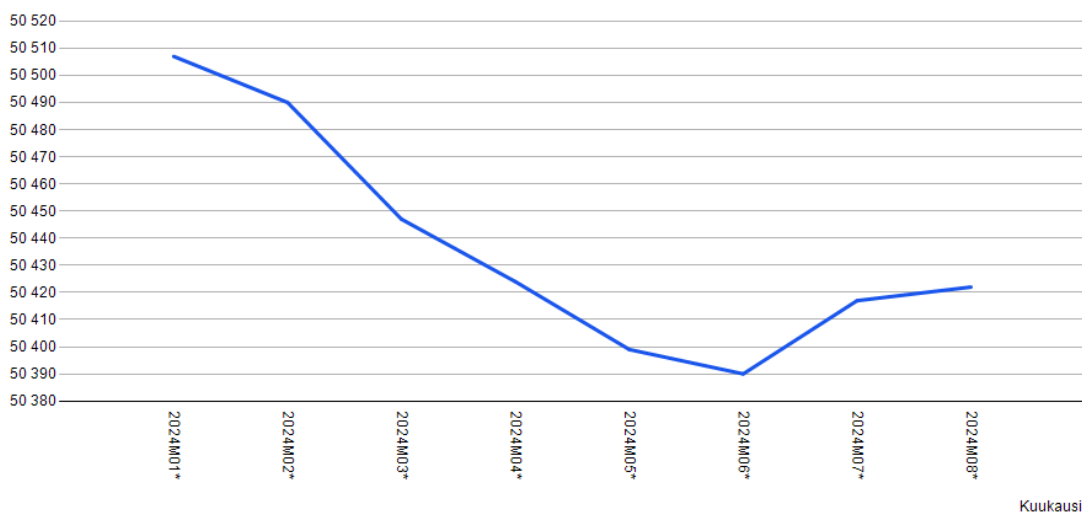
Lomautettujen määrä on hieman laskenut sekä vuodentakaisesta että heinäkuun luvuista. Elokuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli kokoaikaisesti lomautettuja yhteensä 1017, mikä on 4 % (-40 hlöä) vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Heinäkuuhun verrattuna lomautettuja oli 38 henkilöä vähemmän (-4 %).

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kaakkois-Suomessa 11,6 %. Kymenlaaksossa osuus oli 11,7 % ja Etelä-Karjalassa 11,5 %. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli elokuussa 10,4 %. Kaakkois-Suomen kunnittain tarkasteltuna korkein työttömyysaste oli Imatralla (14,4 %), Kotkassa (13,1 %) ja matalin Taipalsaarella (7,7 %).

(Työllisyyskatsaus elokuu 2024: [KAAKKOIS-SUOMI Työllisyyskatsaus Elokuu 2024 \(temtyöllisyyskatsaus.fi\)](#))

Kotkan kaupungin väestön kehitys jatkuu negatiivisena, tilastokeskuksen ennakkotilasto 2024:

Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.

(Tilastokeskus: [PxWeb - Valitse taulukko \(stat.fi\)](#))

2.4 Kotka 2030 -strategia

Kotka 2030 -strategia on valtuuston keskeisin väline Kotkan kaupungin toiminnan ja talouden pitkäjännitteisessä johtamisessa. Kuntastrategia on otettava huomioon kunnan talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisessa. Se myös ohjaa päätöksentekoa. Kuntastrategian pohjalta laaditaan lisäksi tarkentavia ohjelmia ja suunnitelmia. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuustokaudessa. Strategian toteutumisen seuranta toteutetaan osavuosisikastausten ja tilinpäätösten yhteydessä.

Kotkan kaupunkistrategian päivitys tehtiin kevään 2022 aikana osallistavasti. Kaupunkilaiset, kaupungin henkilöstö, konserniyhtiöt, yrittäjäjärjestöt ja yrittäjät osallistuivat päivitystyöhön eri tavoin mm. vastaamalla kyselyihin, osallistamalla keskusteluihin tai eri toimielinten kuten nuorisovaltuuston, ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston kautta.

Kotka 2030 -kaupunkistrategia hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 23.5.2022. Strategia pohjautuu aiempaan 2025-strategiatyöhön, joka palkittiin kunniakirjalla vuoden Strategiateko-kilpailussa.

Kotkan kaupunkistrategian kärjet ovat

Oppiva ja yrittävä Kotka – Koulutuksen, jatkuvan oppimisen ja yrittämisen kaupunki
Upean elinympäristön Kotka – Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki
Yhteinen Kotka – Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki

Kestävä talous, digitaalisuus, ilmasto ja luonnon monimuotoisuus luovat pohjan kaupungin elinvoimalle ja asukkaiden hyvinvoinnille.

Jokaiselle pojulle on omat strategiset mittarinsa. Lisäksi seurataan kaupunkitason indikaattoreita, joiden tarkoitus on kertoa monipuolisesti kaupungin kilpailukyvyn ja hyvinvoinnin kehityksestä. Lautakuntatason mittaristoilla seurataan lautakuntien alaisten tavoitteiden toteutumista.

Kaupunkistrategian poijujen mukaisesti on perustettu strategiaryhmät, joiden toimeksiantona on seurata poijujen toteutumista ja suunnitella tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavia ratkaisuja.

Kaupunkistrategia tarkentuu ja konkretisoituu eri ohjelmissa. Kotka2030-strategian tavoitteisiin liittyviä tarkempia tavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita kuvataan seuraavissa ohjelmissa:

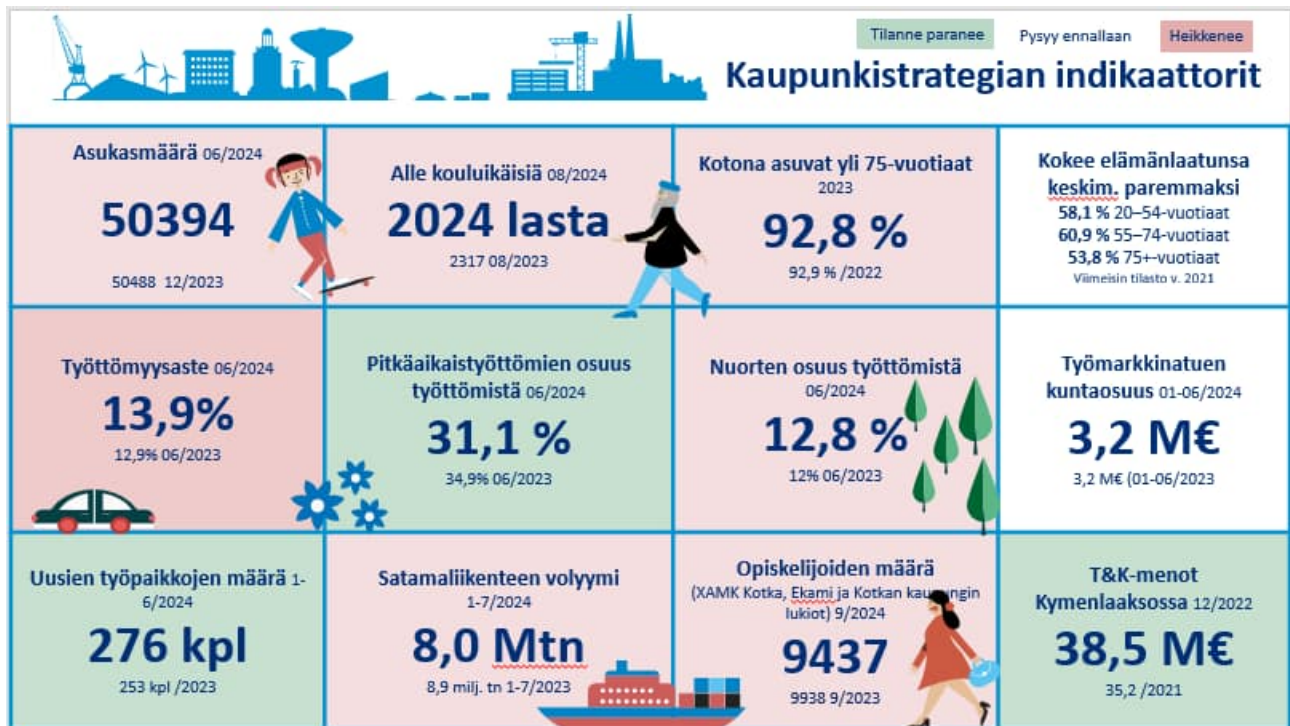
Kestävän liikkumisen ohjelma
Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus
Henkilöstöohjelma
Vetovoima- ja yrittäjyysohjelma
Kulttuuriohjelma
Osallisuusohjelma
Ilmasto-ohjelma
Toimitilaohjelma
Etelä-Kymenlaakson kotouttamisohjelma
Omistajapoliittiset linjaukset

Kaupunginvaltuusto päättää kaupunkistrategian päivityksestä. Kuntalain mukaan kaupunkistrategia tulee päivittää/laatia vähintään kerran valtuustokaudessa. Kaupunkistrategian uudistustyö on käynnissä.

KOTKA 2030

KAUPUNKISTRATEGIA

2.5 Kotka 2030 kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet talousarviovuodelle

Poiju 1: Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, jatkuvan oppimiset ja yrittämisen kaupunki.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	- Yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoindeksi (tilasto) - Korkeakouluopiskelijoiden määrä (tilasto)	- 370 - 3 000	
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön. Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä. 	- Yritysten määrän nettokasvu (aloittaneet-lopettaneet lkm) (tilasto) - Yritystoimipaikkojen liikevaihdon vuosimuutos% (tilasto)	- Nettokasvu positiivinen - + 3 %	
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	- Kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta Suomen Yrittäjien elinkeinopolitiikan mittaristossa (kysely)	- Elpon kokonaisarvosana yhtä hyvä tai parempi kuin vuonna 2024 (Mitataan vain joka toinen vuosi => seuraava 2026)	

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	-Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa % 8. ja 9-luokan oppilaista (kysely)	Jokaisessa yläkoulu- ja lukioyksikössä on mahdollisuus osallistua 100%	
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa % 8. ja 9. luokan oppilaista (kysely)	Kaikilla on mahdollisuus osallistua	
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat % (kysely) - Varhaiskasvatuksen osallistumisaste	Suunta laskeva - vähintään 1 v osallistuu 41 % 2 v 79 % 3 v 86 % 4 v 93 % 5 v 97 % - asiakaskyselyn ka 4,4	

	<ul style="list-style-type: none"> - Lasten moninaisuus otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa (asiakaskysely) - Oppilailla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa (kouluterveystutkimus) 	<ul style="list-style-type: none"> Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa koulussa. (vrt HVA:n tavoitteet) 	
--	--	---	--

Poiju 2: Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki.

Strateginen tavoite 3.

Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	<ul style="list-style-type: none"> - Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus (kysely) - Rekisteröidyt yöpymiset (tilasto) - Majoitusmyynti (tilasto) - Kävijämäärät keskeisissä kohteissa (oma seuranta) 	<ul style="list-style-type: none"> 85 % - 114 000 - 7,3 M - Päiväkävijöiden määrä 1 200 000 	

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	<ul style="list-style-type: none"> - Mielikuva Kotkasta asuinpaikkana, arvosana 4–10 (oma seuranta, muuttohalukkuustutkimus) - Kokonaisnettomuutto (tilasto kuukausittain) - Aloitetut rakennushankkeet (pientalot ja kerrostalot) - Asuntojen määrä tai m³ (tilasto kvartaaleittain) 	<ul style="list-style-type: none"> - Kokonaisvaikutelma 7 - positiivinen vuositasolla - 10 pientaloa ja 1 kerrostalo vuodessa - 4 tai 2000 m³ 	
Kehitämme joukkoliikennettä ja kestävän liikkumisen olosuhteita.	Joukkoliikenteen matkustajamäärä = matkamäärä	2 100 000	

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjastojen fyysiset käynnit asukasluvuun suhteutettuna (tilasto) - Kulttuurilaitosten ja -tilojen sekä museoiden ja kulttuuripalvelujen itse järjestämien tapahtumien asiakaskäynnit (oma seuranta) 	<ul style="list-style-type: none"> - 6.0 - 518 500 	

Poiju 3: Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Äänestysaktiivisuus % alue- ja kuntavaaleissa (tilasto)	Parannus edellisiin kuntavaaleihin 2021 ja aluevaaleihin 2022	
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	HYTE-kerroin (tilasto)	70	
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	- Työllisyysaste (tilasto) - Työttömyystuen kuntaosuus (tilasto)	- vähintään 68 % - enintään 10 milj.	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	- Päätöksenteon ilmapiiri kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa (itsearviointin tulos)	Kh vastausten keskiarvo 4,5 / 5 Kv vastausten keskiarvo 4,0 / 5	
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Kotkan kaupungin henkilöstötyytyväisyys ja sairauspoissaolojen kehitys (oma seuranta)	Työhyvinvointikyselyiden ja esimiesarvioinnin osalta hyvä taso säilyy ja paranee selvästi valtakunnan keskitason yli. Sairauspoissaolojen taso on kunta-alan keskiarvossa tai sen alle.	

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Joka toinen vuosi tehtävä kokonaisturvallisuuskysely (oma seuranta)	- Henkilöstö- ja sidosryhmäkyselytulosten kehityssuunnat ovat myönteiset.	
Edistämme arjen turvallisuutta.	- Päihdekysely	- Toteutetaan joka toinen vuosi - Vähintään 300 vastaajaa	

10 Kestävä talous

Kestävän talouden mittaristona hyödynnetään riisikuntakriteereitä, joiden tarkoitus on tukea kuntien taloutta sekä turvata lainsäädännön edellyttämät palvelut myös erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien asukkaille. Kriisikuntamittariston usean käytettävän kriteerin tarkoituksena on kuvata kuntakonsernin taloutta laajasti eri näkökulmista.

Kriisikuntakriteerit täyttyvät seuraavasti:

- alijäämäkriteerien osalta yksinään tai niin, että
- rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut 1-4 ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki raja-arvot.

Kriisikuntakriteeristö	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
	Kertynyt yli/alijäämä (kaupunki) ja Kertynyt alijäämä/asukas (konserni)	Alijäämä kuvaa tulo- ja meno-erojen kattamiseen pitkällä aikavälillä ja kriteerit säilyvät ennallaan. Raja-arvo: emokunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa Raja-arvo: Konsernin alijäämää on viimeisessä tilinpäätöksessä yli -1000€/asukas ja sitä edellisessä yli -500€/asukas.	
	1 Vuosikatteen ja poistojen suhde (konserni)	Negatiivinen kuntakonsernin vuosikate korvataan kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhteella. Suhteen taso kuvaa tilannetta, jossa konsernituloslaskelman vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja jossa kunnalle todennäköisesti syntyy alijäämää. Tämä kuvaa tulo- ja meno-erojen vajetta suhteessa poistoihin. Raja-arvo: konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	
	2 Tuloveroprosentti	Kunnan tuloveroprosenttia koskevaan tunnuslukuun raja-arvon muutos, jotta tunnusluku erottaisi selkeästi keskimääräistä tuloveroprosenttia korkeamman tuloveroprosentin kunnat, joilla talouden liikkumavara tuloveroprosenttia korottamalla on keskimääräistä rajoitetumpaa. Raja-arvo: 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (v.2024 = 7,51 %).	
	3 Lainojen ja vuokravastuiden määrä/asukas (konserni)	Kuntakonsernin lainamäärää koskevaa tunnusluku muutetaan siten, että lainamäärään lisätään vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä otetaan tunnusluku laskettaessa huomioon kunnan konsernitilinpäätöksen liitetietojen mukaisena. Raja-arvo: lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää 50 prosentilla keskimääräisen tason (v.2023 >12099).	
	4 Lainanhoitokate (konserni)	Konsernin lainanhoitokate tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo- ja meno-erojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita Raja-arvo: konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	

2.6 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kunnan ja konsernin johtamis- ja hallinto- järjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kokonaisvaltaista eli sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Tuloksellisimmillaan riskienhallintaa toteutetaan osallistavana prosessina. Riskienhallinnan tulee ulottua toiminnan kannalta kaikkiin keskeisiin sisäisiin sekä ulkoisiin tehtäviin ja toimenpiteisiin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on vahvistaa hyvää hallintoa ja yhdenmukaistaa johtamista sekä varmistaa, että kaupungille ja konsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toiminnan järjestämisen.

Strategisiin tavoitteisiin kohdistuvat riskit arvioidaan kaupunkiorganisaation talousarvioprosessissa kolme kertaa vuodessa: talousarvio-, osavuosiseuranta- ja tilinpäätösvaiheissa. Strategisessa ja operatiivisessa johtamisessa tarvittavaa osallistavaa riskienarviointia tehdään raportointijankohtien lisäksi jatkuvan seurannan periaatteella. Riskienhallinnan prosesseja on kehitetty vuoden 2024 aikana ja kehitys jatkuu vuonna 2025. Konserniyhtiöiden riskien raportointi toteutetaan talousyksikön toimesta omana prosessinaan.

Kaupunkikonsernissa raportoitavat riskit jaetaan neljään (4) luokkaan: Strategiset, Operatiiviset, Taloudelliset sekä Vahinkoriskit. Riskit voivat olla seurausta organisaatioiden sisäisistä toimenpiteistä tai ulkoisista tapahtumista. Luokituksen lisäksi tunnistetuista riskeistä arvioidaan niiden toteutumisen todennäköisyys sekä seurausten vaikutukset. Olennaisena tietona raportoidaan myös riskien hallinnan toimenpiteiden toteutumisen tilanne raportointihetkellä.

Pääpaino kokonaisvaltaisessa riskien hallinnassa: uhkien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa – on aina ennakoivissa toimenpiteissä!

3. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT

3.1 Toimintaympäristön muutokset

Taloussuunnittelukauden 2025–2027 valmistelua on tehty tilanteessa, jossa kunnan toimintaan ja rahoituseriin kohdistuu olennaista muutosta. Julkisten työvoimapaalveluiden järjestämisvastuu työ- ja elinkeinotoimistoilta siirtyy kunnille 1.1.2025. Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistus muuttaa kuntataloutta ja nostaa TE-kokonaisuuden kunnille merkittäväksi palvelukokonaisuudeksi.

Kunnan rahoituspohja muodostuu toimintatulojen lisäksi valtionosuus- ja verotulorahoituksesta. Valtionosuusrahoituksessa on tapahtunut viime vuosien Sote -uudistuksesta johtuen huomattavia muutoksia. Nämä Sote -hännät vaikuttavat talousarviovuoden 2025 valtionosuuksiin merkittävästi ja pienentävät kunnan saamaa valtionosuusrahoitusta. Toisaalta TE -palveluiden rahoitusosuus kasvattaa valtionosuutta huomattavasti. Kokonaisuutena valtionosuuksien vertailu edellisiin vuosiin on haastavaa, mutta sitä on pyritty kuvaamaan kohdassa 3.6.

Valtiovarainministeriö on 31.8.2023 asettanut kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelua varten valmisteluryhmän toimikaudelle 31.8.2023-31.12.2025. Työryhmän tehtävänä on arvioida kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kehittämistarpeita suhteessa kuntien tehtäviin ja toimintaympäristön muutoksiin, arvioida eri ratkaisuvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia taustaselvityksiin perustuen sekä laatia hallituksen esitysluonnos järjestelmän muutostarpeista. Tavoitteena on uudistaa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelman linjausten mukaisesti sekä lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Aikataulun osalta tavoitteena on, että hallituksen esitys voidaan antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2025 ja uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2027.

Valtionosuus-uudistuksesta johtuen taloussuunnittelukauden valtionosuuksien euromääräisiin arvioihin kohdistuu merkittävää epävarmuutta. Kuntalain mukaan talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelmakauden on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Valtionosuudet taloussuunnittelukaudelle 2026–2027 on pyritty arvioimaan mahdollisimman realistisesti, mutta lisätietoa arvioinnin tueksi ei ole ollut käytettävissä, mikä on tunnistettava arvioitaessa kunnan tasapainotilaa taloussuunnittelukauden lopussa.

Kotka on yhdessä Etelä-Kymenlaakson kuntien kanssa tehnyt keväällä 2023 päätöksen työvoimapaalveluiden järjestämisestä vastuukuntamallilla siten, että Kotka toimii vastuukuntana. Kuntien edustajat ovat yhdessä valmistelleet sopimuksen yhteisestä toimielimestä, mikä on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.9.2023. Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Yhteisen toimielimen talous on osa Kotkan kaupungin talousarviota ja taloussuunnittelua.

TE-palvelut ovat osa Hyvinvointilautakunnan alaista toimintaa ja taloutta. TE-palveluiden aloittaminen muuttaa kaupungin taloussuunnittelukauden tuloslaskelmaa laaja-alaisesti. Vastuukunta budjetoi jäsenkuntien maksuosuudet ja toiminnan kustannukset kokonaisuudessaan. TE- palveluiden valtionrahoitus sisältyy kunnan yleiskatteelliseen peruspalveluiden valtionosuuteen, eikä sitä kohdisteta Hyvinvointilautakunnan TE-palveluihin.

Kunta-alalle laadittiin kesäkuussa 2022 kolmevuotinen palkkaratkaisu. Nykyinen sopimuskausi päättyy 30.4.2025. Uuden sopimuskauden neuvottelut käydään keväällä 2025. Talousarviovalmistelussa on huomioitu nykyisen sopimuskauden perusteella arvio yleiskorotuksen määrästä.

3.2 Talousarvion valmistelu

Talousarvion 2025 valmistelu on käynnistynyt Kaupunginhallituksen päätöksellä 17.6.2024. Talousarvion 2025 kehysuunnittelun pohjana oli kuluva vuoden talousarvio (käyttösuunnitelma), johon arvioitiin seuraavan vuoden toiminnan muutoksista aiheutuvat olennaiset euromääräiset muutokset. Kesäkuun kehysvalmistelussa toimintakatteen arvioitiin olevan -141,1 milj. euroa.

Talousarviovuoden 2025 arvioitiin kesäkuun kehyslaskennassa päätävän – 11,3 milj. euron tilikauden alijäämään. Verotuloarvio pohjautui Kuntaliiton 24.5.2024 julkaisemaan verokehikkoon. Valtionosuudet kesäkuun kehikossa pohjautuivat huhtikuussa 2024 julkaistuihin Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön valtionosuuslaskelmiin.

Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion 2025 ohjeellisen aikataulun ja laadintaohjeet sekä kehysesityksen talousarviovuodelle 2025. Kehyskokouksessa esitetty talousarvion laadinta-aikataulua muutettiin kaupunginjohtajan johtoryhmän päätöksellä 9.9.2024. Syyskuulle suunnitellut lautakuntien talousarviokokoukset siirrettiin lokakuulle muiden kuin Ympäristölautakunnan osalta. Lautakuntien kokouksiirroista huolimatta talousarvioseminaarin aikataulua (18.10.) ei muutettu. Aikataulumuutoksen yhteydessä käytiin keskustelua seminaarivaiheen talousarvion "roolista". Tavoitteena on, että talousarvioseminaarissa esitetään mahdollisimman valmis kaupunginjohtajan talousarvioesitys, mikä lähetetään kaupunginhallituksen kokouksen 28.10. käsittelyyn.

3.3 Toimintakate

Talousarvion sitova toimintakate on ns. ulkoinen toimintakate, joka ei sisällä sisäisiä eriä. Toimintakate on toimintatuotosten ja toimintakulujen erotus. Kuntien toiminnan rahoituspohjasta johtuen kunnan toimintakate on negatiivinen.

Talousarvion 2025 valmistelun lähtökohtana oli nykyisten toimintojen toimintakulujen jäädytys vuoden 2024 tasoon. Johtajakokous päätti kokouksessaan 26.8.2024 poikkeukset edellä mainittuun linjaukseen. Päätös perustui vastuualueiden esityksiin ja toimintakustannusten lisäyspäätökset olivat yhteensä 1,7 milj. euroa.

Talousarvion kehysesityksessä toiminnan ja talouden olennaisin muutos syntyy TE-palveluiden järjestämisvastuun siirrostä valtiolta kunnille. TE- palveluiden kehysvalmistelun pohjana oli kevään valtionosuuslaskelmat, joissa erikseen esitettiin TE-palveluiden rahoitukseen liittyvät talousarviovuoden 2025 valtionosuutta lisäävät erät.

Kevään rahoituslaskelmissa TE-palveluiden rahoituslaskelmien yhtenä osatekijänä käytettiin työvoimapalveluiden kustannustasoa vuodelta 2022. Syksyllä julkaistavissa päivitettyissä rahoituslaskelmissa kustannustaso päivitettiin vuoden 2023 mukaiseksi ja lisäksi rahoituskokonaisuuden koko maan tasoa tarkennettiin. Muutosten seurauksena TE-palveluiden aiheuttama valtionosuusrahoitus sekä kunnille siirtyvien etuusmenojen kompensaaion yhteismäärä aleni huomattavasti. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellista, mutta kehysvaiheen talousarviovalmistelu perustui periaatteeseen, että TE-palveluiden kustannustaso määräytyy työllisyysalueen kuntien TE-palveluiden siirtymisestä aiheutuvan valtionosuusrahoituksen mukaisena. Valtionosuusrahoituksen pienentyminen talousarviovalmistelun edetessä aiheutti TE-palveluiden talousarviovalmisteluun huomattavan kustannusten karsimisen.

Talousarviovuoden 2025 toimintakate (ei sis. sisäisiä eriä) on kaupunginjohtajan esityksenä -142,3 milj. euroa. Talousarvion kesäkuun kehukseen verrattuna toimintakate heikentyi -1,2 milj. euroa.

Toimintakatteen olennainen muutos suhteessa kehukseen syntyy Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisista toiminoista. Syksyn talousarviovalmistelun aikana arvioitiin, että kehysvaiheessa asetettu ulkoinen toimintakate ei riitä kattamaan opetustoimen ja varhaiskasvatuksen vastuualueiden kuluja vuonna 2025. Johtajakokouksessa 26.8.2024 on linjattu, että opetustoimen talousarvioesitys lautakunnalle voi ylittää kehysten -1,0 milj. euroa ja varhaiskasvatuksen esitys voi ylittää kehysten – 0,5 milj. euroa. Nämä ylitykset on kohdennettu ensisijaisesti henkilöstökulujen tiliryhmään kattamaan sijaiskustannuksia.

Tarkemmat tiedot lautakuntien talousarviovalmisteluun vaikuttavista tekijöistä toiminnan ja talouden osalta esitetään käyttötalousosan lautakuntakohtaisissa esityksissä.

TULOSLASKELMA, t eur

Kotkan kaupunki	TP2023	KS2024	ENN 2024	Kehys2025	TAE2025	TAE2025 vrt Kehys25
Kaupunginhallitus	-19 714	-22 412	-21 437	-22 393	-22 178	215
josta toimintatuotot	431	944	1 004	750	786	36
ja toimintakulut	-20 145	-23 356	-22 441	-23 143	-22 963	179
Ympäristölautakunta	-1 217	-1 460	-1 460	-1 570	-1 601	-31
josta toimintatuotot	838	754	754	644	675	31
ja toimintakulut	-2 055	-2 214	-2 214	-2 214	-2 275	-62
Kaupunkirakennelautakunta	-18 495	-19 837	-17 136	-19 130	-19 225	-94
josta toimintatuotot	37 005	34 068	37 503	34 775	35 988	1 214
ja toimintakulut	-55 501	-53 905	-54 639	-53 905	-55 213	-1 308
Hyvinvointilautakunta	-16 643	-21 893	-20 399	-30 619	-30 184	436
josta toimintatuotot	10 295	3 174	3 923	6 420	6 008	-412
ja toimintakulut	-26 938	-25 066	-24 322	-37 040	-36 192	848
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-65 652	-66 588	-66 123	-67 364	-69 113	-1 750
josta toimintatuotot	6 327	4 828	4 397	3 872	3 461	-411
ja toimintakulut	-71 979	-71 415	-70 520	-71 236	-72 574	-1 338
TOIMINTAKATE (toimiel. sitovuustaso)	-121 722	-132 189	-126 555	-141 077	-142 300	-1 224

3.4 Toimintatuotot ja toimintakulut

Toimintatuotot talousarviovuonna 2025 ovat yhteensä 46,9 milj. euroa, kun kuluvan vuoden ennusteessa toimintatuottojen on arvioitu olevan 47,6 milj. euroa. Toimintatuottoihin sisältyvään valmistus omaan käyttöön erään on tehty kirjaustapamuutos. Kehyslaskennan vaiheessa investoinnille kohdistettavat henkilöstökustannukset (oman työn osuus) käsiteltiin talousarviovuotta 2024 vastaavalla tavalla, jolloin investointikohdistus pienensi käyttötalouden henkilöstökustannuksia. Vuoden 2024 aikana kirjaustapaa on muutettu ja investoinnille kohdistettavat henkilöstökustannukset kirjaantuvat valmistus omaan käyttöön tuloerään, ja kohdistus ei aiheuta henkilöstökustannusten pienentymistä. Kuluva vuoden ennuste ja toteuma on muutettu vastaamaan uutta kirjaustapaa. Alkuperäistä talousarviota 2024 vastaavaan käyttösuunnitelmaan ei ole tehty vastaavaa muutosta.

Toimintakulut talousarviovuonna 2025 ovat yhteensä - 189,2 milj. euroa, kun kuluva vuoden toimintakulujen on arvioitu olevan - 174,1 milj. euroa. Kehysvaiheessa toimintakulujen arvioitiin olevan - 187,5 milj. euroa.

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2 023	KS 2 024	ENN 09 2 024	KEHYS 2 025	TAE 2 025	TAE2025 ERO vrt KEHYS25
Myyntituotot	14 772	7 884	9 291	11 376	11 415	39
Maksutuotot	3 289	2 944	2 859	2 504	2 645	141
Tuet ja avustukset	6 433	4 553	4 499	3 452	2 767	-685
Muut toimintatuotot	29 428	28 386	29 757	29 129	28 912	-217
Valmistus omaan käyttöön	973	0	1 176	0	1 179	1 179
TOIMINTATUOTOT	54 895	43 767	47 582	46 460	46 918	457
Henkilöstökulut	-91 204	-92 040	-91 946	-95 555	-98 639	-3 084
Palvelujen ostot	-44 161	-42 309	-41 586	-45 142	-44 493	649
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 523	-13 458	-12 948	-13 463	-13 556	-92
Avustukset	-15 959	-16 455	-15 768	-21 633	-20 416	1 218
Muut toimintakulut	-11 769	-11 693	-11 888	-11 744	-12 115	-371
TOIMINTAKULUT	-176 617	-175 956	-174 137	-187 537	-189 218	-1 681
TOIMINTAKATE (toimiel. sitovuustaso)	-121 722	-132 189	-126 555	-141 077	-142 300	-1 224

Talousarvion kehysvalmistelussa henkilöstökulut esitettiin 95,6 milj. euron suuruisina. Kehysvalmistelu perustui kuluvan vuoden talousarvioon, jossa henkilöstökuluja pienentää arvio investoinnille kohdistettavista henkilöstökuluista. Talousarviossa 2025 ko. erä sisältyy (siirretty) toimintatuottoihin, mitä on selvitetty edellä toimintatuottojen kohdassa. Muu osa henkilöstökulujen lisäyksestä suhteessa kehukseen selittyy henkilöstökulujen kehystä tarkemmasta suunnittelusta.

Talousarviovalmistelun pohjana olivat palkkakustannukset elokuulta 2024, jolloin kuluvan vuoden palkankorotukset sisältyivät valmistelussa käytettyihin pohjapalkkoihin. Lisäksi palkkapoiminnan ajankohdan muutoksella varmistettiin opetustoimen henkilöstön ajantasaisuus. Talousarviovuoden 2025 palkankorotukset laskettiin näihin jo korotettuihin (kesäkuun 2024 yleiskorotus) palkkoihin. Kuluvan vuoden talousarvion (2024) pohjana oli toukokuun 2023 palkat, joihin on laskettu valmisteluvuoden ja talousarviovuoden korotukset eli korotukselle korotusta.

Talousarviossa 2025 henkilöstökulut ovat yhteensä 98,6 milj. euroa. Henkilöstökuluissa on huomioitu sopimusten mukaiset palkankorotukset sekä muutokset palkkojen sivukuluissa niillä tiedoin, mitä valmisteluvaiheessa on käytettävissä. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten voimassaolo päättyy 30.4.2025 ja neuvottelut jatkosopimuksesta käydään keväällä 2025. Talousarviovuodelle on arvioitu voimassa olevan sopimuskauden vuodelle 2025 kohdistuvat palkankorotukset (kehittämishjelmaera 1.2.2025) sekä edellisten vuosien tasoinen prosenttimääräinen yleiskorotus 2,5 % kesäkuusta 2025 alkaen. Neuvoteltavaan uuteen työsopimukseen mahdollisesti sisältyviä kehittämis- tai järjestelyeriä ei ole huomioitu.

Palkkakustannusten kasvu sisältää henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilöstölisäykset. Lisäksi henkilöstökustannuksiin sisältyvät sijaisvaraukset sekä hankerahoituksella rahoitettavan henkilöstön kustannukset. Hankerahoituksen tuloarvio sisältyy avustustuloihin.

Avustuksien kokonaiskustannus on laskenut olennaisesti kehysvalmisteluun verrattuna. Muutos syntyy TE-palveluiden palkkatukirahojen pientymisestä johtuen rahoituspohjan laskusta (valtionosuusmuutos, lisäselvitys ko. kohdassa)

3.5 Verotulot

VEROTULOT, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	KEHYS 2025	TAE2025
Kunnallisverot	112 257	102 356	104 957	110 000	109 795
Kiinteistöverot	17 091	17 800	18 085	18 000	17 988
Yhteisöverot	12 290	9 844	8 888	8 400	8 475
Verotulot yhteensä	141 638	130 000	131 930	136 400	136 258

Kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen 2025 verotulokertymän on arvioitu olevan 136,3 milj. euroa, missä on vähennystä kesäkuun kehysarviosta 0,1 milj. euroa. Verotuloarvio pohjautuu Kuntaliiton 24.9.2024 kehikkoarvioihin. Verotulokehikko pohjautuu valtakunnan tasoihin palkkakehitysarvioihin.

Kunnallisverotilitysten arvioidaan toteutuvan talousarviovuonna 109,8 milj. euron suuruisina. Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 8,5 milj. euroa ja kiinteistöveroja 18,0 milj. euroa.

Verotulot eivät ole vertailukelpoisia kuluvan vuoden kertymään, koska vanhojen verovuosien hännät (=korkeampi vero%) eivät enää kasvata verotilityksiä. Kunnallisveron vuoden 2025 kasvua selittää pääosin veropäätös ansiotulovähennyksen poistosta, mikä valtakunnan tasolla nostaa kunnallisveron tuottoa n. 300 milj. euroa. Lisäksi verotuksessa vähennyskelpoisten työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksujen alennus nostaa kunnallisveron tuottoa.

Ansiotulovähennyksen poisto on kuitenkin kunnille kustannusneutraali, koska valtionosuuksiin sisältyvä verotulomenetyksen korvaus pienenee vastaavasti. Tämä muutos on Kotkan osalta – 3,4 milj. euroa.

Veroennustekehikon päivitys perustuu pääosin syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Veroennustekehikossa on huomioitu toteutuneet verontilitykset elokuuhun 2024 asti sekä syyskuun verontilityksen tilannetiedon per 16.9.2024. Lisäksi olemme huomioineet Verohallinnon 9.9.2024 julkaisemat ennakkotiedot valmistuvista kunnallis- ja yhteisöverotuksista verovuonna 2023.

Yhteisöveron kehitykseen liittyy tällä hetkellä epävarmuutta. Loppukesästä alkanut yhteisöveron verovuoden 2024 ennakkoverojen heikko kehitys on jatkunut syyskuun loppuun asti.

Loppuvuoden kehitys ei näillä näkymin näytä piristymisen merkkejä, mikä on huomioitu Kuntaliiton yhteisöveron mak-suunpano- ja tilitysennusteessa.

Yhteisöverojen osalta talousarviovuoden 2025 kertymän arvioidaan olevan 8,5 milj. euroa, missä on alennusta kuluvan vuoden ennusteeseen 0,4 milj. euroa.

Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän talousarviovuonna 2024 yhteensä 18,0 milj. euroa. Kertymäarvio vastaa kuluvan vuoden ennustetta. Kiinteistöverokertymästä 61,5 % kertyy yleisen kiinteistöveron alaisista kohteista, joissa kiinteistöveroprosentti on 1,35 %. Kiinteistöveroprosenttien on taloussuunnittelussa arvioitu säilyvän ennallaan.

Kiinteistöverouudistusta on valmisteltu useiden vuosien ajan. Nykyinen hallitus on päättänyt, että kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta eduskunnalle tällä hallituskaudella. Hallitus on arvioinut, ottaen huomioon myös asumisen kustannusten yleisen nousun, että nykyisessä tilanteessa ei ole syytä antaa eduskunnalle uudistusesitystä, joka väistämättä lisäisi taloudellista epävarmuutta.

Kuluvan vuoden verotulojen ennusteen arvioidaan olevan 131,9 milj. euroa, mikä on edellistä osavuosisikatsauksessa arvioitua ennustetta 2,0 milj. euroa suurempi. Ennuste perustuu Kuntaliiton 24.9.2024 verokehikkoon, jossa on huomioidu kuluvan vuoden toteutuneet tilitykset elokuuhun saakka sekä viimeisimmän ennusteet loppuvuoden tilityksistä. Näiden tietojen perusteella Kotkan verotuloarvio on noussut huomattavasti kevään ennustearvioista.

3.6 Valtionosuudet

VALTIONOSUUDET, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	KEHYS 2025	TAE2025
Peruspalvelujen valtionosuus	5 875	-9 762	-10 639	-1 392	-1 409
Valtionosuuksien tasaus	11 016	8 934	8 943	7 531	10 476
Järjestelymuutoksen tasaus	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-1 955	-1 899	-969	-1 286	-969
Veromenetyksen kompensatio	7 795	7 906	7 776	4 394	4 341
Valtionosuudet yhteensä	22 730	5 178	5 111	9 247	12 439

Kaupunginjohtajan esityksessä talousarviovuoden valtionosuudet ovat yhteensä 12,4 milj. euroa, mikä on kesäkuun kehysarviota 3,2 milj. euroa parempi.

Talousarvion 2025 valtionosuusarvio perustuu Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön syyskuussa julkaisemaan ennakkoliseen laskelmaan kuntien peruspalveluiden valtionosuuksista vuodelle 2025. Varsinainen valtionosuus muodostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksen päätökset eivät ole käytettävissä talousarvion valmisteluhetkellä, jonka johdosta OKM valtionosuus on arvioitu talousarviovuoden 2025 valtionosuuteen kuluvan vuoden 2024 suuruisena.

”Peruspalveluiden valtionosuus” tilille kirjataan valtionosuudet ilman verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta. Valtionosuuden tasauksella kuntien valtionosuuksia tasataan verotuloihin perustuvalla tasausmenettelyllä. Laskenta perustuu laskennallisiin verotuloihin ja koko maan keskimääräiseen kunnallisveroprosenttiin. Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laskelmissa Peruspalveluiden valtionosuudella tarkoitetaan kuitenkin euromäärää, joka lasketaan edellä mainittujen lukujen erotuksena.

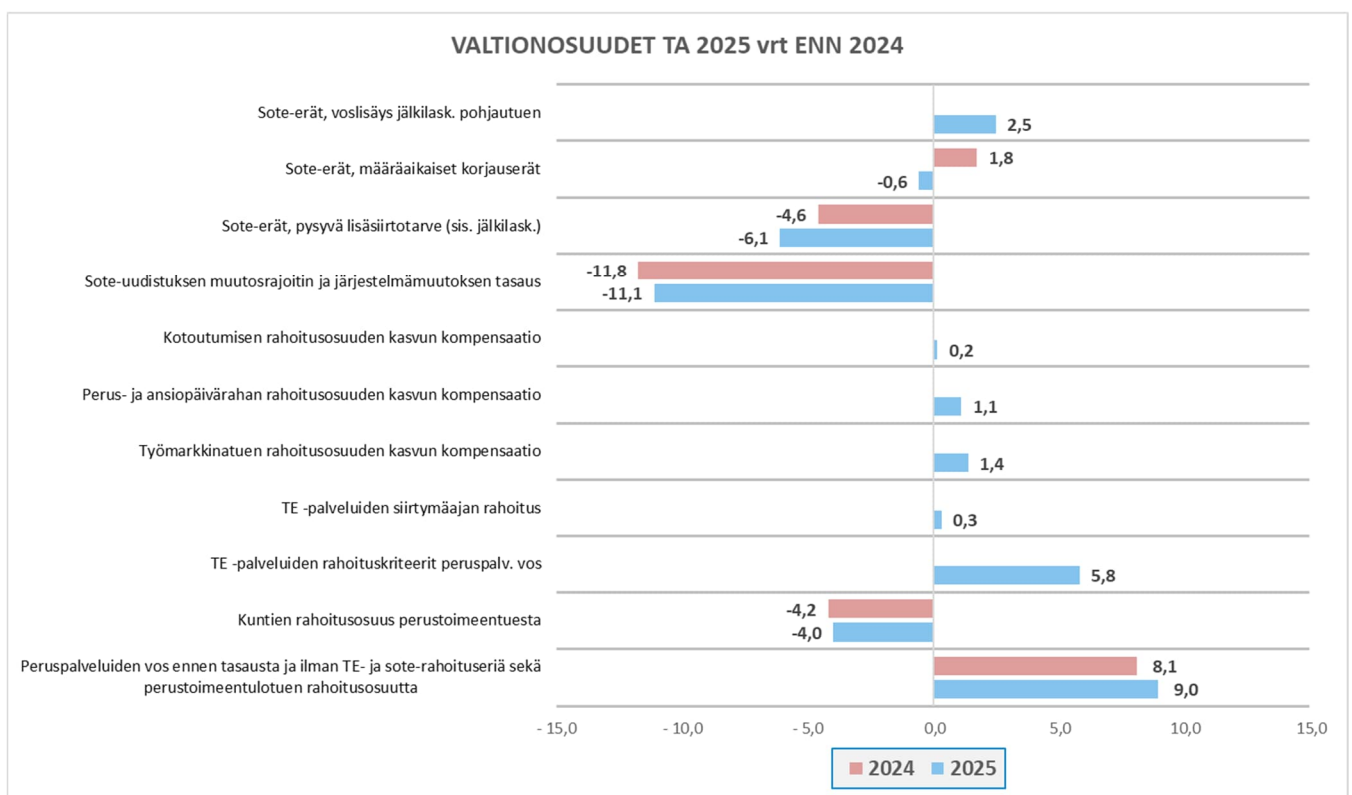
Kunnan peruspalveluiden valtionosuuden arvioidaan olevan talousarviovuonna 2025 9,1 milj. euroa, mikä muodostuu kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta ennen tulopohjan tasausta sekä verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kunnan peruspalveluiden valtionosuuden ennen tulopohjan tasausta arvioidaan olevan talousarviovuonna 2025 negatiivinen – 1,4 milj. euroa, mikä vastaa alkukesän kehysarviota.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen ennen tulopohjan tasausta vaikuttaa olennaisesti sote uudistuksen rahoituksen lopulliset rahoituslaskelmat sekä niiden vaikutusta kompensoivat päätökset. Sote -rahoituserien vaikutus kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen ennen tulopohjan tasausta on Kuntaliiton laatiman erittelytiedon mukaan Kotkalle kokonaisuudessaan – 15,3 milj. euroa. Tästä vähennyksestä – 2,1 milj. euroa on siirretty sisältyväksi valtionosuusprosenttiin, mikä vaikeuttaa Sote -rahoituserien vaikutuksen arviointia, koska erät eivät näy valtionosuuden omana laskentatekijänä. Alla olevassa kaaviossa sote -erien vaikutus on kuitenkin esitetty kokonaisuudessaan omina erinään eli kaavion sote -erät ovat yhteensä 15,3 milj. euroa.

Kunnan talousarviovuoden 2025 valtionosuuteen vaikuttaa olennaisesti TE-palvelu uudistus. Julkiset työvoima- ja yrittäjäpalvelut siirretään kunnille 1.1.2025 alkaen. TE-palveluista tulee osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Kunnille muodostuu uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kunnille siirtyy myös ELY-keskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja KEHA-keskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät. Kotkan kaupunki on yhdessä etelä kymenlaakson kuntien kanssa päättänyt muodostaa Etelä-Kymenlaakson Työllisyysalueen. Työllisyysalueen toimintaa ja taloutta käsitellään laajemmin Hyvinvointilautakunnan alaisissa palveluissa.

TE -palveluiden valtionosuusrahoitus sisältyy kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen ennen tulopohjan tasausta. Talousarviovuoden 2025 valtionosuuksissa TE-palveluiden rahoitusosuuksiin vaikuttaa siirtymäajan säännökset. Lisäksi rahoitusosuuksissa on huomioitu kunnan laajeneva rahoitusvastuu työmarkkinatuesta sekä perus- ja ansiopäivärahasta. Kokonaisuutena TE-palveluiden valtionosuusmuutokset kasvattavat kunnan valtionosuutta yhteensä 8,8 milj. euroa. Tähän sisältyy 2,5 milj. euroa edellä mainittuja rahoitusvastuun laajentamisen kompensatiota. Kompensaatiossa työmarkkinatuen osuus on 1,4 milj. euroa. TE-palveluiden siirtymäajanrahoituksen osuus on edellä mainitusta kokonaissummasta 0,3 milj. euroa. Siirtymäajan rahoitus pohjautuu arvioihin TE-palveluiden kustannustasosta sekä laskennalliseen osuuteen. Laskennallisessa osuudessa huomioidaan kunnan 18–64 vuotiainen määrä, mikä on valtionosuuden ikäkriteerin uusi luokitus. Lisäksi laskennallisessa osuudessa huomioidaan niin ikään uutena kriteerinä kunnan työttömien ja palvelussa olevien lukumäärä. Kolmantena laskennallisena kriteerinä huomioidaan vieraskielisten määrä, joka on sisällytetty valtionosuuskriteereihin. TE-palveluiden siirtymäajanrahoituksessa vieraskielisten määrän perushinta on kuitenkin vain osa vieraskielisyyden valtionosuuskriteerin perushinnasta.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty valtionosuuden muutos edelliseen vuoteen verrattuna ja jaoteltuna olennaisiin ja edellä esitettyihin sote- ja TE-palveluiden rahoituseriin. Peruspalveluiden valtionosuuteen ennen tulopohjan lisäystä sisältyy ja on aiemminkin sisällytetty (vos lisäykset ja vähennykset) osuus perustoimeentulotuesta, mikä on esitetty kaaviossa erillisenä.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus, minkä arvioidaan olevan talousarvio vuonna 2025 yhteensä 10,5 milj. euroa. Kehyslaskennan vaiheessa verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen arvioitiin olevan 7,5 milj. euroa. Kehyslaskennan arvio perustui Valtionvarainministeriön laskelmaan 29.4.2024. Verotuloihin perustuvan valtionosuuden olennainen muutos aiheutuu Kotkan laskennallisten verotulojen 4,0 milj. euron vähennyksestä, jolloin verotulojen tasaussumma kasvaa. Kotkan laskennallinen verotulo per asukas on laskenut 74 eur per asukas ollen nyt 1 905 eur per asukas. Valtakunnallinen tasausraja on viimeisimmässä laskemassa 2 134 eur per asukas (muutos edelliseen – 10 eur per asukas), jolloin Kotkalle syntyy tasauslisää 230 eur per asukas, josta valtionosuuslisäystä 90 % eli 207 eur per asukas eli kaikkiaan 10,5 milj. euroa. Kehyslaskennassa tasauslisä per asukas oli 148 eur eli kaikkiaan verotulojen tasaus oli 7,5 milj. euroa.

Valtionosuuksista on vuodesta 2020 alkaen eriytetty verotulomenetyksen korvaus. Verotulomenetyksen korvauksessa kyse on eduskunnan säätämistä kunnallisveroon tehtävistä vähennyksistä. Nämä pienentävät kunnallisveron tuottoa kunnista riippumattomista syistä. Kaikkia verovähennyksistä johtuvia menetyksiä ei korvata, vaan huomioon otetaan vasta vuodesta 2010 lähtien toteutetut veroperustemuutokset. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Verotulomenetyksen korvaus on talousarviovuonna 2025 vähentynyt olennaisesti. Tämä johtuu kunnallisveron ansiotulovähennyksen poistamisesta. Vähennyksen poistuminen kasvattaa kunnallisveroa, mutta vastaavasti vähentää valtionosuuteen sisältyvää verotulomenetyksen korvausta. Kustannusvaikutuksen tulisi yksittäisen kunnan osalta olla kustannusneutraali.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutena talousarviovuonna on käytetty kuluvan vuoden ennakoitua euromäärää - 1,0 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksesta ei ole saatavissa valtakunnallisia arvioita. Kuntaliitto tarjoaa laskentataulukkoapua oman kunnan kyseisen valtionosuuden laskentaan. Laskennassa hyödynnetään kunnan arvioita oppilasmääristä. Laskentataulukon hyödyntämistä kehitetään tulevissa talousarviovalmisteluissa.

Valtionosuuksien kehitysarvio taloussuunnittelukaudella esitetään kohdassa 2.13.

3.7 Rahoituserät

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	KEHYS 2025	TAE2025
Korkotuotot	2 800	3 476	4 277	5 310	5 213
Muut rahoitustuotot	4 213	4 440	4 516	4 243	4 235
Korkokulut	-5 141	-7 980	-8 752	-8 387	-8 889
Muut rahoituskulut	-38	-30	-35	-35	-35
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 833	-94	7	1 131	524

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotukseen sisältyy rahoitustuottoja ja -kuluja 0,5 milj. euroa. Kesäkuun kehyslaskennassa rahoituserien arvioitiin olevan talousarviovuonna 1,1 milj. euroa, kun kuluvan vuoden ennusteessa rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan olevan hyvin lähellä +/-0 milj. euroa.

Yleinen korkokehitys on ollut jonkun aikaa laskeva, jolloin korkomenot ovat pienentyneet vaihtuvien ja suojaamattomien korkojen osalta. Kaupungin velkamäärä on samalla myös kasvanut ja olemme ottaneet uutta pitkäaikaista lainaa, mikä puolestaan nostaa korkokustannuksia. Nettona korkokulut kokonaisuus on noussut 0,5 milj. euroa suhteessa kehukseen, mikä aiheuttaa korkosuojauksista tuleva laskeva hyöty korkotasojen laskiessa.

Korkotuotot koostuvat kokonaisuudessaan konsernin antolainojen tuotoista. Muihin rahoitustuottoihin sisältyy Kotkan Energian osinkotuottoja 3,0 milj. euroa sekä HaminaKotka Sataman Svop -tuloutusta arvio 0,5 milj. euroa omistajilleen. Lisäksi osinkotuloja kertyy Kuntarahoitukselta 0,45 milj. euroa ja takauksista saatavat korkotuotot ovat noin 0,28 milj. euroa.

Rahoituserien taloussuunnittelukauden tiliryhmäkohtaiset erittelyt esitetään talousarviokirjan lopussa luvussa rahoitus.

3.8 Poistot ja tilinpäätöserät

POISTOT JA ARVONALENTUMISET, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	KEHYS 2025	TAE2025
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 606	-15 858	-15 862	-16 579	-16 104
Kertaluonteiset poistot	-757	-500	-500	-500	-500
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-16 363	-16 358	-16 362	-17 079	-16 604

Suunnitelman mukaiset poistot pohjautuvat kaupunginjohtajan investointiesitykseen. Investointiesitykset vaikuttavat olennaisesti vasta taloussuunnitelmavuosien suunnitelman mukaisiin poistoihin. Kuluvan vuoden investointiennuste perustuu syyskuun investointiseurannan perusteella laadittuun arvioon ja talousarviovuoden poistot on laskettu investointiennusteen mukaisina. Suunnitelman mukaisten poistojen määrän arvioidaan olevan talousarviovuonna - 16,6 milj. euroa. Kesäkuun kehysvaiheessa suunnitelman mukaisten poistojen määrän arvioitiin olevan - 17,1 milj. euroa.

Talousarviovuoden poistoihin on sisällytetty alaskirjausvarausta 0,5 milj. euroa per vuosi. Alaskirjauksia on toteutettu edellisinä vuosina toimitilahallinnon alaskirjaussuunnitelman mukaisesti.

Syyskuun ennusteen mukaan kuluvan vuoden poistojen määrä olisi - 16,4 milj. euroa.

Tilinpäätöserissä esitetään aiempien tilikausien investointivarausten ns. poistoeron purku. Poistoeron suuruus perustuu Opintokeskus Karhun investointivarausten purkuun suhteessa vuotuisiin poistoihin.

3.9 Talousarviovuoden 2024 tilikauden yli/alijäämä

TULOSLASKELMA, t eur

Kotkan kaupunki	TP2023	KS2024	ENN 2024	Kehys2025	TAE2025	TAE2025 vrt Kehys25
TOIMINTAKATE (toimiel. sitovuustaso)	-121 722	-132 189	-126 555	-141 077	-142 300	-1 224
Sisäiset erät	0	0	0	-57	0	57
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-121 722	-132 189	-126 555	-141 134	-142 300	-1 166
Verotulot	141 638	130 000	131 930	136 400	136 258	-142
Kunnallisvero	112 257	102 356	104 957	110 000	109 795	-205
Kiinteistövero	17 091	17 800	18 085	18 000	17 988	-12
Yhteisövero	12 290	9 844	8 888	8 400	8 475	75
Valtionosuudet	22 730	5 178	5 111	9 247	12 439	3 193
Rahoitustuotot- ja kulut	1 833	-94	7	1 131	524	-607
VUOSIKATE	44 480	2 895	10 492	5 644	6 921	1 277
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 606	-15 858	-15 862	-16 579	-16 104	475
Kertapoistot ja alaskirj.	-757	-500	-500	-500	-500	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	28 117	-13 464	-5 870	-11 435	-9 683	1 752
Tilinpäätöserät	113	113	113	113	113	0
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	28 230	-13 350	-5 756	-11 322	-9 570	1 752
Käyttötalouden ulkopuoliset järjestelyt						
Hamina-Kotka sataman takautuvavuokra			1 078			
Arvio KUMULATIIVISESTA YLI/ALIJÄÄMÄSTÄ tilikauden lopussa	44 113		39 435	28 113	29 865	

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen talousarviovuoden 2025 tilikauden alijäämä on – 9,6 milj. euroa. Talousarviovuoden 2025 lopussa kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan olevan 29,9 milj. euroa positiivinen.

Tilinpäätöksen 2023 kumulatiivinen ylijäämä on 44,1 milj. euroa.

Syyskuun 2024 tietojen perusteella laaditun ennusteen mukaan tilikauden 2024 alijäämä olisi - 5,8 milj. euroa. Kuluvan vuoden aikana on käynyt ilmi, että Hamina-Kotka Sataman maanvuokrien edellisten vuosien indeksikorotuksia on jäänyt tekemättä. Asiasta on neuvoteltu kaupungin ja satamayhtiön välillä. Neuvottelujen seurauksena on yhteisesti sovittuna, että takautuvien vuokrien määrä on 1,1 milj. euroa. Satamayhtiö suorittaa takautuvat vuokrat seuraavan viiden vuoden aikana. Vuokrasaatava on syntynyt aikaisempien vuosien perusteella ja se kirjataan oikaisemaan edellisten tilikausien ylijäämää. Tilikauden arvioidun alijäämän ja edellisten tilikausien oikaisuerän jälkeen kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan olevan talousarviovuoden 2025 alussa 39,4 milj. euroa. Kun tähän lisätään arvioitu talousarviovuoden alijäämä - 9,6 milj. euroa, niin talousarviovuoden 2025 lopussa kumulatiivinen ylijäämä on alentunut 29,9 milj. euroon.

3.10 Taloussuunnitelman laadinta

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnittelukauden valmistelua tehdään tilanteessa, jossa tuleviin vuosiin kohdistuu merkittäviä epävarmuustekijöitä, joita on jo kuvattuna kohdassa 2.1. Toimintaympäristön muutokset.

Taloussuunnittelukauden valmistelu pohjautuu talousarviovuoden 2025 suunnitteluun. Taloussuunnittelukauden kustannustaso on jäädytetty talousarviovuoden tasolle. Taloussuunnittelukaudelle on huomioitu varovaisuuden periaatteella toimintatuottoihin sisältyviä vuokratulojen kasvuja. Kotkan kaupungin alueelle sijoittuvien uusien yritystoimintojen vaikutusta kaupungin vuokra- tai verotuloihin ei ole sisällytetty taloussuunnittelukausille.

Talousarviovuoden verotulojen kehitys on laadittu käyttäen 9,4 % suuruista tuloveroprosenttia.

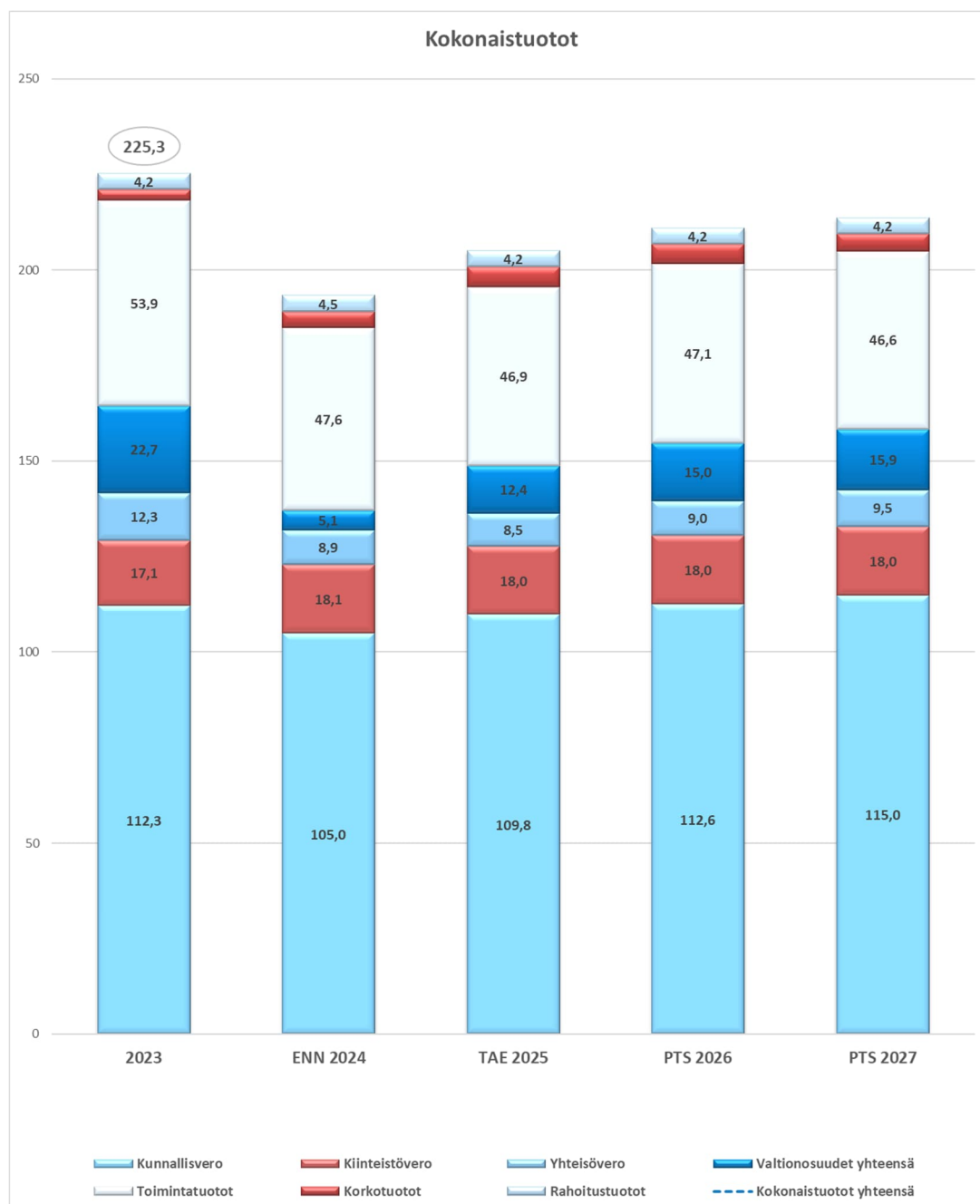
Valtionosuudet on arvioitu nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaisena, koska valtionosuusuudistuksen valmistelu on keskeneräinen. Valtionosuusuudistuksen tavoitteena on, että uusi rahoitusmalli otettaisiin käyttöön 1.1.2027. Mallin käyttöönottoon liittyy useita siirtymäsäännöksiä, jotka tasaavat muutosta suhteessa edellisiin vuosiin ja vanhaan rahoitusmalliin.

Talousarviovuoden ja taloussuunnittelukauden rahoituslaskelma esitetään talousarviokirjan laskelmaosiossa kohdassa 10.1. Kaupungin taloussuunnitelma ja rahoituslaskelma.

3.11 Kokonaistuottojen kehitys taloussuunnittelukaudella

Kokonaistuottojen kaaviossa esitetään kunnan kaikki tulolähteet. Kuluvan vuoden ennusteena esitetään syyskuun toteumatiedon perusteella arvioitu päivitetty ennuste.

Kokonaistuottojen eri tekijöiden muodostuminen ja perusteet esitetään erillisin taulukoin seuraavissa kappaleissa.

3.12 Taloussuunnittelukauden toimintakate

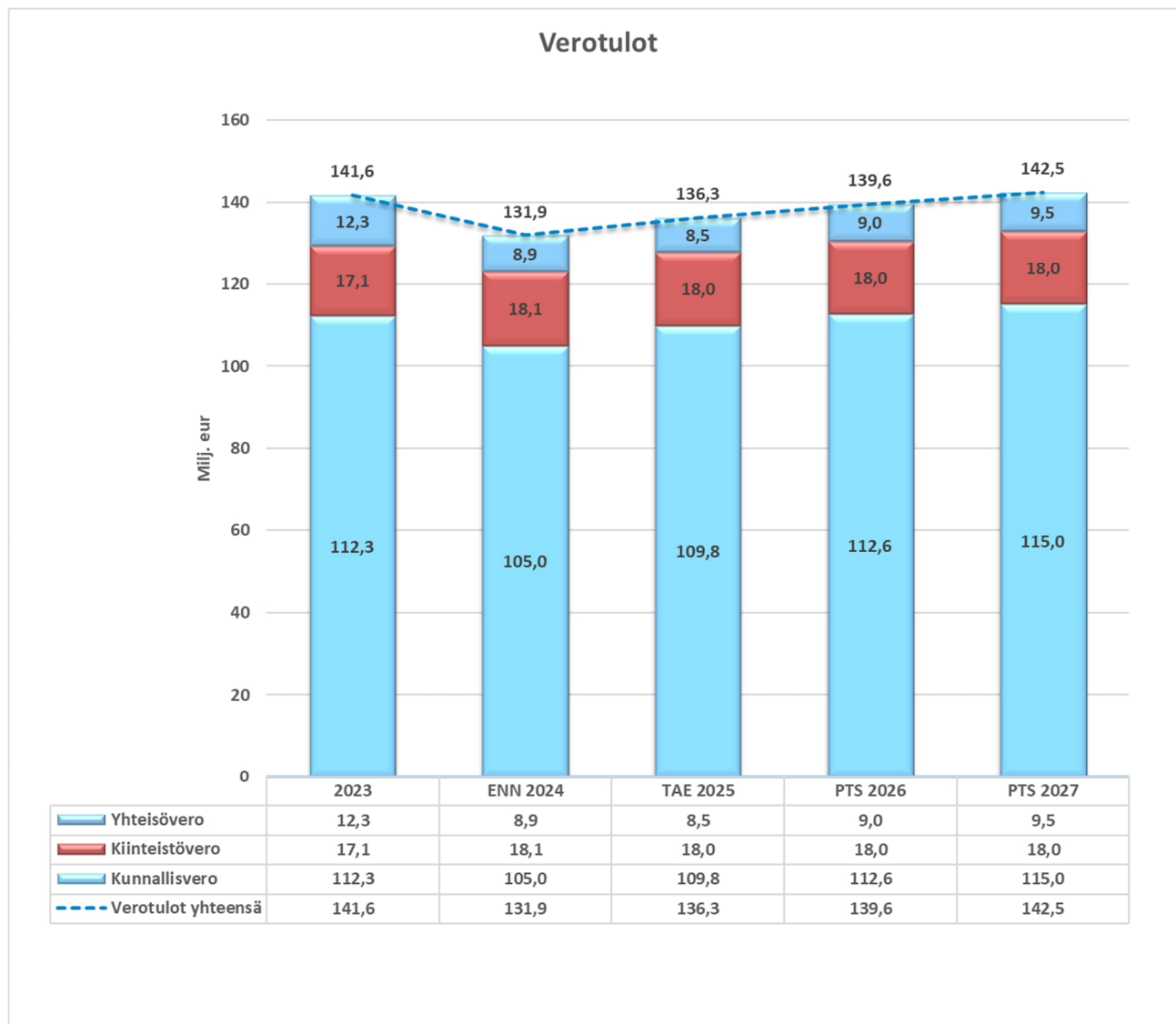
Kotkan kaupunki	TP2023	ENN 2024	Kehys2025	TA2025	TS2026	TS2027
Kaupunginhallitus	-19 714	-21 437	-22 393	-22 178	-21 889	-22 197
Ympäristölautakunta	-1 217	-1 460	-1 570	-1 601	-1 607	-1 607
Kaupunkirakennelautakunta	-18 495	-17 136	-19 130	-19 225	-19 168	-20 637
Hyvinvointilautakunta	-16 643	-20 399	-30 619	-30 184	-30 063	-29 734
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-65 652	-66 123	-67 364	-69 113	-69 326	-69 326
TOIMINTAKATE (toimiel. sitovuustaso)	-121 722	-126 555	-141 077	-142 300	-142 053	-143 501

Taloussuunnitteluvuosien toimintakatteiden arvioidaan pysyvän lähellä talousarviovuoden 2025 tasoa. Taloussuunnittelukauden valmistelun lähtökohta on ollut toimintakulujen jäädytys talousarviovuoden 2025 tasolle. Toimintakatteen muutokset aiheutuvat vuokratulojen ja -menojen tarkistuksesta sekä henkilöstökulujen palkankorotuksista. Toisaalta henkilöstökuluja on vähennetty siitä syystä, että vuonna 2026 ei ole vaaleja järjestettävänä.

3.13 Verotulojen kehitys taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukauden verotilitykset on arvioitu Kuntaliiton 24.9.2023 julkaiseman kuntakohtaisen verokehikon pohjalta.

Verokehikon kunnallisveron kasvuennusteet perustuvat koko valtakunnan ansio- ja eläketulokehitykseen. Kotkan kaupungin verotettavien tulojen kehityksen ei odoteta noudattavan valtakunnallista kehitystä ja tästä johtuen taloussuunnittelukauden verotilitysarviota on pienennetty Kuntaliiton ennusteesta.

Yhteisöverojen taloussuunnittelukausien tilitysarviot pohjautuvat myös Kuntaliiton syyskuun päivitykseen. Arvioon ei sisälly alueelle mahdollisesti sijoittuvien uusien yritysinvestointien vaikutusta.

Kiinteistöverojen arvioidaan pysyvän kuluvan vuoden tasolla. Kiinteistöveroarvioissa ei ole huomioitu alueelle mahdollisesti sijoittuvien uusien yritysinvestointien vaikutusta.

3.14 Valtionosuuksien kehitys taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukauden valtionosuuksien arviointi on ollut poikkeuksellisen haasteellista. Taloussuunnittelua on tehty tilanteessa, jossa valtionosuusjärjestelmää ollaan muuttamassa ja sen johdosta arviota valtionosuuksien kuntakohtaisesta tasosta taloussuunnitteluvuosille ei ole saatavissa.

Valtionvarainministeriön 31.8.2024 tiedotteen ja Kuntaliiton taloustorstaissa 5.10. esitetyn koonnin mukaan uudistustyön keskeiset lähtökohdat ovat:

- Uusi rahoitusjärjestelmä voimaan 1.1.2027 (siirtynyt vuodella 22.10.2024 saatujen tietojen perusteella)
- Poliittinen käsittely tapahtuu valtiosihteeriryhmässä ja yhteiskunnan uudistamisen (YU) ministerityöryhmässä
- Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti ts. uudistuksessa olemassa olevia rahoja jaetaan uudelleen
- Hankkeelle asetetaan valmisteluryhmä, jossa ovat edustettuna valtionosuusjärjestelmän sektoriministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto
- Hankkeelle asetetaan mahdollisesti myöhemmin selvityshenkilö/selvitysryhmä
- Valmistelussa käydään säännöllistä vuoropuhelua kuntien ja kaupunkien kanssa
- Tutkimusta? 1) perushintojen päivitys; 2) kasvavien tarpeet; 3) muuttotappiokuntien kehitys

- Virkатыönä? 1) tulopohjan tasaus; 2) sote-tasauserät; 3) TE-rahoituskriteerit; myös perustoimeentulotuen rahoitusosuus mainittu

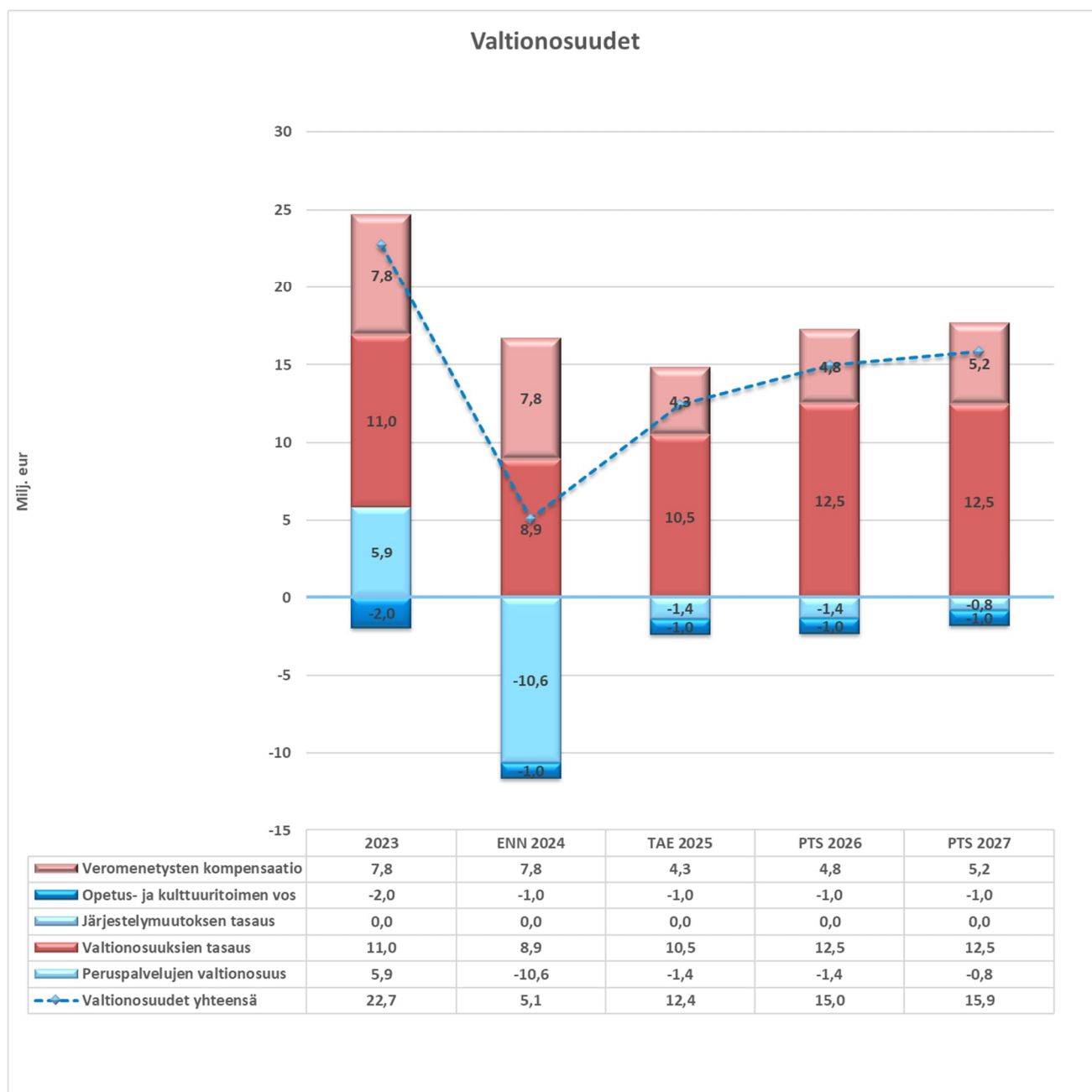
Taloussuunnittelukauden valtionosuuksien arvio perustuu Valtiovarainministeriön syyskuussa 2024 esittämään ns. painelaskelmaan. Painelaskelmassa esitetyt arviot perustuvat koko maan kehityksen perusteella valtiovarainministeriössä tehtyihin kuntakohtaisiin arvioihin verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä sekä verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta.

Valtiovarainministeriöstä saadun tiedon mukaan kyseisessä painelaskelmassa ei ole ennakoitu valtionosuusuudistuksen muutoksia. Painelaskelma sisältää tiedot peruspalveluiden valtionosuudesta sekä verokompensaatiosta. Painelaskelma ei sisällä tietoa peruspalveluiden valtionosuuden jakaantumisesta peruspalveluiden valtionosuuteen ennen tulopohjan tasausta eikä verotuloihin perustuvasta tasauksesta. Verotuloihin perustuva tasaus on talousarviovuonna 2025 merkittävästi kasvanut suhteessa kuluvan vuoden tasaukseen. Muutosta on selvennetty talousarviokauden valtionosuuskohdassa 3.6.

Valtiovarainministeriö on pyynnöstämme selventänyt Kotkan valtionosuulaskennan perusteita. Olennainen muutos suhteessa talousarviovuoden 2025 valtionosuuksiin on, että verotuloihin perustuva tasaus kasvaisi Kotkan osalta edelleen. Lisäksi valtiovarainministeriön painelaskelmassa on huomioitu kunnille tulevien tehtävien aiheuttama valtionosuuden kasvu.

Taloussuunnittelun (2026–2027) valmistelu pohjautuu talousarviovuoden (2025) tietoihin, johon huomioidaan valmisteluajankohdassa tiedossa olevat olennaiset oman organisaation muutokset tai huomattavat kunnan perustehtävään liittyvät muutokset. Valtion suunnittelemaa kunnan perustehtävien vähäisempiä muutoksia ei ole mahdollista valmistella talousarvion valmisteluajataulussa. Edellä mainitusta johtuen taloussuunnittelukauden valtionosuusarviointissa on otettu huomioon Valtiovarainministeriön arvio verotulotasauksen kasvusta. Tehtävämuutosten aiheuttamaa valtionosuuden kasvua ei ole otettu huomioon, koska kyseisen tehtävän toimintakustannukset eivät sisälly taloussuunnittelukauden toimintakatteeseen.

Taloussuunnittelukauden 2026 valtionosuuksien on edellä mainitun selvityksen jälkeen arvioitu olevan 15,0 milj. euroa. Taloussuunnittelukaudelle 2027 valtionosuuksien arvio on 15,9 milj. euroa. Muutos aiheutuu sekä verotulotasauksen arvion että verotulokompensaation kasvusta. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien arviona käytetään kuluvan vuoden valtionosuutta. Valtionosuuksien tasoon liittyy suurta epävarmuutta niihin kohdistuvan uudistustyön johdosta.

3.15 Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto

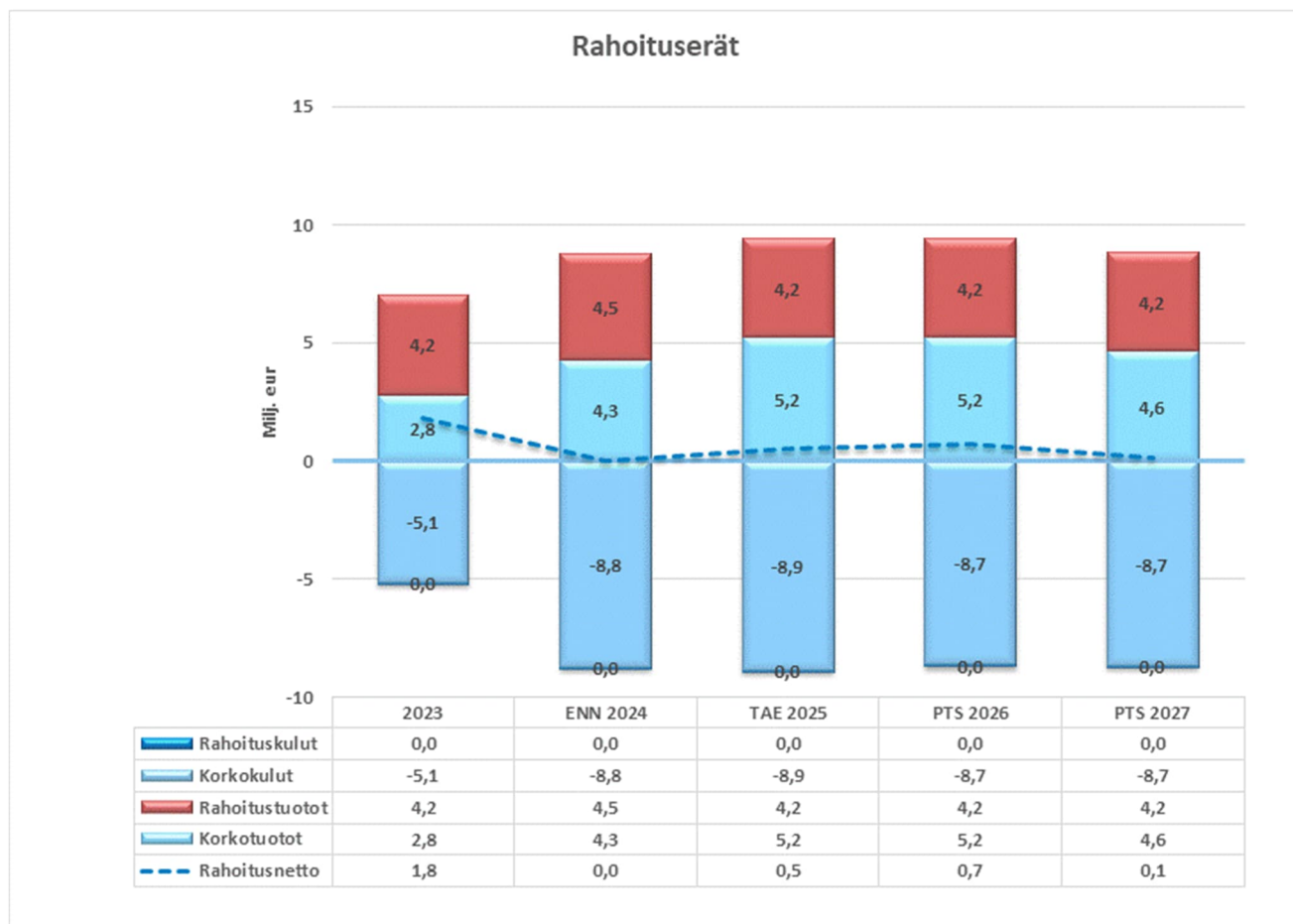
Talousarviovuoden lainakannan arvioidaan päätyvän 353 milj. euroon, kun kuluvan vuoden ennusteessa lainakannan arvioidaan olevan 335 milj. euroa. Lainakannan kasvu aiheutuu kaupungin tulorahoituksen ylittävistä investoinneista sekä emon edelleen lainauksesta tyttärille.

Talousarviovuoden toiminnan rahavirran on arvioitu olevan 6,9 milj. euroa. Nettoinvestointien määrä talousarviovuodelle on 27,0 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen - 20,0 milj. euroa, mikä on huomioitu rahoituserien suunnittelussa.

Talousarviovuoden rahoitustuotot ja -kulut (rahoitusnetto) ovat 0,5 milj. euroa, mikä sisältää osinkotuloja ja muita omistajilleen tuloutettavia eriä 4,0 milj. euroa. Talousarviovuoden korkokulujen määrän arvioidaan olevan 8,9 milj. euroa, mikä on lähes vastavan suuruinen kuin kuluvan vuoden ennusteessa.

Taloussuunnitteluvuosien osinkotulojen on arvioitu pysyvän talousarviovuoden tasossa. Korkokustannuksien kehitys on arvioitu valmisteluhetken korkomarkkina-arvioiden mukaan. Arviot voivat muuttua merkittävästi korkomarkkinoiden epävarmuuden takia. Suojaamistarkoituksessa otettujen johdannaisten korkokulut ja -tuotot on vuodesta 2020 lähtien kirjattu rahoituskustannusten sijaan korkokuluihin. Taloussuunnitteluvuosina kaupungin velkamäärä säilyy lähes ennallaan, koska investointitaso on pystytty pitämään maltillisena ja toiminnan rahavirta kasvaa. Toki samanaikaisesti leasingvelka tulee kasvamaan merkittävästi Karhulan koulukeskuksen takia.

Taloussuunnitteluvuosien rahoituserien arvot (ks. kaavio alapuolella) perustuvat kaupungin lainakannan tuleviin muutoksiin, investointeihin sekä suunniteltuihin antolainoihin tytäryrityksille.

3.16 Poistot ja arvonalentumiset taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukauden suunnitelman mukaiset poistot perustuvat taloussuunnittelukauden investointisuunnitelmaan ja arvioituihin investointien valmistumisajankohtiin. Poistot on arvioitu käyttäen kaikkien investointien poistomenetelmänä tasapoistoa.

POISTOT JA ARVONALENTUMISET, t eur	TP2023	ENN 2024	TA2025	PTS2026	PTS2026
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 606	-15 862	-16 104	-16 458	-15 892
Kertaluonteiset poistot	-757	-500	-500	-500	-500
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-16 363	-16 362	-16 604	-16 958	-16 392

Suunnitelman mukaisten poistojen määrä on taloussuunnittelukaudella 16–17 milj. euroa per vuosi. Taloussuunnittelukaudelle on arvioitu tehtävän lisäpoistoa 0,5 milj. euroa per vuosi. Lisäpoistotarvetta arvioidaan syntyvän koulu- ja päiväkotiverkkoselvityksen, toimitilaohjelman päivityksen sekä muun kiinteistökannan selvityksen johdosta.

3.17 Alijäämän kattaminen

Kuntalain 110 § mukaan:

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarviovuoden 2025 tilikauden alijäämän on arvioitu olevan alijäämäinen – 9,6 milj. euroa. Mikäli syyskuun tilanteesta laadittu kuluvaan vuoden 2024 ennuste (- 5,8 milj. eur) toteutuu, niin talousarviovuoden 2025 päättyessä kumulatiivinen ylijäämä olisi 29,9 milj. euroa. Kumulatiivista ylijäämää kasvattaa kuluvaan vuoden 2024 tilinpäätöksessä kirjattava Hamina-Kotka Sataman takautuvat maanvuokrat yhteensä 1,1 milj. eurolla.

Taloussuunnittelukauden 2026 arvioidaan päätyvän alijäämäiseksi – 3,6 milj. euroa. Vuoden 2027 arvioidaan olevan alijäämäinen – 1,4 milj. euroa.

Taloussuunnitteluvuoden 2027 lopussa kumulatiivisen yli- ja alijäämän arvioidaan olevan 24,9 milj. eur ylijäämäinen

Taloussuunnittelukausien laadinnan perusteet on esitetty luvuissa 2.11–2.15. Taloussuunnitelmavuosien verotulojen ja valtionosuuksien arviot perustuvat talousarvion valmisteluvaiheen aikaisiin Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton ennakkolaskelmiin.

TULOSLASKELMA, milj.euroa	TP2023	ENN 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toimintatuotot	54,9	47,6	46,9	46,9	46,3
Toimintakulut	-176,6	-174,1	-189,2	-188,9	-189,8
TOIMINTAKATE	-121,7	-126,6	-142,3	-142,1	-143,5
<i>Toimintakatteen muutos %</i>	<i>-66,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>12,4 %</i>	<i>-0,2 %</i>	<i>1,0 %</i>
<i>Menokasvu%</i>	<i>-60,0 %</i>	<i>-1,4 %</i>	<i>8,7 %</i>	<i>-0,2 %</i>	<i>0,5 %</i>
Verotulot	141,6	131,9	136,3	139,6	142,5
Valtionosuudet	22,7	5,1	12,4	15,0	15,9
<i>Tulorahoituksen muutos %</i>	<i>-56,4 %</i>	<i>-16,6 %</i>	<i>8,5 %</i>	<i>3,9 %</i>	<i>2,4 %</i>
Rahoitusnetto	1,8	0,0	0,5	0,72	0,10
VUOSIKATE	44,5	10,5	6,9	13,2	14,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-15,6	-15,9	-16,1	-16,5	-15,9
Kertaluonteiset poistot ym.	-0,8	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Arvonalentumiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	28,1	-5,9	-9,7	-3,7	-1,5
Tilinpäätöserät	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilikauden yli-/alijäämä	28,2	-5,8	-9,6	-3,6	-1,4

Käyttötalouden ulkopuoliset järjestelyt
Hamina-Kotka sataman takautuvavuokra

1,1

KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	44,1	39,4	29,9	26,2	24,9
-------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Tunnusluvut, tuloslaskelma	TP2023	ENN 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	30,7 %	26,8 %	24,3 %	24,3 %	23,9 %
Vuosikate / Poistot, %	272 %	64 %	42 %	78 %	91 %
Vuosikate euroa / asukas	881	211	140	270	307
Veroprosentti	9,36	9,36	9,40	9,40	9,40
Asukasmäärä (tot/arvio)	50 488	49 819	49 388	48 974	48 570

3.18 Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma laaditaan ja hyväksytään talousarvion rinnalla osana talousarvioprosessia. Vuoden 2025 henkilöstösuunnitelmassa näkyy henkilöstöresurssi vastuualueittain. Henkilöstösuunnitelmassa näkyy yksikkökohtaiset henkilöstömäärät ensin vakansseina (vakainaiset virat ja tehtävät) ja sen jälkeen henkilötyövuosilukuina (HTV2 eli täytetyt virat ja tehtävät).

Henkilöstösuunnitelma antaa tietoa siitä, millä henkilöstöresursseilla työtä tehdään kaupungin eri vastuualueilla. Samalla se avaa sen, miten resurssit ovat jakautuneet eri yksiköiden välillä ja mitä työpanosta saadaan talousarvion henkilöstömenomäärärahoilla. Henkilöstösuunnitelma kytkee henkilöstöresurssien ja talouden suunnittelun yhteen. Vuoden 2025 henkilöstösuunnitelman mukaan Kotkan kaupungin henkilökunnan määrä nousee 60,2 henkilötyövuodella verrattuna vuoteen 2024. Vakituisten virkojen ja tehtävien määrä nousee 84,0 vakanssilla verrattuna vuoden 2024 vakanssien määrään. Henkilöstömäärän nousun syynä on valtiolta, TE-palveluista siirtyvän henkilöstön liikkeenluovutus Kotkan kaupungin palvelukseen. Lisäksi suunnitelman mukaan esim. varhaiskasvatuksessa on vuonna 2025 vähemmän hankerahalla palkattuja määräaikaista työntekijöitä. Henkilöstösuunnitelma sisältää myös vakanssien muutoksia, vakinaistamisia ja siirtoja. TE-palveluiden liikkeenluovutuksesta johtuvien vakanssien perustamisen lisäksi täysin uusia vakansseja ehdotetaan perustettavaksi kymmenen.

Henkilöstösuunnitelma on seurantaväline henkilöstömäärän ja henkilötyövuosien määrän kehittymiseen. Henkilöstösuunnitelma ohjaa vuoden aikana täyttölupien myöntämistä ja sitä kautta rekrytointeja.

Vakainaiset virat ja tehtävät vuosina 2025–2027

Virat ja tehtävät, vuosina 2025 - 2027	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Muutos vuosina 2024 - 2025	Muutos vuosina 2025 - 2027
Konsernipalvelualue						
Kaupunginhallitus ja hallintoyksikkö	32,0	32,0	32,0	32,0	0,0	0,0
Henkilöstöasioiden yksikkö	9,0	9,0	9,0	9,0	0,0	0,0
Talouksyksikkö	12,0	12,0	12,0	12,0	0,0	0,0
Ympäristöpalveluiden yksikkö	27,0	25,0	25,0	25,0	-2,0	0,0
Konsernipalvelualue yhteensä:	80,0	78,0	78,0	78,0	-2,0	0,0
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot						
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	6,0	8,0	8,0	8,0	2,0	0,0
Kulttuurin vastuualue	71,0	70,0	70,0	70,0	-1,0	0,0
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	45,0	45,0	44,0	44,0	0,0	-1,0
Teknisten palveluiden vastuualue	335,0	335,0	335,0	335,0	0,0	0,0
Opetustoimen vastuualue	567,0	563,0	563,0	563,0	-4,0	0,0
Varhaiskasvatuksen vastuualue	393,0	393,0	393,0	393,0	0,0	0,0
Nuorisotyön yksikkö	16,0	17,0	17,0	17,0	1,0	0,0
Liikuntapalveluiden yksikkö	13,0	13,0	13,0	13,0	0,0	0,0
Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue	23,0	111,0	111,0	111,0	88,0	0,0
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot yhteensä:	1469,0	1555,0	1554,0	1554,0	86,0	85,0
YHTEENSÄ:	1549,0	1633,0	1632,0	1632,0	84,0	83,0

Henkilötyövuodet vuosina 2025–2027

Täytetyt virat/tehtävät, HTV2, vuosina 2025 - 2027	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Muutos vuosina 2024 - 2025	Muutos vuosina 2025 - 2027
Konsernipalvelualue						
Kaupunginhallitus ja hallintoyksikkö	31,5	32,0	32,0	32,0	0,5	0,0
Henkilöstöasioiden yksikkö	14,2	14,2	14,2	14,2	0,0	0,0
Talouksyksikkö	12,0	12,0	12,0	12,0	0,0	0,0
Ympäristöpalveluiden yksikkö	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0	0,0
Konsernipalvelualue yhteensä:	82,7	83,2	83,2	83,2	0,5	0,0
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot						
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	6,0	7,5	7,5	7,5	1,5	0,0
Kulttuurin vastuualue	71,0	70,5	70,0	70,0	-0,5	-0,5
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	42,7	44,1	43,8	43,0	1,4	-1,1
Teknisten palveluiden vastuualue	338,5	338,0	338,0	338,0	-0,5	0,0
Opetustoimen vastuualue	581,9	574,0	566,9	564,3	-7,9	-9,7
Varhaiskasvatuksen vastuualue	437,3	412,1	394,0	393,0	-25,2	-19,1
Nuorisotyön yksikkö	18,3	19,3	17,0	17,0	1,0	-2,3
Liikuntapalveluiden yksikkö	13,0	13,0	13,0	13,0	0,0	0,0
Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue	29,4	119,3	116,5	111,5	89,9	-7,8
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot yhteensä:	1538,0	1597,7	1566,7	1557,3	59,7	19,3
YHTEENSÄ:	1620,7	1680,9	1649,9	1640,5	60,2	19,8

3.19 Investoinnit

Investointien viisivuotissuunnitelman tavoitteena on kunnan talouden tasapainotilanne, jossa investoinneista aiheutuvat rahoituskulut saadaan katettua tulorahoituksella ja jossa poistot eivät ylitä vuosikatteen määrää. Talousarviovuoden investointien suunnittelun lähtökohtana on kuluvan vuoden talousarvioon sisällytetty investointisuunnitelma, joka päivitetään vastaamaan kuluvan vuoden aikana tehtyjä suunnittelupäätöksiä ja palvelutoiminnan muutoksista syntyviä investointitarpeita.

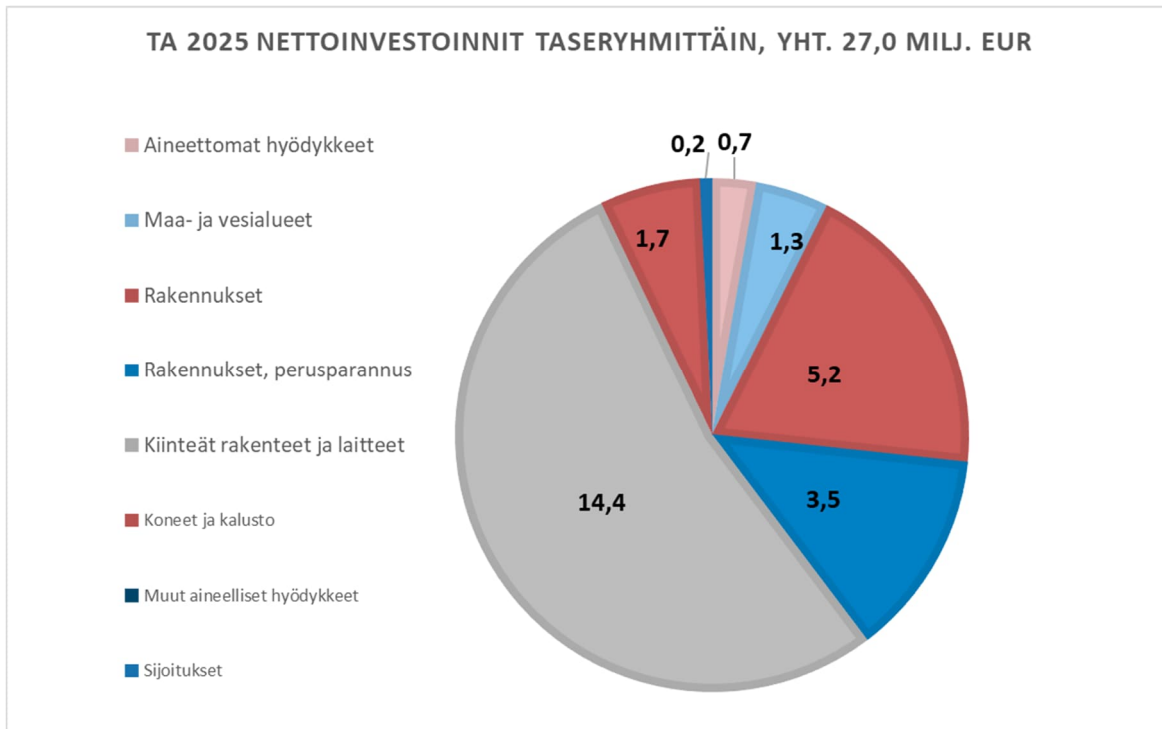
KOTKAN KAUPUNKI	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Investointitulot	2,0	0,0	0,8	0,1	0,0
Investointimenot yht.	28,9	19,9	18,4	11,2	10,7
INVESTOINNIT, netto	27,0	19,9	17,6	11,1	10,7

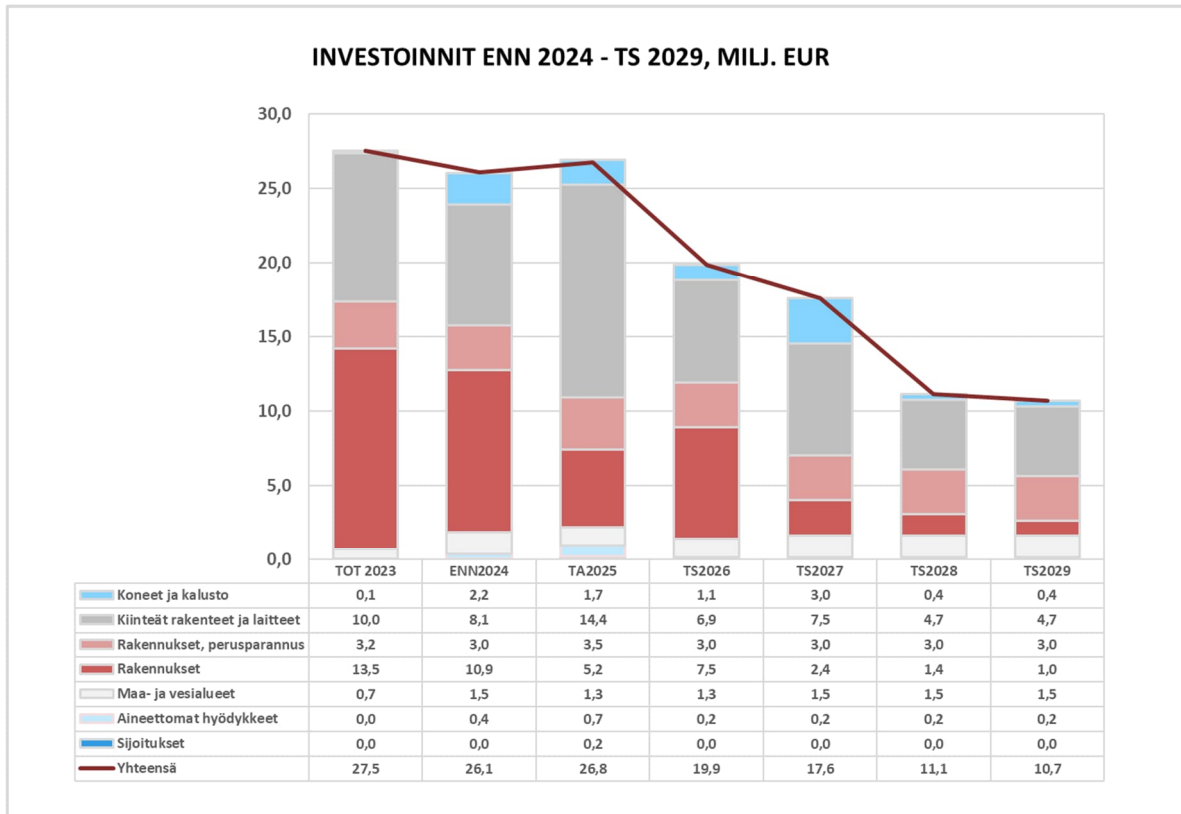
INVESTOINNIT YHTEENSÄ TA2025 - TS2029 86,3

Kaupungin leasingrahoitteiset investointikohteet

LEASINGRAHOITUS KOHDE	*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion sekä ennusteen						
	MTA 2024	ENNUSTE 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
Karhulan koulukeskus	2 000 000	2 000 000	10 000 000	15 000 000	8 000 000		

Talousarviovuoden 2025 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 28,9 milj. euroa. Investoinneille kohdistuu rahoitusosuuksia 2,0 milj. euroa. Tämä ei sisällä leasingrahoitteista koulukeskuksen kohdetta, minkä laskennallinen vuodelle 2025 kohdistuva arvo on 10 milj. euroa.

Taloussuunnitteluvuosien 2025–2029 nettoinvestointitarpeet ovat yhteensä 86,3 milj. euroa.

Taloussuunnittelukauden 2025–2029 investoinneista 38,1 milj. euroa (44 %) kohdistuu kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin. Rakennuksien investoinneista uudisrakennuskohteita on 17,5 milj. euroa. Rakennusten perusparannuskohteisiin suunnitellaan investoitavan taloussuunnittelukaudella yhteensä 15,5 milj. euroa.

Lisäksi leasingrahoitteinen koulukeskus nostaa rakennusten kokonaisarviota v. 2025–2029 yhteensä 33 milj. euroa.

INVESTOINTIKOKONAISUUS, milj. eur	TAE2025	PTS2026	PTS2027	PTS2028	PTS2029	YHTEENSÄ
Rakennukset perusparannus	3,5	3,0	3,0	3,0	3,0	15,5
Karhulan koulukeskus	0,6	2,9	4,7	0,0	0,0	8,2
Maaomaisuuden hankinta	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	7,0
Karhulan päiväkot	2,8	3,2	0,0	0,0	0,0	6,0
Siltojen perusparannus	0,7	1,3	1,3	1,0	1,0	5,2
Katujen ja teiden perusparannus, pl Karhulan kesk	2,1	0,8	0,8	0,5	0,5	4,5
Keltakallio	2,8	0,3	1,1	0,0	0,0	4,2
Joukkoliikenteen ja kevyenliikenteen kehittäminen	0,8	0,2	0,2	0,8	2,0	3,9
Liikunta-, puisto- ja ulkoilualueet	1,6	0,5	0,8	0,5	0,4	3,8
Hovinsaaren päiväkot	1,8	1,6	0,0	0,0	0,0	3,4
Lankilan kadut ja vesihuolto	1,0	1,2	1,1	0,0	0,0	3,3
Kadut, tiet, pysäköinti, joukkoliikenne	1,0	0,4	0,4	0,6	0,6	3,0
Karhulan tori ja keskustan liikennealueet	2,1	0,0	0,0	0,1	0,0	2,2
Konekeskuksen kalusto	0,3	0,5	0,4	0,4	0,3	1,9
Katuvalosaneeraukset	0,7	0,4	0,4	0,1	0,2	1,8
Kaukolan alueen kadut	0,0	0,0	1,0	0,5	0,0	1,5
Teollisuusalueet, pl Keltakallio	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	1,4
ICT järjestelmähankinta	0,7	0,2	0,2	0,2	0,2	1,3
Munsaaren infra	0,4	0,5	0,5	0,0	0,0	1,3
Katujen ja teiden saneeraus	0,3	0,3	0,2	0,3	0,0	1,1
Katariinan uimala	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0
Helilän koulu (lunastus)	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,9
Muut kohteet	2,0	0,9	0,3	0,7	0,0	3,8
Kaikki yhteensä	27,0	19,9	17,6	11,1	10,7	86,3

3.20 Ilmastobudjetti

Ilmastobudjetti koostuu Kotkan kaupungin alueen päästöbudjetista sekä koko kaupunkikonsernin vuosille 2025–2029 suunnitelluista yli 10 000 euron ilmastoinvestoinneista. Kotka tähtää hiilineutraalit kunnat- eli hinku-tavoitteen mukaisesti hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä vähentämällä päästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta ja kompensoimalla loput 20 %. Kotkan hinku-tavoitteiden ja kaupungin ilmasto-ohjelman toteutuksen myötä ilmastobudjetti tuotiin osaksi talousarviota vuonna 2022.

Päästöbudjetti

Päästöbudjettiin sisältyvät kasvihuonekaasupäästöjen tiedot on laskettu Suomen ympäristökeskuksen (Syke) toimesta käyttöperusteisten kasvihuonekaasupäästöjen oletuslaskentamallilla, noudattaen hinku-laskentasääntöjä, ilman tuuli-voimakompensaatiota. Tämä laskentatapa ei sisällä päästöhyvityksiä, päästökauppaan kuuluvien teollisuuslaitosten polttoaineiden käyttöä, teollisuuden sähkönkulutusta, teollisuuden jätteiden käsittelyn päästöjä eikä kuorma-, paketti- ja linja-autojen läpiajoliikennettä. Päästötiedot eivät koske pelkästään kaupunkikonsernin omaa toimintaa, vaan koko Kotkan kaupungin aluetta. Uusimmat saatavilla olevat päästölaskelmat ovat vuodelta 2022.

Kotkan alueen päästöbudjetit vuosille 2025 ja 2030 perustuvat Kotkan päästövähennystavoitteeseen. Päästöbudjettien laskennassa on hyödynnetty Syken skenaariotyökälulla laskettua perusskenaariota, joka kuvaa tulevaisuuden päästöjä, jos kehitys jatkuu nykyisellään ilman päästöjä vähentäviä lisätoimia. Päästöbudjetissa on laskettu skenaarion ja tavoitteen erotus vuosille 2025 ja 2030. Kuten tuloksista käy ilmi, lisätoimia tarvitaan tavoitteiden saavuttamiseksi, sillä tämän arvion perusteella päästöt ovat vuonna 2030 vähentyneet vain 63 % tavoitellun 80 %:n sijaan. Vähennykset vaativat paitsi kaupungin aktiivisia toimenpiteitä, myös alueen yritysten ja asukkaiden ilmastotoimia. Tehostettuja toimia tarvitaan erityisesti tieliikenteen päästöjen vähentämiseksi.

	Kasvihuonekaasupäästöt Kotkan kaupungin alueella				Päästöbudjetti vuosille 2025 ja 2030 Kotkan kaupungin alueella					
	Lähtötaso	Päästöt	Päästöt	Muutos	2025			2030		
	2007 kt CO ₂ e	2021 kt CO ₂ e	2022 kt CO ₂ e		07-22	Skenaario kt CO ₂ e	Tavoite kt CO ₂ e	Erotus kt CO ₂ e	Skenaario kt CO ₂ e	Tavoite kt CO ₂ e
Kulutussähkö	75,4	25,8	22,7	-70 %	21,3	26,4	5,1	13,1	15,1	2,0
Sähkö-										
lämmitys	19,3	7,4	6,8	-64 %	6,4	6,7	0,3	4,2	3,9	-0,3
Kaukolämpö	59,5	26,8	31,0	-48 %	22,3	20,8	-1,5	14,1	11,9	-2,2
Öljylämmitys	39,9	16,5	13,6	-66 %	12,6	14,0	1,4	8,4	8,0	-0,4
Muu										
lämmitys	20,3	17,1	13,8	-32 %	13,2	7,1	-6,1	9,0	4,1	-4,9
Teollisuus	28,2	20,0	19,3	-32 %	19,9	9,9	-10,0	19,9	5,6	-14,3
Työkoneet	12,3	8,0	11,1	-9 %	11,2	4,3	-6,9	10,5	2,5	-8,0
Tieliikenne	107,0	71,8	67,9	-37 %	62,8	37,4	-25,4	48,0	21,4	-26,6
Raideliikenne	1,4	1,1	1,2	-10 %	1,0	0,5	-0,5	0,9	0,3	-0,6
Vesiliikenne	14,8	9,1	13,7	-7 %	8,6	5,2	-3,4	8,1	3,0	-5,1
Maatalous	3,6	4,5	4,5	24 %	4,4	1,3	-3,1	4,4	0,7	-3,7
Jätteiden										
käsittely	36,8	26,2	24,8	-33 %	21,5	12,9	-8,6	17,3	7,4	-9,9
F-kaasut	12,3	7,4	6,9	-44 %	6,1	4,3	-1,8	3,3	2,5	-0,8
Yhteensä	430,73	241,71	237,30	-45 %	211,30	150,8	-60,5	161,20	86,15	-75,1
Muutos -07		-44 %	-45 %		-51 %	-65 %		-63 %	-80 %	

Lähde: Syken päästölaskenta, ei tuuli-voimakompensaatiota.

Skenaariot: Syken nykykehityksen perusteella laskema tulevaisuuskuva.

Kaupungin ilmastoinvestoinnit

Listauksessa on otettu huomioon investoinnit, jotka vähentävät päästöjä, säästävät energiaa ja edistävät kestävästä liikumisesta. Listauksessa ei oteta huomioon uudisrakennuksia tai sellaisia investointeja, jotka tehdään pääasiassa muista kuin päästövähennyksiä edistävästä syystä, mutta joilla voi olla välillisiä päästöjä vähentäviä vaikutuksia. Täten ilmastobudjetista voi puuttua investointeja, joilla edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja sopeutumista.

Kotkan kaupungin investointisuunnitelmassa jatketaan systemaattista rakennusten energiatehokkuuteen panostamista. Energiatehokkuutta parantavia investointeja tehdään myös osana uudisrakennuksia ja rakennusten peruskor-

jauksia. Kestävää liikumista edistävissä investoinneissa parannetaan joukkoliikenteen sekä pyörällä ja kävellen liikku-
misen olosuhteita. Myös liikkuksen solmukohtiin kiinnitetään huomiota ja mahdollistetaan paremmin eri kulkumuoto-
jen hyödyntäminen.

Kotkan kaupungin ilmastoinvestoinnit 2025-2029

Yksikkö	Hanke	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	Vaikutus
Infra	Bussipysäkkien uusiminen ja kehittäminen	10 000	30 000				Joukkoliikenteen edistäminen
	Karhulan katu- ja liikennevalot	500 000					Kestävän liikkuksen edistäminen
	Karhulan katusaneeraukset	2 600 000					Kestävän liikkuksen edistäminen
	Katuvalosaneeraukset	150 000					Kestävän liikkuksen edistäminen
	Keskuskadun jatke ja linja-autoterminaali	300 000					Joukkoliikenteen edistäminen
	Keskustan pyöräilykohteet/ katumuutokset					1 000 000	Pyöräilyn edistäminen
	Keuyen liikenteen väylien uudelleenpäälylytykset	300 000	100 000	100 000	100 000	100 000	Kestävän liikkuksen edistäminen
	Munsaaren sillan kunnostus ja uusi keuytliikenteen silta	330 000					Kestävän liikkuksen edistäminen
	Pernoon riippusilta	70 000			360 000		Kestävän liikkuksen edistäminen
	Pyöräpysäköinnin kehittäminen	20 000					Pyöräilyn edistäminen
	Sutelan liityntäliikenne- aseman kehittäminen	200 000			670 000		Kestävän liikkuksen edistäminen
Rakennukset	Rakennusten energia- tehokkuusinvestit	100 000	100 000	100 000	100 000		Energiansäästö
Liikunta- palvelut	Latukoneen uusiminen	150 000					Typen oksidit (NOx) vähenevät 94 % nykyisestä eli n. 1788 g CO2e/kWh.
	Yhteensä	4 730 000	230 000	200 000	1 230 000	1 100 000	

Tytäryhtiöiden ilmastoinvestit

Listauksessa on otettu huomioon investoinnit, jotka vähentävät päästöjä, säästävät energiaa ja edistävät keuyvää liik-
kumista. Listauksessa ei oteta huomioon uudisrakennuksia tai sellaisia investointeja, jotka tehdään pääasiassa muista
kuin päästövähennyksiä edistävästä syistä, mutta joilla voi olla välillisiä päästöjä vähentäviä vaikutuksia. Täten ilmasto-
budjetista voi puuttua investointeja, joilla edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista.

Kotkan kaupunkikonserniin kuuluvilla yhtiöillä on erilaisia ilmastoinvestitoitusunnitelmiä. Listauksessa mainittujen il-
mastoinvestitoitiensä lisäksi konserniyhtiöistä HaminaKotka Satama Oy, Kymen Vesi Oy ja Kymenlaakson Vesi Oy ilmoitti-
vat myös suunnitelluista päästöjä vähentävistä käyttöaloushankinnoista, liittyen mm. autokannan sähköistämiseen ja
latauspisteisiin, energiatehokkuuteen sekä päästöjen vähentämiseen hankintojen ja sopimuskuumppanien avulla.

Kotka-konsernin tytäryhtiöiden ilmastoinvestoinnit 2025-2029

Yhtiö	Hanke	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029	Ilmastovaikutus
Hamina-Kotka Satama Oy	Valomastojen valaisimien ja ohjausjärjestelmän päivitys	800 000	800 000	800 000			Sähköenergian säästöarvio 50 Mwh/v. CO ₂ -vähennysarvio 9t/v.
	Maasähköhanke (maasta laivaan sähkö) Mussalon konttiterminaali			2 000 000	3 000 000		Alusten CO ₂ -päästöjen vähennys laiturissa kiinnittyneinä ollessa.
Kotkan Energia Oy	Sähköpakettiautot (2 kpl)	120 000					Päästövähennys 3 tCO ₂ /v.
	MM Kotkamills Boards Oy tehdasintegraatin hukkalämpöä hyödyntävä lämpöpumppulaitos	6 200 000					Päästövähennys 10 000 tCO ₂ e.
	Ren-Gas e-metaani tuotantolaitoksen tai Mussalon jätevesipuhdistamon hukkalämpöä hyödyntävä lämpöpumppulaitos		5 000 000				Päästövähennys 10 000 tCO ₂ e.
	Lämpöakku: toteutustapa kallio-luola tai maanpäällinen akkusäiliö				6 000 000		Päästövähennys 10 000 tCO ₂ e.
	Sähkökatilla 30 MW Hovinsaaren voimalaitokselle	1 800 000					Päästövähennys 7 000 tCO ₂ e.
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	Energiainvestoinnit 7 eri kohteeseen	2 049 000					Energiansäästö 5390 MWH päästövähennys 471,7 tCO ₂ e.
	Energiainvestoinnit 4 eri kohteeseen		606 000				Energiansäästö ja päästövähennys (laskennassa).
Kymen Vesi Oy	Puhdistamonprosessien hiilineutraalius			200 000	200 000		Päästövähennys yhteensä 1000 tCO ₂ e.
Kymijoen Ravinto-palvelut Oy	Keskuskeittiö Kapyysin laitekorvausinvestoinnit	374 456	400 000				Energiansäästö
	Yhteensä	11 343 456	6 806 000	3 000 000	9 200 000	-	

4. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE

4.1 Kuntalaki

Kuntalain 410/2015 110 pykälässä on säännökset talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä talouden tasapainottamisesta eli alijäämien kattamisesta. Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Lisäksi tehdään taloussuunnitelma vähintään kolmeksi vuodeksi, talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (kts myös Kuntalaki 110 a §, covid 19 -epidemiasta johtunut poikkeus ajanjaksolle 1.12.2020 – 31.12.2025)

Talousarvion otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

4.2 Talousarvio ja -suunnitelman rakenne

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskemaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousosa valmistellaan toimielimittäin, talousarvion toimielimet on määritetty sitovuusmääräyksissä. Käyttötalousosa jakaantuu kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan, sen palvelutuotantoon ja tehtäviin sekä hallintosäännöllä lautakuntiin osoitettuihin palveluihin ja tehtäviin ja edelleen tarkoituksenmukaisiin ryhmiin palveluissa mm. vastuualueisiin ja toimintayksiköihin. Investoinnit on jaettu hankeryhmiin. Talousarvion määrärahoihin ja tuloarvioihin sisällytetään myös kaupungin eri organisaatioyksiköiden väliset sisäiset laskutukset.

4.3 Rakenteelliset muutokset ja vertailtavuus

Toimielinkohtaisen talousarvion 2025 kehysvalmistelu pohjautui muutettuun talousarvioon 2024, johon huomioitiin kulu- luvun vuoden ennusteen aiheuttamat muutokset ja muut ennakoitut talousarviovuodelle kohdistuvat toiminnan muutokset. Olennaisimmat toiminnan muutokset on kuvattu luvussa 2 ”Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut”. Vastuualuekohtaiset olennaiset muutokset kulu- luvun vuoden talousarvioon on esitetty käyttötalousosassa luvussa 6.

5. TALOUSARVION SITOVUUS JA TOTEUTUMISEN SEURANTA

5.1 Talousarvion sitovuus

Kotkan kaupungin hallintosäännön (KV 11.12.2023) luvun 10 pykälässä 4 on määritelty talousarvion sitovuudesta: ”Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia. Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.”

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Talousarvio- ja suunnitelmatiedot raportoidaan Valtionkonttorille kokonaistalouden tasolla. Kokonaistaloudella tarkoitetaan kunnan ja kuntayhtymän ulkoista talousarviota, sisäiset erät eliminoituna.

Tilinpäätöksen talousarvion toteutumisvertailua sekä omaa seurantaansa ja johtamistaan varten talousarvio laaditaan kuitenkin siten, että siihen sisältyvät sisäiset erät. Talousarvion tuloslaskelmakaavassa sisäiset erät esitetään toimintakatteen jälkeen, jolloin muodostuu ”toimintakate sisältäen sisäiset erät”.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Talousarvion muutosten esittämisvelvoite koskee sekä tavoitteita että tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavaa toimintakatetta. Toimintakatteen euromääräisen muutoksen yhteydessä on arvioitava, ovatko asetetut tavoitteet oikeassa suhteessa muutettuun toimintakatteeseen.

Talousarvion yleisperusteluissa esitetään mm. katsaus kaupungin taloudellisen tilanteen kehittymiseen sekä kerrataan talousarvion painopistealueista. Yleisperusteluihin sisällytetään vähintään kerran valtuustokaudella strategiaosa tai se voidaan laatia erillisenä strategiaohjelmana. Talousarvion yleisperustelut ovat informatiivisia, ja niitä ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion tehtävälueittaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia. Tehtävälueiden tulee noudattaa perustelujen ja asetettujen painopistealueiden kuvaamaa toiminnallista linjaa.

Käyttötalousosa

Talousarvion käyttötalousosa ohjaa kunnan varsinaista palvelutoimintaa. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toimielimille toiminnalliset tavoitteet ja osoittaa niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määräraha ja tuloarvio muodostavat yhdessä toimielimen sitovan toimintakatteen (ns. ulkoinen toimintakate).

Talousarvion toimielimiksi luetaan kaupunginhallitus sekä valtuuston asettamat kaupunginhallituksen alla toimivat lautakunnat: kaupunkirakenne-, hyvinvointi-, kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä Kotkan ja Pyhtään kunnan yhteinen ympäristölautakunta. Hallintosäännön viidennessä luvussa on määritetty lautakuntiin kaupunginhallitukselta siirtyvät vastuut. Toimielinten kustannuspaikkarakenteen on kuvattu talousarviokirjan luvussa kymmenen.

Toimielinten talousarvion käyttötalousosat sisältävät

- 1 Lautakuntaan ja kaupunginhallitukseen nähden sitovat tavoitteet ja niiden riskit
- 2 Lautakunnan, vastualueen tai palvelun talousarvioesityksen

- 3 Toiminnan painopisteet talousarviovuonna
- 4 Talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien painopisteet suunnitelmavuosina

Toimielimen toimintakate (sisältäen vain ulkoiset toimintatuotot ja –kulut) on sitova valtuustoon nähden, ellei talousarviossa ole määrärahan käytölle erikseen asetettu rajoituksia (KH tai KV). Toimintakatteen sitovuus tarkoittaa ns. nettoperiaatteen noudattamista. Nettoperiaatteella tarkoitetaan sitä, että valtuusto päättää talousarviossa tulojen ja menojen erotuksen määrärahana tai tuloarviona.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa esitetty toimintakatteen euromäärä määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Jos toimielimen toimintakate osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Jos talousarvion sitovaksi määrätty toimielimen toimintakate muuttuu, on asia vietävä kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Mikäli toimielin aloittaa kesken vuotta toimintakatteen puitteissa uutta toimintaa, jota ei talousarvion perusteissa ole selvitetty, on ko. asia vietävä kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Valtuustoon nähden sitovissa tavoitteissa on esitetty Kotka 2030 -strategian mukaiset päämäärät ja yleisen tason toimintasuunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi mittareineen. Lautakuntaan tai kaupunginhallitukseen nähden sitovat tavoitteet on johdettu Kotka 2030 -strategian yleisen tason toimintasuunnitelman toimenpiteistä, jotka on jalostettu vastuualueiden ja toimintayksiköiden tavoitteiksi käytännön toimenpiteineen sekä mittareineen ja tavoitearvoineen. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet toimenpiteineen ja strategisine mittareineen ovat sitovia kaupunginvaltuustoon nähden. Tarkastuslautakunta seuraa näiden valtuuston tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä valtuustolle.

Investoinnit

Investointiosassa esitetään kaupungin investointimenot ja -tulot hankeryhmä-, hanke- ja toimielinkohtaisesti. Investointiosa laaditaan viideksi vuodeksi. Investointiosan avulla kaupunki ohjaa investointien toteuttamista ja rahoitusta. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle sekä suunnitelmavuosille. Suunnitelmavuosien investointiesitys ei ole sitova. Talousarviovuoden investointiesitys on sitova myöhemmin hankeryhmittäin määritellyin periaattein. Lähtökohtana on, että talousarviovuodelle otetuista investoinneista on olemassa tarkka hankesuunnitelma kustannusarvioineen ja käyttötalousvaikutuksineen.

Investointiosan määrärahoja ei voi siirtää käyttötalouden määrärahoiksi. Talousarviossa esitetyt käyttötalous- ja investointimäärärahat eivät ohjaa pysyvien vastaavien aktivointia, vaan aktivointikelpoisuus ratkaistaan kirjanpitolainsäädännön ja pysyvien vastaavien laskentaohjeissa määriteltujen periaatteiden mukaan.

Investointien hankintamenot budjetoidaan arvonlisäverottomina lukuun ottamatta vähennysrajoitteisen toiminnan piiriin kuuluvia hankintamenoja. Jos investointiin liittyy rahoitusosuutta, se budjetoidaan tuloksi sille vuodelle, jonka aikana oikeus tuloon arvioidaan syntyvän.

Investoinnit esitetään talousarviossa toimielimittäin ja hankeryhmittäin.

Hankeryhmiä ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Rakennukset

Rakennukset, perusparannus

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Koneet ja kalusto

Muut aineelliset hyödykkeet

Sijoitukset

Aineettomissa hyödykkeissä, muissa aineellisissa hyödykkeissä ja sijoituksissa sitovuustaso on talousarviossa toimielimittäin määriteltä nettomääräinen loppusumma.

Rakennuksissa on sitovana kunkin hankkeen nettomenojen loppusumma. Kaupunkirakennelautakunta voi siirtää hankkeeseen varatusta rahasta toiselle hankkeelle, kun hankeryhmän nettomenojen loppusumma ei ylitä talousarvioon määritellyä.

Rakennuksien perusparannusmäärärahat ovat sitovia yhteenlasketulla summalla. Perusmäärärahat jaetaan talousarviossa kolmelle rakennustyyppikokonaisuudelle Valtionkonttorin raportointivaateista johtuen; "Perusparannus, sosiaali- ja terveystalouksessa", "Perusparannus, opetus- ja kulttuurirakennukset", "Perusparannus, muut rakennukset".

Jako rakennustyyppihin tehdään arviolla. Edellä luetelluille rakennustyypeille arvioidut määrärahat eivät ole sitovia, vaan sitovuustaso on rakennusten perusmäärärahat yhteensä.

Kiinteissä rakenteissa ja laitteissa on sitovana kunkin hankkeen nettomenojen loppusumma. Kaupunkirakennelautakunta voi siirtää hankkeeseen varatusta rahasta toiselle hankkeelle, kun hankeryhmän nettomenojen loppusumma ei ylitä talousarvioon määritellystä.

Koneiden ja laitteiden sitovuustaso on talousarviossa toimielimittäin määritelty nettomääräinen loppusumma.

Toimielimien investointihankkeiden toteutumisen tulee tapahtua perusteltujen käyttötarkoitusten puitteissa.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmaosassa esitetään kaupungin kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot anto- sekä ottolainoista, sekä suunnitelman mukaiset poistot käyttöomaisuudesta. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan se, kuinka kunnan tilikaudelle jaksotettu tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmassa määritetään myös kaupungin vuosikatteen taso eli tulo-rahoituksen määrä, joka on mahdollista kohdentaa investointien rahoitukseen ja/tai lainojen lyhennyksiin.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu toimielimen palvelu- tai tehtäväkohtaisessa käyttötalousoiosiossa. Tuloslaskelmaosan sitovia eräiä ovat:

- *verotulot*
- *valtionosuudet*
- *rahoitustuotot- ja menot*
- *satunnaiset erät*
- *tilinpäätössiirrot*

Tuloarvioiden alittuminen tai määrärahan ylittyminen on käsiteltävä talousarviomuutoksena kaupunginvaltuustossa. Kunnan toimielinten väliset sisäiset korkotuotot ja -menot eivät ole sitovia eräiä.

Rahoituserät

Rahoitusosassa esitetään yhteenvedona rahan lähteet ja käyttö. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa, jossa välisummina esitetään toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirrat.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulo-rahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden muutoksiin.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka esitetään valtuustoon nähden sitovina nettomääräisinä kokonaisuuksina. Nettomääräisyys tarkoittaa, että pitkäaikaista lainaa on tilanteen salliessa mahdollista ottaa vähemmän ja korvata vähennys esimerkiksi lyhytaikaisella lainalla. Tulos- ja rahoituslaskelman tulojen poikkeamista raportoidaan valtuustolle.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

5.2 Talousarvion seuranta ja raportointi

Talousarvion toteutumista seurataan raportoinnilla, jota toteutetaan konserni-, toimielin- ja palvelu-/tehtävätasolla. Raportointi kohdistuu taloudellisen tuloksen, strategiatavoitteiden, tunnuslukujen ja riskien toteutumisen seurantaan.

Kaupunkistrategiaan sisältyviä sitovia tavoitteita sekä taloutta koskeva talousarvion toteutumaraportti laaditaan kaksi kertaa vuodessa lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Raportti laaditaan kesäkuun (osavuositarkastus) ja vuoden lopun (tilinpäätös) tilanteesta. Osavuositarkastuksessa raportoidaan talouden ja strategian toteutumisen seuranta.

Kaupunginhallitukselle laaditaan lisäksi talouden kuukausiraportit, jotka ovat sisällöltään edellä mainittua suppeammat. Kuukausiraportointiaikatauluun vaikuttaa kaupunginhallituksen kokousaikataulu sekä kirjanpidon katkoaikataulu.

Säännölliseen muuhun raportointiin on lautakuntien päätettävä toimintamalli, jota lautakunta kokouksensa aikataulun puitteissa toteuttaa talousarviovuoden aikana.

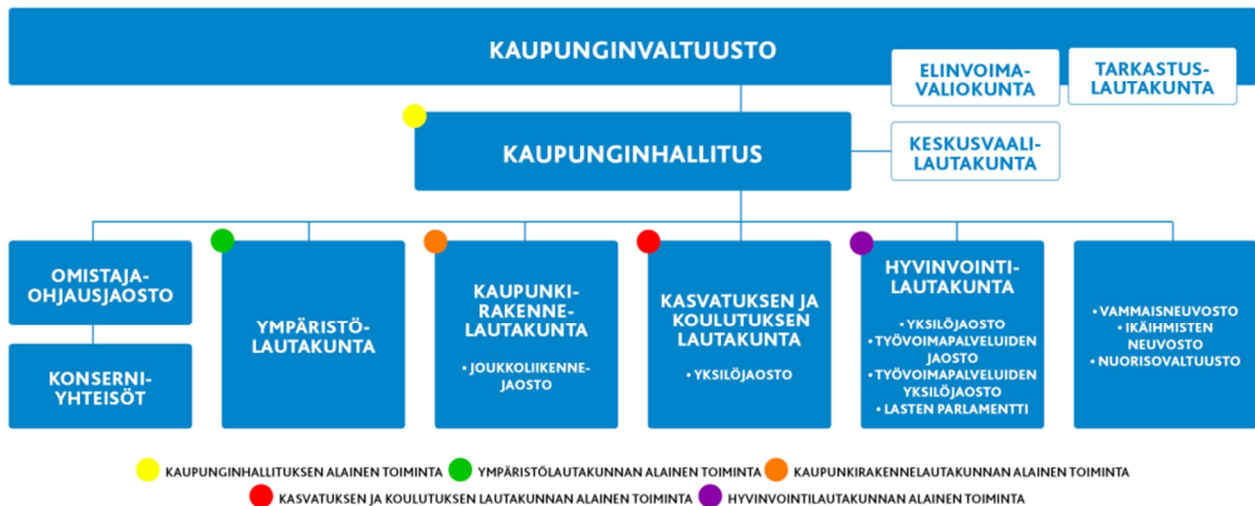
6. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA KAUPUNKIKONSERNI

6.1 Päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio

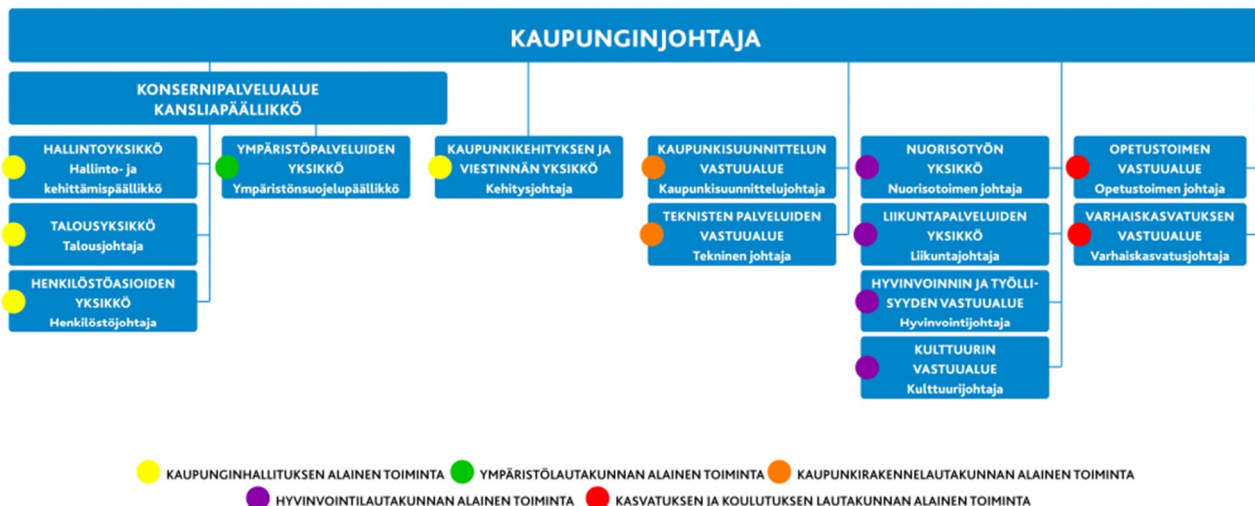
Viimeisimmät muutokset

kaupungin päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatioon on tuonut pelastuslaitos liikelaitoksen siirtyminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta sekä julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta. Työvoimapalveluiden järjestämisessä yhteistyökuntien yhteisenä toimielimenä toimii hyvinvointilautakunnan alisuuteen vuonna 2024 perustettava työvoimapalveluiden jaosto.

PÄÄTÖKSENTEKO-ORGANISAATIO

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

6.2 Konsernirakenne

Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia. Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto käyttää omistajan ohjausvaltaa. Konserniyhtiöiden rakenne ja strategiasta johdetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet esitellään erillisessä liitteessä.

KUNTAYHTYMÄT	OSUUS
Kotkan-Haminan Seudun koulutuskuntayhtymä	67,95 %
Kymenlaakson Liitto	32,17 %

7. KÄYTTÖTALOUSOSA

7.1 Kaupunginhallitus

Toimielimet	KAUPUNGINHALLITUS, KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA, VALTUUSTO, HALLITUS, KAUPUNGIN HALLITUKSEN ASETTAMAT TOIMIKUNNAT JA VALIOKUNNAT,
Vastuu yksiköt	Hallintoyksikkö, Kaupunkikehitys ja viestintä, Henkilöstöyksikkö, Talousyksikkö
Palvelut	Yleishallintopalvelut, Vaalien järjestäminen, Elinkeinojen edistäminen, Alueiden kehittäminen, Tukipalvelut, Pysäköinnin valvonta, Maaseutupalvelut
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta ja huolehtii sille hallintosäännöllä määritetyistä tehtävistä. Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloutta sekä kaupunginhallituksen alaista toimintaa, jota ei ole lautakunnille ja vastuualuejohtajille siirretty. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

TALOUSARVIOESITYS

KAUPUNGINHALLITUS (2025)	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	-569 251	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	1 144	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	543 019	640 000	640 000	431 000	-209 000	431 000	431 000
Muut toimintatuotot	455 631	304 500	364 500	354 500	-10 000	324 500	354 500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	430 542	944 500	1 004 500	785 500	-219 000	755 500	785 500
Henkilöstökulut	-8 544 471	-9 523 567	-8 944 037	-9 063 198	-119 160	-8 741 617	-9 082 094
Palvelujen ostot	-8 827 578	-9 732 369	-9 503 798	-9 695 244	-191 446	-9 676 208	-9 695 244
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 719	-83 100	-83 100	-81 250	1 850	-78 250	-81 250
Avustukset	-1 773 032	-2 572 800	-2 472 800	-2 613 800	-141 000	-2 613 800	-2 613 800
Muut toimintakulut	-929 729	-1 444 500	-1 437 500	-1 509 900	-72 400	-1 534 900	-1 509 900
TOIMINTAKULUT	-20 144 530	-23 356 336	-22 441 236	-22 963 392	-522 156	-22 644 775	-22 982 288
TOIMINTAKATE *)	-19 713 988	-22 411 836	-21 436 736	-22 177 892	-741 156	-21 889 275	-22 196 788
Sisäiset tuotot	3 556 811	3 643 427	3 643 427	3 867 759	224 332	3 867 759	3 867 759
Sisäiset kulut	-1 133 014	-905 967	-905 967	-1 005 677	-99 711	-1 005 677	-1 005 677
Sisäiset erät	2 423 797	2 737 461	2 737 461	2 862 082	124 621	2 862 082	2 862 082
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-17 290 191	-19 674 376	-18 699 275	-19 315 810	-616 535	-19 027 193	-19 334 706
Rahoitustuotot ja -kulut	-582	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-17 290 773	-19 674 376	-18 699 275	-19 315 810	-616 535	-19 027 193	-19 334 706
Sisäinen korko	-2 894	-558	-558	-44	514	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-137 186	-50 285	-50 285	-113 661	-63 376	-361 667	-402 917
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-17 430 853	-19 725 219	-18 750 118	-19 429 515	-679 397	-19 388 859	-19 737 623
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-19 725 219	-19 725 219	-18 750 118	0	18 750 118	-19 388 859	-19 737 623
Hallinnon vyörytykset	7 784 471	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-9 646 382	-19 725 219	-18 750 118	-19 429 515	-679 397	-19 388 859	-19 737 623

*) Toimielimen sitovuustaso

Kaupunginhallituksen talousarvioesitys on valmisteltu pohjautuen kaupunginhallituksen antamaan kehukseen (kehukseen oli asetettu säästötavoitteet), tässä valmisteluvaiheessa (seminaari) kehys on alittunut n. 215 000 eurolla. Henkilöstökustannuksiin sisältyy n. 2 % työehtosopimuskorotus, sivukulut on arvioitu tämän hetken tietojen mukaisesti. Kaupunginhallituksen alaiset henkilöstökulut sisältävät eläkemaksujen rahoittamiseen varattua tasausmaksua varten varausta yhteensä 3,1 milj. euroa, tasausmaksua on alennettu 0,3 milj. eurolla kuluva vuodesta Kevan ennusteen mukaisesti.

Yleishallintopalveluihin on varattu n. 3 8 milj. euroa ja 23,4 htv. Tämä sisältää Kuntalain mukaisten toimielinten määrärahat yhteensä n. 860 000 euroa. Arviota on suunniteltu päätöksenteon kertojen määrään perustuen, ja arvioiden muita kokouskuluja sekä ansionmenetyskorvausten osuutta. Kuntavaaleilla päättäjien vaihdos aiheuttaa myös palkkiosäännön indeksitarkistuksen luottamistoimien palkkioihin, tarkistus on n. 10 % luokkaa. Määrärahavaraus sisältää 35 000 euron suuruisen määrärahan kaupunginhallituksen ja valtuuston seminaari- ja opintomatkoihin tai muihin erityisjärjestelyihin. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseen on varattu n. 72 000 euroa ja 0 htv. Asianhallinnan toimintakuluihin on varattu 862 000 euroa. Edunvalvontaan on varattu n. 392 000 euroa ja 0,2 htv. Kuntastrategiaan valmisteluun ja siitä johdettavien ohjelmien valmisteluun ja seurantaan on varattu 105 000 e ja 0,2 htv. Alue- ja Kuntavaalien

järjestämiseen on varattu n. 373 000 euroa, tuloja kertyy vain aluevaalien toimittamisen osalta yhdessä Kuntavaalien kanssa. Varautumiseen ja valmiussuunnitteluun on varattu n. 107 000 e. ja 0,8 htv. Valtio perii kunnilta verokustannusten kantamisesta kunnilta 14,2 % verohallinnon vuotuisista kustannuksista, Verotuskustannusten arvioidaan laskevan 34 000 e:lla kuluva vuodesta, talousarviossa tähän on varattu 0,558 milj. euroa. Asianhallinnan järjestämiseen on varattu 0,86 milj. eur ja 12,5 htv. Tarkastustoimen hoitamiseen on varattu n. 110 000 e ja 0,4 htv.

Elinkeinoja ja elinvoimaa edistetään talousarvion määrärahavaruksin yhteensä 6,9 milj. eurolla. Tämä sisältää mm. Cursor Oy:n tuottamat elinkeino-, matkailu- ja myyntipalvelut 2,04 milj. e, Kymenlaakson liiton aluekehityksen maksuosuuden, 0,7 milj. e, Kotka Mareterium Oy:n 258 000 e sekä Tapahtumakeskuksen avustuksen 1,692 milj. e. Maaseutupalveluja rahoitetaan 55 000 e (Maaseututoimi ja Sepra), Merikotkaa, Meriturvallisuuden ja liikenteen tutkimuskeskusta n. 320 000 e ja Elokuva komissiota 300 000 eurolla. Yrityskeskukseen perustamista rahoitetaan (Eagle Acclerator) 56 000 e:lla, Kaakkois-Suomen amk Xamkia 95 000 e:lla tämä muodostuu tutkimuspäällikön jatkuvasta rahoituksesta sekä Kyberturvallisuuden professuurin 5 vuotisesta rahoituksesta. Kansainväliseen toimintaan on varattu n. 50 000 e Elinkeino ja elinvoimapalveluiden ja kuntamarkkinoinnin tuottamiseen on varattu 4,4 htv. Omiin markkinointitoimenpiteisiin on varattu 203 000 e. Pysäköinnin valvontaan on varattu n. 290 000 milj. e, joka sisältää 5,3 htv ja tuloja toiminnasta arvioidaan kertyvän n 300 000 e.

Talous-, henkilöstö- ja tietohallinto, asiakas- ja lakipalveluihin sekä viestintään on varattu yhteensä 7,19 milj. euroa, kuluvalle vuodelle varaus on 7,41 milj. euroa. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja järjestelmiseen tuottaa Sarastia Oy ja tähän on varattu 1,26 milj. e. Henkilöstöhallinnon omiin järjestelmiin on varattu 160 000 euroa omana hankintana. Keskitetysti henkilöstön virkistykseen ja kehittämiseen on varattu 132 000 e ja henkilöstön huomiointiin 25 000. Henkilöstöpalveluita tuotetaan (palkanlaskenta on ulkoistettu) itse (18,35 htv) ja näiden osuus henkilöstöhallinnon kuluista on 1,1 milj. euroa. Talouden tukipalveluita tuotetaan osin itse (kirjanpito, osto- ja myyntireskontra, perintä sekä talousjärjestelmien hankinta ulkoistettu) ja näiden (8,9 htv), henkilöstöressurssien osuus talouden kuluista on 0,66 milj. euroa. Tietotekniset tukipalvelut, kapasiteetti-, tietoliikenne ratkaisut sekä työympäristön lisenssiratkaisut (MSO) hankintaan KS-Tieto Oy:n kautta. Näiden ulkoistettujen palveluiden ostot ovat yhteensä n. 2,1 milj. euroa. Google- ympäristön perustamiseen on varattu 57 000 e ja teknisiin asiakaspalveluratkaisuihin 64 000 e. Tietohallinnon resursseihin (3,4 htv) on varattu 283 000 e. Viestintään on varattu n. 0,24 milj. e, joista Viestintä ratkaisuihin on varattu 55 000 e ja viestintä resursseihin 2,75 htv. Lakipalveluihin on varattu n. 0,1 milj. eur, n. 0,9 htv. Keskitettyihin asiakaspalveluihin on varattu 0,5 milj. e joka sisältää 9,28 henkilötyövuotta.

Työterveyspalveluiden tuottamiseen on varattu 1,05 milj. e, varausta on kasvatettu 102 000 edellisestä vuodesta. Pääsyyinä tähän on palveluntuottajan hintojen korotukset sekä henkilöstömäärän kasvu. Työterveyspalveluista arvioidaan saatavan korvausta valtiolta n. 430 000 e.

Työasemia vuokrataan KS-tiedon kautta ja siihen on varattu kaupunkitasolla 851 000 e, varausta on kasvatettu laitteiden määrään kasvuun perustuen sekä laitekannan uusiutumisen myötä vuokraushintojen kasvun yhteensä 40 000 eurolla.

Suunnitelmavuodet on merkitty talousarvioon toimintakulujen jäädytystä noudattaen seuraaville vuosille lukuun ottamatta henkilöstökuluja, joita on korotettu 2,4 %:lla suunnitelmavuosille 2026 – 2027. Huomioituna on suurimpia eriä mm. vaaliton vuosi.

Kaupunginhallituksen investoinnit ovat yhteensä 0,97 milj. e ja näistä 0,2 miljoonalla eurolla pääomitetaan Kotkan Tapahtumakeskus Oy:tä. Talouden ja hallinnon teknisiin tietoratkaisuihin on varattu 0,72 milj. e. Investoinnit löytyvät kirjasta erillisestä osiosta. Investoinnit ovat vuosisuunnittelussa ja käyttämätön raha ei siirry tuleville vuosille. Käyttötalous sisältää näiden investointien poistot.

Yleishallintopalvelut

Toimielimet	KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA, VALTUUSTO, HALLITUS, KAUPUNGIN HALLITUKSEN ASETTAMAT TOIMIKUNNAT JA VALIOKUNNAT
Palvelut	Yleishallinto: Kuntastrategia, asianhallinta, arkistotoimi, tarkastustoimi (sisäinen ja ulkoinen tarkastus), kunnallisverotus, varautuminen- ja valmiussuunnittelu, osallisuus- ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen (ikäihmisten neuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto), kunnan edunvalvonta.
Toimintayksiköt	Hallintoyksikkö
Vastuuhenkilö	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja, valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, hallintojohtaja
Toiminta-ajatus	Tarkastuslautakunta vastaa kuntalain mukaisen hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestämisestä.

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus päättää äänestyspaikoista lukumäärästä ja sijainnista ja keskusvaalilautakunnan huolehtii, että vaalien ja kansanäänestysten lakisääteiset tehtävät tulevat laillisesti ja tarkoituksenmukaisesti suoritetuiksi.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Arkistoimen järjestäminen kuuluu kaupunginhallitukselle, joka määrää kuinka asiakirjahallinnon ja arkistotoimen suunnittelu- vastuu käytännön hoito järjestetään. Hallintoyksikkö tuottaa kaupunginhallituksella tiedonhallintalain mukaisesti keskitetyn asian- ja asiakirjahallinnan, tiedonhallinnan, arkistoinnin ja päätösten tiedoksi antamisen palvelut.

TALOUSARVIOESITYS

YLEISHALLINTOPALVELUT	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	-600 097	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	214	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	11 243	250 000	250 000	0	-250 000	0	0
Muut toimintatuotot	99 481	0	0	30 000	30 000	0	30 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	-489 159	250 000	250 000	30 000	-220 000	0	30 000
Henkilöstökulut	-1 751 664	-2 321 784	-2 352 590	-2 352 223	367	-2 018 007	-2 358 485
Palvelujen ostot	-1 130 244	-1 379 601	-1 292 530	-1 281 066	11 464	-1 262 030	-1 281 066
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 003	-32 400	-32 400	-21 400	11 000	-18 400	-21 400
Avustukset	-15 298	-10 000	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000
Muut toimintakulut	-57 923	-133 850	-126 850	-133 450	-6 600	-158 450	-133 450
TOIMINTAKULUT	-2 976 132	-3 877 636	-3 814 371	-3 798 139	16 231	-3 466 887	-3 804 401
TOIMINTAKATE	-3 465 290	-3 627 636	-3 564 371	-3 768 139	-203 769	-3 466 887	-3 774 401
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-582 656	-502 695	-502 695	-625 317	-122 622	-625 317	-625 317
Sisäiset erät	-582 656	-502 695	-502 695	-625 317	-122 622	-625 317	-625 317
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-4 047 947	-4 130 331	-4 067 066	-4 393 456	-326 390	-4 092 204	-4 399 718
Rahoitustuotot ja -kulut	153	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-4 047 794	-4 130 331	-4 067 066	-4 393 456	-326 390	-4 092 204	-4 399 718
Sisäinen korko	-38	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 492	-6 111	-6 111	-34 722	-28 611	-83 333	-87 222
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-4 052 323	-4 136 442	-4 073 177	-4 428 178	-355 001	-4 175 538	-4 486 940
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-4 136 442	-4 073 177		4 073 177	-4 175 538	-4 486 940
Hallinnon vyörytykset	-151 684	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-4 204 008	-4 136 442	-4 073 177	-4 428 178	-355 001	-4 175 538	-4 486 940

YLEISHALLINTOPALVELUJEN

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Hallintopalvelut

Vuonna 2025 hallintopalveluiden ja kaupungin keskusarkiston merkittävä työpanos tulee ohjautumaan uuden sähköisen arkistojärjestelmän ja asianhallintajärjestelmän käyttöönottoon. Järjestelmäkokonaisuuden käyttöönotto-projekti aloitettiin maaliskuussa 2024 ja järjestelmäkokonaisuuden on tarkoitus olla käytössä vuoden 2025 alusta. Kaupungin asiakirjahallinnon on tarkoitus olla tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti sähköistetty kokonaisuudessaan vuoden 2025 alkuun loppuun mennessä, kun myös asianhallintajärjestelmässä ja muissa operatiivisissa tietojärjestelmissä käsiteltävien asiakirjojen arkistointi voidaan toteuttaa sähköiseen arkistojärjestelmään.

Kaupungin keskusarkisto jatkaa normaalina työnään pysyvästi paperisena säilytettävien analogisten asiakirjojen säilytysolosuhteiden selvittämistä yhteistyössä vastuualueiden kanssa ja esimerkiksi arkistontarkastukset ja analogisen aineiston vastaanotto kaupunginarkistolle jatkuvat suunnitelman mukaisesti. Muilta osin keskusarkiston tilakysymyksen tulevaisuuden selvittämistä jatketaan hankesuunnittelun muodossa yhdessä teknisten palveluiden kanssa. Kuten aikaisempinakin vuosina, kotiseutuarkisto vastaanottaa yksityisten toimijoiden (yhdistysten, yksityishenkilöiden yms.) arkistoaineistoa yhteydenottojen perusteella, lisäksi pyritään yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa tunnistamaan merkittäviä kulttuuriperintöaineistoja, jotka tulisi saada kotiseutuarkistoon talteen tuleville sukupolville kulttuuriperinnön taltioimiseksi ja tutkimuksen tarpeisiin.

Hallintoyksikkö järjestää huhtikuussa kunta- ja aluevaalit. Vaalit tulevat järjestäjän näkökulmasta olemaan erittäin työläitä, koska järjestetään kahdet vaalit samanaikaisesti ja molempien vaalien kaikki ääntenlaskenta tapahtuu kunnassa. Tämä tarkoittaa merkittävää lisäystä vaalihenkilöstössä ja myös hallintoyksikön henkilöstön erityistä kuormitusta alkuvuoden aikana. Vaalien taloudellisiin kustannuksiin osallistuu tulevissa vaaleissa valtion lisäksi hyvinvointialue, mutta siitä huolimatta arvioidaan osan vaalien kustannuksista jäävän kunnalle. Hallintoyksikkö on tehnyt kehittämistyötä vaalien suhteen viime vuosina mm. edistämällä äänestyspaikkojen esteettömyyttä ja lisäämällä ennakkoäänestyspaikkoja kauppakeskuksiin. Kaikilla kehittämistoimenpiteillä tavoitellaan äänestämisen saavutettavuuden parantamista ja äänestysaktiivisuuden kasvua.

Valtuustokauden vaihtuminen tarkoittaa hallintoyksikön työssä paljon käytännön järjestelyjä uusien toimielinten työn aloittamiseen liittyen. Keskeinen kokonaisuus on uusien päätöksentekijöiden perehdyttäminen ja kouluttaminen.

Tietosuojaan ja tiedonhallintaan liittyvää työtä jatketaan muun muassa riskien arvioinnin ja muutosvaikutusten arviointien organisaatioon jalkauttamisen osalta.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUONNA

Hallinnon prosesseja kehitetään sujuviksi sekä prosessien oikeellisuuden että digitaalisuuden näkökulmasta. Jatketaan keskusarkiston asiakirja-aineiston seulontaa ja digitointia suunnitelman mukaisesti ja siirrytään kokonaan sähköiseen arkistointiin. Viedään eteenpäin tiedonhallintalain kokonaisuuteen liittyviä toimintamalleja Kotkan kaupungin organisaatiossa. Kehitetään edelleen tietosuoja- ja tietoturvakäytänteitä. Jatketaan kaupungin organisaation osaamisen kasvattamista hallintomenettelyihin liittyen. Työskennellään päätöksenteko-organisaation tukena ja sen toiminnan parantamiseksi.

YLEISHALLINTOPALVELUT

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Kunta- ja aluevaalien järjestäminen	Äänestysprosentti	Vaalit järjestetään onnistuneesti ja mahdollisimman moni kuntalainen kokee mahdollisuuden vaikuttaa.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Äänestysprosentti jää alhaiseksi	Todennäköinen (60 – 90 %)	Kuntalaisten ääni ei kuulu valtakunnan päätöksenteossa.	Vaalien järjestämiseen varataan riittävät resurssit ja huolehditaan riittävästä viestinnästä	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	Kaupunginhallituksen työskentelyn kehittäminen	Kaupunginhallituksen itsearvioinnin tulokset	Päätöksenteko on avointa, keskustelevaa, yhdenvertaista, toisia kunnioittavaa ja perustuu tietoon sekä yhteistyöhön viranhaltijoiden kanssa.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Päätöksenteko ei herätä luottamusta eri toimijoissa	Mahdollinen (30 – 60 %)	Merkittävät: Päätöksentekokyky heikkenee	Asiat valmistellaan huolellisesti, myös päätösten ennakkovaikutuksia selvittäen. Varmistetaan vuorovaikutus eri toimijoiden välillä.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Paikallishistorian kannalta merkittävien arkistoaineistojen säilyminen tuleville sukupolville varmistetaan vastaanottamalla ne osaksi Kotkan kotiseutuarkiston kokoelmaa. Yhdistysten ja muiden yksityisten toimijoiden toimintaa helpottaa, kun ne pystyvät siirtämään pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja kotiseutuarkistolle.	Kotiseutuarkiston kokoelmiin vastaanotetun ja esikäsitellyn arkistoaineiston hyllymetrimäärä (hm).	Esikäsitelty ja kotiseutuarkistoon vastaanotettu aineisto 3 hyllymetriä vuonna 2025.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Paikallishistorian kannalta keskeistä arkistoaineistoa tuhoutuu pysyvästi.	Todennäköinen (60– 90 %)	Merkittävät, kotkalaisten yhdistyskentän toimijoiden ja muiden yksityishenkilöiden aineistoja tuhoutuu pysyvästi.	Kotiseutuarkisto tunnistaa yhteisesti kotkalaisten toimijoiden kanssa säilytettäviä arkistoaineistoja ja antaa neuvontaa toimijoille aineistojen käsittelyyn, säilyttämiseen ja hävittämiseen liittyen.	

Elinkeinojen edistäminen ja kaupunkikehitys

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Palvelut	Elinkeinojen edistäminen: Kuntamarkkinointi, Yritys- elinkeino ja matkailupalvelut, elinkeinoavustukset, Alueiden kehittäminen, Maaseututoimi, Pysäköinninvalvonta
Toimintayksiköt	Kaupunkikehitys ja viestintä, Hallintoyksikkö
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja, Kansliapäällikkö, Kehitysjohtaja

Toiminta-ajatus Kaupungin hallituksen tehtävänä on ohjata kaupungin kannalta strategisesti merkittäviä linjauksia erityisesti elinkeino- ja työllisyyspolitiikassa, koulutuksessa, maapolitiikassa, asuntopolitiikassa, liikennepolitiikassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikköä johtaa kehitysjohtaja. Toimintayksikön tehtäviin kuuluu kaupungin yritys-, elinkeino- ja matkailupalvelujen järjestäminen sekä niitä koskevien sopimusten valvonta ja työllisyyden elinkeinopoliittinen edistäminen. Yksikkö koordinoi tutkimus- ja kehittämishankkeita. Yksikkö huolehtii kaupunki-strategian valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä valmistelee kehittämisasioita erityisesti elinvoimavaliokunnalle. Yksikkö huolehtii kaupunkimarkkinoinnista, kansainvälisten asioiden ja ystävyyskaupunkiasioiden hoidosta. Yksikkö vastaa osaltaan kaupungin tapahtumien järjestämisestä.

TALOUSARVIOESITYS

ELINKEINO JA ELINVOIMAPALVELUT	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	5 550	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	67 241	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	348 542	300 000	360 000	320 000	-40 000	320 000	320 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	421 333	300 000	360 000	320 000	-40 000	320 000	320 000
Henkilöstökulut	-591 707	-642 765	-642 765	-711 531	-68 766	-713 724	-713 724
Palvelujen ostot	-3 101 328	-3 218 668	-3 175 668	-3 179 668	-4 000	-3 179 668	-3 179 668
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 786	-20 650	-20 650	-20 650	0	-20 650	-20 650
Avustukset	-1 757 735	-2 562 800	-2 462 800	-2 603 800	-141 000	-2 603 800	-2 603 800
Muut toimintakulut	-137 993	-456 850	-456 850	-456 850	0	-456 850	-456 850
TOIMINTAKULUT	-5 611 548	-6 901 733	-6 758 733	-6 972 499	-213 766	-6 974 692	-6 974 692
TOIMINTAKATE	-5 190 216	-6 601 733	-6 398 733	-6 652 499	-253 766	-6 654 692	-6 654 692
Sisäiset tuotot	134 013	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-183 195	-18 773	-18 773	-22 147	-3 374	-22 147	-22 147
Sisäiset erät	-49 182	-18 773	-18 773	-22 147	-3 374	-22 147	-22 147
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-5 239 397	-6 620 506	-6 417 506	-6 674 647	-257 141	-6 676 839	-6 676 839
Rahoiustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-5 239 397	-6 620 506	-6 417 506	-6 674 647	-257 141	-6 676 839	-6 676 839
Sisäinen korko	-61	-18	-18	0	18	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 442	-2 155	-2 155	0	2 155	-16 667	-16 667
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-5 240 900	-6 622 679	-6 419 679	-6 674 647	-254 968	-6 693 506	-6 693 506
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-6 622 679	-6 419 679		6 419 679	-6 693 506	-6 693 506
Hallinnon vyörytykset	-85 797	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-5 326 697	-6 622 679	-6 419 679	-6 674 647	-254 968	-6 693 506	-6 693 506

sisältää 119 000 e työllisyyden edistämiseen (koululaisten kesätyöpaikat, henkilöstöpankki)

ELINKEINO JA ELINVOIMAPALVELUT

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmuotoinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	XAMK:n kampuksen opiskelijoiden sitouttaminen aktiivisiksi kotkalaisiksi. Kaupunkilähtöisen TKI-hankkeen toteuttaminen	Opiskelijoille suunnatut tapahtumat Uusien TKI-Hankkeiden lukumäärä	3 1 uusi kaupunkilähtöinen tki-hanke käynnistyy	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30-60 %)	Hankkeita ei käynnisty tai tapahtumia ei toteudu	Aktiivinen yhteistyö Xamk:n ja opiskelijayhdistysten kanssa	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.	Teollisten investointien edistäminen yhteistyössä Cursorin kanssa. Edunvalvontaohjelman, EU-vaikuttamistavoitteiden ja Äkillisen rakennemuutoksen toimenpide-suunnitelman toimenpiteiden edistäminen aktiivisella edunvalvonnalla ja vaikuttajaviestinnällä kansallisille ja EU-päättäjille sekä virkahenkilöille	Aktiivisten sijoittumisneuvottelujen määrä VT15-hankkeen käynnistyminen Vaikuttajatapaamisten määrä	3 yli sadan työpaikan hanketta neuvottelupöydällä. 1 etenee käynnistysvalmiuteen Hanke etenee käynnistysvalmiuteen 20 vaikuttajatapaamista tai -tilaisuutta	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 70 %)	Liikennehankkeiden toteutuminen lykkääntyy, ÄRM-toimenpiteet eivät etene	Suunnitelmallinen edunvalvonta ja aktiivinen yhteistyö alueen toimijoiden ja kuntien kanssa.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä. 	Kantasataman yritys- ja startup -keskittymän toteutuksen edistäminen: yrityskeskukseen toiminta käynnistetään tilariippumattomasti. Yrityskeskukseen fyysinen tilaratkaisu tehdään.	Yrityskeskuksen toimintoja käynnistyy. Yrityskeskukseen tilaratkaisu syntyy ja sille saadaan riittävästi käyttäjiä.	Yrityskiihdyttämötoiminta käynnistynyt 12/2025 Tilaratkaisu, kumppanuudet ja rahoitusmalli valmis 12/2025	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10 - 30 %)	Yrityskeskukseen toteutuminen lykkääntyy tai ei toteudu.	Rahoituksen ja kumppanuuksien hakeminen aktiivisesti.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Säännölliset yritysten ja kaupunginjohton tapaamiset	Toteutuneet tapaamiset	10 tapaamista vuodessa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10–30 %)	Yhteistyö ei toimi optimaalisesti.	Pidetään vuoropuhelua yllä suunnitellusti.	

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 3.

Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme puisto-kaupunkiprofilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Tuodaan esille Kotkan puistojen ainutlaatuisuutta kaupunkimarkkinoinnissa ja valtakunnallisessa viestinnässä yhdessä Cursorin kanssa.	Valtakunnalliset artikkelit tai TV/radiojutut. Puistoissa vierailleiden vaikuttajien määrä, jotka ovat tehneet somepostauksen puistosta tai puistoista ja viestien tavoittavuus yhteensä. Visit Kotka-Haminan tuottama maksettu näkyvyys. Erilliset kampanjat ja niiden näkyvyys.	Vähintään 5–7 kpl Vähintään 4 vaikuttajaa, 500 000 – 600 000 näyttöä/tavoittavuus 200 000 – 300 000 näyttöä/tavoittavuus. Instagram (postaukset ja stories kautta orgaanisesti) 100 000 katselua. Vähintään 1, Yht. 200 000 – 300 000 näyttöä/tavoittavuus.	

Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10–30 %)	Matkailijoiden kiinnostus Kotkaa kohtaan vähenee. Brändin vahvistaminen ja kaupungin vetovoimaisuus vaarantuu.	Jatketaan hyvin toimineita toimintatapoja ja kehitetään uusia. Toimenpiteiden suunnitelmallinen toteuttaminen ja tukeminen sekä jatkuva Yhteydenpito. Tuloksellisuuden aktiivinen seuraaminen.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Hyödynämme Kotkan merellisuuden ja kehitämme saariston ja Kymijoen monipuolista käyttöä.	Saariston saavutettavuuden parantaminen kehittämällä julkisen saaristoliikenteen rinnalle yksityistä saaristoliikennettä yhteistyössä Cursor Oy:n ja yrittäjien kanssa. Kymijoen tunnettuutta virkistysmatkailukohteena parannetaan	Uusien saaristomatkailutuotteiden määrä Mediavierailut ja julkaistut artikkelit	1 uusi matkailutuote saaristoon 3 mediavierailua / 9 julkaisua	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30–70 %)	Saariston saavutettavuus ei parane. Mediavierailut eivät toteudu.	Työryhmyöskentelyn ja mediakontaktointiin panostetaan	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme kulttuuri-perintökohteita (erityisesti Aallon Sunila ja Kyminginlinna) matkailukohteina ja asumisen vetovoimatekijöinä.	Sunila-markkinointi- ja viestintäsuunnitelman toteuttaminen ja päivittäminen. Viestintä Sunilan mahdollisuuksista kaupungin ja Sunilan eri kanaviin Sunilatiekartan mukaisesti.	Toteutetut viestinnälliset toimenpiteet Sunila-artikkelit/tarinat	Suunnitelmien toteuttaminen vähintään 80 % 4–6	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10 - 30 %)	Alueen kehittäminen ei etene ja maailmanperintökohdestatuksen saamisen mahdollisuudet heikentyvät.	Sisällöntuotantoon panostaminen viestinnän omana työnä tai ostopalveluna.	

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Toteutetaan tontti- ja/tai asuinalue-markkinointikampanja	Tonttien varausten määrä	10	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30–60 %)	Tonttien kiinnostavuutta ja kysyntää ei saada nousemaan.	Panostus verkkosivuilla tonttien löydettävyyteen ja hyvään esittelyyn sekä kiinnostavaan markkinointiin.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Edistetään digitaalisten yhteyksien rakentamista sekä tilaratkaisuja monipaikkaisuuden lisäämiseksi.	Yritys- ja startup -keskuksen toimitila valmistuu ja saadaan käyttöön 1/2026	Toimitila valmis käyttöön 31.12.2025	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10-30%)	Yrityskeskus ei toteudu	Tiivis yhteistyö Cursor Oy:n ja JuKi:n kanssa.	

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	Haemme aktiivisesti valtakunnallisia ja kansainvälisiä suur tapahtumia kaupunkiin.	Kansainvälisten ja/tai valtakunnallisten tapahtumien määrä	3–4 tapahtumaa vuodessa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen ja taloudellinen: Tapahtuman peruuntuminen yllättävän tapahtuman vaikutuksesta, tapahtumialan vaikeudet.	Mahdollinen (30–60 %)	Kohtalaiset vaikutukset budjettiin.	Talouden seuranta.	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Järjestetään keskustelu- ja infotilaisuuksia äänestysaktiivisuuden nostamiseksi. Infotilaisuudet uusien teollisuushankkeiden edistymisestä (yhteistyössä Cursorin kanssa)	Tilaisuuksien lukumäärä Äänestysaktiivisuus % (tilasto) Osallistujien määrä	2-3 tilaisuutta ennen kunta- ja aluevaaleja Vaalipiirin keskiarvo 200	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Tapahtumien järjestäminen ei onnistu	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Merkittävät: Vaikutusta kaupungin imagoon, veto- ja pitovoimaan.	Viestimme ja markkinoimme tilaisuuksia aktiivisesti kaupunkilaisille.	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Avoimen viestintäkulttuurin edistäminen ja ylläpitäminen.	Tiedotteiden määrä: Kotka.fi-sivuilla Facebookissa	400 500	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Toimintaan ja resursseihin tulee häiriötä.	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Merkittävät: Vaikutusta kaupungin imagoon, veto- ja pitovoimaan.	Viestimme proaktiivisesti.	

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme toimintaamme kyberturvallisuuden kärkikaupunkina ja vahvistamme kyberosaamisen asiantuntijuutta.	Yritysyhteistyö ja tapahtumat sekä niihin liittyvä viestintä yhteistyössä Xamkin ja muiden kumppaneiden kanssa	Kyberohjausryhmän kokoukset merkittävien vuotuisien tapahtumien määrä	2 2 vuotuaista alan tapahtumaa kokooa yrityksiä ja sidosryhmiä Kotkaan	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10–30 %)	Kotkan profiilin nostaminen kyberturvallisuuden kärkikaupunkina ei toteudu	Kyberturvallisuuden ohjausryhmä toimii ja seuraa kokonaisuuden kehittymistä	

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Elinkeinojen edistäminen ja elinkeinopalvelut

Keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2025:

1. Aktiivinen edunvalvonta ja verkostojen hyödyntäminen. Kontaktiverkostojen vahvistaminen edelleen elinkeinoelämään, päättäjiin, median edustajiin ja muihin sidosryhmiin. Edunvalvontaohjelman, EU-vaikuttamistavoitteiden ja äkillisen rakennemuutoksen toimenpidesuunnitelman tavoitteiden toteutuksen edistäminen. Edunvalvonnan säännölliset toimenpiteet, tilaisuudet ja tapaamiset mm. Meripäivillä.
2. Aktiivinen yhteinen tekeminen seudulla, markkinointi ja viestintä Kotka-brändin vahvistamiseksi. Kantasataman kokonaisuuden ja sen tunnettuuden edistäminen. Akkuklusterin ja muiden elinvoimaa lisäävien yrityslähtöisten hankkeiden toteutumisen tukeminen. Startup- ja yrityskeskuksen toteutuksen edistäminen.
3. Muuttoliike plussalla. Kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet mm. monimuotoisen asumisen edistämiseksi ja esille nostamiseksi. Muuttajamarkkinoinnin painotus, asumisvaihtoehtojen ja tonttien markkinointi.

Elinkeinohankkeet ja edunvalvonta

Edunvalvonta ja yhteistyö suurissa hankkeissa, erityisesti akkuklusteri ja satamasidonnainen teollisuus sekä Kantasataman kehittäminen ja seudun liikenneinfrahankeet.

Kotkan vaikuttamistavoitteiden edistäminen kansallisen ja EU- tason päätöksenteossa. Edunvalvonnan kokonaisuuden koordinointi. Suhdetoiminnan vahvistaminen, kontaktiverkoston laajentaminen ja ylläpito.

Kotkan profiiliin vahvistaminen edelleen yrittäjyyskaupunkina (Seuraava Yrittäjien kuntabarometri julkaistaan keväällä 2026.) Säännölliset yrittäjien ja teollisuuden edustajien tapaamiset ja vuoropuhelu, hankintojen kehittäminen, yritysten asiakaspalvelun kehittäminen kaupunkikonsernissa, investointihankkeiden edistäminen sekä yritys- ja startup-keskuksen edistäminen Kantasatamaan.

Tutkimus- ja kehittämishankkeiden edistäminen ja rahoitusmahdollisuuksien hakeminen, uusien kumppanuuksien kehittäminen ja koulutusmahdollisuuksien lisääminen.

Alvar Aallon Sunilan kehityksen tukeminen kohti maailmanperintökohde-statusta perustuen vuonna 2022 valmistuneeseen tiekarttaan. Eri vastuualueiden yhteisen panostuksen ja hankerahoitusten hyödyntäminen, alueella järjestettävät tapahtumat sekä viestintä ja markkinointi.

Markkinointi

Vuoden 2024 lopulla käynnistetyn muuttajamarkkinointikampanjan jatkaminen läpi vuoden sekä jo vuodenvaihteessa 2023–2024 aloitetun Koti-Kotka-kampanjan jatkaminen ja kehittäminen.

Monimuotoiseen asumiseen ja tontteihin liittyvien sisältöjen jatkokehittäminen esimerkiksi pelillistämällä ja kuvin sekä tonttien markkinointi valituissa medioissa kohderyhmäryhmänä yksityishenkilöt ja rakennuttajat.

Kantasataman brändin rakentaminen ja Kantasataman Lokikirja -kampanjan edelleen hyödyntäminen.

Rekrymarkkinoinnin tukeminen niin muuttajamarkkinointikampanjalla kuin yksittäisten rekrytointien osalta ja TE-palveluiden koulutusten markkinointi.

Kotkalaisten ja entisten kotkalaisten kotiseurakauden ylläpito Koti-Kotka-kampanjalla, sosiaalisen median sisältöjen kehittämisellä ja tarttumalla ilmiöihin hyödyntäen niitä viestinnässä.

Tapahtumakalenteri [kymenlaaksonyt.fi](https://www.kymenlaaksonyt.fi) markkinointia jatketaan yhteistyössä muiden Kymenlaakson kuntien kanssa ja tuodaan Kotkan tapahtumia esille omissa viestintäkanavissa.

Matkailumarkkinointia pyritään linkittämään paremmin kaupunkimarkkinointiin ja kotiseurakauden ylläpitoon. Sponsorointisopimuksia hyödynnetään sopimusten mukaisesti.

Ilmastokumppanuudet yritysten kanssa ilmasto-ohjelman mukaisesti.

Kansainväliset asiat

- Ystävyyskaupunkisuhteet ja niiden hyödyntäminen kaupungin kehittämisessä mm. vertaisoppimalla tai yhteisillä kehittämishankkeilla.

- Itämeren alueen yhteistyön kehittäminen ja pohjoismaiden yhteistyön tiivistäminen esim. akkuklusterin kehittämässä. Yhteydet Viroon ja yhteiset kehittämismahdollisuudet. Kuntaliiton kansainvälisen tiimin ja UBC-Itämeren alueen yhteistyö ja tapaamiset
- Kaupungin vastuualueiden ja yksiköiden kansainvälisen toiminnan edistäminen

Uudistettavan kaupunkistrategian toimeenpanon käynnistäminen sekä Vetovoima- ja yrittäjyysohjelman päivittäminen, toimenpiteiden tarkentaminen ja toteutus jokaisen kärjen osalta.

Ohjelma sisältää kaupungin elinvoimapolitiikan, erityisesti elinkeinopolitiikan linjaukset. Ohjelmalla ohjataan elinkeino-, matkailu- ja seutupalveluiden sopimuksen alaista työtä, jota Cursor Oy toteuttaa palvelusopimuksella.

Kaupunkistrategian toteutuksen ja seurannan varmistaminen ja kehittäminen.

Elinkeino- ja matkailupalvelusopimukseen liittyvä sopimusvalvonta ja tiivis yhteistyö Cursorin kanssa.

Tapahtumat 2025

Kotkan arvoihin perustuva Rakkausviikko 10.–16.2.

Veteraanipäivä 27.4.

Perinteinen Kotka-päivä toukokuun kolmantena perjantaina 16.5.

Liiton lenkki –nostalgiatapahtuma 16.5.

Kansainvälinen elokuvafestivaali elokuussa

Valtakunnallisen Itämeripäivän Kotkan tapahtumat elokuussa

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA (2026–2027)

Elinkeinojen edistäminen ja elinkeinopalvelut

Elinkeinopolitiikassa edetään kaupunkistrategian, vetovoima- ja yrittäjyysohjelman sekä seudun elinkeinostrategian sekä niissä määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Kotkan asemaa hyvänä yrittäjyyskaupunkina vahvistetaan.

Aktiivisella, pitkäjänteisellä ja suunnitelmallisella edunvalvonnalla edistetään Kotkalle tärkeitä hankkeita, erityisesti logistiikkaratkaisujen kuntoon saattamista, rakennemuutoksen huomioimista kaupunki- ja aluepolitiikassa, yritysten ja investointien saamista ja osaamisen kehittämistä.

Kantasataman alueen kehittäminen kokonaisuutena, jonka ytimenä on Merikeskus Vellamo, Xamkin keskustakampus ja Satama Areena ja näihin liittyvät kaupalliset palvelut, on kaupungin keskustan elinvoiman osalta merkittävin hanke. Hotellin sekä yritys- ja startup-keskuksen toteutuksen varmistaminen Kantasatamaan ovat keskeisiä tavoitteita.

Alvar Aallon Sunila maailmanperintökohteeksi -tavoitteen vieminen eteenpäin tiekartan mukaisin suunnitelmallisin toimenpitein.

Kotkan kaupunkimarkkinoinnin kokonaiskuvaan ja Kotka-brändin vahvistamiseen panostetaan. Tavoitteena on lisätä kaupungin vetovoimaa asukkaille, muuttajille ja yrityksille.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonnan keskeisimpänä tehtävänä on osallistua koko kaupunkia koskevien pysäköintisuunnitelmien tekemiseen ja toteuttamiseen. Tavoitteena on saada aikaan hallinnollisesti sujuva sekä kuntalaisten asiointia tukeva pysäköintisuunnitelma ja toteutus, jossa pysäköinnintarkastus tukee liikkumisen ja liikenteen kokonaisturvallisuutta. Talousarviovuonna toteutetaan pysäköinninvalvontaohjelmiston kilpailutus ja valitun ohjelmiston käyttöönotto. Se tulee viemään kaikkien tarkastajien sekä esihenkilön resursseja. Syyskuussa (17.–19.9.) toteutetaan Kotkassa pysäköinninvalvonnan neuvottelupäivät.

Tukipalvelut

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Palvelualue	Konsernipalvelualue
Toimintayksiköt	Hallintoyksikkö, Henkilöstöasioiden yksikkö, Talousyksikkö, Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö
Palvelut	Tukipalvelut: Henkilöstö-, talous- ja tietohallinto, viestintä, asiakaspalvelut, lakipalvelut
Vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja, Kansliapäällikkö, Hallintojohtaja, Henkilöstöjohtaja, Talousjohtaja, Kehitysjohtaja
Toiminta-ajatus	Konsernipalvelualue vastaa kaupungin hallinto- ja tukipalveluista sekä kaupungin tahdon toteutumisesta omistajapolitiikan osalta kaupungin tytäryhteisöissä sekä tärkeimmissä sidosryhmissä.

TALOUSARVIOESITYS

TUKIPALVELUT	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	25 296	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	931	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	464 535	390 000	390 000	431 000	41 000	431 000	431 000
Muut toimintatuotot	7 607	4 500	4 500	4 500	0	4 500	4 500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	498 369	394 500	394 500	435 500	41 000	435 500	435 500
Henkilöstökulut	-6 201 100	-6 559 018	-5 948 682	-5 999 443	-50 762	-6 009 885	-6 009 885
Palvelujen ostot	-4 596 006	-5 134 100	-5 035 600	-5 234 510	-198 910	-5 234 510	-5 234 510
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 930	-30 050	-30 050	-39 200	-9 150	-39 200	-39 200
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-733 814	-853 800	-853 800	-919 600	-65 800	-919 600	-919 600
TOIMINTAKULUT	-11 556 850	-12 576 968	-11 868 132	-12 192 753	-324 622	-12 203 195	-12 203 195
TOIMINTAKATE	-11 058 481	-12 182 468	-11 473 632	-11 757 253	-283 622	-11 767 695	-11 767 695
Sisäiset tuotot	3 422 798	3 643 427	3 643 427	3 867 759	224 332	3 867 759	3 867 759
Sisäiset kulut	-367 163	-384 499	-384 499	-358 213	26 285	-358 213	-358 213
Sisäiset erät	3 055 635	3 258 929	3 258 929	3 509 546	250 617	3 509 546	3 509 546
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-8 002 847	-8 923 539	-8 214 703	-8 247 708	-33 005	-8 258 149	-8 258 149
Rahoiustuotot ja -kulut	-735	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-8 003 582	-8 923 539	-8 214 703	-8 247 708	-33 005	-8 258 149	-8 258 149
Sisäinen korko	-2 795	-540	-540	-44	496	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-131 252	-42 019	-42 019	-78 939	-36 920	-261 667	-299 028
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-8 137 629	-8 966 098	-8 257 262	-8 326 690	-69 428	-8 519 816	-8 557 177
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-8 966 098	-8 257 262		8 257 262	-8 519 816	-8 557 177
Hallinnon vyörytykset	8 021 952	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-115 677	-8 966 098	-8 257 262	-8 326 690	-69 428	-8 519 816	-8 557 177

TUKIPALVELUT

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmuotoinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> - varmistaa osaavan työvoiman saataavuus - luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä 	Henkilöstön osaamista ja valmiuksia vahvistetaan ja tuetaan monipuolisella koulustarjonnalla.	Koulutuspäivät ja osallistujamäärät saadut palautteet.	Koulutukset koetaan tarpeellisiksi ja niihin osallistuu kohderyhmään nähden runsaasti osallistujia, koulutuksia noin 3 pv/henkilö/vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Strateginen ja operatiivinen Koulutusten aiheet eivät kohtaa tarvetta, osallistumisaktiivisuus jää heikoksi.	Mahdollinen (30 - 60%)	Kohtalaiset: Koulutusten hyötyvaikutus jää heikoksi.	Koulutusten teemat kootaan kentän tarpeista.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Tulevista hankinnoista tiedottaminen yrityksille Hankintakalenterin välityksellä. Hankintakalenteria päivitetään aktiivisesti.	Hankintakalenterisivuston käyntien lkm/tarkasteluväli. Hankintojen paikallisuusaste lkm. Hankintojen paikallisuusaste vol. Kilpailutusten paikallisuusaste.	1 000 käyntiä 30 % 30 % 30 %	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen. Tieto tulevasta kilpailutuksesta saapuu liian myöhään.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Yrittäjä ei pysty varautumaan tuleviin kilpailutuksiin.	Hankintasuunnittelu nostaa Cludia Sopimuksesta tulevat kilpailutukset hankintakalenteriin n.6kk ennen kilpailutusta. Muistutetaan säännöllisesti vastuualueita ja toimintayksiköitä ilmoittamaan tulevat hankinnat ajoissa.	

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme etätöiden ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Luodaan henkilökunnalle hyvät etätyöedellytykset tehtävät, työyksikön tilanne ja yhteistyötarpeet huomioiden.	Etätöohjeistus ohjaa ja tukee hyvin etätöiden tekemistä.	Etätö tuo joustavuutta työelämän arkeen.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Kohtalainen Riski: Etätö vaikeuttaa esihenkilötyötä ja työyhteisöjen toimivuutta.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Esihenkilötyö vaikeutuu ja työyhteisöjen ilmapiiri heikkenee.	Etätöiden tekemisen säännöistä keskustellaan työyksiköissä yhdessä esihenkilön johdolla.	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveystuettua mahdollisuuksia.	Henkilöstön työhyvinvointia edistetään aktiivisesti ja työhyvinvointitoimenpiteet ovat aktiivisessa käytössä.	Sairauspoissaolojen määrä, Terveysprosentti, Työterveysneuvottelujen määrä	Sairauspoissaolojen taso alle 18 pv/työntekijä, Terveysprosentti väh. 35 %	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Työhyvinvointitoimenpiteitä ei käytetä riittävästi ja oikeaan aikaan.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Kohtalaiset: Sairauspoissaolojen hallinta heikkenee ja henkilökunnan työhyvinvointi laskee	Aktiivisesti tuetaan esihenkilöitä ja työntekijöitä työhyvinvointiasioiden edistämiseksi. Sairauspoissaolojen määriä seurataan säännöllisesti ja tarvittaessa tartutaan aktiivisesti poissaoloihin.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	Työllisyyspalveluiden kuntiin siirtoon valmistaututaan yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden vastualueen kanssa.	Valmistelu etenee aikataulussa.	Vuoden 2025 alussa työllisyysyksikön aloittaa toimintansa uudessa organisaatiossa.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Valmistelu ei etene suunnitellusta.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Työllisyysyksikön perustaminen ei ole hallittua ja suunnitelmallista.	Valmisteluun suunnataan riittävät resurssit ja osaaminen ja tarvittavat päätökset tehdään ajallaan.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Avoimen datan julkaisu, mm. ostolasku-data.	Julkaistu / ei julkaistu.	Julkaisu tilinpäätöstyön valmistuttua keväällä 2025.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Valmistelu ei etene aikataulussa.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Tietoa ei ole saatavilla.	Tehtävän oikea-aikainen resurssointi ja riittävä priorisointi.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Digitiekartta	Valmistumisaste.	Valmistuminen vuoden 2025 aikana.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Vastualueiden sitoutuminen heikkoa.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Ei pystytäkään hyödyntämään digitiekarttaa kehittämisen pohjana.	Vastualueiden sitoutuminen yhteiseen ponnistukseen.	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	Esihenkilötoimintaa kehitetään ja tuetaan ajantasaisilla ohjeistuksilla, keskitetyllä perehdytyksellä ja esihenkilötyökaluilla.	Ohjeiden käytännönläheisyys. Esihenkilötoiminnan arviointi.	Ohjeet ovat ajantasalla, esihenkilötoiminnan arviointi on valtakunnan keskitasoa parempi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Esihenkilötoiminta ei toimi yhdenmukaisella tavalla.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Kohtalaiset: Esihenkilötoiminta ei toimi toivotulla tavalla ja yhdenmukainen esihenkilötoiminta heikkenee	Esihenkilöiden koulutus ja perehdytys. Esihenkilötoiminnan seuranta.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Kaupungin työyhteisöjen yhteisöllisyyttä tuetaan kehittämällä myönteistä työntekijä- ja hakijakokemusta ja positiivista työnantajakuva. Luomme systemaattiset perehdytyskäytännöt, edelleen kehitetään vuorovaikutus- ja keskustelutaitoja, panostamme työyhteisötasoiseen toimintaan ja työhyvinvointiin.	Työhyvinvointikyselyt Hakijamäärät rekrytoinneissa	Kyselyjen tulokset ovat vahvaa keskitasoa verrokkkeihin verrattuna. Rekrytointeihin saapuu hakemuksia	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Työyhteisöissä ilmapiiriongelmaa ei ratkaista oikealla tavalla.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Merkittävät: Työhyvinvointi ja sitoutuneisuus laskee ja houkuttelevuus työnantajana heikkenee.	Korostetaan kaikessa toiminnassa vastuullisuutta ja vastavuoroisuutta kaikilla toimijatasoilla.	

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Asiakaspalvelu

Palvelupiste Ruorin keskeisimpänä tavoitteena on kehittää monikanavaista asiakaspalvelua koko kaupungin osalta sekä toteuttaa laadukasta asiakaspalvelua sekä joukkoliikenteen käyttäjille että tapahtumapalveluiden asiakkaille palvelupisteen kassoilla tapahtuvan asioinnin kautta. Myös liikkuvan kassan käyttöönottoa edistetään. Keskitetyn tilavarauksen päätavoitteena on nostaa sähköisten varausten käyttöastetta ja tukea kaupungin toimitilojen toteuttamista tilojen varaukseen liittyvän asiakaspalvelun kautta. Digipalveluiden keskeisimpänä tehtävänä on jatkaa digiohjelman valmistelua niin, että se tukee päivitettävän kaupunkistrategian tavoitteita. Digitukiverkoston koordinoitua jatketaan yhteistyössä hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen kanssa.

Viestintä

Uudistetun kaupunkistrategian viestintä kaupunkiorganisaatiossa, Kotka-konsernissa, sidosryhmille ja kuntalaisille. Viestintä- ja markkinointiohjelman toteuttamisen jatkaminen, uudistetun Kotka-brändin kehittäminen käytännössä ja oman seurannan ja raportoinnin mallien kehittäminen. Vuonna 2024 aloitettu TE-palveluiden muutosviestintä jatkuu. Verkkosivustojen Kotka.fi ja Kantastama.fi teknisten ominaisuuksien kehittäminen ja sosiaalisen median kanavista erityisesti LinkedInin sisällöntuotannon kehittäminen. Aavan edelleen kehittäminen yhdessä tietohallinnon kanssa sekä muiden sähköisten työvälineiden ja tekoälyn käytön kehittäminen niin viestinnän välineinä kuin henkilöstön käytössä. Sähköpostiuutiskirjeiden käyttöönotto TE-palveluiden osalta asiakkaille ja myöhemmin mahdollisesti hyödyntäminen muissa yhteyksissä. Mediatyhteyksien ja muiden kontaktien ylläpito.

Lakiasiat

Hallintoyksikön alaisuudessa toimii kaksi juristia, jotka toteuttavat asiantuntijapalvelua kaikille muille kaupungin toimialoille oikeudellisissa kysymyksissä. Keskeisiä talousarvioon vaikuttavia oikeudenkäyntejä ei ole vireillä. Kotkan kaupungin sisäinen tarkastus kuuluu osana juristien tehtäväkenttään. Lisäksi juristit hoitavat kunnallisen pysäköinninvalvojan tehtävää sekä rakennuslakimiehen tehtäviä.

Henkilöstöasioiden yksikkö

Kaupunkistrategiasta johdettu henkilöstöohjelma ohjaa henkilöstöpolitiikkaa, esihenkilötyötä ja työhyvinvoinnin edistämistä. Keskeisenä painopisteenä on edelleen kehittää hr- ja esihenkilötoimintaa sekä johdon tukea. Varhaisen vaiheen työhyvinvointijohtaminen ja kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittäminen ovat painopisteinä. Tähän liittyy laajaa toimintaa työntekijä- työyhteisö ja esihenkilötasolla. Työhyvinvointisuunnitelma, työterveyden toimintasuunnitelma, koulutussuunnitelmat ja rekrytointimarkkinointisuunnitelma tuovat päälinjat vuoden toimintaan. Syksyllä 2024 toteutettavan työhyvinvointikyselyn tulokset antavat tietoa henkilöstön hyvinvoinnista ja ohjaavat kehittämisen toimintalinjoja vuoden 2025 aikana.

Vuoden 2024 alussa käynnistyy uusi työterveyden sopimuskausi ja uuden sopimuksen haltuunotto vaatii edelleen tiivistä yhteistyötä uuden työterveystoimijan kanssa. TE-palveluiden siirto kuntiin vuoden 2025 alusta vaatii myös henkilöstöasioiden yksiköltä tukea ja toimenpiteitä uusien henkilöiden perehdyttämisessä ja vastaanottamisessa.

Rekrytointimarkkinointisuunnitelman avulla luodaan konkreettiset toimenpiteet rekrytointien tukemiseen sekä hyvän hakijakokemuksen ja työnantajakuvan kehittämiseen. Myönteisen työntekijä- ja hakijakokemuksen ja positiivisen työnantajakuvan luominen vaatii jatkuvaa kehittämistä. Niiden rakentaminen vahvaksi lisää kaupungin houkuttelevuutta rekrytointimarkkinoilla.

Työyhteisöjen toimintaan tarjotaan valmennuksia ja pienryhmätukitoimia. Henkilöstöasioiden yksikön toimintojen sujuvuutta ja oikea-aikaisuutta pyritään kehittämään. Uusien työntekijöiden ja esihenkilöiden perehdyttämistä jatketaan. Keväällä 2025 käydään valtakunnalliset kunta-alan virka- ja työehtosopimusneuvottelut, joiden etenemistä seurataan tiiviisti. Keväällä jaetaan kaupungin oman palkkaohjelmaerän viimeinen osa ja samalla pyritään vastamaan alueen palkkakilpailuun mahdollisuuksien rajoissa.

Talouksyksikkö

Hankinnat: Hankintojen ennakoinnin kehittäminen kilpailutussuunnitelman ja vastuualuekohtaisten koulutusten avulla. Tarpeellisten kilpailutusten toteutus ja sopimushallinnan vahvistaminen.

Rahoitus: Kaupunkikonsernin rahoitustarpeisiin varautuminen sekä antolainatarpeisiin valmistautuminen. Korkomarkkinoiden muutosten huomioiminen laina- ja suojaussalkuissa.

Talous: Talouden tasapainotustarpeiden arviointi ja vastuualueiden tukeminen mm. raportoinnin kehittämisen avulla vaativassa tilanteessa. Taloushallinnon järjestelmien edelleen kehitys ja muutosten läpivienti.

Tietohallinto: Laiterekisterien hallinnan parantaminen ml. sisäinen tekeminen ja ulkoistetun palvelutuottajan ohjeistus sekä kehittämistyö. Varastolaitekannan kierron nopeuttaminen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Henkilöstöasioiden yksikkö

Kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma ohjaavat toimintaa ja kohdentavat toiminnan resursseja. Jatkuvana toimintana kehitetään varhaista työhyvinvointijohtamista, keskeisimpinä tavoitteina työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen hallinta. Painopisteenä on myös luoda jatkuvasti kehittyvää ja aikaansa seuraavaa esihenkilötoimintaa kaikilla vastuualueilla ja kaikissa yksiköissä. Vahvan ja myönteisen työnantajakuvan luominen on tulevaisuudessa tärkeää. Tämä sisältää myös kilpailukykyisen palkkauksen mahdollisuuksien luomisen.

Talouksyksikkö

Taloussuunnitelma vuosien painopisteissä korostuvat hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen rahoitusmalliin sopeuttaminen, hankintojen arvioinnin ja kontrollin kehittäminen, rahoitustarpeisiin valmistautuminen vs. laaja investointiohjelma, taloushallinnon järjestelmien toimivuus ja automatisaatio sekä tietoturvan taso ja tietotekniikan kustannustehokkuus.

7.2 Ympäristölautakunta

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalveluiden toimintayksikkö
Palveluyksiköt	Ympäristönsuojelun-, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan palveluyksiköt
Palvelut	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät, Ympäristöterveydenhuolto, Eläinlääkintähuolto, Löytöeläinten hoito, Rakennusvalvonta
Vastuuhenkilö	Ympäristöjohtaja
Toiminta-ajatus	Ympäristölautakunta on Kotkan rakennusvalvonnan sekä Kotkan ja Pyhtään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon (eläinlääkintähuoltoa lukuun ottamatta), lupa- ja valvontaviranomainen. Ympäristöterveydenhuolto tilaa eläinlääkintähuollon palvelut Haminan kaupungilta.

TALOUSARVIOESITYS

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (2025)	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	165 164	168 800	168 800	163 800	-5 000	163 800	163 800
Maksutuotot	612 748	585 000	585 000	511 000	-74 000	511 000	511 000
Tuet ja avustukset	40 785	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	19 346	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	838 044	753 800	753 800	674 800	-79 000	674 800	674 800
Henkilöstökulut	-1 810 236	-1 944 457	-1 944 457	-1 786 474	157 982	-1 792 800	-1 792 800
Palvelujen ostot	-186 963	-210 219	-210 219	-451 725	-241 506	-451 725	-451 725
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 703	-32 850	-32 850	-12 950	19 900	-12 950	-12 950
Avustukset	-1 700	-2 500	-2 500	-4 000	-1 500	-4 000	-4 000
Muut toimintakulut	-29 601	-23 651	-23 651	-20 350	3 301	-20 350	-20 350
TOIMINTAKULUT	-2 055 203	-2 213 677	-2 213 677	-2 275 499	-61 822	-2 281 825	-2 281 825
TOIMINTAKATE *)	-1 217 159	-1 459 877	-1 459 877	-1 600 699	-140 822	-1 607 025	-1 607 025
Sisäiset tuotot	43 316	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-308 322	-332 076	-332 076	-348 657	-16 581	-348 657	-348 657
Sisäiset erät	-265 006	-332 076	-332 076	-348 657	-16 581	-348 657	-348 657
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-1 482 166	-1 791 953	-1 791 953	-1 949 356	-157 403	-1 955 682	-1 955 682
Rahoitusuotot ja -kulut	538	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-1 481 628	-1 791 953	-1 791 953	-1 949 356	-157 403	-1 955 682	-1 955 682
Sisäinen korko	-200	-67	-67	0	66	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 636	-4 372	-4 372	-32	4 340	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 486 463	-1 796 391	-1 796 391	-1 949 389	-152 997	-1 955 682	-1 955 682
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-1 796 391	-1 796 391		1 796 391	-1 955 682	-1 955 682
Hallinnon vyörytykset	-142 423	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-1 628 886	-1 796 391	-1 796 391	-1 949 389	-152 997	-1 955 682	-1 955 682

*) Toimielimen sitovuustaso

Ympäristölautakunnan talousarvion valmistelua on tehty kaupunginhallituksen 17.6.2024 asettamassa kehyksessä, jossa toimintatuotot ovat olleet 644 000 euroa ja toimintakulut 2 214 000 euroa. Taloussuunnittelussa huomioitiin kehysvaiheessa 2025 voimaantuleva rakentamislain muutos, jonka seurauksena toimintatuottojen odotettiin laskevan noin 110 000 eurolla. Arvio on tarkentunut keväästä ja tämänhetkisen arvion mukaan rakentamislain muutos vaikuttaa laskevasti tuottoihin noin 70 000 euroa aiemman 110 000 euron arvion sijasta. Tästä johtuen toimintatuotot ovat 31 000 euroa paremmat kuin alkuperäisessä kehyksessä. Toimintakulut puolestaan ovat ylittyneet noin 62 000 eurolla.

Taloussuunnittelua on vaikeuttanut mm. eläinlääkäri kustannusten arviointi vuodelle 2025 ilman vertailutietoja nykyisellä palvelumallilla. Eläinlääkärit siirtyivät Haminan palvelukseen vuoden 2024 alusta ja näin ollen vuoden 2025 arviota ei ole voitu suoraan peilata nykyisellä mallilla toteutuneeseen kokonaiseen vuoteen.

Eläinlääkäri-toiminnan siirtyminen Haminalle on osaltaan laskenut ympäristölautakunnan henkilöstökuluja vuodelle 2025. Kuitenkin ympäristölautakunnan tiettyihin nimikkeisiin kohdistuneet järjestelyerät sekä arvioidut yleiskorotukset ovat osaltaan pienentäneet henkilöstökulujen säästöä vuodelta 2025.

Eläinlääkäritoiminnan siirtyminen ostopalveluksi on nostanut palveluostojen määrää huomattavasti verrattuna edellisvuoteen. Muita huomioituja lisäyksiä toimintakuluihin ovat olleet mm. rakentamislain ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmien kuukausittaiset lisäkustannukset, Laajakosken pohjavesialueen suojelusuunnitelma sekä rakennusterveysasiantuntijan koulutus asuntojen sisäilmaongelmien hoitamiseen.

Käyttötalous menoja on sopeutettu talousarvioon siinä määrin kuin palvelutuotannon ylläpitämiseksi on mahdollista ollut tässä vaiheessa valmistelua.

Vuoden 2025 talousarvioon on varattu 25 000 euron suuruinen määrärahavaraus maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen osalta ohjelmistoinvestointeihin.

Ympäristönsuojelu

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalveluiden toimintayksikkö
Palvelut	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät
Vastuuhenkilö	ympäristöjohtaja

Ympäristönsuojelun palveluyksikkö vastaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle laissa säädetyistä tehtävistä Kotkan ja Pyhtään alueella. Ympäristönsuojelun palveluyksikkö pyrkii lupa- ja valvontamenettelyin sekä neuvonnan keinoin turvaamaan hyvää elinympäristöä ja ennaltaehkäisemään ympäristöhaittoja. Ympäristönsuojelun palveluyksikkö vastaa myös koko kaupungin ilmastotyön ja kestävä kehityksen työn koordinoinnista

TALOUSARVIOESITYS

YMPÄRISTÖNSUOJELU	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	26 073	40 000	40 000	38 000	-2 000	38 000	38 000
Maksutuotot	60 240	30 000	30 000	11 000	-19 000	11 000	11 000
Tuet ja avustukset	40 785	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	180	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	127 278	70 000	70 000	49 000	-21 000	49 000	49 000
Henkilöstökulut	-375 830	-495 033	-435 525	-504 099	-68 574	-505 908	-505 908
Palvelujen ostot	-27 579	-64 825	-64 825	-32 825	32 000	-32 825	-32 825
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 002	-7 700	-7 700	-2 600	5 100	-2 600	-2 600
Avustukset	-700	-2 500	-2 500	-3 000	-500	-3 000	-3 000
Muut toimintakulut	-3 702	-500	-500	-1 300	-800	-1 300	-1 300
TOIMINTAKULUT	-411 813	-570 558	-511 050	-543 824	-32 774	-545 633	-545 633
TOIMINTAKATE *)	-284 535	-500 558	-441 050	-494 824	-53 774	-496 633	-496 633
Sisäiset tuotot	162	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-93 612	-107 316	-107 316	-112 220	-4 904	-112 220	-112 220
Sisäiset erät	-93 450	-107 316	-107 316	-112 220	-4 904	-112 220	-112 220
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-377 985	-607 874	-548 366	-607 044	-58 678	-608 853	-608 853
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-377 985	-607 874	-548 366	-607 044	-58 678	-608 853	-608 853
Sisäinen korko	-200	-67	-67	0	66	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 636	-4 372	-4 372	-32	4 340	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-382 820	-612 313	-552 805	-607 077	-54 272	-608 853	-608 853
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-612 313	-552 805		552 805	-608 853	-608 853
Hallinnon vyörytykset	-25 600	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-408 420	-612 313	-552 805	-607 077	-54 272	-608 853	-608 853

*) Toimielimen sitovuustaso

YMPÄRISTÖNSUOJELUN

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki.

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monimuotoisen luonnon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.	Pohjavesialueen suoje-lusuunnitelman laati-minen Laajakosken pohjavesialueelle. Hae-taan valtionavustusta suunnitelman laati-miseen.	Pohjavesialueen suoje-lusuunnitelma on laa-dittu.	Toteutetaan Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmassa 2022-2027 asetettu ta-voite pohjaveden suo-jelusuunnitelmien laati-misesta mm. kaikille selvityskohteiksi luoki-telluille pohjavesialu-eille. Pohjaveden laatu on selvitetty riittävällä ta-valla, jotta tunnetaan ihmistoimintojen vaiku-tukset pohjaveteen. Pohjavesialue ei ole enää seuraavalla ve-sienhoitokaudella luo-kiteltuna selvityskoh-teenksi. Pohjavedelle ris-kiä aiheuttavat toimin-nat tunnetaan.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivi-nen: Vedenhankintakäyt-töön soveltuvan pohja-vesialueen vedenlaatu pilaantuu.	30–60 % Mahdollinen	Merkittävä: Rikotaan ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskieltoa. Vesienhoidon toimenpideohjelman tavoite ei toteudu.	Tilataan asiantuntijalta pohjaveden suo-jelusuunnitelma.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Ilmastotyötä koordinoimalla palveluyksikkö vahvistaa Kotkan kau-pungin ilmastotyön vai-kuttavuutta. Osallistu-malla valtakunnallisiin ja maakunnallisiin il-mastoverkostoihin vah-vistetaan kaupungin il-mastotyötä.	Ilmastotyöryhmän ja il-mastovalmisteluryh-män kokousten määrä. Ilmastoa koskevien se-minaarien, työpajojen, koulutusten ym. tapah-tumien osallistumisker-rat.	Kaksi ilmastotyöryh-män kokousta ja 6-8 il-mastovalmisteluryh-män kokousta/v.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivi-nen: Ilmastotyön mer-kitystä ei tunnisteta kaupungissa eikä siihen	30–60 % Mahdollinen	Merkittävä: Kaupunkistrategian tavoite ilmaston ja	Palveluyksikössä on vakituinen kestävä kehityksen asiantuntija, jonka tehtäviin	

osoiteta riittäviä re-sursseja vastuualueilla.		luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaupungin toiminnassa ei toteudu.	ilmastotyön koordinointi sisältyy.	
--	--	---	------------------------------------	--

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 3.

Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monimuotoisen luonnon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.	Osallistuminen luonnon monimuotoisuustyöverkostoihin, mm. Luontokunnatverkostoon, ja niiden hyödyntäminen omassa luonnon monimuotoisuuden edistämistyössä. Oman luonto-osaamisen vahvistaminen kouluttautumalla. Yhteistyön tekeminen kaupungin sisällä.	Luonnon monimuotoisuutta koskevien seminaarien, työpajojen, koulutusten ym. tapahtumien osallistumiskerrat.	Edistetään kaupungin luonnon monimuotoisuuden huomioimista kouluttautumalla ja yhteistyöllä.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivinen: Henkilöstöresurssi ei riitä koulutuksiin ja seminaareihin osallistumiseen. Luonnon monimuotoisuustyön merkitystä ei tunnisteta kaupungissa.	30–60 % Mahdollinen	Kohtalainen: Luonnon monimuotoisuustyön toteuttaminen ja jatkuvuus ei toteudu kaupungin toiminnassa.	Töitä priorisoimalla huolehtiminen riittävästä ajankäytöstä luonnon monimuotoisuutta kokeviin asioihin.	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Ympäristönsuojelun toimintayksikkö on aktiivisesti mukana ilmastonmuutoksen vaikutuksiin	Osallistuminen alueelliseen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautumista kehittäväin hankkeeseen	Kaupungissa on kehitetty osaamista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautumisesta	

	varautumisen ja sopeutumisen työssä.	sekä kaupungin sisäisen varautumissuunnitelman kehittämiseen.	ja sopeutumisesta ja ilmastomuutoksen vaikutukset on huomioitu varautumissuunnitelmassa.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivinen: Ilmastomuutokseen sopeutuminen ja varautuminen ei päädy toimintatapoihin.	30–60 % Mahdollinen	Merkittävät: Kaupunki ei pysty vastaamaan kasvaviin ilmast- ja ympäristöriskeihin.	Ympäristönsuojelu pitää yllä keskustelua ilmastomuutoksen tuomista riskeistä ja osallistuu sopeutumis- ja varautumistoimien suunnitteluun sekä maakunnalliseen hankkeeseen.	

TALOUSARVIOVUODEN PAINOPISTEET

Ympäristönsuojelun palveluyksikkö

Ympäristönsuojelun palveluyksikön perustehtävänä ovat lakisääteiset lupa- ja valvontatehtävät, joita Kotka hoitaa yhteistoimintasopimuksen pohjalta myös Pyhtään kunnalle. Viranomaistehtävien osaamistason ja tietojen ajantasaisuuden ylläpitäminen koulutuksella ja onnistuneilla rekrytoinneilla ovat keskeisiä painopisteitä. Lupa- ja valvontatehtäviin liittyen ei ole nimetty lautakuntaan nähden sitovia tavoitteita.

Lupa- ja valvontatehtävien lisäksi palveluyksikön tulee huolehtia omalta osaltaan mm. ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristönsuojelua koskevasta tiedotuksesta, valistuksesta ja koulutuksesta, ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista, osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen, antaa lausuntoja ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille sekä edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasioissa. Painopisteeksi vuodelle 2025 on nostettu pohjaveden suojelusuunnitelman laatiminen Laajakosken pohjavesialueelle. Suojelusuunnitelman tekeminen selvityskohteiksi nimetyille pohjavesialueille, jollainen Laajakosken pohjavesialuekin on, on kirjattu Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmaan 2022-2027. Muita painopisteitä ovat ilmastotyön koordinoiminen, ilmastomuutokseen sopeutumisen ja varautumisen sekä luonnon monimuotoisuuden huomioimisen kehittäminen kaupungin toiminnassa.

Ilmasto-ohjelman tavoitetta ekotukitoiminnan kehittämisestä tuetaan kokeilemalla ekotukiavustuksen käyttöönottoa. Kokeilua varten on vuoden 2025 talousarvioon varattu 1500 €. Toimintamallilla tuetaan kaupungin työyhteisöjen ympäristötyötä. Avustusta voi hakea esimerkiksi ilmastoon, kiertotalouteen, kestäviin hankintoihin, luonnon monimuotoisuuteen ja ympäristötietoisuuteen liittyvien toimien edistämiseen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Toiminnan ydintä on lakisääteinen viranomaistyö. Osaamista ylläpidetään ja kehitetään kouluttautumalla, erityisesti pyritään turvaamaan ja vahvistamaan palveluyksikön luonto-osaamista. Hiilineutraaliuden tavoitetta viedään eteenpäin ilmasto-ohjelman pohjalta. Ilmastomuutoksen hillintätoimien ohella edistetään ilmastomuutokseen sopeutumisen ja varautumisen huomioimista kaupungin varautumissuunnitelmassa ja luonnon monimuotoisuuden huomioimista kaupungin toiminnassa.

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöterveydenhuollon palveluyksiköt
Palvelut	Ympäristöterveydenhuolto, Eläinlääkintähuolto, Löytöeläinten hoito
Vastuhenkilö	Ympäristöterveyspäällikkö

Ympäristöterveydenhuollon palveluyksikkö vastaa kunnan viranomaiselle määrättyjen ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamisesta Kotkan ja Pyhtään alueella. Lisäksi palveluyksikkö tilaa kunnallisen eläinlääkintähuollon tehtävät. Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on turvata terveyshaittoja ja -vaaroja ehkäisevä elinympäristö lainsäädännön mukaisen yleisen terveysvalvonnan, neuvonnan ja riskeihin varautumisen kautta.

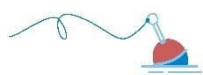
TALOUSARVIOESITYS

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	136 496	128 800	128 800	125 800	-3 000	125 800	125 800
Maksutuotot	199 328	185 000	185 000	200 000	15 000	200 000	200 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	335 824	313 800	313 800	325 800	12 000	325 800	325 800
Henkilöstökulut	-865 695	-779 956	-839 464	-594 866	244 598	-596 986	-596 986
Palvelujen ostot	-55 670	-74 344	-74 344	-302 000	-227 656	-302 000	-302 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 544	-17 650	-17 650	-7 150	10 500	-7 150	-7 150
Avustukset	-1 000	0	0	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Muut toimintakulut	-20 986	-17 453	-17 453	-15 900	1 553	-15 900	-15 900
TOIMINTAKULUT	-958 896	-889 403	-948 911	-920 916	27 995	-923 036	-923 036
TOIMINTAKATE *)	-623 072	-575 603	-635 111	-595 116	39 995	-597 236	-597 236
Sisäiset tuotot	15 497	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-118 445	-130 114	-130 114	-137 359	-7 245	-137 359	-137 359
Sisäiset erät	-102 948	-130 114	-130 114	-137 359	-7 245	-137 359	-137 359
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-726 020	-705 717	-765 225	-732 475	32 750	-734 595	-734 595
Rahoi tust tuotot ja -kulut	277	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-725 743	-705 717	-765 225	-732 475	32 750	-734 595	-734 595
Sisäinen korko	0	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-725 743	-705 717	-765 225	-732 475	32 750	-734 595	-734 595
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-705 717	-765 225		765 225	-734 595	-734 595
Hallinnon vyörytykset	-65 176	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-790 919	-705 717	-765 225	-732 475	32 750	-734 595	-734 595

*) Toimielimen sitovuustaso

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki.

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
------------------------	------------	---------	-------------	---------

Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Panostetaan savuttomuuden toteuttamiseen tiedottamalla tilaisuuksien musiikkitalaisuuksien järjestäjiä	Tiedotteiden määrä suhteessa yleisötapahtumiin liittyviin meluilmoituksiin	Kaikki ilmoituksen tehneet kontaktoidaan	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Tehdyt meluilmoitukset eivät tule tietoon	30–60 % Mahdollinen	Kohtalaiset: Tapahtuma-asiakkaat altistuvat tupakansavulle ja hajulle	Seurataan tilannetta neljän kuukauden välein	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Painotetaan valvonnassa elintarvikkeiden jäljitettävyyttä	Kohteiden osuus, joissa selvitetään jäljitettävyyttä	Valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten yhteydessä valvontakohteissa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Tarkastuksilla jäljitettävyyttä ei voida selvittää tai muisteta tehdä	Harvinainen 10–30 %	Kohtalaiset: Käsitöksen muodostuminen jäljitettävyydestä ei onnistu	Seurataan tilannetta neljän kuukauden välein	

TALOUSARVIOVUODEN PAINOPISTEET

Ympäristöterveydenhuolto: Terveystieteiden edistäminen ja valvonta, tupakkalain valvonta, elintarvikevalvonta ja neuvonta

Ympäristöterveydenhuollon palveluyksikön perustehtävänä ovat lakisääteiset lupa- ja valvontatehtävät, joita Kotka hoitaa yhteistoimintasopimuksen pohjalta myös Pyhtään kunnalle. Viranomastehtävien osaamistason ja tietojen ajantasaisuuden ylläpitäminen mm. koulutuksella ovat keskeisiä painopisteitä.

Asumisterveyden asiantuntijuutta vahvistetaan kouluttamalla vastuutarkastaja rakennusterveysasiantuntijaksi (RTA-koulutus). Talousarvioon on varattu määräraha tähän.

Tupakointi on tupakkalain mukaan kielletty ulkoalueilla järjestettävien yleisten tilaisuuksien katoksissa ja katsomoissa sekä muissa tilaisuuden seuraamiseen välittömästi tarkoitetuissa tiloissa, joissa osallistujat oleskelevat paikoillaan. Tilaisuuksien järjestäjiä ohjeistetaan merkitsemään katsomot ja muut oleskelupaikat savuttomiksi.

Elintarvikelain 67 § mahdollistaa seuraamusmaksun (300–5000 €) määräämisen toimijalle, joka laiminlyö tiettyjä lakisääteisiä velvollisuuksiaan. Maksun määräämisperusteet on lueteltu kyseisessä lain kohdassa. Kotkan ympäristöterveydenhuolto ottaa seuraamusmaksun käyttöön vuoden 2025 alussa. Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Tämän toivotaan herättelevän toimijoita huolehtimaan lakisääteisistä velvollisuuksistaan. Valvonnan resursseja on kulluttanut toimijoiden piittaamattomuus tai tietämättömyys heitä koskevaista elintarvikelain mukaisesta velvollisuudesta rekisteröidä toiminnan aloitus tai ilmoittaa toiminnan lopettamisesta tai olennaisesta muutoksesta.

Elintarvikealalla toimijoilla on velvollisuus pitää huolta raaka-aineiden ja tuotteiden jäljitettävyydestä. Kaikkien elintarvikeketjun toimijoiden tulee siis tietää mistä elintarvikkeet tai raaka-aineet tulevat ja mille toimijalle ne lähtevät. Mikäli

jäljitettävyys ei toteudu elintarvikeketjussa, ei loppukäyttäjälle välttämättä pystytäkään kertomaan allergeenitietoja tai alku-erätietoja oikein. Tällöin voidaan myös menettää tiedot esimerkiksi tuotteen säilyvyydestä ja erästä. Jäljitettävyys puute voi siis altistaa sairastumisille. Kotkan ja Pyhtään alueella painotetaan jäljitettävyysvalvontaa kaikilla elintarvikevalvonnan tarkastuksilla vuoden 2025 aikana. Projektin tarkoituksena on selvittää jäljitettävyysvalvonnan tasoa elintarvikehuoneistoissa sekä lisätä toimijoiden osaamista jäljitettävyysvalvontaan. Lisäksi yhdenmukaistetaan valvontaa.

Ympäristöterveydenhuolto on ollut valmistautunut siirtymään maakunnalliseksi vuonna 2026. Hallitusohjelman mukaan kuluvalalla hallituskaudella hyvinvointialueille ei siirretä kunnista uusia tehtäviä. Täten ympäristöterveydenhuolto ei siirry hyvinvointialueen järjestämisvastuulle tällä hallituskaudella, vaan toiminta jatkuu kuntapohjaisena ainakin seuraavaan hallituskauteen asti.

Rakennusvalvonta

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalvelujen toimintayksikkö
Toiminnot	Rakennusvalvonnan palveluyksikkö
Vastuuhenkilö	Ympäristöjohtaja, rakennustarkastaja
Toiminta-ajatus	Rakennusvalvonnan toiminnan tarkoituksena on auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa sekä valvoa, että rakentaminen täyttää sille rakentamislainsäädännön ja -asetuksissa ja niiden nojalla annetuissa säännöissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset, ja että rakentaminen on kaupunkikuvaan ja ympäristöön soveltuvaa ja edistää ja ylläpitää rakennetun ympäristön hyvää laatua

TALOUSARVIOESITYS

RAKENNUSVALVONTA	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	353 180	370 000	370 000	300 000	-70 000	300 000	300 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	19 166	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	372 347	370 000	370 000	300 000	-70 000	300 000	300 000
Henkilöstökulut	-548 931	-645 316	-645 316	-665 853	-20 537	-668 250	-668 250
Palvelujen ostot	-94 543	-84 150	-84 150	-103 500	-19 350	-103 500	-103 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 027	-4 200	-4 200	-2 700	1 500	-2 700	-2 700
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-4 913	-3 650	-3 650	-3 150	500	-3 150	-3 150
TOIMINTAKULUT	-655 414	-737 316	-737 316	-775 203	-37 887	-777 600	-777 600
TOIMINTAKATE *)	-283 067	-367 316	-367 316	-475 203	-107 887	-477 600	-477 600
Sisäiset tuotot	27 657	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-93 584	-86 743	-86 743	-88 170	-1 427	-88 170	-88 170
Sisäiset erät	-65 927	-86 743	-86 743	-88 170	-1 427	-88 170	-88 170
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-348 994	-454 058	-454 058	-563 373	-109 314	-565 770	-565 770
Rahoitustuotot ja -kulut	261	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-348 733	-454 058	-454 058	-563 373	-109 314	-565 770	-565 770
Sisäinen korko	0	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-348 733	-454 058	-454 058	-563 373	-109 314	-565 770	-565 770
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-454 058	-454 058		454 058	-565 770	-565 770
Hallinnon vyörytykset	-49 768	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-398 501	-454 058	-454 058	-563 373	-109 314	-565 770	-565 770

*) Toimielimen sitovuustaso

RAKENNUSVALVONNAN

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimiset ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmuotoinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana viennitatuksena.	Yritysten investointihankkeiden toteuttamisedellytysten selvittäminen yhteistyössä muiden kaupungin toimialojen sekä sidosryhmäviranomaisten kanssa	Aktiivinen osallistuminen YRMY työryhmään. Yritysten investointihankkeista aina ennakkoneuvottelu yhteistyössä muiden viranomaistahojen kanssa	Rakennusvalvonnasta aina edustus ymy ryhmän palaveriin	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen Työryhmä ei kokoontunut, ennakkoneuvotteluita ei pidetty; toimialojen välinen yhteistyö ei toimi	Mahdollinen (30-60 %)	Tiedonkulku hankkeeseen ryhtyvien ja sidosryhmien välillä heikkenee. Hankeaihioiden edistäminen vaikeutuu, lupa yms prosessien kestoajat pidentyy	Aktiivinen vuoropuhelu, sisäinen tiedottaminen, ennakkointi, yhteistyö	

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Rakennetun ympäristön valvonnan tehostaminen, rakennetun ympäristön parantaminen, kun ränsistyneitä rakennuksia korjataan tai ne puretaan	Henkilöresurssin asettaminen rakennetun ympäristön valvontaan	Rakennusvalvonta suorittaa jatkuvasti rakennetun ympäristön valvontaan puuttuen havaittuihin epäkohtiin.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen Korjauskehotuksia ei noudateta, pakkokeinopäätöksiä ei saada toimeen valitusten vuoksi	Mahdollinen (30-60 %)	Prosessit hidastavat asioiden toimeenpanoa ja kuormittavat hallintoa sekä henkilöstöä.	Aktiivinen vuoropuhelu asiakkaiden kanssa, ennakkointi kohteiden kanssa ja puuttuminen ajoissa epäkohtiin	

RAKENNUSVALVONTA

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Toiminnan painopisteenä on rakentamislainsäädännön mukaisesti rakennusvalvontaviranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitaminen. Rakennusvalvonnan toiminta ja toiminnan kannalta keskeinen rakennuslupaprosessi on vahvasti lainsäädännöllä ohjattu ja rakennusvalvonnan vuosittainen tulokertymä koostuu pääosin rakentamisen lupamaksuista. Vallitsevan suhdannetilanteen vuoksi rakentamisen volyymin arvioidaan pysyvän vuonna 2025 matalana mm yleisen kustannustason nousun

ja maailmantilanteen epävarmuuden vuoksi. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös osaltaan valvoa kaupunginvaltuuston hyväksymien kaavojen noudattamista sekä niissä asetettujen tavoitteiden täyttymistä niille kohdistuvien rakennushankkeiden osalta.

Toimintavuoden aikana omaksutaan rakentamislain voimaantulon myötä tulleet muutokset rakennusvalvonnan toimintaympäristössä.

Rakennetun ympäristön valvontaa jatketaan edellisen toimintavuoden tapaan jatkuvan valvonnan periaatteella.

Rakennusvalvonnan henkilöstön koulutuksen painopiste suunnataan edelleen talousarviovuonna rakentamislain lainsäädännön omaksumista ja tulkintaa tukevaan koulutukseen, jotta rakennusvalvonnan toiminta ja rakentamisen luvitus pysyy nykyisellä sujuvalla tasollaan uuden lain määräysten tultua voimaan.

Kaupungin rakennusjärjestyksen uudistaminen saatetaan voimaan toimintavuoden aikana. Uudistuksen valmistelua on viivästyttänyt valtakunnan hallituksen päätös ryhtyä muuttamaan jo kertaalleen hyväksytyyn rakentamislain sisältöä. Rakentamislain muutos on tarkoitus hyväksyä syyskuussa 2024, jonka jälkeen rakennusjärjestyksen sisältöä päästään toteuttamaan.

Vanhoja arkistopiirustuksia saatetaan edelleen sähköiseen muotoon käytettävyyden tehostamiseksi. Lähivuosien tavoitetasona voidaan pitää arkiston asiakirjojen saatavuutta sähköisessä muodossa. Asiakirjojen digitointiin on varattu arkiston digitoijan 6 kk:n työpanos.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Talousarviovuoden tavoitteiden lisäksi tavoitteena on varmistaa rakennusvalvonnan henkilöstön riittävä koulutus, jotta rakentamislain tuomat muutokset saadaan sujuvasti jalkautettua toimintaan.

Rakennusvalvonnan taksa uudistetaan rakennusjärjestyksen voimaantulon jälkeen vuoden 2025 aikana vastaamaan rakentamislain aiheuttamia ja rakennusjärjestyksessä ratkaistuja muutoksia rakentamisen luvitukseen. Taksan uudistuksen myötä pyritään lupahinnoittelun kautta varmistamaan nykyinen lupatuottotaso.

7.3 Kaupunkirakennelautakunta

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualueet	Kaupunkisuunnittelu ja Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Lautakunnan yleisenä tehtävänä on johtaa ja kehittää kaupunkisuunnittelun ja teknisten palveluiden vastuualueen toimintaa ja vastata niiden tuottamien palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittamisestä kaupunki-strategian linjausten mukaisesti sekä seurata ja arvioida palveluiden vaikuttavuutta ja edistää kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien mahdollisuutta osallistua palvelujen kehittämiseen. Lautakunta vastaa vastuualueilla kaupunginhallituksen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden valmistelusta sekä päätösten täytäntöönpanosta. Kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto on joukkoliikennelain mukainen toimivaltainen viranomaisen Kotkan, Haminan ja Pyhtään alueella.

TULOSLASKELMA

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA (2025)	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	5 755 378	5 395 858	5 958 758	5 663 343	-295 415	5 663 343	5 663 343
Maksutuotot	457 896	333 500	333 500	358 500	25 000	358 500	358 500
Tuet ja avustukset	1 495 912	650 000	1 050 000	627 000	-423 000	627 000	627 000
Muut toimintatuotot	28 342 387	27 688 273	28 985 349	28 160 774	-824 575	28 130 238	27 680 238
Valmistus omaan käyttöön	953 604	0	1 175 518	1 178 835	3 317	1 178 835	1 178 835
TOIMINTATUOTOT	37 005 176	34 067 631	37 503 125	35 988 452	-1 514 673	35 957 916	35 507 916
Henkilöstökulut	-16 399 922	-16 630 003	-17 842 989	-18 343 593	-500 604	-18 392 214	-18 392 214
Palvelujen ostot	-17 903 624	-16 753 509	-16 692 359	-15 997 552	694 807	-15 997 552	-15 997 552
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 856 895	-10 846 676	-10 287 728	-10 901 755	-614 027	-10 901 755	-10 901 755
Avustukset	0	-58 200	-58 200	-58 200	0	-58 200	-58 200
Muut toimintakulut	-10 340 213	-9 630 397	-9 758 202	-9 911 924	-153 721	-9 776 484	-10 795 497
TOIMINTAKULUT	-55 500 654	-53 918 785	-54 639 478	-55 213 023	-573 545	-55 126 204	-56 145 217
TOIMINTAKATE *)	-18 495 478	-19 851 154	-17 136 354	-19 224 571	-2 088 217	-19 168 288	-20 637 301
Sisäiset tuotot	43 622 948	41 176 415	41 176 415	40 608 903	-567 512	40 608 903	40 608 903
Sisäiset kulut	-7 576 943	-5 525 755	-5 525 755	-5 336 229	189 526	-5 336 229	-5 336 229
Sisäiset erät	36 046 005	35 650 660	35 650 660	35 272 674	-377 986	35 272 674	35 272 674
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	17 550 526	15 799 506	18 514 306	16 048 103	-2 466 204	16 104 386	14 635 373
Rahoitustuotot ja -kulut	12 942	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	17 563 468	15 799 506	18 514 306	16 048 103	-2 466 204	16 104 386	14 635 373
Sisäinen korko	-7 748 954	-7 354 961	-7 354 961	-7 337 145	17 816	-6 924 640	-6 552 283
Poistot ja arvonalentumiset	-15 571 596	-14 675 661	-14 675 661	-14 413 457	262 204	-12 677 081	-11 312 037
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-5 757 082	-6 231 116	-3 516 315	-5 702 499	-2 186 184	-3 497 335	-3 228 948
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-6 231 116	-3 516 315	-3 516 315	3 516 315	-3 497 335	-3 228 948	0
Hallinnon vyörytykset	-2 053 300	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-7 810 383	-6 231 116	-3 516 315	-5 702 499	-2 186 184	-3 497 335	-3 228 948

*) Toimielimen sitovuustaso

Kaupunkirakennelautakunnan talousarvio valmistelua on toteutettu kaupunginhallituksen 17.6.2024 asettaman kehyksen mukaisesti sekä soveltuvin osin sovitun toimintakulujäädytyksen mukaisesti. Poikkeuksen toimintakulujäädytykseen tekee Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö, jossa sekä tuottojen että kulujen lisääminen on perusteltua toiminnan luonteen huomioon ottaen. Kevään kehyksessä kaupunkirakennelautakunnan ulkoiseksi toimintakatteeksi on asetettu -19,130 miljoonaa euroa.

Kevään kehyksen jälkeen muuttuvia eriä ovat olleet valmistus omaan käyttöön erän käsittely sekä lomapalkkavelan muutoksen määrärahan varaaminen vastuualueelle. Kevään kehyksessä valmistus omaan käyttöön -erä on ollut sisällytettyinä osaksi henkilöstökulujen ryhmää pienentäen käyttötalouteen jääviä henkilöstökuluja. Kirjaustapaa muutetaan vuodelle 2025 ja valmistus omaan käyttöön esitetään talousarviossa osana toimintatuottoja. Muutos aiheuttaa toimintakulujen kasvua, mutta vastaavasti myös tuottojen lisääntymistä verraten kehykseen ja näin ollen katevaikutusta muutoksella ei ole. Valmistus omaan käyttöön tili ilmaisee, paljonko käyttötalouden kustannuksista on arvioitu siirrettävän investoinneille. Vastaava muutos huomioitiin myös vuoden 2024 ennusteissa. Ennuste pohjautuu syyskuun 2024 tulokseen ja sisältää kertaluontoisia eriä sekä tarkennuksia mm. maanvuokratuloihin.

Lisäksi aiemmin kaupunginhallituksen alaisten toimintojen talousarvioon kirjattu lomapalkkojen muutoksen määräraha on nyt kohdennettu vuoden 2025 talousarviossa vastuualueiden talousarvioihin, johtuen Valtionkonttorin

raportointivelvoitteista. Kaupunkirakennelautakunnan osalta tämä tarkoittaa -84 000 euron varausta henkilöstömenoissa.

Nyt esitettävä kaupunkirakennelautakunnan talousarvio päättyy -19,224 miljoonan euron suuruiseen ulkoiseen toimintakatteeseen. Valmisteltu talousarvioehdotus sisältää mm. maanvuokratuottojen indeksikorotuksen, jonka lisäksi kiinteistöjen vuokratuotoissa on huomioitu toimintakatetta heikentävinä erinä ulkoisten vuokratuottojen väheneminen.

Lautakunnan talousarvioehdotus sisältää investointeja 23,450 miljoonalla eurolla nettomääräisesti vuodelle 2025.

Kaupunkisuunnittelu

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualue	Kaupunkisuunnittelu
Toiminnot	Kaavoitus, Maanhankinta ja -luovutus, Mittaus ja kiinteistötoimi, Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö
Vastuuhenkilö	Kaupunkisuunnittelujohtaja
Toiminta-ajatus	<p>Kaupunkirakennelautakunnan alaisen kaupunkisuunnittelun vastuualueen toimintäsäännön 2 §:n mukaisesti kaupunkisuunnittelun vastuualueen tehtävänä on huolehtia kaupungin maaomaisuuden hoidosta, kaavoituksesta, kaupunkikuvan ja kaupunkirakenteen kehittamisestä, kaupunkikehityshankkeiden toteuttamisesta, kulttuuriympäristöjen vaalimisesta, rakennussuojelusta sekä kaavoitukseen liittyvästä liikenteen suunnittelusta.</p> <p>Kaupunkisuunnittelun vastuualue luo maankäytöllisiä edellytyksiä yhdyskuntarakentamiselle ja elinkeinotoiminnalle. Vastuualue huolehtii myös maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovutuksesta sekä näiden alueiden hoidon järjestämisestä, alueiden rakentamista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta, asunto-toimesta, kiinteistöinsinöörin palveluista, mittaus-toiminnasta, kiinteistörekisterin pidosta, kartta- ja paikkatietoaineistojen tuotannosta ja torikaupan järjestämisestä. Lisäksi kaupunkisuunnittelun vastuualue vastaa Haminan, Kotkan ja Pyhtään henkilöliikenteen järjestelyistä sekä henkilöliikenteen kehittämisestä toimialueella.</p>

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimiset ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmuonainen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.	Yritystonttien ja -alueiden ennakoiva kehittäminen ja toteutus.	Yritysalueiden tuottamiseksi on käynnissä prosesseja maanhankinnassa, kaavoituksessa tai selvityksinä.	Esiselvitys Keltakallio III -alueesta valmis. Maanhankinta aloitettu.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen ja taloudellinen riski: Maanhankinnan ja asemakaavoituksen viivästykset, investointivarojen puute sekä valitusriskit.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät: Mikäli soveltuvia yritysalueita ei ole tarjolla, yritykset eivät pysty sijoittumaan tai kehittämään toimintaansa Kotkassa. Hankkeiden oleellinen viivästyminen voi estää satojen tai tuhansien työpaikkojen luomisen.	Riittävät resurssi- ja investointivaraukset maanhankintaan ja kaavoitushankkeisiin sekä selvityksiin ja vuorovaikutukseen. Realistiset aikarajat hankkeille. Kaupungin tahtotilan selkeä esille tuominen.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on varmistaa osaava työvoiman saatavuus luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.	Yrityskeskushankkeen edistäminen.	Hankkeen toteutusedellytysten luominen sopimuksin ja asemakaavoituksella.	Yrityskeskuksen ympäristön asemakaavoitus luonnosvaiheessa.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen riski: Yrityskeskuksen sijaintia ei ole pystytty määrittämään eikä taloudellista ratkaisua tilojen käyttöönottamiseksi ole löytynyt. Keskus viivästyy.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Aikataulua tärkeämpi on toimiva ratkaisu. Jos haastava yhtälö ei kuitenkaan ratkea ollenkaan, voi Kantasataman yritys- ja startup-keskittymä jäädä toteutumatta.	Säännöllinen vuorovaikutus yrityskeskuksen valmistelun kanssa ja valmius toimenpiteisiin.	

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 3.

Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme puisto-kaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Kotka on aktiivinen toimija kansallisten kaupunkipuistojen verkostossa. Edistetään hoito- ja käyttösuunnitelman toteutusta.	Kotkan näkyminen kansallisessa markkinoinnissa. Hoito- ja käyttösuunnitelman ajan-kohtaisten kohteiden toteutus.	Uuden kaupunkipuisto-esitteen valmistuminen. Kaupungin sisäisen KKP-työryhmän käynnistäminen. Pookinmäen asemakaavamuutos ja Hotelli-tontin muuttaminen puistoalueeksi kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti valmistuu.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen ja operatiivinen riski: Resurssit eivät riitä kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman toteutukseen.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Kaupunkipuiston veto-voima ja aiemmat investoinnit jätetään hyödyntämättä täysimääräisesti -> kaupungin veto-voima ei kasva, ja	Kohtalaiset: Kaupunkipuiston veto-voima ja aiemmat investoinnit jätetään hyödyntämättä täysimääräisesti -> kaupungin veto-voima ei kasva, ja	

		alue voi myös taantua	alue voi myös taantua	
--	--	-----------------------	-----------------------	--

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monimuotoisen luonnon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.	Monimuotoisuustiedon kokoaminen ja siihen perustuva suunnittelu ja maanhankinta.	Monimuotoisuustietokannan valmiusaste, monimuotoisuuskäyttöön osoitetut alueet.	Maakunnallisen luonnon monimuotoisuus selvityksen ai-neisto liitetty suunnittelu-järjestelmään.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivinen ja taloudellinen riski: Luontokohteiden ja -tiedon jatkuva muutos vanhentaa tietoa, investoinneissa ei ole varaa monimuotoisuutta tukevaan maanhankintaan.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Strateginen, operatiivinen ja taloudellinen riski: Luontokohteiden ja -tiedon jatkuva muutos vanhentaa tietoa, investoinneissa ei ole varaa monimuotoisuutta tukevaan maanhankintaan.	Luontotiedon muodostaminen, ylläpito ja toimenpiteet edellyttävät omaa rahoitusta, oppia ja referenssejä ulkopuolisilta toimijoilta	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Hyödynnämme Kotkan merellisyden ja kehitämme saariston ja Kymijoen monipuolista käyttöä.	Merellisyyden konkretisointi yhdyskuntarakenteessa ja kehityskohteissa, saariston ja Kymijoen käyttömahdollisuuksien edistäminen.	Merellisyyttä tukevan visiotyön, maanhankinnan ja kaavoituksen eteneminen. Osallistuminen Kymijoen käyttöä edistäviin hankkeisiin.	Merellistä asumista lisäävä asemakaava-hanke on luonnosvaiheessa. Kymijoen käyttöä edistetään Kyminlinnan reittejä kehittämällä.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen riski: Merellistä asunto-/kaavahanketta ei saada käyntiin toteuttajan puuttessa. Kymijoen kehittämishankkeissa varojen puute estää käynnistämisen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Vähäiset: Kaupungin merellisen vetovoiman konkretisointi on pitkäjänteinen prosessi, jota aika myös syventää. Kymijoen osalta käyttö ei kehity ilman toimenpiteitä.	Visiotyön jatkaminen tarvittaessa pidempään, kiinnostavien toteutuskohteiden lisääminen asemakaavoituksella.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme kulttuuriperintökohteita (erityisesti Aallon Sunila ja Kyminlinna) matkailukohteina ja asumisen vetovoimatekijöinä.	Sunilan pitkäjänteisen kehitysohjelman käynnistäminen ja hankerahoituksen haku. Kyminlinnan käytön suunnittelu.	Sunilan kehittämistoimenpiteiden toteutuminen. Kyminlinnan asemakaavituksen edistyminen.	Sunilan asemakaavamuutos päätöskäsittelyyn. Sunilan hoitokunta perustettu. Kyminlinnan asemakaava päätöskäsittelyyn.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivinen, taloudellinen ja vahinkoriski. Rahoituksen niukkuus vaikeuttaa Sunilan kehittämistoimenpiteitä ja rakennusten säilyminen vaarantuu. Kyminlinnan avaaminen ei etene valtion rahoituksen puuttessa.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset-merkittävät: Huonokuntoisten Aallon rakennusten päästäminen tuhoutumaan voi vaarantaa maailman-perintöprosessin tuloksen. Sunilan arvo ja vetovoima jää hyödyntämättä ja alue taantuu. Avaamaton Kyminlinna luo vähemmän vetovoimaa ja rapistuu. Strateginen tavoite toteutuu negatiivisena.	Sunilan kehitystoimenpiteiden yhteinen koordinointi alueen toimijoiden kanssa. Kaupungin omarahoitus ja toimenpiteiden hankkeistaminen. Kyminlinnan asteittaisen avaamisen edistäminen kumppaniverkoston kanssa.	

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Asuinalueiden markkinoinnin, prosessin ja laadun kokonaisvaltainen kehittäminen. Keskustojen elävyydestä ja laadusta huolehtiminen.	Asuinalueiden prosessiin sitoutuminen. Kaupunkikeskustan elävyyssindeksi.	Asuntopoliittinen ohjelma valmistuu. keskustan elävyyssindeksi ei laske.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen riski: Yhteisen prosessin tavoitteista ei voida sopia toteutusresursien niukkuuden vuoksi.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Vastuualueiden väliin tekemiseen jää aukkoja, asuinalueiden vahvuudet eivät nouse esiin, laatu ei kohoa. Strateginen tavoite ei toteudu.	Vastuualueiden yhteinen työskentely ja selkeä päätöksenteko.	

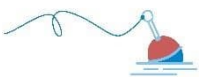
Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme joukkoliikennettä ja kestävästi liikkumisen olosuhteita.	Joukkoliikenteen reitistöjen ja aikataulujen kehitystyö, joukkoliikennepalvelujen kehittäminen. Kestä-	Linjasto- ja aikatauluselvitykset. Pysäkkien ja liityntäpysäköinnin parannukset. Uudet joukkoliikennepalvelut. Kestävästi liikkumisen	Seudun joukkoliikenteen uusi palvelutaso päätetään. Joukkoliikennelinjaston uudistussuunnitelma valmistuu.	

	vän liikkumisen väylä- ja palveluiden kehittäminen.	väylä- ja palvelurannukset.		
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, taloudellinen ja vahinkoriski: Joukkoliikenteen digitaalisen murroksen hintalappu estää palvelujen kehittämistä. Kestävän liikkumisen väyläinvestointeja ei tehdä investointipaineen säilyessä palvelutuotannossa.	Joukkoliikennepalvelut: Mahdollinen (30 - 60 %) Kestävän liikkumisen investoinnit: Todennäköinen (60 - 90%)	Kohtalaiset: Joukkoliikenteen palvelujen jääminen jälkeeseen valtakunnallisesta tasosta laskee mielikuvaa ja matkustusmääriä. Kestävän liikkumisen edellytykset, keskustojen liikenneturvallisuus ja vetovoima eivät kehity. Strategia ei toteudu.	Pidetään kestävän liikkumisen edellytyksistä kiinni palveluinvestointien yhteydessä sekä välttämättömissä saneerausissa.	

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	Kantasataman toimintaympäristön ja muiden kulttuurialan ja tapahtumien kohteiden kehittäminen.	Valmistuneet uudet tai kehitetyt kohteet ja tapahtumia edistävät käytännöt.	Kantasataman tapahtuma-aukio otettu tapahtumakäyttöön ja yleiseen käyttöön, hallinnointisopimus voimassa Satama Areenan kanssa.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivinen ja taloudellinen riski: Tapahtuma-aukion sopimus viivästyy, hallinnoinnin järjestely ei onnistu.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Strateginen tavoite ei etene, lisäksi ulkotapahtumatilauksen puute vähentää tapahtumakeskuksen asiakkuuksia.	Juridinen tuki sopimuksen laatimiselle.	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveystuotannon mahdollisuuksia.	Arkiliikunnan edistäminen kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä ja pyöräpysäköintiä kehittämällä.	Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien ja pyöräpysäköinnin toteutetut kehityskohteet	Kotkansaarella pyöräpysäköinti parannettu uudessa bussiterminaalissa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivinen ja taloudellinen riski:	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Arkiliikunnan myönteisiä terveystuotannon vaikutuksia.	Vähennetään investointikohteita ja tehdään vähemmät eheästi loppuun	

Kohteita ei toteudu tai ne eivät toteudu eheästi rahoituksen tai suunnitteluresurssin puutteen vuoksi		tuksia jää toteutumatta, pyöräilykoetaan vaikeaksi, kun reitit eivät ole selkeitä ja pyörän säilyminen epävarmaa.	saakka, lisäksi huomioidaan liikkumistavat kaikissa liikkumisen infraan liittyvissä investoinneissa.	
---	--	---	--	--

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	Lautakunnan ennakoesittelyt laajoista hankkeista.	Lautakunnan oman toiminnan arviointi	Päätöksenteko arvioidaan sujuvaksi ja ilmapiiri hyväksi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen ja operatiivinen riski: Hankkeiden kiireellinen edistäminen vaikeuttaa niiden esittelyä ennakolta	Mahdollinen (30 - 60 %)	Vähäiset-Kohtalaiset: Ylimääräinen kiirehtiminen valmistelussa voi hidastaa päätöksentekoa ja aiheuttaa hankkeiden viivästymistä.	Säännöllinen vuorovaikutus lautakunnan puheenjohtajan kanssa tarpeellisista ennakoesittelyistä	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Toimitilojen ajantasaisuus, sisäiset koulutukset ja tapaamiset.	Kaupunkisuunnittelun oman toiminnan arviointi ja tapahtumakalenteri	Toimitilat koetaan tarkoituksenmukaisiksi ja viihtyisiksi. Vastuualueen tapaamiset koetaan hyviksi ja riittäviksi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen ja operatiivinen riski: Resursipuutteiden vuoksi tilojen kunnostus ei etene.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Nykyisellään tilat osittain korjaus-/muutostarpeessa, mikä heikentää työilmapiiriä.	Päätöksenteko tiloista ja korjaustöiden ajoitus.	

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Vastuualueen päivitetty varautumissuunnitelmat ja poikikahallinnollinen harjoittelu.	Varautumissuunnitelmien tarkistus sykli. Pidetyt ja analysoidut harjoitukset.	Suunnitelmat 1krt/ 2 v. Harjoitukset ja kehitysehdotukset 1krt/ v.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen ja operatiivinen riski: Varautuminen ja harjoittelu jäävät	Mahdollinen (30 - 60 %)	Vähäinen: Välitön vaikutus on vähäinen, mutta	Työn ohjelmointi vuosikalenteriin	

hankkeiden aikapainneissa toteuttamatta tai analysoimatta		kriisitilanteessa x varautumattomuuden hinta on korkea		
---	--	--	--	--

TULOSLASKELMA

KAUPUNKISUUNNITTELUN VASTUUALUE	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO	PTS 2026	PTS 2027
					TAE 25 - ENN 24		
Myyntituotot	3 947 670	4 211 358	4 834 258	4 330 394	-503 864	4 330 394	4 330 394
Maksutuotot	245 658	318 500	318 500	278 500	-40 000	278 500	278 500
Tuet ja avustukset	1 455 663	650 000	650 000	627 000	-23 000	627 000	627 000
Muut toimintatuotot	19 779 440	20 030 400	21 327 476	21 055 300	-272 176	21 710 330	21 260 330
Valmistus omaan käyttöön	40 024	0	36 966	43 780	6 814	43 780	43 780
TOIMINTATUOTOT	25 468 456	25 210 258	27 167 200	26 334 974	-832 226	26 990 004	26 540 004
Henkilöstökulut	-2 301 553	-2 804 307	-2 678 075	-2 876 715	-198 640	-2 886 744	-2 886 744
Palvelujen ostot	-8 286 711	-9 401 561	-8 971 281	-9 383 693	-412 412	-9 383 693	-9 383 693
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155 527	-107 380	-139 380	-136 750	2 630	-136 750	-136 750
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-106 226	-157 468	-157 468	-150 120	7 348	-150 120	-150 120
TOIMINTAKULUT	-10 850 016	-12 470 716	-11 946 204	-12 547 278	-601 074	-12 557 307	-12 557 307
TOIMINTAKATE *)	14 618 440	12 739 542	15 220 996	13 787 696	-1 433 300	14 432 697	13 982 697
Sisäiset tuotot	109 755	72 626	72 626	157 783	85 157	157 783	157 783
Sisäiset kulut	-764 833	-431 117	-431 117	-549 862	-118 745	-549 862	-549 862
Sisäiset erät	-655 079	-358 491	-358 491	-392 079	-33 588	-392 079	-392 079
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	13 963 362	12 381 052	14 862 505	13 395 617	-1 466 888	14 040 618	13 590 618
Rahoitustuotot ja -kulut	9 802	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	13 973 163	12 381 052	14 862 505	13 395 617	-1 466 888	14 040 618	13 590 618
Sisäinen korko	-3 285 884	-3 275 701	-3 275 701	-3 269 143	6 558	-3 256 071	-3 249 033
Poistot ja arvonalentumiset	-837 894	-554 108	-554 108	-609 555	-55 448	-261 950	-206 361
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	9 849 385	8 551 243	11 032 697	9 516 919	-1 515 778	10 522 596	10 135 224
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		8 551 243	11 032 697		-11 032 697	10 522 596	10 135 224
Hallinnon vyörytykset	-486 461	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	9 362 924	8 551 243	11 032 697	9 516 919	-1 515 778	10 522 596	10 135 224

*) Toimielimen sitovuustaso

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Kaupunkisuunnittelun toiminta on pitkäjänteistä, ja tähtää toimivan ja tiiviin kaupunkirakenteen ylläpitoon sekä kaupungin veto- ja pitovoiman parantamiseen yrityksiin ja asukkaisiin nähden. Kaupunkisuunnittelu osallistuu kaupungin edunvalvontaan erityisesti maakuntakaavoituksen, energiantuotannon, suurten liikennehankkeiden ja joukkoliikenteen kehittämisen osalta. Asemakaavoituksessa yritysalueiden rinnalla viime vuosina painottuneet koulu-kohteet ovat valmistuneet, ja lisää painoa saa tulevaisuuden asuntokohteiden valmistelu ja merellisyden hyödyntäminen. Aluekehityskohteena nousee esiin Sunilan asuinalue, jonka osalta edistetään muun muassa palvelutarjonnan parantamista ja tuetaan maailmanperintöprosessia kaavoituksen keinoin. Sunilan kehityksen tueksi etsitään ulkoista rahoitusta. Kantasataman alueella keskeinen kohde on yrityskeskuksen toteutuksen edistäminen. Liikenteen suunnittelussa kohteeksi otetaan muun muassa Tapiontien pohjoispään-Hurukselantien eteläpään muodostama kokonaisuus.

Erityisenä painopisteenä ovat muun muassa akkuteollisuudelle soveltuvien suuren mittakaavan yritysalueiden kehittäminen ja yritystonttien luovutukseen tähtäävät neuvottelut ja sopimukset. Kaupunkisuunnittelu varautuu myös teollisuushankkeiden toteutuksen sisäiseen koordinaatioon sekä tarvittavaan alueiden palvelurakenteen kehittämiseen. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävää prosessia jatketaan. Selvitetty luontotiedon kokonaisuus kytetään suunnittelujärjestelmään. Tietoa sovelletaan jatkossa monimuotoisuutta tukevan maanhankinnan ja suunnittelun perusteena. Joukkoliikenteen osalta viime vuosien voimakas palvelujen kehittäminen jatkuu

Kaupunkisuunnittelu edistää osaltaan aktiivisesti kaupunkistrategiaa täydentävien ohjelmien toteutusta.

KAAVOITUS

Vuoden 2025 aikana kaavoituksessa keskitytään merellisyyttä hyödyntäviin ja kaupungin keskustan elinvoimaa ja matkailua edistäviin kaavahankkeisiin. Asuinrakentamisen tavoitteita huomioidaan ja valmistellaan tavoitteiden mukaisia asemakaavoja. Samoin huomioidaan teollisuuden ja sataman kehittämistarpeita ja ollaan valmiudessa käynnistämään tarvittavia kaavahankkeita.

Merellistä sijaintia hyödyntävät ja matkailua edistävät kaavahankkeet: Katariinan Merikoulun kampuksen kaavaa Pookinmäki viedään eteenpäin tarkastellen alueen mahdollisuuksia laadukkaaseen asumiseen sekä majoitukseen. Sapokan aluetta laajemmin käsittelevää kaavaa valmistellaan venesatamatoimintojen ja matkailun edistämiseksi.

Keskusta ja merellinen asuminen: Viedään Ruukinkadun ympäristön sekä Kotkankatu 10 kaavat päätökseen ja jatketaan Kantasatama III valmistelua. Käynnistetään Laivurinkatu 10 korttelin asemakaavamuutos. Etsitään uusia avauksia asuinalueiden kaavoittamiseksi.

Teollisuus, satama ja rakentaminen: Maanläjitystä mahdollistavaa Kyyhkylän kaavahanketta jatketaan tehtyjen selvitysten pohjalta ja laaditaan läjityksen esisuunnitelma. Selvitetään tämän lisäksi asuintonttien kaavoittamista Otsolan asuinalueen laajennukseksi. Selvitetään Keltakallio III kaavahankkeen käynnistämistä.

Kulttuurihistorian säilyttämiseen ja suojeluun painottuvat laajamittaiset Katariinan asuinalueen sekä Sunilan asuinalueen asemakaavat viedään päätökseen. Kymminlinnan linnoitusalueen kaavan valmistelua jatketaan, mikäli siihen on edellytyksiä alueiden omistajuuksiasi huomioiden.

Jatketaan itäisen Kotkan yleiskaavaprosessia valmistelevia töitä ja tarkastellaan Rantahaan esiselvitystyön tulosten valossa Rantahaan kehitysmahdollisuuksia vihreän siirtymän investointikohteena. Jatketaan maakunnallisen luonnon monimuotoisuushankkeen (LUMO) konkretisoimista Kotkassa, tavoitteena muodostaa sini-viherrakenteen kokonaisuuden käsittävä strategia. Kehitetään seudullista ja maakunnallista yhteistyötä sekä otetaan aktiivisesti osaa maakuntakaavoitukseen ja maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä alueen edunvalvontatyöhön.

MAANHANKINTA JA -LUOVUTUS

Elinkeinopoliittisesti merkittäviin hankkeisiin panostetaan tulevaisuudessakin vahvasti. Maanhankinnan ja – luovutuksen palveluyksikön ja muiden vastuualueiden yhteistyöllä mahdollistetaan suurten teollisuustoimijoiden sijoittuminen Kotkaan. Näistä vahvimmin ovat etenemässä Keltakallion teollisuusalueen laajennus mm. akkumateriaaliteollisuuden käyttöön. Mussalon sataman UPM Kymmene Oyj:n biojalostamolta vapautuneelle alueelle etsitään uutta toimijaa kaupungin, Cursor Oy:n ja HaminaKotka Satama Oy:n yhteistyönä. Myös muille Mussalon alueen teollisuustonteille kuten Jämskän dc-tontille etsitään toimijoita sekä mahdollistetaan yritysten sijoittuminen alueelle jo varattujen tonttien osalta.

Maanhankintaan varaudutaan Keltakallion alueella asemakaavoituksen jatkamiseksi, jossa maanhankinta ulotetaan Kotka-Kouvola-junaradan pohjoispuolelle. Maanhankintaneuvotteluja toteutetaan myös muualla asemakaavoituksen mahdollistamiseksi sekä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Asemakaavoitukseen liittyviä maankäytösopimusneuvotteluja käydään ajankohtaisten kaavahankkeiden edistämiseksi.

Tontteja luovutetaan yrityksille mm. Sutelan ja Ristinkallion teollisuusalueilta. Myös liiketontteihin kohdistuu mielenkiintoa. Pientalotonttien luovutus keskittyy edelleen etenkin Räskiin, Hortolaan sekä uusien tonttien osalta Etukylään ja Munsaaeen.

Asuinalueiden laadun ja tonttimarkkinoinnin kehittämistä jatketaan määrätietoisesti vastuualueiden yhteistyönä ja pääpaino on yritystonttien markkinoinnissa.

Alueiden käytön jatkuvaan valvontaan pyritään panostamaan aiempaa enemmän. Myös rekisteritietojen laadunparannukseen sekä palveluprosessien kuvaamiseen ja kehittämiseen panostetaan.

MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI

Paikkatietojen käyttöä ja käytettävyyttä kehitetään koko kaupungin tarpeita ajatellen. Aineistojen perusparannusta ja tuotantoprosessien automatisointia jatketaan edelleen. Rajapinta- ym. aineistojen lisäämistä käyttökelpoiseen muotoon jatketaan edelleen. Tietoturvaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Paikkatietopohjaisia ja muita sähköisiä asiointipalveluita lisätään ja parannetaan. Otetaan käyttöön sisäinen palautekanava pohjakartan ajan tasalla pitoa varten.

3D-kaupunkimallin kehittämistä jatketaan. Uusia mallinnettavia kohteita lisätään tarpeen mukaan. Kehitetään paikkatietotiimin ja maastoyksikön ylläpitoprosesseja ja 3D-paikkatietoaineiston julkaisua yleiseen hallittuun käyttöön.

Rakennuslainsäädäntö aiheuttaa muutoksia mittaustoimintaan mm. lisääntyvä valvonnan tarve ja pohjakartan päivittäminen. Samalla pyritään kartoittamaan kiinteistöverotuksesta puuttuvat rakennukset.

Kaupungin hallinnoimat vesiväylät otetaan jatkuvampaan seurantaan noudattaen uudistettuja ohjeistuksia ja määräyksiä.

Käytöstä poistettavan omaisuuden myynnissä ryhdytään hyödyntämään julkista kauppakanavaa.

Venesatamien järjestysäännöt uudistetaan.

KOTKAN SEUDUN HENKILÖLIIKENNEYKSIKKÖ

Yksikkö järjestää Kotkan, Haminan ja Pyhtään alueen paikallisliikenteen sekä koulukuljetukset ja koordinoi kestävän liikumisen edistämistä

Vuoden 2025 osalta joukkoliikenteen painopisteissä ovat:

-Joukkoliikenteen tavoiteltavan palvelutason päätöksenteon valmistelu, palvelutason päivitysprojekti aloitettiin vuonna 2024

-Tavoiteltava palvelutaso toteutusta palveleva tarkempi linjastosuunnittelu sekä tulevien joukkoliikenteen liikennöinti-hankintojen kilpailutusten valmistelu. Uudet paikallisliikenteen liikennöintisopimusjaksot alkavat välillä 2026-2028.

-Aikatauluinformaation ja muun joukkoliikenneviestinnän kehittäminen

-Joukkoliikenteen muutosten läpivienti; keskeisimpinä Kotkan bussiterminaalien muutosten aiheuttamat muutokset joukkoliikenteessä, mahdollisten palveluverkkomuutosten tuomat muutostarpeet sekä joukkoliikenteen vyöhyke- ja hinnoittelu-uudistuksen läpivienti

Vuoden 2025 osalta koulukuljetusten osalta painopisteinä ovat:

-Koulukuljetusten erilliskuljetusten kilpailutusten valmistelu, uusi sopimusjakso alkaa kesästä 2026

-Mahdollisten palveluverkkomuutosten tuomien muutosten suunnittelu ja kustannusvaikutusten arviointi koulukuljetuksissa

Vuoden 2025 osalta kestävän liikumisen koordinoinnin painopisteinä ovat:

-Kunnittaisten kestävän liikumisen työryhmien koordinointi

-Alkuvuonna 2025 päättyvän Kestävän liikumisen edistäminen Kotkan väliaikaisissa liikennejärjestelyissä -hankkeen tuomien uusien käytäntöjen ja ohjeiden käyttöönoton edistäminen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Taloussuunnittelukaudella kaupunkisuunnittelu toteuttaa kaupunkistrategian useammalle vuodelle suunniteltuja toimenpiteitä yhteistyössä muiden vastuualueiden ja kumppanien kanssa. Tärkeimpinä Kantasataman alueen toteutus ja asemakaavan uudistaminen, yrityskeskuksen edistäminen, akkuteollisuuden sijoittumisen mahdollistaminen, keskustojen, yritysalueiden ja tulevien liikennehankkeiden kaavoitus sekä investointiohjelman toteutusten edistäminen. Elinkeinohankkeiden toteuttamiseen tarvittava palvelujen ja pysyvän tai väliaikaisen asumisen määrä, voi edellyttää myös nopeita maankäytöllisiä toimenpiteitä tai muiden palvelujen järjestämistä ja koordinoitua yhteistyötä eri vastuualueiden kesken.

Elinkeinohankkeiden rinnalla edistetään luonnon monimuotoisuuden säilymistä sekä kehittämällä monimuotoisuustiedon tietopohjaa että soveltamalla sitä monimuotoisuudelle tärkeiden luontoalueiden pitkäjänteiseen varjeluun. Monipuolisen ja vetovoimaisen asumisen toteutusmahdollisuuksien luominen painottuu lähivuosina. Kaupunkiympäristön ja asuinalueiden laatua ja tonttimarkkinointia parannetaan poikkihallinnollisesti yhdessä muiden vastuualueiden kanssa.

Kestävän liikumisen investointeja pyritään toteuttamaan vaiheittain sekä osana muun infrastruktuurin uudistamista että omana kokonaisuutenaan. Joukkoliikenteessä painopiste on asiakaskokemuksen ja palvelujen kehittämisessä sekä reitistöjen ja aikataulujen parantamisessa. Kustannusten kohoamiseen ja säästötarpeeseen joudutaan vastaamaan hintojen korotuksilla ja myös leikkaamalla kalleinta liikennettä. Investoinneissa toteutetaan keskustojen joukkoliikenne-pysäkkejä ja terminaalitoimintoja.

Elinkeinopolitiikkaa edistetään ennakoivan maanhankinnan avulla ja kehittämällä edelleen konsernin yhteistyötä ja omaa viestintää. Paikkatiedon hyödyntämistä laajennetaan jatkuvasti sekä omassa käytössä että vastuualueen ulkopuolella. Myös kaupunkiympäristön seuranta kehitetään ja kaupunkitutkimusta käynnistetään resurssien salliessa.

Kaupunkisuunnittelu osallistuu maakuntakaavoitukseen ja alueelliseen liikennejärjestelmäsunnitteluun ja tekee maankäytön, asumisen, liikkumisen ja elinkeinokehittämisen teemoihin liittyvää edunvalvontatyötä maakunta- ja alue-tasolla sekä valtionhallinnon suuntaan.

Toiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen edellytyksenä on riittävä ja osaava henkilöresurssi. Osa vakansseista joudutaan täyttämään viivästetysti säästöyistä. Rekrytointiin kuitenkin panostetaan paikkoja täytettäessä. Työnantajakuvaa parannetaan järjestämällä säännöllisesti vuosittain joitakin harjoittelupaikkoja opiskelijoille. Henkilöresurssin säilyttämisellä ylläpidetään palvelukykyä asiakkaille ja varmistetaan toiminnan jatkuvuutta. Riskienarvioinnissa on kuitenkin tunnistettu henkilöstön ohuuteen liittyvät toiminnalliset riskit, joita ei voida poistaa.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

Tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toiminnan laajuus					
Hyväksytyt kaavat	4	6	9	5	7
Poikkeuslupalausunnot	21	19	20	20	20
Vuokratontit	3 776	3 784	3 784	3 786	3 788
Kiinteistötoimitukset	36	28	22	30	30
Joukkoliikenteen matkat	1 329	1 789	2 043	2 100	2100
Myydyt kalastusluvut	1 196	1 083	1 086	1 110	1 000
Venepaikat	1 173	1 072	1 072	1 073	1 062
Venepaikoista vapaana	293	140	140	202	238
Voimavarat					
Henkilöstö, vakinaiset	37	39	37	44	
Resurssit					
Maaomaisuus, ha	4 518	4 622	4657	4 700	4 875

Tekniset palvelut

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualue	Teknisten palveluiden vastuualue
Toiminnot	Yhteiset palvelut palveluyksikkö, Infra palveluyksikkö, Rakennukset palveluyksikkö
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja
Toiminta-ajatus	Teknisten palveluiden vastuualue vastaa kaupungin omistaman rakennetun ympäristön käyttövarmuudesta ja kaupungin edun mukaisesta voimavarojen resurssiviisaasta käytöstä kaikissa olosuhteissa. Teknisten palveluiden vastuualue edistää hankinnoiltaan kaupungin turvallisuus-, työllisyys- ja kilpailukykyliitännäisen kokonaisuuden myönteistä kehittymistä.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimiset ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmuoniteinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.	Ylläpidämme kaupungin omistaman infran kuntoa siten, että luomme toimintaedellytykset yritystoiminnalle ja vientisatamalle Kotkassa.	Katu- ja rataverkkoa täydentävän kaupungin omistaman infran korjausvelan hallinta ja uudet investoinnit (silta/vuosi) Merkittävien pääväylien kehittämis- ja saneeraushankkeet.	1 silta korjataan / vuosi (kaikki sillat 30–40 vuodessa) 1 suunnitelma/vuosi 1 saneeraus-hanke/vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen: Infran korjausvelan kasvu heikentää ympäristön käytettävyyttä ja siten veto-voimaisuutta yritysten investointikohteena. Kriittiset kuljetusväylät aiheuttavat merkittävän haitan alempiasteiselle katuverkolle, jos liikenne joudutaan ohjaamaan sinne.	Mahdollinen (30 % - 60 %)	Merkittävät: Mahdolliset liikenteen pullonkaulat hidastavat materiaalogistisia virtoja ja tuovat lisäkustannuksia hukan kasvassa. Läpimenoaikojen kasvaminen heikentää yritysten kilpailukykyä.	Esitetään TA-vuodelle ja TS-kausille tarpeellisia uudisrakentamis- ja peruskorjausinvestointeja, jotka luovat hyvät edellytykset yritysten toiminnalle ja tukevat uusien yritysten sijoittumista alueelle.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> - <i>varmistaa osaavan työvoiman saataavuus</i> - <i>luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.</i> 	Tarjoamme nuorille kesätöitä, ja opintoihin liittyviä työssäoppimispaikkoja. Kehitämme alueella tarjottavan ammatillisen opetuksen laatua yhdessä Ekamin kanssa.	Kesätyöntekijöiden määrä Työelämäjaksojen määrä Työelämäfoorumeihin osallistuminen	65 hlö/vuosi 45 kpl/vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Rekryt eivät onnistu eikä kesätyöntekijöitä saada.	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Kohtalaiset: Kesätyöntekijöillä on tärkeä rooli mm. viheralueiden kunnossapidossa kesäaikana.	Aktiivinen yhteydenpito koulujen kanssa. Osallistuminen kaupungin yhteiseen kesätyörekrytointiin.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Viestimme aktiivisesti ulospäin tulevista hankkeista ja ilmoitamme hankinnat kilpailutuskalenteriin.	Kilpailutuskalenteriin ilmoitetut hankinnat.	70 % hankinnoista on ilmoitettu kilpailutuskalenterissa ennen kilpailutuksen alkua.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Henkilöstö ei ilmoita hankintoja kilpailutuskalenteriin Taloudellinen: Hankintoihin ei saada riittävästi tarjouksia.	Harvinainen (10 % - 30 %)	Kohtalaiset: Hinnat saattavat kasvaa pienhankinnoissa, jos kilpailua ei saada aikaiseksi tiedottamisen puutteen vuoksi.	Kilpailutuskalenterin aktiivinen ylläpitäminen hankintayksikön kanssa. Säännölliset palaverit hankinnoista 2 kertaa vuodessa	

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.	Suunnittelemme, rakennamme ja ylläpidämme varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä lukioiden toimitiloja niin, että toiminta niissä voi jatkua keskeytyksettä.	Toimitilojen kuntoa seurataan ja tulevia korjauksia ohjataan jatkuvalla PTS-ohjelmalla, jossa peruskorjausmäärärahojen kohdentamisesta päätetään. Seurataan korjausvelan kehitystä toimitilojen ohjelman mukaisesti.	PTS –suunnittelun tueksi kiinteistökierrokset 5 kpl/vuosi. Siivouksen laadun arvioinnit koulut ja päiväkodit 2 kertaa/vuosi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Tilat eivät vastaa asiakastarvetta.	Harvinainen (10 % - 30 %)	Merkittävät: Ongelmat tilojen käytettävyydessä voivat johtaa väistötilojen käyttöönottoon.	Tilat pidetään käytettävissä kunnossa.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Huolehdimme liikuntaan ja harrastustoimintaan liittyvien tilojen ja alueiden ylläpidosta oikea-aikaisesti.	Suoritamme aktiivista käyttöpaikkojen tilanseurantaa ympäri vuoden.	Kiinteistökierrokset kahteen liikuntatilaan/vuosi Siivouksen laadun arviointi: uimahallit 3 kertaa/vuosi ja muut liikunta- ja kulttuuritilat 1 kertaa/vuosi. Lähiliikuntapaikkojen ja leikkipuistojen tarkastukset 1 kertaa/vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Vahinko: Rikkinäiset välineet ja laitteet aiheuttaa loukkaantumisriski	Harvinainen (10 % - 30 %)	Kohtalaiset: Korvausvastuu henkilövahinkotapauksissa	Säännölliset lainmukaiset tarkastukset kohteissa.	

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 3.

Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme puisto-kaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Green flag-tunnukset Ylläpitotöiden suorittaminen hoitoluokituksen mukaisesti	Green flag, 5 tunnusta Rams- hoitoluokitus kattaa koko kaupungin	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen: Pohjolan puistopääkaupunki maine menetetään Operatiivinen: Ylläpidon taso ei toteudu	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Merkittävät: Vaikutukset matkailijoiden määrään	Haetaan vuosittain Green flag-tunnukset Viheralueiden hoitoa tehdään hoitoluokituksen mukaisesti.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monimuotoisen luonnon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.	Ylläpidämme ja kehittämme rakennetun ympäristön laatua. Soveltuvien viheralueiden hoidon kehittäminen monimuotoisuutta tukevaksi.	Vieraslajien torjunta hoito-ohjelman mukaisesti Rams-hoitoluokitus	Vieraslajien torjunta-ohjelma on toteutunut ja se on päivitetty. Rams-hoitoluokitukset tehty koko kaupungin alueelle	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Resurssien riittävyys hoitoluokituksen mukaiseen ylläpitoon	Mahdollinen (10 % - 30 %)	Merkittävät: Vieraslajit valtaavat alaa kotoperäisiltä kasveilta eikä vieraslajien lisääntymistä saada hallintaan.	Torjutaan vieraslajeja säännöllisesti vuosittain. Tunnistetaan kehitettäviä viheralueita.	

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Ylläpidämme rakennetun ympäristön laatua.	Peruskunnostamme katuja ja valaistusta vuosittain myös vanhemmilla asuin- alueille Kymen veden	2 asuinkadun perusparannus/ vuosi 1 km jkpp päällystystä/ vuosi	

		saneerausten yhteydessä. Uudelleen päällystämme jkpp-väyliä ja kunnostamme leikkipuistoja.	1 leikkipuiston perusparannus/ vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Taloudellinen: Tarvittaviin peruskunnostuksiin ei ole riittävästi määrärahoja ja korjausvelka kasvaa Vahinkoriski: Huonokuntoiset kadut aiheuttavat vahingonkorvausvelvollisuuden	Mahdollinen (30 % - 60 %)	Kohtalaiset: Asuin ympäristön viihtyisyys ja alueiden arvostus laskee jos ka- tuinfra alueella on huonossa kunnossa.	Kunnostetaan katuja vesihuollon saneerausten yhteydessä ja kunnostetaan vuosittain leikkipuistoja.	

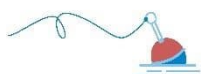
Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Hyödynnämme tilajärjestelyissä digitaalisuuden mahdollisuudet ja tilojen käytön tehokkuuden.	Toimistojen tilasuunnittelussa huomioidaan monipaikkainen työskentely.	Toimistotiloihin suunnitellaan yhteiskäyttöisiä työpisteitä uudisrakentamisen tai peruskorjauksen yhteydessä etätyömahdollisuudet huomioiden. 1 toimipiste/vuosi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Taloudellinen: Tilojen tehokkaam- malla käytöllä saavutettavat taloudelliset hyödyt jäävät saavuttamatta. Operatiivinen: Henkilökunnalle ei ole osoiteta monipaikkaisen työnte- kemisen mahdollistavia työtiloja.	Harvainen (10 % - 30 %)	Vähäiset: Tilojen tehokkaam- malla käytöllä saavutettavat taloudelliset hyödyt jäävät saavuttamatta.	Toimistotilojen suunnittelussa otetaan huomioon tilatehokkuuden parantaminen ja monipaikkainen työskentely.	

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	Kartoitamme esteettömyyden toteutumisen kaupungin omistamissa tiloissa. Pidämme yllä vuorovaikutusta vammaisneuvoston	Digitaalinen esteettömyyskortisto Kokouksiin osallistuminen.	30 % kaupungin omistamista tiloista on kartoitettu. Esteettömyystöryhmän kokouksissa on TEPAn edustaja.	

	ja esteettömyystöryhmän kanssa.	Kohteiden esittely ja lausuntopyynnöt	Peruskorjauksista pyydetään esteettömyystöryhmän lausunto ja isommat investoinnit käydään esittelemässä esteettömyystöryhmässä ja vammaisneuvostossa.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Julkisten tilojen esteettömyysvaatimukset ei täyty. Peruskorjauksissa ei oteta esteettömyysvaatimuksia huomioon.	Mahdollinen (30 % - 60 %)	Kohtalaiset: Julkisten tilojen esteettömyysvaatimukset ei täyty.	Jatkamme esteettömyyskartoituksia. Pidämme aktiivisesti yhteyttä vammaisneuvostoon ja esteettömyystöryhmään.	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Huoltokirjassa on tilausjärjestelmä kolmannen sektorin toimijoille avustaviin tehtäviin.	Huoltokirjan (vikailmoitus- ja palvelutlauskanava) kautta tehdyt työtilaukset kolmannelle sektorille.	40 tehtävää/vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Töitä ei ohjata kolmannelle sektorille.	Harvinainen (10 % - 30 %)	Vähäiset: Töiden kustannukset nousevat tai henkilöstöresurssia ei riitä hoitamaan kaikkia tehtäviä.	Seurataan huoltokirjan työtilauksia säännöllisesti ja lisätään yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	Edistämme yksilöiden työllistymistä ja osaamista työmarkkinoilla tarjoamalla työmahdollisuuksia myös osatyökykyisille yli 60-vuotiaille pitkäaikaistyöttömille	Palkkatukityöllistettyjä käytetään tarpeen ja tarjonnan mukaan.	25 työllistettyä/vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteutuma
Operatiivinen:	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Vähäiset:	Yhteistyö työllistämisestä vastaavien	

Tehtäviä ei tarjota työllistämistoimintaan. Työn ohjaamisen kuormittavuus.		Työllistettyjen työpanos jää tekemättä.	henkilöien kanssa. Aktiivinen paikkojen tarjoaminen eri yksiköissä.	
--	--	---	---	--

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Työtilojen peruskorjaus nykyaikaiselle tasolle. Henkilöstölle järjestetään tyhy- ja virkistytymispäiviä.	Toteutus peruskorjausten ja uudisrakentamisen yhteydessä. Toteutuneet tapahtumat.	2 kohdetta / vuosi 1 kpl/ työyksikkö	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Työtilat eivät vastaa nykypäivän vaatimuksia ja työilmapiiri on huono	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Työtilat vaikuttavat työhyvinvointiin.	Käyttäjien kuuleminen hankkeissa oikea-aikaisesti. Avoimen keskusteluilmapiirin ylläpitäminen	

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Hyödynnetään monipuolisesti kaupungin tiloja ja alueita turvallisuusharjoitusten järjestämisessä. Tiivistetään yhteistyötä konserniyhtiöiden kanssa kaupungin valmiusjohtamisen ja turvallisuuden kehittämiseksi.	Turvallisuusharjoitusten määrä Yhteistyöpalaverit ja yhteiset valmiusharjoitukset vuosittain.	Harjoitustapahtumia vuodessa 20 päivää. Yhteistyöpalavereja 2 krt/vuodessa, harjoituksia 1 krt/vuosi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen ja operatiivinen riski: Turvallisuusyhteistyö ei toteudu tai ei ole riittävän vaikuttavaa.	Mahdollinen (30 % - 60 %)	Vähäiset: Vaikutus on vähäinen normaalioloissa, mutta kriisi- tai poikkeustilanteessa vaikutus on merkittävä.	Tehtävien seuranta, valvonta ja aikataulutus.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme arjen turvallisuutta.	Kotkan kaupunki laatii alueellisen riskienarvioinnin sekä turvallisuusohjelman pohjalta oman turvallisuussuunnitelman tukemaan alueellista hyvinvointia. Alueen liikenneturvallisuuden parantaminen.	Turvallisuussuunnitelma laadittu vuoden 2025 aikana ja mittarit raportoitu. Liikennevahinkojen määrä ja vakavuus.	Suunnitelma valmis. Määrä ja vakavuus laskevat edellisestä vuodesta.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen, operatiivinen: Riskinä on, että turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä ei pystytä toteuttamaan ja sitä kautta suunnitelma ei paranna arjen turvallisuutta suunnitellusti. Liikenneturvallisuutta parantavia toimia jää tekemättä tai niiden toteutuminen hidastuu investointeihin tarvittavan rahan tai resurssien puutteesta.	Mahdollinen (30 % - 60 %)	Vähäinen	Turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden seuranta ja vastuuttaminen. Liikenneturvallisuutta parantavien hankkeiden priorisointi ja ulkoisen rahoituksen selvittäminen.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme toimintaamme kyberturvallisuuden kärkikaupunkina ja vahvistamme kyberosaamisen asiantuntijuutta.	Vahvistetaan kaupungin varautumista kyberriskeihin osallistumalla erilaisiin valmius- ja jatkuvuusharjoituksiin.	Erilaisten valmius- ja jatkuvuusharjoitusten määrä.	Vähintään yksi harjoitus vuoden 2025 aikana.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen riski: Riskinä on, ettei kyberturvallisuusriskejä ole tunnistettu riittävällä tasolla eikä niihin ole varauduttu.	Mahdollinen (30 % - 60 %)	Kohtalainen: Riskin toteutuessa voi johtaa merkittäviin/sietämättömiin vaikutuksiin.	Päivitetään riskienarvioinnit, osallistutaan harjoituksiin ja opitaan sekä korjataan toimintaa niiden mukaisesti.	

TULOSLASKELMA

TEKNISTEN PALVELUJEN VASTUUALUE	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	1 807 707	1 184 500	1 124 500	1 332 949	208 449	1 332 949	1 332 949
Maksutuotot	212 237	15 000	15 000	80 000	65 000	80 000	80 000
Tuet ja avustukset	40 248	0	400 000	0	-400 000	0	0
Muut toimintatuotot	8 562 947	7 657 873	7 657 873	7 105 474	-552 399	6 419 908	6 419 908
Valmistus omaan käyttöön	913 580	0	1 138 552	1 135 055	-3 497	1 135 055	1 135 055
TOIMINTATUOTOT	11 536 720	8 857 373	10 335 925	9 653 478	-682 447	8 967 912	8 967 912
Henkilöstökulut	-14 057 408	-13 780 103	-15 119 321	-15 422 363	-303 042	-15 460 954	-15 460 954
Palvelujen ostot	-9 609 389	-7 344 748	-7 713 878	-6 606 659	1 107 219	-6 606 659	-6 606 659
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 701 355	-10 739 296	-10 148 348	-10 765 005	-616 657	-10 765 005	-10 765 005
Avustukset	0	-58 200	-58 200	-58 200	0	-58 200	-58 200
Muut toimintakulut	-10 233 988	-9 472 929	-9 600 734	-9 761 804	-161 069	-9 626 364	-10 645 377
TOIMINTAKULUT	-44 602 140	-41 395 277	-42 640 482	-42 614 030	26 451	-42 517 181	-43 536 195
TOIMINTAKATE *)	-33 065 421	-32 537 904	-32 304 557	-32 960 552	-655 996	-33 549 269	-34 568 283
Sisäiset tuotot	43 513 193	41 103 789	41 103 789	40 451 120	-652 669	40 451 120	40 451 120
Sisäiset kulut	-6 810 845	-5 094 176	-5 094 176	-4 779 601	314 575	-4 779 601	-4 779 601
Sisäiset erät	36 702 348	36 009 613	36 009 613	35 671 518	-338 095	35 671 518	35 671 518
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	3 636 927	3 471 709	3 705 057	2 710 966	-994 091	2 122 249	1 103 235
Rahoitustuotot ja -kulut	3 140	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	3 640 067	3 471 709	3 705 057	2 710 966	-994 091	2 122 249	1 103 235
Sisäinen korko	-4 463 070	-4 079 260	-4 079 260	-4 068 002	11 258	-3 668 568	-3 303 250
Poistot ja arvonalentumiset	-14 733 703	-14 121 553	-14 121 553	-13 803 902	317 652	-12 415 131	-11 105 677
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-15 556 705	-14 729 104	-14 495 757	-15 160 938	-665 181	-13 961 451	-13 305 692
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-14 729 104	-14 495 757		14 495 757	-13 961 451	-13 305 692
Hallinnon vyörytykset	-1 565 386	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-17 122 091	-14 729 104	-14 495 757	-15 160 938	-665 181	-13 961 451	-13 305 692

*) Toimielimen sitovuustaso

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA 2025

Teknisten palveluiden toiminnan painopistealueita ovat lakisääteiset tehtävät ja vuosittaisten työohjelmien mukaiset investoinnit. Teknisten palveluiden toiminnalla varmistetaan sujuvat yhteydet ympäri kaupunkia vuoden jokaisena päivänä ja mahdollistetaan teollisuuden toimintaedellytykset kaupungin omistaman infran varrella. Tekniset palvelut on aktiivisesti mukana toteuttamassa kaupungin isoja hankkeita (mm. akkuteollisuuden hankkeet) ja rakentamassa uusille yritysille niiden vaatimaa toimintaympäristöä.

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT PALVELUYKSIKÖ

Hallinto- ja talousyksikössä vuonna 2024 alkanut toiminnan kehittäminen jatkuu. Hallinto- ja talousyksikköön muista teknisten palveluiden yksiköistä keskitettyjen sihteeritoimintojen myötä rakennetaan yhtenäisiä toimintatapoja, kattavaa sijaistusverkostoa ja asiakaspalvelua niin sisäisille kuin ulkoisille asiakkaille.

Teknisten palveluiden varautumis- ja valmiustoiimenpiteitä ja -suunnitelmia viedään eteenpäin alueellisiin sekä omaan riskiarvioihin pohjautuen. Lisäksi tuetaan muita vastuualueita omien valmiussuunnitelmien ja niiden liitteiden päivityksissä ja laadinnassa sekä päivitetään valmiussuunnitelman yleinen osa. Edelleen tiivistetään yhteistyötä turvallisuus- ja valmiussuunnittelussa konserniyhtiöiden ja eri viranomaistahojen kanssa.

INFRA PALVELUYKSIKÖ

Infran palveluyksikön tehtävänä on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää laadukasta kaupunkiympäristöä Kotkan kaupungissa ja täyttää lakisääteiset velvoitteet. Lakisääteisen- ja halutun palvelutason ylläpitäminen vähenevillä resursseilla luo haasteita sekä oman toiminnan kehittämiseen että korjausvelan kestävään hallintaan. Infran yksikössä on ollut haasteita rekrytointien onnistumisessa useiden vuosien ajan erityisesti suunnittelu yksikössä. Tulevalla talousarviokaudella yksikön toimintaa pyritään vakauttamaan rekrytointien jatkamisella ja hyödyntämällä myös vaihtoehtoisia rekrytointimenetelmiä. Myös tehtäväkuvia voidaan kehittää ja tehdä niihin muutoksia, jos se edesauttaa rekrytoinneissa onnistumista.

Infran suunnittelussa laajemmat suunnittelukohteet suunnitellutetaan puitesopimus konsulteilla ja pienempiä suunnittelukohteita pyritään toteuttamaan omana suunnitteluna. Suunnitteluhankkeita toteutetaan hyväksytyin investointiohjelman mukaisesti ja ennakkoiden tulevien vuosien rakennuskohteita. Infran suunnittelu tekee tiiviisti yhteistyötä kaavoituksen muiden sidosryhmien kanssa. Viherympäristöön liittyvä perusparannus- ja uudisrakennussuunnittelu tehdään joko omana suunnittelutyönä tai suunnitelluttamalla puitesopimus konsulteilla.

Infran rakennuttamisessa kilpailutetaan ja toteutetaan hyväksytyt investointiohjelman mukaisia kadunrakennushankkeita. Lisäksi osallistutaan Kymen Veden saneeraushankkeisiin ja samassa yhteydessä kunnostetaan vanhempien asuinalueiden katuja. Infran rakennuttamisen avoimet vakanssit on saatu vuoden 2024 aikana täytettyä ja sen myötä urakoiden kilpailutusta sekä valvontaa pystytään pääosin toteuttamaan ilman ulkopuolista palvelua.

Infran ylläpidon toiminta on keskittynyt lakisääteisen- ja halutun palvelutason ylläpitämiseen annetun määrärahan puitteissa. Ylläpidettävä alueiden määrä ja vaatimukset kasvavat vuosittain ja se luo haasteita toiminnalle, koska itse toimintaan ja kaluston uusimiseen käytettävissä oleva määrärahatasoa samanaikaisesti vähennetään. Kunnossapidon tason ylläpitäminen nykyisellään vaatii lisäpanostusta infran perusparantamisen. Katurakenteiden saneeraus- ja uudelleenpäällystystarve on kasvanut oleellisesti ja siltojen korjausvelka on iso ja edelleen kasvava. Toiminnan ja resurssien kehittäminen ja ohjaaminen kustannustehokkaasti ja varautuminen kasvavaan korjausvelan tuomiin haasteisiin on jatkossa keskeinen tehtävä.

PUISTOT JA LIIKUNTAPAIKAT PALVELUYKSIKÖ

Liikuntapaikoilla priorisoidaan hoito ja huoltotehtäviä vastaamaan säästötoimenpiteitä vaarantamatta ydintoimintoja. Lisäksi priorisoidaan hoitotehtäviä toiminnan kehittämiseksi varautumalla korjausvelan tuomiin haasteisiin. Kaluston määrää priorisoidaan ja ylläpitotarvikkeiden tasoa määritellään uudestaan kustannussäästöjen saamiseksi. Keskustelua käydään jatkuvasti tilaajan liikuntapalveluiden kanssa ylläpitotarpeesta. Etsitään lisää yhteistyömalleja yhdessä Puisto- ja liikuntatoimiston kanssa. Liikuntapaikat ovat mukana rakennuttamassa lähiliikuntapaikkaa Karhulaan ja kuntoportaita Kotkan saarelle. Puistojen ylläpidon ja rakentamisen yksikköä johtamaan rekrytoitiin vuoden 2024 lopussa kaupunginpuutarhuri. Kaupunginpuutarhurin yhtenä tehtävänä on kehittää, uudistaa ja tehostaa erityisesti puistojen ylläpitoa. Puistotoimella erikoispuistojen hoitotasosta ei tingitä ottaen huomioon kuitenkin luonnon monimuotoisuuden, mikäli mahdollista. Muilla viheralueilla pyritään lisäämään niittyjä ja edistämään luonnonmonimuotoisuutta hoitoluokitusta noudattaen. Edistetään kuntalaisten osallisuutta viheralueiden hoidossa. Rakentamisessa satama-aukio valmistuu tapahtumien järjestämistä varten.

RAKENNUKSET PALVELUYKSIKÖ

Rakennussuunnittelu osallistuu käyttäjähallintokuntien johtamiin tilahankkeiden tarveselvitysten laatimiseen. Hanke- ja suunnitteluvaiheesta vastaa rakennussuunnittelu yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Rakennussuunnittelu vastaa myös investointi- ja PTS-ohjelmien mukaisten kohteiden suunnittelusta. Suunnittelukohteisiin tarvittavat erikoissuunnitelmat tilataan kohteesta ja hankintamuodosta riippuen joko puitesopimustoimittajilta tai ne kilpailutetaan erikseen. Rakennussuunnittelu tilaa suunnittelun lähtötiedoiksi tarvittavat rakenne- ja talotekniset tutkimukset sekä vastaa tarvittavien sisäilmakohteiden, kunnossapito- ja peruskorjauskohteiden sekä toiminnanmuutosten edellyttämistä suunnitelmista. Rakennussuunnitteluyksikkö vastaa myös kaupungin rakennusomaisuudesta ja sen salkutuksesta sekä resurssien osoittaminen salkutuksen mukaisesti oikeisiin kohteisiin on toimitiloihin liittyvä päätehtävä. Salkutuksen perustaminen tutkittuun ja analysoituun tietoon on toiminnan kehittämisen kohteena talousarviovuotena. Olemassa olevan kaupungin omistaman tai hallintaan vuokraamalla/leasing sopimuksin hankitun tilakannan määrä pyritään minimoimaan palveluverkkoja kriittisesti analysoimalla kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaisesti ja valmistautumalla palveluverkko- ja muutoksiin TA-käsittelyssä vahvistuvan investointiohjelman määrärahavaltuudet ja aikataulu huomioiden. Talousarviovuonna valmistellaan yhdessä käyttäjähallintokuntien kanssa Karhuvuoren urheilutalon hankesuunnitelma ja Katariina uimalan hankesuunnitelman päivitys, sekä muut käynnistyvät tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat. Käynnistetään Karhuvuoren koulun liikuntasalin hankesuunnitelman laatiminen. Käynnistetään Karhulan koulukeskushankkeen rakentaminen. Valmistellaan ja suunnitellaan Karhulan koulukeskuksen yhteyteen rakennettavan urheiluhalli, jotta rakentaminen voi käynnistyä 2026. Saatetaan valmiiksi Karhulan Uimahallin korjausinvestointi ja luovutetaan muutkin valmistuvat peruskorjauskohteet vastuualueiden käyttöön. Toimitilahallinto vastaa rakennuskantaa koskevasta energiatehokkuustyöstä Teknisten palveluiden erillisen työryhmän kanssa. Osana energiatehokkuustyötä huomioidaan kaupungin ilmasto-ohjelman, HINKU-tavoitteiden ja energiatehokkuustavoitteiden (KETS) vaatimukset ja pyritään toteuttamaan rakennuskannan osalta ne määrärahojen puitteissa. Uudishankkeisiin sisällytetään lähtökohtaisesti aina jokin rakennuspaikalla tuotettu energianmuoto (kuten aurinkosähkö).

Talorakennuttamisessa ja -kunnossapidossa toteutetaan uudis- ja peruskorjaushankkeiden rakennuttamista ja valvontaa sekä poistettavan omaisuuden purkamista ja peruskorjausmäärärahoilla rakennuskorjausten ja lvis-töiden toteuttamista, kiinteistöjen rakennus- ja lvis-kunnossapitotöitä, kiinteistövalvontaa ja päivystystä sekä tapauskohtaisesti, investointeina tehtävien uudisrakennusten ja peruskorjauskohteiden rakennusautomaatiotöitä. Työohjelmat hyväksytään Kaupunkirakennelautakunnassa puolivuositain. Talorakennuttamisen hankeohjeissa 2020 kuvataan talorakennushankkeen läpivientiin liittyvät keskeiset menettelytavat huomioiden osapuolten vastuut hankkeen eri vaiheissa. Kustannusten aktiivista seuraamista suoritetaan hankehallintaohjelman kautta.

KIINTEISTÖHALLINTO PALVELUYKSIKÖ

Puhtauspalveluissa henkilöstökustannusten nousu ja henkilöstön ikääntyminen luovat haasteita palvelutuotannon järjestämiselle nykyisellä tasolla. Myös uudet rakennukset ja niissä käytettävät materiaalit vauhdittavat osaltaan toiminnan kehittämistä. Puhtauspalveluissa pyritäänkin hyödyntämään paremmin koneellisia menetelmiä ylläpitosiivouksessa ja löytämään uusia tapoja keventää työn kuormitusta henkilöstölle ja ympäristölle. Tämä edellyttää käytännön toiminnan ohjaamisen lisäksi investointeja siivouskoneisiin ja -välineisiin. Panostuksia päivittäisjohtamisen laatuun ja tavoitteellisuuteen tarvitaan, jotta palvelu toteutuu kuntalaisille tasalaatuisena ja työntajamielikuvaa työvoimapolulla alalla paranee edelleen.

Kiinteistöhuollossa talousarviovuonna toiminnan painopistealueina on kiinteistömitoitusta toteuttava tasapuolinen toiminta ja kehittäminen säästötavoitteet huomioiden. Osallistutaan uudisrakennushankkeisiin jo suunnitteluvaiheessa.

Varastopalveluissa keskitytään jakeluvarastotoiminnan ylläpitoon ja kiertotalouskeskuksen toiminnan kehittämiseen. Lisäksi panostetaan kemikaalihallinnan ajantasaisen tiedon ylläpitoon koko kaupungin osalta.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA

Talousennusteet taloussuunnitelmavuosien osalta näyttävät siltä, että toimintatapojen ja resurssien kriittistä arviointia on tehtävä koko vastuualueen osalta. Investointitason heikkeneminen vaikuttaa suoraan vastuualueen resursseihin. Ulkopuolista rahoitusta saavilla hankkeilla on mahdollista tehdä perustason ylittäviä asioita, joten hankerahoitusten hakuun panostetaan tulevaisuudessa enemmän. Kestävän liikkumisen edellytyksiä tuetaan ylläpitotoimin ja niitä pyritään saamaan investointiohjelmaan. Vieraslajien leviämisen estäminen niin kaupungin kuin yksityisten alueella vaatii pitkäjänteistä työtä yhdessä sidosryhmien ja kuntalaisten kanssa. Yhteistyötä 3. sektorin kanssa tiivistetään ja etsitään uusia yhteistyömuotoja esim. ulkopuolista rahoitusta saavien hankkeiden kautta.

Vastuualueen olemassa olevaa ja eläköitymisten kautta tulevana vuosina kiihtyvää resurssivajetta pyritään vakauttamaan rekrytointiin panostamalla. Tehtävienkuvia tarkastellaan ja kehitetään niin, että saadaan luotua houkuttelevia työpaikkoja. Koululaisille tarjotaan mahdollisuuksia työssäoppimiseen ja kesätöihin, jolla voidaan parantaa mielikuvaa kuntaorganisaatiosta työnantajana.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

Tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Infran ylläpito					
- kunnossapidettävät väylät (km)	471	471	472	474	474
- toimintakate €/hoito-km	13 347	17979	13 893	13 271	12 833
- maksulliset pysäköintipaikat (kpl)	280	280	275	270	270
- maksullisten paikkojen toimintakate, €/autopaikka	606	587	570	565	620
- konekeskuksen liikkuvan kaluston käyttöaste %	63	66	63	65	65
Puistotoimi					
- hoidettavat viheralueet (ha)	193	193	194	194	195
- puistot ja leikkipaikat, hoito €/ha (A1, A2, A3 ja B2)	6 608	6 882	6 845	6 845	
Liikuntapaikat					
- Luonnonnurmikentät kpl/ha	4/2,4		4/2,4	4/2,2	3/1,65
- Tekonurmikentät kpl/ha	11/45,5		14/50	16/50,6	17/56
Rakennussuunnittelu					
- haetut rakennusluvut (kpl)	10	13	8	8	8
- omat suunnittelukohteet (kpl)	25	30	20	20	25
Puhtauspalvelut					
- siivottava ala m ²	160 000	165 000	170 000	170 000	165 000
- siivoustuntia/pv*	800	750	720	713	690
- työtuntia/pv**	867	869	879	860	845
* sisältää siivoustyön arkisin					
** sisältää tukipalvelut sekä vakituiset varahenkilöt					
Kiinteistönhoito					
- hoitokulut €/m ² /kk					
• Hallintorakennukset	2,81	2,91	3,07	3,27	2,63
• Hyvinvointipalvelut	6,43	5,14	5,42	5,78	5,04
• Koulut	5,87	5,80	6,12	6,52	4,94
• Liikuntarakennukset	6,98	6,21	6,55	6,98	6,46
• Liiketoimintarakennukset	0,74	0,98	1,03	1,10	1,12
• Vuokratut asunnot	5,05	2,65	2,80	2,98	3,17

7.4 Hyvinvointilautakunta

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualueet	Hyvinvointi ja työllisyys, Nuorisotyö, Liikunta ja Kulttuuri
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, osallisuutta ja kansalaistoimintaa. Lautakunta vastaa nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden ja kulttuuripalvelujen järjestämisestä myös museo- ja kirjastotoiminnan osalta. Lisäksi lautakunta vastaa sekä työllisyyden edistämisestä, kotoutumisen edistämisestä ja julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä, että ehkäisevästä päihdetyöstä.

Lautakunta huolehtii myös muista tehtäväalaansa kuuluvista kunnalle määrätystä tehtävistä, ellei niiden järjestelyvastuuta ole siirretty toiselle viranomaiselle.

TULOSLASKELMA

HYVINVOINTILAUTAKUNTA (2025)	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	8 360 149	1 510 857	2 355 462	4 779 455	2 423 993	4 779 455	4 662 262
Maksutuotot	682 916	451 000	531 000	451 000	-80 000	451 000	451 000
Tuet ja avustukset	691 225	913 300	723 856	476 280	-247 576	476 280	476 280
Muut toimintatuotot	560 420	298 500	312 500	301 500	-11 000	301 500	301 500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	10 294 709	3 173 657	3 922 818	6 008 235	2 085 417	6 008 235	5 891 042
Henkilöstökulut	-8 914 339	-8 632 802	-7 891 288	-13 106 143	-5 214 854	-13 142 528	-13 142 528
Palvelujen ostot	-4 424 860	-3 213 422	-3 153 944	-5 638 301	-2 484 357	-5 638 301	-5 638 301
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-993 046	-965 373	-1 014 214	-887 260	126 954	-887 260	-887 260
Avustukset	-12 209 118	-11 728 000	-11 720 000	-16 000 750	-4 280 750	-16 000 750	-15 555 296
Muut toimintakulut	-396 352	-526 756	-542 856	-559 295	-16 439	-402 121	-402 121
TOIMINTAKULUT	-26 937 714	-25 066 354	-24 322 303	-36 191 749	-11 869 446	-36 070 960	-35 625 506
TOIMINTAKATE *)	-16 643 005	-21 892 696	-20 399 485	-30 183 514	-9 784 029	-30 062 725	-29 734 464
Sisäiset tuotot	81 178	71 384	71 384	6 172 220	6 100 836	0	0
Sisäiset kulut	-13 262 433	-12 263 207	-12 263 207	-18 983 963	-6 720 756	-12 811 743	-12 811 743
Sisäiset erät	-13 181 255	-12 191 823	-12 191 823	-12 811 743	-619 920	-12 811 743	-12 811 743
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-29 824 260	-34 084 519	-32 591 307	-42 995 257	-10 403 949	-42 874 468	-42 546 207
Rahoitustuotot ja -kulut	1 686	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-29 822 574	-34 084 519	-32 591 307	-42 995 257	-10 403 949	-42 874 468	-42 546 207
Sisäinen korko	-72 821	-57 156	-57 156	-63 741	-6 585	-55 831	-49 753
Poistot ja arvonalentumiset	-482 158	-462 171	-462 171	-385 546	76 625	-549 627	-569 664
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-30 377 554	-34 603 846	-33 110 634	-43 444 543	-10 333 909	-43 479 926	-43 165 625
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-34 603 846	-33 110 634	0	0	33 110 634	-43 479 926	-43 165 625
Hallinnon vyörytykset	-1 212 301	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-31 589 855	-34 603 846	-33 110 634	-43 444 543	-10 333 909	-43 479 926	-43 165 625

Kaupunginhallitus käsitteli kesäkuussa (17.06.24) vuoden 2025 talousarvion kehystä, minkä lähtökohtana oli kuluvan vuoden ulkoisten toimintakulujen taso. Ulkoinen hyvinvointilautakunnan toimintakulu kehyksessä on 37.040.000,- euroa. Kehyksen valmisteluvaiheessa tiedossa olleita toiminnan tai organisaation muutoksia on huomioitu mahdollisuuksien mukaan.

Merkittävin muutos talousarviovalmistelussa on sopimus työvoimapalveluiden järjestämisestä Etelä-Kymenlaaksossa. Kuntien sopimuksessa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä todetaan, että sen tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan (Kotkan) vastuulla. Yhteisen toimielimen talous on osa Kotkan talousarviota ja taloussuunnittelua. Ja että talousarviovalmistelussa on varattava sopijakunnille tilaisuus esityksen tekemiseen yhteistoiminnan tavoitteista ja rahoituksen kohdentamisesta.

Tähän mennessä työvoimajaosto on käsitellyt talousarvioesitystä kesäkuun (13.6.) ja syyskuun (19.9) kokouksissaan.

Talousarvioesityksessä työvoimapalvelujen ulkoisten ja sisäisten toimintakulujen osuus on 9,2 milj. euroa. Toiminnan rahoittamiseen on muiden kuntien maksuosuuksia arvioitu 3,0 milj. euroa, jolloin Kotkan rahoitusosuudeksi jää n. 6,2 milj. euroa.

Jokainen kunta vastaa itsenäisesti kunnalle määräytyvästä työttömyysetuuksien kuntaosuudesta. Tähän KELAN laskuttamaan erään on esitetty 10 milj. euron varaus, kehyslaskennassa varaus on ollut 9,5 milj. euroa. Kunnan omiin työllisyyden edistämisen toimintakuluihin on esitetty 2,5 milj. euroa, tämä sisältää mm. nuorten työpajojen sopimuksen 1,2 milj. euroa.

Kunnan peruspalveluiden lisäksi kunnan tehtävänä kotoutumisen edistämässä on huolehtia maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjauksesta ja neuvonnasta ja kunnan kotoutumishjelmaan sisältyvien alkuvaiheen palveluiden järjestämisestä. Määrärahavaraus on 1,0 milj. euroa, muutos kuluvaan vuoteen on n. -0,2 milj. euroa. Talousarvioesitykseen on sisällytetty kotoutumis- ja yhteiskuntaorientaatiokoulutuksiin 250.000,- euroa.

Nuorisotyön- ja liikuntayksiköiden talousarvioesitykset päätty kehyksessä määriteltyihin toimintakulujen tasoon. Kehystä kuluvaan vuoden tasosta on tarkistettu nuorisotyössä koulunuorisotyön vahvistamiseen. Ohjaamon toiminta on budjettiesityksessä valmisteltu työllisyysedistämisen toimintoihin.

Liikuntayksikön mahdollisuuksia tukea kokeiluja urheilutapahtumien järjestämiseksi konsernin eri tiloissa on myös vahvistettu.

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualueen valmistelussa on osoitettu kate sekä uimaopetuksen ostopalveluihin (15.000,- euroa) että EKAMIn alle 18 vuotiaalle oppivelvollisuusikäisille tarkoitetun tukipalvelun (aloiuspaja NAVI) lisäkustannuksiin.

Kulttuurin vastuualueella kirjaston ja museotoiminnan talousarvioesitykset on valmisteltu kehyslaskennan mukaisesti. Samoin tapahtumapalveluiden osalta, kehyksestä poiketen Kymenlaakson orkesterin avustusta tarkistettiin n. 25 tuhatta euroa.

Hyvinvointilautakunnan ennustetta on syyskuussa tarkennettu. Ohjaamo toiminnan siirryttyä 1.9. alkaen nuorisotyön yksiköstä osaksi työllisyyden edistämisen toimintoja, ulkoisten toimintakulujen säästön (39.885,- euroa) tulee kattaa loppuvuoden kustannukset uuden yksikön osalta.

Liikuntapalveluiden aiempi ennuste tuottojen talousarviota heikommasta kertymästä on oikaistu, tuottoarviota on nostettu reilut 200.000,- euroa. Samoin joidenkin kuluerien säästöien sijaan ennusteessa kulujen kasvua selittää mm. hankinnat uusien tilojen varustamiseksi.

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella ennusteessa on karsittu varauksia lakkautuneiden vastaanottopalveluiden tuotto- ja kulueriin. Samoin tuki- ja velvoitettyöllistettyjen palkkakustannusten ja valtiolta saatavien palkkatukien on ennustettu jäävän alle talousarviovarausten. Edellä mainittu Ohjaamo toiminnan siirtyminen vaikuttaa työllisyyden edistämisen seurannassa.

Kuluvana vuonna laskennallisten korvausten kasvu kotoutumispalveluissa tulee nostamaan tuottokertymää alkupeleistä talousarviota suuremmaksi, ennuste 1,2 milj. euroa.

Kulttuurin vastualueen ennusteet ovat budjetoidun mukaiset.

Hyvinvointi ja työllisyys

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Hyvinvointi ja työllisyys
Palveluyksiköt	Hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikkö, Työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen palveluyksikkö
Toiminnot	Hyvinvoinnin edistäminen, Osallisuuden koordinointi, Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinointi, Julkiset työvoimapalvelut ja Kotoutumisen edistämisen palvelut
Vastuuhenkilö	Hyvinvointijohtaja
Toiminta-ajatus	Edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä, ja arjen turvallisuutta. Vastaa kotoutumisen ja hyvinvointiliikunnan edistämisestä sekä osallisuuden lisäämisestä. Lisäksi vastuualue vastaa ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön palveluiden järjestämisestä. Vastuualue vastaa lakisääteisistä julkisista työvoimapalveluista ja niiden järjestämisestä koko Etelä-Kymenlaakson alueella sekä kaupungin muista työllisyyden edistämisen palveluista.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmönteinen korkeakoulu kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on <i>varmistaa osaavan työvoiman saatavuus luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.</i>	Säännöllinen monialainen yhteistyö XAMK ja muiden ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen kanssa.	Yhteistyötoimien määrä - <i>tapaamiset</i> - <i>opinnäyteyhteistyö</i> - <i>harjoittelut</i> - <i>luennot</i> - <i>tapahtumat</i>	10	
Kotoutumisen edistämisen palvelut tukevat ulkomaisten opiskelijoiden ja yrittäjien asettautumista Kotkaan.	Työllisyyden ja kotoutumisen palveluyksikössä osallistutaan ja järjestetään itse säännöllisiä tapaamisia yritysten ja koulutustoimijoiden kanssa. Moonan palveluiden esittely	On käynyt esittäytymässä/ei ole käynyt esittäytymässä	10 kyllä	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen Yhteistyötapaamiset eivät toteudu	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Vähäinen: Yhteistyö ei toteudu Työllisyyden ja kotoutumisen palveluyksikön toiminta ja palvelut eivät tue elinvoimaisuutta Kansainväliset opiskelijat eivät löydä apua arjen asioihin tai viranomaisasioihin	Vastuualueen henkilöstön aktiivinen rooli yhteistyötoiminnassa Henkilöstö on proaktiivinen verkostotoimija	

			Kotoutumisen edistämisen palvelut aktiivisesti yhteistyössä. Moona on aktiivinen ohjaus- ja neuvontapalveluiden tarjoamisessa	
Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa. Olemme proaktiivinen toimija	Aluehallintoviraston osallistavan lupalausuntomallin käyttöönotto Kotkassa Säännölliset tapaamiset yritysten ja Cursorin kanssa.	Annettujen lausuntojen määrä tapaamisten lukumäärä. Yritys/työnantaja kontaktit Työllisyysfoorumin järjestäminen	1 10 2 krt/vuosi	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen Tapaamiset eivät toteudu	Harvinainen (10–30 %)	Vähäinen: Yritysmuutoskyky karsii	Varataan riittävästi työaika lausuntojen valmisteluun	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Ohjaamo: rekrytointitoiminta	järjestetyt tapahtumat	2 tapahtumaa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10-30%)	Kohtalaiset	Toimiva yhteydenpito	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme yrittäjyyskasvatuksen toteutumisen kaikilla koulutustasoilla.	Ohjaamo: kesätyöyrittäjä	määrä	4	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Taloudellinen	Mahdollinen(30-60 %),	Kohtalaiset	Ajoissa aloitettu markkinointi asiasta nuorille	

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Palveluohjaus (Ohjaamo) Lapsiperheiden liikuntaneuvonnan toimintamallia kehittämällä edistetään varhaiskasvatusikäisten ja heidän perheiden liikkumista ja	Palveluohjaukseen osallistuneiden asiakkaiden määrä Liikuntaneuvontaan tulevien lapsiperheiden määrä	600 henkilöä 30	

	hyvinvointia. Perheet liikkuu yhes -hanke.			
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät	Riittävä resurssointi toimintaan	

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme liikunnan ja hyvinvoinnin palveluita. Panostetaan laadukkaaseen ja yksilölliseen liikuntaneuvontaan kaikille vähän liikkuville kuntalaisryhmille	Kesäkauden liikuntaryhmät	Kävijämäärät	2500	
	Syys- ja kevätkauden liikuntaryhmät		800	
	Liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaiden tapaamiset	Asiakaskäynnit	550	
	VIP-kortit	Jaetut kortit vuodessa	350	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Kohtalaiset: Kävijämäärät vähentyvät	Ohjauksetojen vähentäminen. Vastuualueen aktiivinen rooli	
Henkilöstön puute				

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	Kaikukortit	Jaetut kortit vuodessa	1000	
	Hyväntuulen messut 2024	Kävijämäärä	10 000	
	Mielessä tuulee-viikko	Toimijoiden määrä	30	
	”Maailma Kymissä” tapahtuma tukee paikallisten toimijoiden ja taiteilijoiden avulla asukkaiden hyvinvointia.	Osallistujamäärä Toimijoiden määrä	200 10	
		Osallistujamäärä	500	

	<p>”Rasismien vastainen viikko” kannustaa yhdenvertaiseen kohtamiseen.</p> <p>70-vuotiaiden juhla</p> <p>Vanhusten viikko</p>	<p>Osallistujamäärä osallistuvien toimijoiden määrä</p> <p>Toimijoiden määrä</p>	<p>70 20</p> <p>5</p>	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen Kaikukortilla ei ole kysyntää	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Kohtalaiset: Kulttuuripalveluiden tarjontaa ei saavuta kaikkein heikommassa asemassa olevia	Vastuuhenkilöiden aktiivinen rooli, tarvittaessa lisämainonta	
Tapahtumien järjestämiseen ei saada riittävästi toimijoita.	Epätodennäköinen	Monipuolien kulttuuritarjontaa ei toteudu	Aktiivinen yhteydenpito toimijaverkostoon	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä.	<p>Olemme aktiivisesti mukana järjestämässä ja tukemassa taloudellisesti erilaisia yhteistilaisuuksia, infotilaisuuksia ja tapahtumia eri toimijoiden kanssa</p> <p>Kansalaistoiminnan tukeminen taloudellisesti tapahtumien järjestämisessä</p>	<p>Tapahtumien lukumäärä</p> <p>Tuettujen yhdistysten/järjestöjen määrä</p>	<p>20</p> <p>30</p>	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Merkittävät: Kuntalaiset eivät pääse tapahtumiin	Vastuualueen aktiivinen rooli tapahtumien järjestämisessä.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	<p>Hyvän tuulen messut 2024 valmistelu ja toteutus, joilla lisätään hyvinvointia, terveyttä ja arkiturvallisuutta.</p> <p>Tapahtumalla edistetään Kotkan positiivista imagoa sekä pito – ja vetovoiman lisäämistä.</p>	<p>Osallistujamäärä</p> <p>Näytteilleasettajien määrä</p> <p>Palautteiden keräys</p>	<p>10 000</p> <p>80</p> <p>1000</p>	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen Tapahtuman järjestelyt eivät onnistu	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Hyvinvointia edistävää tapahtumaa ei järjestetä,	Messujen hyvä ja huolellinen suunnittelu.	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveystiikunnan mahdollisuuksia.	Liikuntatapahtumien järjestäminen kuntalaisille.	Tapahtumien lukumäärä	10	
Osallisuusohjelman mukainen toiminta	Osallisuusohjelman koordinointi	Ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuranta	Toimialakohtainen toteutuminen	
Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelman valmistuminen	Ohjelman tietoisuuden lisääminen kaupungin toimialoilla ja sen koordinointi	Ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuranta	Toimialakohtainen toteutuminen	
Hyte-kerroin-luku nousee	Tietoisuuden lisääminen kaupungin toimialoilla	Hyte-kerroin tapaamiset eri toimialoilla	10	
Vapaaehtoistoiminta	Toiminnan koordinointi	Vapaaehtoisten määrä	100	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Kuntalaisten osallistumisen/osallisuuden mahdollisuudet heikkenevät	Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualueen aktiivinen rooli	
Tapahtumien järjestäminen ei onnistu				
Osallisuus- ja toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelmien mukaisiin toimenpiteisiin ei sitouduta				
Vapaaehtoistyö	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Maahanmuuttajille ei ole esim. tukihenkilöitä, suomen kielen opettajia	Vapaaehtoistyöhön kannustaminen.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luodaan toimivat työllisyyden ja kotoutumisen palvelut, jotka vastaavat kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen ja alueen elinvoimaisuuden sekä kasvun tarpeisiin.	yhteisten toimintamallien ja käytänteiden luominen	Yhteisten tilojen käyttö	Kyllä/ei	
	ekosysteemiverkoston luominen	verkoston nimeäminen ja tapaamisten määrä	Kyllä / 10	
	henkilöstön osaamisen kehittäminen	yhteiset koulutukset	Kyllä / ei	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen	Epätodennäköinen (10-30 %)	Kohtalaiset: Kehittämistyön toimeenpano epäonnistuu	Aktiivinen kehittäminen	
Palveluiden luomisessa ei onnistuta				

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Vastuualueella yhteiset, viihtyisät toimitilat	Toteutuu	Kyllä/Ei	
	Henkilökunnan tyhy ja virkistytymispäivät	Henkilösuunnitelman mukainen toteutus	Kyllä/Ei	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen Vastuualueen yhteisöllisyys ei toteudu	Mahdollinen (30–60 %)	Merkittävät: Suurimmat vaikutukset kohdistuvat työilmapiiriin	Yhteisen arvokeskustelun ylläpitäminen	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta	Osallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutus	Kyllä/Ei	
	Osallistuva budjetointi	Toteutuminen	Kyllä/Ei	
	Liikuntatapahtumat yhteistyössä järjestöjen kanssa	Yhteistyökumppaneiden määrä	10	
	Ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston toiminta	Lausuntopyyntöjen määrä	10	
	Kotoutumisen edistämisen alkuvaiheen palvelut	Asiakasmäärät	Kotikunta-merkinnän saaneet asiakkaat tavoitetaan / ei tavoiteta	
	Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelu MOONAn palvelut	Asiakasmäärät	Työnvoiman ulkopuolella olevat tavoitetaan kotoutumispalveluiden piiriin/ ei tavoiteta 1800 asiakaskäyntiä vuodessa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen Tapahtumia ei voida järjestää, eikä osallisuusohjelman tavoitteet ja toimenpiteet toteudu	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Kohtalaiset: asukkaiden mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua yhteiskuntaan heikkenevät. Asiakkaat eivät saa heille kuuluvia palveluita	Hyvinvoinnin vastuualueen aktiivinen rooli tapahtumien järjestämisessä.	
Kotoutumisen edistämisen alkuvaiheen palvelut eivät tavoita asiakkaita	Epätodennäköinen (alle 10%)		Yhteistyö maahanmuuttajapalveluiden ja vastaanottokeskusten välillä	

Moonan palvelut eivät tavoita asiakkaita	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Maahanmuuttaja asiakailta matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut jäävät saamatta	Moonan aktiivinen rooli palvelujen tarjoajana	
--	------------------------------	---	---	--

Strateginen tavoite 8.

[Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki](#)

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme arjen turvallisuutta	Kymenlaakson yhteisen arjen turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	Arjen turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	Kyllä/ei	
Asunnottomuusohjelman mukainen toiminta	Asunnottomuusohjelman toteuttaminen	Ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuranta	Asunnottomuus vähenee	
Hyvien väestösuhteiden edistäminen	Antirasistista koulutusta tarjotaan kaupungin työntekijöille ja luottamushenkilöillä	Rakenteellinen rasismi vähenee. Syrjinnän ja rasismin kokemusten tunnistaminen ja toiminnan muuttaminen yhdenvertaiseksi.		
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden yhteensovittaminen ei etene	Hyvinvoinnin vastualueen aktiivinen rooli.	
Ohjelmaa ei saada jalkautumaan osaksi käytännön työtä.				
Hyvien väestösuhteiden edistäminen ei toteudu	Mahdollinen (30–60 %)	Asukkaiden syrjinnän ja rasismin kokemukset eivät vähene	Vaikuttaminen ja tiedottaminen hyvien väestösuhteiden merkityksestä	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luodaan toimivat Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut, jotka vastaavat kunta- ja alueen elinvoimaisuuden sekä kasvun tarpeisiin.	Yhteiset toimintamallit ja käytänteet	Yhteisten tilojen käyttö	Kyllä/ei	
	Ekosysteemiverkoston luominen	Verkoston nimeäminen ja tapaamisten määrä	Kyllä / 10	
	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Yhteiset koulutukset	Kyllä / ei	

TULOSLASKELMA

HYVINVOINNIN JA TYÖLLISYYDEN VASTUUA	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	7 593 936	798 895	1 630 000	4 067 493	2 437 493	4 067 493	3 950 300
Maksutuotot	3 842	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	387 715	615 000	419 750	103 980	-315 770	103 980	103 980
Muut toimintatuotot	97 565	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	8 083 058	1 413 895	2 049 750	4 171 473	2 121 723	4 171 473	4 054 280
Henkilöstökulut	-4 030 923	-3 207 416	-2 423 760	-7 527 077	-5 103 317	-7 542 579	-7 542 579
Palvelujen ostot	-2 578 139	-1 414 902	-1 392 727	-3 833 834	-2 441 107	-3 833 834	-3 833 834
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-101 570	-85 613	-82 068	-96 000	-13 932	-96 000	-96 000
Avustukset	-8 363 065	-7 886 000	-7 878 000	-12 154 000	-4 276 000	-12 154 000	-11 708 546
Muut toimintakulut	-122 125	-252 915	-273 915	-310 539	-36 624	-153 365	-153 365
TOIMINTAKULUT	-15 195 822	-12 846 846	-12 050 470	-23 921 450	-11 870 980	-23 779 778	-23 334 324
TOIMINTAKATE *)	-7 112 764	-11 432 951	-10 000 720	-19 749 977	-9 749 257	-19 608 305	-19 280 044
Sisäiset tuotot	70 768	71 384	71 384	6 172 220	6 100 836	0	0
Sisäiset kulut	-1 731 632	-555 590	-555 590	-7 130 955	-6 575 365	-958 735	-958 735
Sisäiset erät	-1 660 864	-484 206	-484 206	-958 735	-474 529	-958 735	-958 735
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-8 773 628	-11 917 157	-10 484 926	-20 708 712	-10 223 786	-20 567 040	-20 238 779
Rahoitustuotot ja -kulut	1 705	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-8 771 923	-11 917 157	-10 484 926	-20 708 712	-10 223 786	-20 567 040	-20 238 779
Sisäinen korko	-284	-95	-95	0	95	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-6 306	-6 306	-6 306	-2 778	3 528	-33 333	-33 333
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-8 778 513	-11 923 558	-10 491 326	-20 711 490	-10 220 164	-20 600 373	-20 272 112
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-11 923 558	-10 491 326		10 491 326	-20 600 373	-20 272 112
Hallinnon vyörytykset	-422 843	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-9 201 356	-11 923 558	-10 491 326	-20 711 490	-10 220 164	-20 600 373	-20 272 112

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA 2025

Hyvinvoinnin edistäminen Hyvinvoinnin edistäminen on laaja-alaista, asiakaslähtöistä toimintaa, jossa asukkaat ovat aktiivisesti mukana. Yhteistyö järjestöjen, kolmannen sektorin, kaupungin eri vastuualueiden, hyvinvointialueen ja muiden yhteistyötahojen kanssa on merkittävää.

Hyvinvoinninvoinnin edistämiseen kuuluvat hyvinvoinnin, osallisuuden ja ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinointi sekä hyvinvointiliikunnan koordinointi. Lisäksi vastataan palvelussuhteisiin ja vastuualueen hallintoon kuuluvista tehtävistä.

Hyvinvoinnin koordinoinnissa tehdään laaja-alaista yhteistyötä kaupungin eri yksiköiden, järjestötoimijoiden sekä hyvinvointialueen ja muiden kuntien kanssa. Valtakunnan tasolla yhteistyö on tiivistä etenkin Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma – ja kertomus on strategisen johtamisen työväline. Asia-kirja valmistellaan kerran valtuustokaudessa ja päivitetään vuosittain. Uuden valtuustokauden hyvinvointikertomus ja suunnitelma vuosille 2026–2029 esitetään uudelle valtuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2025 syyskauden aikana. Hyvinvointialueen ja alueen muiden kuntien yhteiseen alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja ikäihmisten hyvinvointikertomukseen ja –suunnitelmaan raportoidaan valittujen painopisteiden toteutuneita toimenpiteitä.

Hyvinvointiliikunta kohdistetaan kaikenikäisille kotkalaisille, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän. Liikunta-neuvojat antavat neuvontaa ja ohjausta niin yksilöille kuin pienryhmille. Liikuntatiimi osallistuu aktiivisesti maakunnallisiin yhteistyö- ja kehittämistyöryhmiin, kuten TELIA-asiantuntija työryhmä, Kymenlaakson luontoliikunta verkosto, MEM-hoitoketju, Muisti verkostot, alueellinen elintapaohjaus. Liikuntakoordinaattori osallistuu lisäksi FINGER-kehittäjäverkostoon, työikäisten muistisairaiden hoitopolun kehittämisryhmään, sekä myöntää erityisuuntikortteja kotkalaisille pitkäaikaissairaille ja vammaisille. Liikuntaryhmä toimintaa järjestetään syys- ja kevätkaudella kohdennetusti, sekä kesäkuukausina kaikille avoimia liikuntaryhmiä puistoissa, piholla ja liikuntapaikoilla. Sovellettu liikunta on tarkoitettu vammaisille ja pitkäaikaissairaille henkilöille. Se on osa kuntouttavaa, ei-seurasidonnaista liikuntaa.

Osallisuuden koordinointi toimii aktiivisesti kuntalaisten oman aktiivisuuden tukemiseksi laajan verkostoyhteistyön avulla. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen ja järjestöyhteistyö kuuluvat myös olennaisena osana osallisuuden koordinointiin. Lisäksi asukasosallisuutta, kuntalaisten kuulemista ja päättäjien, virkahenkilöiden ja kuntalaisten yhteistä dialogia kehitetään edelleen. Osallisuuden koordinoinnin tärkein tehtävä ohjelmakaudella on osallisuusohjelman päivittäminen ja toimintamallien jalkauttaminen osaksi kaupungin toimintaa. Lisäksi aloitetaan toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelman mukainen työ sekä vammaispoliittisen ohjelmatyön valmistelu. Osallistuvan budjetoinnin toimintamallia kehitetään edelleen kohti kaksivuotista prosessia osallistuvan budjetoinnin resurssien mukaisesti vuonna 2025.

Hyväntuulen hyvinvointimessut järjestetään vuonna 2025. Tapahtuma on maksuton ja se tarjoaa kaikille ikäryhmille monipuolisesti positiivisia elämyksiä sekä mahdollisuuksia parantaa omaa hyvinvointia. Hyväntuulen Messuja kehitetään edelleen palvelemaan parhaiten kotkalaisia, yrittäjiä ja yhteisöjä sekä Kotkan kaupungin omia tavoitteita.

Ehkäisevän päihdetyön toimielimenä toimii hyvinvointilautakunta. Ehkäisevän päihdetyön käytännön koordinoinnista vastaa ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori, yhdessä monialaisen työryhmän kanssa. Ehkäisevä päihdetyö on lakisääteistä toimintaa, johon osallistuvat kaupungin kaikki toimialat. Ehkäisevän päihdetyön koordinoinnissa tehdään tiivistä yhteistyötä seudullisesti, maakunnallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti eri ehkäisevän päihdetyön verkostoissa.

Ehkäisevä perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyö on kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen tehtävä. Sen toteutumista ohjataan laeilla, asetuksilla ja kansainvälisillä sopimuksilla. Kotkassa työstä vastaa hyvinvointilautakunta ja se on nimetty ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaatiovastaulle. Työtä tehdään tiiviissä yhdyspintatyössä hyvinvointialueen, järjestön ja viranomaisten kanssa.

Arjen turvallisuuden edistäminen on kuntien, hyvinvointialueen ja viranomaisten yhteinen tehtävä. Arjen turvallisuutta edistetään mm. alueellisessa arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 seurantatyöryhmässä, johon osallistuu Kotkan edustajina kaupungin turvallisuuspäällikkö yhdessä ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin kanssa. Lisäksi arjen turvallisuutta edistetään mm. kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmässä ja Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmässä, sekä Kotkan nuoret monialaisessa työryhmässä.

Hyvinvointilautakunta vastaa myös kuntalasten mielen hyvinvoinnin tukemisesta. Työtä tehdään mm. osana ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinointia, osallisuuden koordinointia ja terveystuon koordinointia yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden yhteisöjen kanssa.

Asunnottomuuden hoito kuuluu hyvinvointilautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan yhteisiin tehtäviin, Kotkassa toimii monialainen asunnottomuustyöryhmä, joka toteuttaa valtuuston hyväksymää Kotkan asunnottomuusohjelmaa vuosille 2024–2027. Kaupungilla on ARA:n kanssa solmittu sopimus asumisneuvonnan järjestämisestä vuosille 2025–2027. ARA:n avustuksella on palkattu yks asumisneuvoja.

Työllistymistä edistävät toiminnot

Muuttuva toimintaympäristö on käynnistänyt muutoksia Kotkan kaupungin työllistämistä tukevista toiminnoista. TE24-uudistuksen ja työttömyysturvalain muutosten johdosta nykytuotoinen velvoite- ja palkkatukityöllistäminen päättyy, ja tilalle on suunniteltu uusia toimenpiteitä työllisyyden tukemiseksi. Vuonna 2025 Kotkan kaupunki keskittyy kehittämään uutta työllistämistoimintamallia ja toteuttamaan työsopimuslain (1 luku 3 a §) mukaista pitkäaikaistyöttömien määrärahaista työllistämistä. Työllistämisen tavoitteena on edelleen parantaa pitkäaikaistyöttömien kuntalaisten työllistymismahdollisuuksia ja edistää sosiaalista osallisuutta.

Vuonna 2025 Kotkan kaupungin kesätyösetelit siirtyvät henkilöstöasioiden yksiköstä osaksi hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen tehtäviä. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella jo hallinoidavasta kuntalisästä ja kesätyöseteleistä pyritään luomaan selkeä kokonaisuus, joka tukee yritysten ja yhdistysten työllistämistä sekä nuorten työllistymistä ympärivuotisesti. Työllistämistä edistävien toimintojen määrärahavaraus vuodelle 2025 on 12,5 milj. euroa sisältäen arvion työttömyysetuuskien kuntaosuudesta (10,0 milj. euroa)

EKAMI tuottaa hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen alaisuudessa nuorten työpajatoimintaa. Työpajatoiminta tarjoaa nuorille mahdollisuuden ohjattuun tai tuettuun työntekoon sekä rätälöityyn polkuun koulutukseen, sen loppuun saattamiseen yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa tai avoimille työmarkkinoille työllistymiseen. Lisäksi EKAMIn Rannikkopajat tuottaa alle 29-vuotiaille kotouttamistoimenpiteissä oleville monikulttuurisen pajatoiminnan ohjaus- ja valmennuspalveluja, määrärahavaraus on yhteensä n. 1,2 milj. euroa.

Työttömyysetuuskien kuntaosuus

Vuoden 2025 alusta lähtien kunnat osallistuvat aiempaa enemmän työttömyysetuuskien rahoittamiseen. Vuoden 2025 alusta alkaen kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta alkaa aikaisemmin ja koskee työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa sekä perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Kuntien rahoitusvastuu käynnistyy yksittäisen henkilön kohdalla 100 työttömyyspäivän jälkeen ja kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Enimmillään kunnan rahoitusvastuu kattaa puolet perusosan suuruisen osuuden rahoituksesta. Määrärahavaraus on 10 milj. euroa.

Ohjaamo

Ohjaamotoiminta on syksyn 2024 aikana siirtynyt nuorisotyön yksikön alaisuudesta hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella osaksi työllisyyden edistämisen kokonaisuutta.

Ohjaamo on nuorille suunnattu matalan kynnyksen paikka, jossa eri alan ammattilaiset yhdessä nuorten kanssa ratkovat nuorten koulutukseen ja työhön liittyviä asioita sekä erilaisia elämäntilanteita.

Ohjaamon toimintaa kehitetään yhdessä moniammatillisen verkoston kanssa huomioiden nuorten muuttuvat tarpeet mm. ohjaamopäivystyksissä. Painopisteenä on verkostotyön turvaaminen ja tulevaisuuden (TE24) palvelujen osalta nuorten matalan kynnyksen monialaisten palvelujen saatavuuden turvaaminen.

Panostamalla erityisesti nuorten ensimmäiseen työkokemukseen, Ohjaamo koordinoi ja vastaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa nuorten kesätyöprosessista, johon kuuluvat kaupungin kesätyöpaikat, kesätyösetelit ja nuoret kesäyrittäjät sekä WorkPilotsin keikkatyöt.

Etelä-Kymenlaakson työllisyysalue / julkiset työvoimapaalvelut

Työllisyysalue koostuu Kotkan, Haminan, Pyhtään, Miehikkälän ja Vironlahden kaupunkien ja kuntien alueesta perustuen yhteiseen sopimukseen, jossa Kotkan kaupunki toimii vastuukuntana. Työllisyysalueen työnhakija asiakkaina ovat alueen kuntalaiset sekä satunnaiset ulkokuntalaiset. Asiakkaita ovat myös rekrytoivat tai muutosneuvotteluja käyvät työnantajat. Vastuukuntana Kotka järjestää tarvittavat fasilitetit toiminnalle kuntien yhteisellä rahoituksella. Valtio ohjaa kuntien toimintaa lainsäädännöllä ja rahoituksella, muun muassa päättämällä yleisistä veroperusteista ja vuosittaisista valtionosuuksista.

Julkisten työvoimapaalvelujen siirrossa valtiolta kuntiin on tavoitteena ollut luoda alueen tarpeita tukeva ja lakisääteisiä tehtäviä edistävä palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työnhakijan nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopaalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Toimipisteet sijaitsevat Kotkassa ja Haminassa.

Työvoimaviranomaisena toimii Työvoimapaalvelujen jaosto, jonka tehtävä on muun muassa järjestää:

1. työnvälityspalveluja;
2. tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja;
3. valmennusta;
4. työvoimakoulutusta;
5. muutosturvakoulutusta.

Julkisten työvoimapaalveluiden järjestämisessä, tuottamisessa, kehittämisessä ja palveluista tiedotettaessa sekä niihin ohjattaessa on edistettävä yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla. Julkisten työvoimapaalveluiden järjestämisessä on huolehdittava erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisestä.

Palveluja tuotetaan itse oman henkilökunnan voimin, mutta myös ostopalveluna talousarvion raamien perusteella. Alueen elinvoimaisuutta ja kasvua sekä kuntalaisten hyvinvointia tuetaan muun muassa työnhakija-asiakkaalle myönnettävillä taloudellisilla tuilla kohdistuen yrityksen perustamiseen tai työnantajan palkkauskustannuksiin sekä eräisiin muihin palkkaamiseen liittyviin kustannuksiin.

Ekosysteemipalveluilla ja verkostoyhteistyöllä alueellinen sekä paikallinen toiminta pyritään saamaan tehokkaaksi ja vaikuttavaksi kokonaisuudeksi osana julkisia työvoimapaalveluja.

Kotoutumisen edistämisen palvelut (Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut ja seudullinen kotoutuminen)

Kotoutumisen kokonaisuudistus eli KOTO24 tuo vuoden 2025 alussa kunnille kokonaisvastuun kotoutumisen edistämisestä. Kunnan peruspalveluiden lisäksi kunnan tehtävänä kotoutumisen edistämisessä on huolehtia maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjauksesta ja neuvonnasta ja kunnan kotoutumisohjelmaan sisältyvien alkuvaiheen palveluiden järjestämisestä. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisohjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana oleville maahanmuuttajille.

Kuntien on laadittava vuoden 2025 aikana erillinen toimenpideohjelma tai muu suunnitteluasiakirja, jossa kuvataan kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämisen tavoitteet, toimenpiteet, vastuutahot, yhteistyö ja seuranta. Hyvien väestösuhteiden edistäminen on Kotkan kaupungin ja kuntalaisten yhteinen asia. Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma (2023–2026) toimii hyvänä pohjana uudelle asiakirjalle.

Kotoutumisen edistäminen edellyttää tiivistä monialaista yhteistyötä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Maahanmuuttajien kotoutumista Kotkaan ja suomalaiseen yhteiskuntaan edistetään yhteistyössä viranomaisien, seurakunnan, oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa. Kotkan kotoutumisen edistämisen palveluissa kotoutumistyötä tehdään kaikille Etelä-Kymenlaakson kunnille. Kotka vastaa seudullisesti yhdessä kuntien kanssa kotoutumisen edistämisen palveluiden kehittämisestä. Kunnan mm. valmistelevat lain vaatimat asiakirjat yhteisesti.

Kotkan kaupunki vastaa kotoutumisajalla olevien turvapaikan saaneiden aikuisten ja heidän perheidensä sekä kiintiöpakolaisten alkuvaiheen ohjauksesta ja neuvonnasta kaikissa Etelä-Kymenlaaksossa kunnissa. Etelä-Kymenlaakson

kunnista vain Kotka vastaanottaa kiintiöpakolaisia. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa huomioidaan erityispalvelujen ja muiden palveluntuottajien resurssit sekä asuntotilanne.

Kotoutumisen edistämisen palveluissa tehdään kotoutumissuunnitelmat myös Kymenlaakson hyvinvointialueen ylläpitämän perheryhmäkodin alle 18-vuotiaille nuorille, jotka ovat tulleet yksin ilman huoltajaa Suomeen. Kotoutumissuunnitelmat tehdään monialaisesti yhdessä nuoren, hyvinvointialueen ja nuoren edustajan kanssa.

Matalan kynnyksen maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta MOONA tarjoaa Etelä-Kymenlaakson maahanmuuttajille monipuolista neuvontaa ja ohjausta asioiden hoitamiseen erilaisissa elämäntilanteissa. Moonan työntekijät käyvät viikoittain Haminassa ja tarvittaessa muissa kunnissa. Moona tekee yhteistyötä paikallisten oppilaitosten ja eri toimijoiden kanssa. Ohjausta ja neuvontaa annetaan niin Xamkin kv-opiskelijoille kuin Ekamin kotokoulutusten osallistujille.

Kotkan kaupunki ja Kotka-Kymin seurakunta tekevät tiivistä yhteistyötä kotoutumisen edistämässä. Kaupungin ja seurakunnan yhteisen työntekijän työ painottuu vapaaehtoistyöhön kotoutumisen edistämiseksi ja vapaaehtoistyön koordinointiin sekä kolmannen sektorin kanssa tehtävään yhteistyöhön. Seurakuntayhteistyön myötä eri maahanmuuttajien liikunta- tai kieliryhmille pystytään tarjoamaan seurakunnan tiloja. Seurakunnan vapaaehtoisten järjestämät suomen kielen kerhot tarjoavat maahanmuuttajille suomen kielen opetusta ja samalla sosiaalisen verkoston. Yhteistyössä monien toimijoiden kanssa järjestetään vuosittain Rasisminvastainen viikko ja Maailma Kymissä -tapahtuma.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA 2025

- ✓ Uuden valtuustokauden hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman työstäminen
- ✓ Osallisuusohjelman päivittäminen ja järjestöyhteistyön kehittäminen
- ✓ Kaupungin työllisyysedistämisen uusien toimenpiteiden suunnittelu
- ✓ Uuden kotoutumislain (KOTO24) mukainen kotoutumisen edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta, erityisesti
  - Työvoiman ulkopuolella olevien tavoittaminen kuntien kotoutumispalveluihin
  - Yhteiskuntaorientaation järjestäminen kotoutuja-asiakkaalle
  - Hyvien väestösuhteiden edistämisen asiakirjan laatiminen
- ✓ Ohjaamon verkostotyön turvaaminen ja nuorten matalan kynnyksen monialaisten palvelujen saatavuuden turvaaminen
- ✓ Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueen toiminnan aloittaminen ja muutosjohtaminen osana kaupungin organisaatiota. Suunniteltujen toimintamallien käyttöönotto, arviointi ja kehittäminen sekä ekosysteemipalveluihin liittyvän yhteistyön tiivistäminen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSINA 2025-2027

Toteuttaa valtuustokauden hyvinvointikertomuksen tavoitteita ja toimenpiteitä

Kaupungin työllisyysedistämisen palveluvalikoiman kehittäminen

- ✓ Kotoutumislain mukainen kotoutumisen edistämisen kehittäminen ja seuranta, erityisesti
  - Työvoiman ulkopuolella olevien tavoittaminen kuntien kotoutumispalveluihin
  - Yhteiskuntaorientaation järjestäminen kotoutuja-asiakkaalle
  - Hyvien väestösuhteiden edistämisen toimenpiteiden toteuttaminen
- ✓ Ohjaamon verkostotyön turvaaminen ja nuorten matalan kynnyksen monialaisten palvelujen saatavuuden turvaaminen
- ✓ Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi kaupungin organisaatiota. Sujuvat toimintamallit käytössä. Toiminnan arvioinnin kehittäminen.

Nuorisotyö

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Nuorisotyö
Toiminnot	Nuoriso- ja yhteisöpalvelut
Vastuuhenkilö	Nuorisotoimenjohtaja
Toiminta-ajatus	Nuorisotyö toimii lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollistajana. Nuorisotyö tukee kansalaistoimintaa ja rakentaa yhteisöllisyyttä. Nuorisotyö vahvistaa monitoimijaisia yhteistyötä aloitteellisella ja aktiivisella työotteella kotkalaisten, erityisesti nuorten hyvinvoinnin ja onnellisen elämän edistämiseksi. Nuorisotyö seisoo sanojensa takana ja edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, kulttuurien moninaisuutta ja kestäväää kehitystä. Nuorisotyö on rohkea uudistaja ja kokeilija, utelias uusille ihmisille, asioille ja ilmiöille.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmuonteinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä. 	Yhteiskunnallinen nuorisotyö ja fasilitointi Tarjoamme opiskelijoille työssäoppimis- ja harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetyöaiheita	harjoittelupaikat; opiskelijoiden ja harjoittelijoiden määrä, Opiskelijoiden palaute ohjauksesta (arvosana 1 -5)	3 henkilöä Tavoite arvosana 4	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10-30%)	Kohtalaiset	Laadukas opiskelijan ohjaus. Tiivis yhteistyö ja tiedon kulku oppilaitoksiin	

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	Yhteisöllinen nuorisotyö Nuorisovaltuusto vaalit loka-marraskuu nuorisovaltuuston toiminta Lasten vaikuttamistoiminta Alueellista matalan kynnyksen toiminnallista osallisuutta	Vaalit toteutettu Säännölliset kokoukset ja tapahtumat/tilaisuudet Toteutuneet viranhaltija ja päätöksentekijä tapaamiset Nuorten osallistamisen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen	Valittu nuorisovaltuustoon jäseniä vähintään 16 ja enintään 21 kokoukset 1 krt/kk (kesätauko heinäkuu) kh:n kanssa tilaisuus 1-2 krt/v tapahtumat 1-2 krt/v 2 teams -tapaamista Talotoiminnan kokoukset 4 krt/v.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma

Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät	Riittävä resurssointi osallisuustoiminnan tukemiseksi	
---------------	-------------------------	-------------	---	--

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Kohdennettu nuorisotyö Kerhotoiminta ja pienryhmätoiminta	Toiminnan järjestäminen	3 kerhoa/ toimintaryhmää	
	Harrastamisen Suomen mallin toiminta	Paikallisen toimintamallin mukainen toiminta	Toiminta toteutuu suunnitelman mukaan, lukukausi 2024-2025 pääpaino alakouluihin, tarkoituksena on toteuttaa 1-3 kerhoa/koulu, yht. 35 Ei harrastavat lapset ja nuoret 1/3 lapsista 6 retkeä	
	Retket	Retkien toteutuminen		
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät	Riittävä resurssointi toimintaan	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Yhteisöllinen nuorisotyö Avoin nuorisotilatoiminta	Toiminnan järjestäminen	3 nuorisotilaa vähintään 3 iltaa viikossa avoinna ympäri vuoden (kesätauko heinäkuu)	
	Liikkuva nuorisotyö	Ohjaajat toimivat aktiivisesti, jotta nuoret voivat solmia kaverisuhteita. Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen	Itsearviointi taso 3	
		Liikkuvan nuorisotyön palvelut syrjäseutu ja palvelujen katvealueilla/ kohdatut nuoret	3-4 toimintapäivää viikossa Kohdatut nuoret 2500	
	Kouluyhteistyö	MiniWalkers		
Kumppaneiden kanssa toteutettu toiminta/ kumppaneiden määrä			1-2	
Aktiivisten vapaaehtoisten määrä			10	
		Koulutyö dialogitaidot työpaja	5/5 kaikki ohjaajat koulutettu Itsearviointi taso 3	
		Koulunuorisotyön käynnistäminen alakouluissa 5. ja 6. luokkalaisille.	Suunnitelma tehty ja työ aloitettu	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma

Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät	Riittävä resurssointi toimintaan	
---------------	-------------------------	-------------	----------------------------------	--

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 3.

Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme puistokaupunki-profiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Yhteiskunnallinen nuorisotyö ja fasilitointi Nuorisoleirialueiden tarjoaminen retki- ja leiritointiin	leirialueiden käyttöaste	Ympäri vuoden käytössä Luovi 75% Lintukoto 50% Kesäkausi: Niinlahti 30% Santaranta 30%	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset	Rakennusten ja alueiden kunnosta huolehtinen	

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme liikunnan ja hyvinvoinnin palveluita.	Yhteisöllinen nuorisotyö Skeittihallin toiminta	Skeittihalli harrastajien käytössä viikoittain syksy-kevät Yhteistyökumppanien määrä	Vähintään neljänä päivänä viikossa (ei kesäkautena touko-elokuu) Skeittikoulu 1 krt/vko 2	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60 %),	Kohtalaiset	Resurssien turvaaminen ja tiivis yhteistyö kansalaistojen kanssa	

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	Kohdennettu nuorisotyö Tarjotaan nuorille musii-kin harrastajille harjoitus-tiloja (bändikämpät)	Bändikämppien käyttöaste ((Karhula 10 tilaa, Kotkansaari 7 tilaa, Studiot (Karhulan bändistudio ja Kotkansaaren radiostudio)	käyttöaste 100%	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Harvinainen (10-30%)	Kohtalaiset	Toimiva organisointi	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä.	Yhteiskunnallinen nuorisotyö ja fasilitointi Haettavat erityisavustukset Yhteistyökumppanina erilaisissa tapahtumissa Nuorten tukeminen tapahtumatuotannossa	Budjettiin varattu avustusmääräraha myönnetty % Tapahtumien määrä Nuorten omat tapahtumat ja projektit/ nuorten projekti- raha	100% 5 2 tapahtumaa/ projektia	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Taloudellinen	Harvinainen (10-30%)	Merkittävät	Tehokas tiedottaminen	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Yhteiskunnallinen nuorisotyö ja fasilitointi 3.sektorin toimijoiden tukeminen tarjoamalla toimintaan tiloja (kierrätys-, taide-, kutomo-, pyörätoiminta)	Tilat käytössä	Aktiivinen toiminta tiloissa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät	Toimiva organisointi	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Yhteiskunnallinen nuorisotyö ja fasiltointi työyhteisön työhyvinvointipäivät Yhteiset kehittämisspäivät Koulutukset Työvuorojen rytmityksen, että mahdollistuu 3 perjantai-ilta vapaita vuodessa	Toteutuneet päivät Toteutuneet päivät Osallistuminen koulutuksiin Toteutunut	2 (1 oma ja 1 kaupungin yhteinen) Kevät ja syksy (2+2 yht. 4 päivää) Jokainen työntekijä osallistunut yhteisen koulutukseen 3	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät	Varmennettava toiminnan toteutuminen	

TULOSLASKELMA

NUORISOTYÖN YKSIKKÖ	TP 2022	MTA 2023	ENN 2023	TAE 2024	ERO TAE 2024 - ENN 2023	PTS 2025	PTS 2026
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	1 620	1 000	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Tuet ja avustukset	102 721	89 000	89 000	100 000	11 000	100 000	100 000
Muut toimintatuotot	29 636	27 500	27 500	30 500	3 000	30 500	30 500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	133 977	117 500	117 500	131 500	14 000	131 500	131 500
Henkilöstökulut	-623 117	-836 747	-836 747	-996 097	-159 351	-995 468	-995 468
Palvelujen ostot	-141 744	-203 516	-203 516	-172 969	30 547	-172 969	-172 969
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 208	-78 500	-78 500	-59 000	19 500	-59 000	-59 000
Avustukset	-49 134	-50 000	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000
Muut toimintakulut	-48 359	-56 514	-56 514	-38 514	18 000	-38 514	-38 514
TOIMINTAKULUT	-908 563	-1 225 277	-1 225 277	-1 316 580	-91 304	-1 315 950	-1 315 950
TOIMINTAKATE *)	-774 586	-1 107 777	-1 107 777	-1 185 080	-77 304	-1 184 450	-1 184 450
Sisäiset tuotot	214	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-1 117 425	-1 201 849	-1 201 849	-1 382 017	-180 169	-1 380 695	-1 380 695
Sisäiset erät	-1 117 211	-1 201 849	-1 201 849	-1 382 017	-180 169	-1 380 695	-1 380 695
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-1 891 797	-2 309 625	-2 309 625	-2 567 098	-257 472	-2 565 145	-2 565 145
Rahoitustuotot ja -kulut	45	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-1 891 752	-2 309 625	-2 309 625	-2 567 098	-257 472	-2 565 145	-2 565 145
Sisäinen korko	0	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 891 752	-2 309 625	-2 309 625	-2 567 098	-257 472	-2 565 145	-2 565 145
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 891 752	-2 309 625	-2 309 625	-2 567 098	-257 472	-2 565 145	-2 565 145
Hallinnon vyörytykset	-27 000	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-1 918 752	-2 309 625	-2 309 625	-2 567 098	-257 472	-2 565 145	-2 565 145

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA 2025

Kotkalainen nuorisotyö perustuu nuoren tukemiseen hänen kulkiessa ainutlaatuisen elämänvaiheen, nuoruuden myllerryksessä. Jokainen nuori kohdataan ainutlaatuisena yksilönä. Nuorisotyön ammattilaiset tunnistavat nuoren kasvun hänen omassa sosiaalisessa ympäristössään, sekä sen sisällä muodostuvien suhteiden kautta. Nuorisotyö antaa puitteet nuorelle tutustua toisiin nuoriin ja kokea heidän kanssaan yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä

Kotkan nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) mukaan työssä on kolme ulottuvuutta; yhteisöllinen nuorisotyö, kohdennettu nuorisotyö sekä yhteiskunnallinen nuorisotyö ja fasiltointi

Nuorisotyön laatu ja arviointi

Nuorisotyötä arvioidaan suhdeteorian avulla. Tarkastelun kohteina ovat;

1. Nuorten suhde toisiin nuoriin
2. Nuorten suhde luotettaviin aikuisiin
3. Nuorten suhde palvelujärjestelmään ja rakenteisiin
4. Nuorten suhde alueeseen ja lähiympäristöön
5. Nuorten suhde päätöksentekoon ja yhteiskuntaan
6. Nuorten suhde maailmaan, kulttuuriin ja luontoon

Nuorisotyön arviointia tehdään vuosittain itsearvioinnilla kriteeristön mukaisesti, nuorille suunnatuilla kyselyillä ja Kompassin seuranta- ja raportointityökallulla sekä Kotkan Nuorisotyön yksikön talousarvion sitovien mittarien kautta.

Nuorisotyön arviointikriteeristö on tarkoitettu käytettäväksi kaikissa nuorisotyön työmuodoissa. Kriteeristö rakentuu nuorisotyön suhdeteorian ympärille ja sen avulla tarkastellaan nuorisotyön kasvatuksen laatua eli sitä, mitä nuorisotyössä kasvatuksellisesti tapahtuu. Arviointikriteeristö on nuorisotyöhön kehitetty arvioinnin väline, jonka avulla voidaan arvioida ja kehittää nuorisotyön keskeisiä toimintamuotoja.

Koulunuorisotyö. Koulussa tehtävään nuorisotyöhön on suunnattu 5 vakituisen nuorisohjaajan työpanosta ja he toimivat kaikilla Kotkan yläkouluilla yhteistyössä muiden koulussa toimivien ammattilaisten kanssa. Suunnitelmissa on vielä vahventaa resurssointia (1 htv), jotta tasapuolinen koulunuorisotyö voisi toteutua Kotkan kouluissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman hankerahoituksen ”kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävään nuorisotyöhön” (suunniteltu käyttöaika 05.08.2024 - 30.06.2026) saadun avustuksen turvin aloitetaan koulunuorisotyötä myös alakouluissa ”Meijän kaikkien koulutie” -hankkeena.

Tavoitteeksi hankkeelle on asetettu ”kahden kärki”: 1. Koulunuorisotyön käynnistäminen alakouluissa 5. ja 6. luokkalaisille. 2. Yläkoulunuorisotyön kehittämisessä tavoite on muokata olemassa olevia menetelmiä toimivammiksi ja rakentaa uusia malleja koulunuorisotyön toteuttamiseksi nuoria työn kehittämiseen vahvasti osallistaen.

Koulunuorisotyön tavoitteissa korostuvat nuorten kaveri- ja ryhmäsuhteiden parantaminen, kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy, koulu hyvinvoinnin vahvistaminen sekä koulusiirtymien tukeminen. Kotkassa koulunuorisotyöntekijät tekevät työtä kouluilla, mutta myös nuorten vapaa-aikana esimerkiksi nuorisotaloilla. Työ kouluissa painottuu ryhmien ja kouluyhteisön hyvinvointiin tarvelähtöisesti ja työllä muun muassa tuetaan koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa (painotuksina hyvinvoinnin, hyvän vuorovaikutuksen ja osallisuuden edistäminen). Koulutyötä pyritään toteuttamaan työparin kanssa. Työparin muodostaa tarpeen mukaan esimerkiksi kuraattori, luokanvalvoja, alueen nuorisotyöntekijä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman Harrastamisen Suomen mallin tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Kotkassa on saatu rahoitusta ko. toimintaan ja harrastustoimintaa toteutetaan Kotkan mallin mukaisesti. Harrastamisen Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoihista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Kohderyhmänä on perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. oppilaat.

Kotkan mallissa on panostettu kohderyhmään, ei harrastavat lapset ja nuoret. Harrastamattomilla lapsilla ei ole harrastustoiminnasta, ryhmätoiminnasta ja ryhmän vuorovaikutuksesta syntyneitä kokemuksia ja heidän sopeutuminen ryhmätoimintaan vaatii tukea ja henkilökohtaisempaa ohjausotetta. Turvallisia aikuisia mm. apuohjaajia lisätään tarpeen mukaan, jotta toiminta saadaan pidettyä laadukkaana ja turvallisenä.

Nuorisotyön yksikkö on mukana Kotkan kaupungin nuorten kesätyöprosessissa markkinoiden, tukien nuoria hakeutumisessa kesätöihin ja kesätyöhaastatteluisa. Nuorisotyön yksikkö ottaa myös kesätyöntekijöitä kesällä leirityöhön.

Lasten ja nuorten osallisuus kulkee läpileikkaavana periaatteena nuorisotyössä. Nuorisotilatoiminnassa ja kaikessa lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä osallisuuden vahvistaminen ja osallistumisen mahdollistaminen ovat tavoitteita.

Alle 14 v. osallisuustoimintaa toteutetaan suunnitelman mukaan. Tavoitteena on lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen valmisteltaviin asioihin ja dialogin vahvistaminen päätöksentekijöiden ja virkakoneiston kanssa. Tarkoituksena järjestää 2 x vuodessa päätöksentekijöiden ja lasten/nuorten kohtaamisia Teamsin kautta.

Nuorisovaltuusto kokoontuu kuukausittain (pois lukien heinäkuu) ja toimii laatimansa toimintasuunnitelman mukai-

sesti. Nuorisovaltuuston toimintakausi on kaksi vuotta ja nykyisen nuorisovaltuuston kausi päättyy joulukuun 31. päivänä. Nuorisovaltuuston vaalit järjestetään loka-marraskuussa. Nuorisovaltuuston valinta voidaan toteuttaa myös sopimalla kokoonpanosta, jos ehdokkaita ilmoittautuu vähintään 16 ja enintään 21. Tällöin vaaleja ei järjestetä.

Alueellisessa nuorisotyössä tavoitteena on tarjota nuorille turvallinen tila, jossa hänet kohtaa turvallinen aikuinen, nuorisotyön ammattilainen ja jossa nuori saa olla turvallisesti oma itsensä. Alueellisessa työssä nuorelle tarjotaan tilaisuus luoda kaverisuhteita toisiin nuoriin sekä turvallinen pitkäkestoinen suhde perheen ulkopuoliseen aikuiseen. Nuorisiohjaajat luovat yhdenvertaisuutta ottamalla huomioon kaikenlaiset nuoret ja haastamalla heidän ajatusmallejaan elämästä ja siihen liittyvistä ilmiöistä. Ohjaaja on tukena nuoren kaikissa elämäntilanteissa ja osallistuu keskusteluihin aikuisen roolissa.

Avointa kesätoimintaa alakouluikäisille toteutetaan Karhuvuorella ja Karhulassa. Kesätoiminta -konsepti on tärkeä monille lapsiperheille loma-aikoina. Päiväleiritoiminta tarjoaa lapsille mielekästä tekemistä turvallisessa ympäristössä. Päivätoiminnan ohjaajina toimii ammattilaisia opetustoimesta sekä nuorisotyön yksiköstä. Yläkoululaisille järjestetään leiritoimintaa Kotkan kaupungin leirialueilla omana toimintana sekä seutukunnallisena yhteistyönä.

Liikkuva nuorisotyö toimintaa niiden nuorten kanssa, jotka eivät löydä perinteisille nuorisotiloille syytä tai toisesta. Työmuoto nivoo nuoren yhteisöön luomalla kohtaamisia erilaisten nuorten kesken, sekä myös luotettavien ammattilaisten ja vapaaehtoisten aikuisten kanssa. Yhteistyötä Aseman Lapset ry:n kanssa jatketaan. Vapaaehtoisia aikuisia koulutetaan ja valmennetaan yhdessä Aseman Lapset ry:n ja Kotka-Kymin seurakunnan kanssa. Yhteistyöverkoston ja monitoimijuuden lisääminen ja ylläpito työmuodon ympärille on tavoitteena. Vapaaehtoisia aikuisia haetaan edelleen aktiivisesti mukaan. Liikkuvan nuorisotyön painopisteenä jatkuu liikennekasvatus ja liikenneasenteisiin vaikuttaminen erityisesti mopoikäisten kohdalla. Mopohallin toiminta on osa liikkuvaa nuorisotyötä.

Skeittihalli -toiminta. Skeittihallia pidetään auki syys- ja talvikautena vähintään neljänä viikonpäivänä yhteistyössä järjestötoimijoiden kanssa. Viikonloppuisin toiminnasta vastaavat Nauris- BMX ja Kotka Skate Ry. Maanantaista torstaihin toiminnasta vastaa nuorisotyö, nuorisiohjaajan ja harrasteohjaajien avulla.

Nuorisotoimi on aktiivinen toimija erilaisissa yhteistyöverkostoissa (valtakunnalliset, maakunnalliset, seutukunnalliset ja paikalliset). Nuorisotyölle on luontevaa tehdä yhteistyötä lapsiin ja nuoriin liittyvissä asioissa.

Kotkan nuorisotyön yksikkö reilusti, rohkeasti ja rakkautella. Kohtelemme itseämme ja toisiamme arvostavasti. Meille on tärkeää toista kunnioittava ja turvallinen ilmapiiri työyhteisössä sekä kaikissa toiminnossamme. Kohtaamme nuoret yhdenvertaisesti rakentaen turvallisia toimintaympäristöjä, joissa nuoret voivat kokea osallisuutta ja kokea olevansa osana yhteisöä. Nuorisotyön yksikössä ylläpidämme rohkeaa työskentelyä, jossa kokeilemme uutta ennakkoluulottomasti. Emme pelkää epäonnistumista, sillä ne mahdollistavat oppimisen meille kaikille. Yksikkömme tuo esiin nuorten ääntä ja puolustamme nuorten oikeuksia. Kuljemme mukana nuoren elämän aallokoissa kuunnellen, keskustellen, tukien sekä ohjaten. Nuoruus on ainutlaatuista aikaa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNITELMAVUOSINA (2025 - 2027)

Koulunuorisotyön työmuodon suunnitelmallinen kehittäminen ja toteuttaminen yläkouluissa sekä alakouluissa koulu nuorisotyön käynnistäminen

Harrastamisen Suomen mallin yhteistyöverkoston toimintatapojen vakiinnuttaminen ja ylläpito ns. Kotkan mallin mukaisesti

Nuorten osallisuuden monimuotoisuuden kehittäminen ja toimintatapojen vakiinnuttaminen

Liikkuvan nuorisotyön yhteistyön monipuolistaminen ja uusien toimintatapojen kehittäminen.

Monimuotoisen osallisuuden, yhteisöllisen ja omaehtoisen toiminnan edistäminen erilaisilla työmuodoilla ja tilojen käyttönotolla.

Maakunnallisen ja poikkialueellisen yhteistyön tiivistäminen

Liikuntapalvelut

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Liikuntapalvelut
Toiminnot	Liikuntapalvelut
Vastuuhenkilö	Liikuntajohtaja
Toiminta-ajatus	Liikuntayksikkö vastaa kaupungin julkisista liikuntapalveluista luoden edellytyksiä kotikalaisten terveyttä, hyvinvointia ja viihtyvyyttä edistäville harrastuksille mm. seuratoimintaa suoraan ja välillisesti tukemalla. Liikuntayksikkö edistää toiminnallaan myös kaupungin muuta virkistys- ja vapaa-aika-toimintaa suunnittelemalla ja rakennuttamalla laadukkaita ihmisten liikkumiseen/liikunnan harrastamiseen tarkoitettuja tiloja ja alueita. Liikuntayksikkö luo edellytyksiä sekä omaehtoisen liikuntatoiminnan kehittymiselle, että järjestää terveyttä edistävää liikuntatoimintaa yhteistyössä alan järjestöjen ja yritysten kanssa.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kaupunkikonserni toteuttaa suunnitellut ja aloitetut liikuntapaikainvestoinnit (uudisrakentaminen ja korjaukset) laadukkaasti ja niiden asiakasystävällinen käyttöönotto käynnistyy selkeällä vastuulla.	Liikuntapalvelut on aktiivisesti mukana liikuntapaikainvestointien toteutuksessa ja suunnittelussa kaupunkikonsernin rakennusta- ja organisaatioiden kanssa yhteistyössä.	Liikuntapaikainvestointien toteuttamien etenee suunnitelmien mukaisesti aikataulussa, liikuntapaikkojen korjausvelka lähtee pienenemään 5%/v.. Tulevien kohteiden suunnitelmat valmistuvat riittävän ajoissa.	Kohteiden valmistuminen suunnitelmien mukaisesti aikataulussa, tulevien kohteiden suunnitelmien päivittäminen, korjausvelan lyheneminen, (tarvittaessa poistojen kautta)	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen, kaikkia ei pystytä toteuttamaan/toteutuu myöhässä	Mahdollinen	Kohtalaiset:		

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme liikunnan ja hyvinvoinnin palveluita ja tietoisuutta liikuntapaikkojen saavutettavuudesta.	Käynnistetään liikuntapaikkojen viestintäkampanja ja Kotka-näkyvyyden lisääminen liikuntapaikoilla	Liikuntapaikkojen määrä, joissa kampanja on toteutettu, 10 kpl	Viestintäkampanja näkyy kaikilla liikuntapaikoilla laajasti	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen, kaikkia ei ehditä käydä läpi	mahdollinen (30-60%)	Kohtalaiset: viestintäkampanja ei toteutuu	Kampanjan valmistelu yhteistyössä viestinnän kanssa.	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Seuraparlamentti/seura-foorumi	Toteutuneet foorumit	Järjestetään kaksi (2) seurafoorumia vuodessa	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen, molemmat foorumit ei toteudu	Mahdollinen (30-60%)	Kohtalaiset: Seurafoorumeja ei saada toteutettua		

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveystiikunnan mahdollisuuksia.	Matalan kynnyksen ryhmien käynnistäminen yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa (hankerahoitus)	Toteutuneet matalan kynnyksen ryhmät kpl/v.	30 ryhmää eri-ikäisille kaupunkilaisille	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen ja strateginen, ryhmiä ei voida toteuttaa	Mahdollinen (30-60%)	Kohtalaiset: Liikuntaryhmät ei toteudu	Varataan budjettiin rahaa yhteistyösopimusten korvauksiin.	

TULOSLASKELMA

LIIKUNTAPALVELUIDEN YKSIKKÖ	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	49 749	26 500	40 000	26 500	-13 500	26 500	26 500
Maksutuotot	615 445	450 000	530 000	450 000	-80 000	450 000	450 000
Tuet ja avustukset	24 477	40 000	45 806	40 000	-5 806	40 000	40 000
Muut toimintatuotot	207 095	196 000	210 000	196 000	-14 000	196 000	196 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	896 766	712 500	825 806	712 500	-113 306	712 500	712 500
Henkilöstökulut	-656 871	-665 944	-730 267	-697 408	32 859	-699 814	-699 814
Palvelujen ostot	-407 534	-419 200	-389 097	-449 200	-60 103	-449 200	-449 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-173 033	-208 400	-266 491	-191 400	75 091	-191 400	-191 400
Avustukset	-93 582	-145 000	-145 000	-125 000	20 000	-125 000	-125 000
Muut toimintakulut	-12 772	-19 670	-19 670	-19 670	0	-19 670	-19 670
TOIMINTAKULUT	-1 343 793	-1 458 214	-1 550 525	-1 482 678	67 847	-1 485 084	-1 485 084
TOIMINTAKATE *)	-447 028	-745 714	-724 719	-770 178	-45 459	-772 584	-772 584
Sisäiset tuotot	7 583	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-6 999 928	-6 842 299	-6 842 299	-7 064 457	-222 158	-7 064 457	-7 064 457
Sisäiset erät	-6 992 345	-6 842 299	-6 842 299	-7 064 457	-222 158	-7 064 457	-7 064 457
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-7 439 372	-7 588 013	-7 567 018	-7 834 635	-267 617	-7 837 041	-7 837 041
Rahoitustuotot ja -kulut	364	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-7 439 008	-7 588 013	-7 567 018	-7 834 635	-267 617	-7 837 041	-7 837 041
Sisäinen korko	-61 703	-50 181	-50 181	-58 920	-8 739	-52 316	-47 027
Poistot ja arvonalentumiset	-343 834	-231 621	-231 621	-278 379	-46 758	-294 410	-310 837
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-7 844 545	-7 869 815	-7 848 820	-8 171 934	-323 114	-8 183 767	-8 194 904
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-7 869 815	-7 848 820		7 848 820	-8 183 767	-8 194 904
Hallinnon vyörytykset	-307 192	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-8 151 737	-7 869 815	-7 848 820	-8 171 934	-323 114	-8 183 767	-8 194 904

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA 2025

1. Yksikön toiminnan peruspalveluiden (seurayhteistyö, liikuntapaikkojen käytön hallinta, tapahtumayhteistyö) järjestämisen vakiinnuttaminen ja toiminnan riittävä resursointi henkilöstön ja ylläpitoresurssien osalta. Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen hyödyntäminen kaupunkilaisille ja seuroille tarjottavan tehokkaan liikuntapaikkaverkoston ja palveluiden kartoittamiseksi priorisoinnin kautta. Urheilutapahtumien kokeilumahdollisuuksien valmistelu kaupunkikonsernin eri tiloissa (esim. Satama Areena).

2. Liikuntapalveluiden vahva osallistuminen ja vaikuttaminen liikuntapaikkainvestointien sekä liikuntapaikkojen korjausvelan hoitamisen suunnitteluun yhteistyössä kaupunkikonsernin rakennuttajien ja tilahallinto-organisaatioiden kanssa. Korjausvelan kääntäminen laskuun. Ohjelmoitujen investointien toteuttaminen aikataulussa ja tulevien investointien suunnittelu ennakoivasti.

Uimalapalveluiden tehokas käyttöönotto Karhulan hallin osittaisen peruskorjauksen jälkeen.

3. Matalan kynnyksen liikuntatoiminnan jatkaminen seurayhteistyön avulla ja ulkopuolisen rahoituksen hakeminen toimintaan.

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSSUUNITELMAVUOSINA 2025-2027

Valmistuvien liikuntapaikkainvestointien hallittu ja oikein resursoitu käyttöönotto sovituin vastuun kaupunkikonsernin eri organisaatioiden välillä.

Liikuntapalvelut keskittyvät palveluiden tuottamisessa ja suunnittelussa painottamaan kotkalaisten hyvinvointia lisääviä toimia ja suunnitelmia sekä myös elinvoimaa ja viihtyvyyttä edistäviä toimenpiteitä.

Liikuntaolosuhteiden kehittäminen ja parantaminen kaupungin investointisuunnitelmien puitteissa, korjausvelan lyhentäminen edelleen suunnitelmakaudella. Koulujen liikuntatilojen saaminen tarjolle koulutoiminnan ulkopuoliseen käyttöön mahdollisimman tehokkaasti.

Myös tulevana vuosina edistetään matalan kynnyksen lähiliikuntapaikkojen saavutettavuutta sekä viestintää liikuntapaikkojen käytön mahdollisuudesta kaikille. Lisäksi panostetaan edelleen seurayhteistyön kehittämiseen.

Kulttuurin vastuualue

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualue	Kulttuurin vastuualue
Toiminnot	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kaupunginkirjasto ja Kymenlaakson museo
Vastuuhenkilö	Kulttuurijohtaja

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut vastaavat kulttuurin kokonaisvaltaisesta kehittämisestä Kotkan kaupungissa. Käytännössä tämä tarkoittaa kulttuuritoiminnan suunnittelua, tuottamista ja kehittämistä. Lisäksi kulttuuri- ja tapahtumapalvelut vastaavat seudullisesta kulttuuri- ja tapahtumayhteistyöstä, kulttuurin ja taiteen tukemisesta, yleishallinnosta, viestinnästä ja markkinoinnista, toimitiloista, kuntayhteistyöstä ja kulttuuriavustusten jakamisesta sekä lastenkulttuurikeskuksen toiminnan kehittämisestä ja tapahtumien toteuttamisesta. Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen yksikön talousarvioon sisältyvät myös Kotkan kaupunginteatterin ja Kymi Sinfoniettan kaupungin avustukset.

Kirjasto ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin. Kirjasto tukee lukemiskulttuuria, monipuolista luku- ja kirjoitustaitoa sekä tiedon hankintaa. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kymenlaakson museon toiminta-ajatuksena on tutkia, tallentaa ja tehdä näkyväksi kotkalaista ja kymenlaaksolaista kulttuuriperintöä. Kansainvälisesti aktiivinen museo toimii maakunnallisena keskusmuseona ja Kotkan kaupunginmuseona. Museo rakentaa ymmärrystä alueen menneisyydestä ja tulevaisuudesta, tukee asukkaiden tietoisuutta juuristaan sekä herättää ylpeyttä omasta kotiseudusta.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOIVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimiset ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.	Museo: Museo osallistuu aktiivisesti asukkaiden koulutuspolkuun. Kehitämme kotiseututietoisuutta tiedekasvatuksen kautta ja katsomme kotiseutua uusista näkökulmista luokkien 3-6 kanssa hankkeen yhteistyökumppanina. Kirjasto osallistuu lasten kulttuurikasvatukseen omalla kulttuuripolkuohjelmalla	Kulttuuripolkutarjontaan osallistuvien luokkien ja ryhmien lukumäärä Tavoitamme uusia ryhmiä ja juurrutamme uutta näkökulmaa, jota voimme hyödyntää museopedagogiikassa.	Kaikki ensimmäiset luokat käyvät museossa vuoden aikana Tavoite 50 oppilasta	

	lisäten ymmärrystä kulttuuriperinnöstä, kirjallisuudesta ja lukemisen merkityksestä	Kirjasto: Vuonna 2019 yli 90 % esikoululaisista ja nelosluokkalaisista osallistunut kirjaston kulttuuripolkuohjelmaan.	Jokainen esikoululainen ja nelosluokkalainen Osallistuu kirjaston kulttuuripolkuohjelmaan (100 %)	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Kaikki koulut eivät osallistu.	Harvinainen (10–15 %)	Merkittävät: Eriarvoisuus kulttuurikasvatuksessa alkaa jo alaluokilla	Viestinnän parantaminen kulttuuripolku- tarjonnassa	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Kehitämme edelleen lastenkulttuurin perheille avointa toimintaa lastenkulttuurikeskuksen uusissa toimitiloissa. Toteutamme laadukkaita ja monipuolisia lastenkulttuurin sisältöjä	Uusien avoimen toiminnan sisältöjen lukumäärä Sisältöjen lukumäärä	2-4 avoimen toiminnan uutta sisältöä 2025 aikana 300	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen. Toiminta ei tavoita perheitä, jotka eniten hyötyisivät ko. Toiminnasta	Harvinainen 10-15%.	Kulttuuripalvelujen yhdenvertainen saavutettavuus ei toteudu Palvelut yksipuolistuvat	Monipuolinen viestintä ja sen eri kanalien hyödyntäminen. Hyödynnetään resursseja suunnitelmallisesti, seurataan alan kehitystä.	
Operatiivinen. Toiminnan tasoa joudutaan laskemaan resurssien vähäisyyden takia.	Harvinainen 10-30%			

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Kirjasto: Aikuisten digitaalisten taitojen tukeminen, digiopastuksen tehostaminen ja henkilökunnan digitaalisten taitojen ajantasaisuuden varmistaminen sekä etätukeen ja -ohjaukseen valmistautuminen	Asiakkaille tarjottavan kohdennetun digiohjauksen määrä (opastuskerrat, osallistujamäärä) sekä henkilökunnan digiperehdytyksen määrä (kerrat, tuntimäärä). Ohjauksen ja perehdytyksen 10 % vuosittainen kasvu	v. 2019 digiteknologiaan liittyviä asiakasopastuksia 152 kpl, osallistujia 1456.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen. Kiinnostus lukemiseen vähenee, ajankäytön muutokset	Strateginen	Merkittävät: Koulutushalukkuus vähenee, oppimistulokset laskevat.	Palveluihin osallistumiskynnyksen madaltaminen, Toiminnan houkuttavuus ja markkinointi.	

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Museo: Museo osallistuu rakennetun ja arkeologisen kaupunkiympäristön arvojen vaalimiseen ja esille tuomiseen	Viranomaisyhteistyö paikallisesti ja alueellisesti: Lausunnot, avustusten valvonta, kohdekäynnit ja katselmuksia sekä korjausneuvonta	Lausunnot 400 kpl, avustusten valvonta 25, kohdekäynnit ja katselmuksia 60	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Museolta ei hyödynnetä, ei pyydetä lausuntoa tai ei välitetä kulttuuriympäristöjen arvoista. mielipidettä, tietämättömyys alan lainsäädännöstä, arvostuksen puute tai resurssit eivät riitä lausuntojen vastaamiseen, neuvonnan ja viranomaistyön tarpeeseen	Mahdollinen (30 %)	Merkittävät: Arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön tuhoutuminen tai arvojen väheneminen, tietoisuuden oheneminen	Tiedon välittämisen tehostaminen ja tiedon säilymisen turvaaminen	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Operatiivinen: Yhteinen Kotka jossa panostamme kohtaamisiin ja palveluiden saavutettavuuteen, huomioimme monipaikkaisuuden ja etätyön	Museo: Digitaalisen asiakaskokemuksen kehittäminen ja ylläpitäminen Edistämme museona hyvinvointia tukevia, osallistavia palveluja	Uusien sisältöjen tuottaminen digitaalisiin kanaviin, Vellamo-kanavan ja striimattujen luentojen katselukerrat, uusien käyttäjäryhmien tavoittaminen Kohtaavia asiakastilaisuuksia eri kohderyhmälle (nuoret, ikäihmiset, kansainvälinen ryhmä tai muut kaupunkilaiset)	Vellamo-kanava: 8000 käyttökertaa YouTube: 500 1-4 tilaisuutta	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Eri kanavien käyttö jää vähäiseksi ja monipaikkaisia käyttäjäryhmiä ei tavoiteta	Mahdollinen (30–60%)	Kohtalaiset, museon sisältöjen sähköinen saavutettavuus ei etene	Riittävä tiedotus ja työajan resurssointi sisältöjen jakamiseen	
Tilaisuudet eivät tavoita ihmisiä riittävällä laajuudella tai tasavertaisesti	Mahdollinen (30–60%)	Tilaisuuksien anti jää saavuttamatta, elämänlaatu yksipuolistuu ja tasavertainen oikeus nauttia sisällöistä toteutumatta	Riittävä tiedotus ja työajan resurssointi ja kohdennukset, asiakastiedon hyödyntäminen	

Strateginen tavoite 5.

Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma	
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	Museo: Kymenlaakson museon vaikuttavuuden kehittäminen	Näyttelykävijöiden taivoitemäärä Viestintäsuunnitelman tekeminen	80 000 näyttelykävijää Henkilökunta 26		
	Kehitämme yleisötyön vaikutavuutta parantamalla viestintää ja uudistamalla näyttelyprosessin	Näyttelytuotannon käsikirja	Käsikirja, Muita asiakkaita 100		
	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Tuotamme korkeatasoisia ja saavutettavia suur tapahtumia sekä pienimuotoisempia tapahtumia.	Molempiin kehittämistoimenpiteisiin osallistujien määrä	Osallistujamäärä		250 000
	Kehitämme edelleen Kaikukortti-toimintaa.	Jaettujen korttien määrä	500		
	Otetaan Kulttuurilähete käyttöön yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Vastaanotettujen kulttuurilähetteen määrä	50		
	Kehitämme yhteistyötä kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen, taidetoimijoiden sekä kolmannen sektorien toimijoiden kanssa.	Uusien toimintamuiden ja kumppanuuksien määrä	5		
	Perustetaan Kotkan Kulttuurifoorumi kulttuuritoiminnan kehittämisen yhteistyöalustaksi.	Toteutuneiden kokousten määrä	5		
	Kirjasto: Kirjallisuutta ja monipuolista lukutaitoa edistävien tapahtumien ja verkkopalvelujen kävijämäärien lisääminen	Ko. tapahtumiin osallistuneiden määrä, tavoitteena 5 % vuotuinen kasvu	1000 500		
	Kirjasto järjestää tapahtumia pääkirjaston lisäksi Karhulan ja Karhuvuoren kirjastoissa sekä kirjastoautossa.	Tapahtumia järjestetään koko kaupungin alueella	5 v. 2019 osallistujia 2 573 Tapahtumista vähintään 1/3 on lähikirjastoissa tai kirjastoautossa.		
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma	
Museo: Taloudellinen:	Mahdollinen (30–60 %)	Merkittävät: Näyttelyiden kohderyhmiä ei tavoiteta ja vaikutavuutta ei onnistuta toteuttamaan	Museon viestintä väliaikatarkastelu ja tarvittaessa korjaukset toimenpiteet		

Viestintäsuunnitelmaa ei saada toteutettua, resurssit eivät seuraa tarvetta	Mahdollinen (30-60%)	Kävijöiden tavoitemäärää ei saavuteta tai jopa laskee merkittävästi	Näyttelyiden konseptoinnin kehittäminen näyttelyprosessilla ja asiakasnäkökulman vaaliminen sekä resurssien turvaaminen	
Näyttelyiden käsikirja ei valmistu tai sitä ei hyödynnetä				
Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Operationaalinen. Tapahtumajärjestämisen kustannukset nousevat liaksi.	Harvinainen (10%)	Kulttuuripalvelujen määrä ja taso heikenevät.	Huolellinen ennakkosuunnittelu.	
Kaikukortti ei saavuta kohderyhmäänsä.	Harvinainen (10%)	Yhdenvertaisuuden toteutuminen heikkenee.	Huolehditaan riittävästä viestinnästä ja markkinoinnista.	
Yhteistyökumppanuuksia ei synny	Harvinainen 10 %	Kulttuurihyvinvointitoiminta ei toteudu	Ajoissa aloitetut neuvottelut.	
Kulttuurifoorumia ei perusteta		Yhteistyön kehittymisen vaikeutuu	Valmistellaan uudistus perusteellisesti ja läpinäkyvästi	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Tarjoamme järjestäjille edullisia toimintatiloja, tapahtumatekniikkaa, kumppanuutta ja kulttuurivastuuja. Otetaan käyttöön toimijoille avoin suunnittelu- ja aikataulutusalusta verkossa.	Tuettujen tapahtumien määrä, myönnettyjen avustusten määrä Alustan käyttäjien lukumäärä	10 tuettua tapahtumaa, 50 myönnettyä avustusta 20	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen. Palvelut eivät tavoita niitä tarvitsevia.	Harvinainen 10-30%	Osa tapahtumista ei toteudu tai ne järjestetään puutteellisin resurssein.	Jatkuva, monikanavainen viestintä ja yhteistyö.	
Operatiivinen. Uudistus ei toteudu	Harvinainen 10-30%	Ajallisesti päällekkäisten, resursseja hukkaavien tapahtumien ongelmaa ei saada ratkaistua	Huolellinen suunnittelu yhdessä kaupungin viestinnän ja tietopalvelujen kanssa.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	Edistämme vanhan sairaalan ottamista luovan alan toimijoiden käyttöön.	Käyttöön otettujen tilojen määrä	10	

	Edistämme yhteistyömuotoja kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden kanssa.	Yhteistyömuotojen määrä	3	
	Kehitämme kaupungissa tapahtuvan kulttuuritoiminnan viestinnän muotoja	Viestittävien tapahtumien määrä	5	
	Opastamme kulttuuritoimijoita viestinnän kehittämisessä	Tavoitettujen toimijoiden määrä	5	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen Vanhan sairaalan käyttöönotto ei toteudu suunnitellusti.	Mahdollinen (30-60%)	Luovien alojen toiminta ei kehity.	Luodaan sairaalakeskukselle toimiva konsepti	
Operatiivinen. Kumppanuuksia ei saada solmittua.	Harvinainen 10-30%	Yhteistyön tai kulttuuritoiminnan muodot eivät kehity	Hyödynnetään eri yhteistyöryhmiä ja Kulttuurifoorumia suunnittelun alustoina.	
Operatiivinen. Viestintäyhteistyötä ei synny.	Harvinainen 10-30 %	Kulttuuritoimijoiden viestintä ei tavoita yleisöä riittävän hyvin.	Pitkäjänteinen kehitystyö.	
Operatiivinen. Opastustoiminta ei kiinnosta toimijoita.	Harvinainen 10-30%	Viestintätavat eivät kehity	Tehostetaan verkostoissa toimimista	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Kehitetään edelleen kulttuurihyvinvointitoimintaa yhteistyössä hyty-vastuualueen kanssa. Museo: Kehitetään alueellista yhteistyötä museo- ja kulttuuriperintötoimijoiden kanssa sekä etsitään yhteistyökumppaneita. Lisätään tietoa kulttuuriperinnön arvoista ja merkityksestä sekä käyttömahdollisuuksista	Tapahtumien ja tilaisuuksien ja osallistujien määrä. Museo- ja kulttuuriperintötoimijoiden tapaamiset. Järjestettyjen tilaisuuksien ja niihin osallistuneiden määrä	5 tilaisuutta /150 osallistujaa 5 tilaisuutta / 60 osallistujaa	

Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen: Toiminta ei kehity resurssien puutteen takia.	Mahdollinen 60%	Tilaisuuksia ja tapahtumia ei saada järjestettyä: hyvinvointi ei tätä kautta lisääntynyt.	Hankerahoituksen hakeminen laajalla rintamalla.	
Museo: Operatiivinen: Tapahtumat eivät tavoita yleisöä	Mahdollinen (30–60%)	Tilaisuuksia ei saada järjestettyä ja tietoisuus kulttuuriperinnön arvoista ja merkityksistä ei välity	Riittävä tiedottaminen ja aktiivinen uusien yhteistyökumppaneiden etsiminen	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Museo: Kokoelmien avaaminen Internetiin ja jakaminen avoimena datana Kirjasto: Tarjoamme tiloja asukkaiden toimintaan ja luomme toimivat varausjärjestelmät	Finna-palvelussa ja avoimena datana jaettujen valokuvien ja esineiden kokonaislukumäärä Kirjaston varattavia tiloja käyttävien yhdistysten, kaupungin toimijoiden ja yksityishenkilöiden sekä asiakaskäytössä olevien digitaalisten laitteiden määrän kasvattaminen	Finna ja avoin data: 13 000 2019 eri käyttäjiä yhteensä 223, joista 160 erilaisia yhdistyksiä tai kaupungin toimijoita. Asiakaskäytössä olevien digilaitteiden määrä 57 kpl (8/2020).	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Avaamisen ja jakamisen edellytyksenä oleva luettelointi ja digitointi ei etene	Mahdollinen (30–60%)	Kohtalaiset: Museon kokoelmien sähköinen saavutettavuus ei etene	Riittävä tiedotus ja työajan resurssointi sisältöjen jakamiseen	
Strateginen: Markkinointi ja viestintä eivät tavoita kohdeyleisöjään.	Mahdollinen (30 - 60%)	Merkittävät: Kirjastoon tehdyt panostukset menevät hukkaan, vaikutavuus vähenee.	Markkinointia ja sen resurssointi ja kanavia kehitetään jatkuvasti toimintaympäristön muutosten mukaan.	

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme arjen turvallisuutta.	Museo: Ylläpidämme tietoisuutta turvallisemman tilan periaatteista sekä asiakkaille että museon henkilökunnalle	Turvallisemman tilan periaatteiden ja ohjeistuksen saavutettavuus ja säännölliset perehdytystilaisuudet koko henkilökunnalle ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen	Kaikki henkilökunnan jäsenet sitoutuvat toimimaan turvallisemman tilan ohjeiden mukaisesti ja kertomaan niistä käytössä olevissa kanavissa säännöllisesti	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Turvallisemman tilan periaatteisiin suhtaudutaan välinpitämättömästi eikä perehdytystä	Mahdollinen (30–60%)	Kohtalaiset: Turvallinen ilmapiiri voi heikentyä joko asiakastiloissa tai henkilöstön	Perehdyttämisen tehostaminen ja tarvittaessa asiantuntija-apu	

järjestetä tai siihen ei osallis- tuta		työtiloissa, työhyvin- vointi heikkenee		
---	--	--	--	--

TULOSLASKELMA

KULTTUURIN VASTUUALUE	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	713 644	685 462	685 462	685 462	0	685 462	685 462
Maksutuotot	59 237	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	190 552	158 300	158 300	158 300	0	158 300	158 300
Muut toimintatuotot	223 942	72 000	72 000	72 000	0	72 000	72 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 187 375	915 762	915 762	915 762	0	915 762	915 762
Henkilöstökulut	-3 430 030	-3 711 590	-3 711 590	-3 832 548	-120 958	-3 847 460	-3 847 460
Palvelujen ostot	-1 254 376	-1 190 451	-1 190 451	-1 146 451	44 000	-1 146 451	-1 146 451
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-659 127	-611 360	-611 360	-550 860	60 500	-550 860	-550 860
Avustukset	-3 703 171	-3 647 000	-3 647 000	-3 671 750	-24 750	-3 671 750	-3 671 750
Muut toimintakulut	-242 600	-215 657	-215 657	-198 657	17 000	-198 657	-198 657
TOIMINTAKULUT	-9 289 303	-9 376 059	-9 376 059	-9 400 267	-24 208	-9 415 179	-9 415 179
TOIMINTAKATE *)	-8 101 928	-8 460 297	-8 460 297	-8 484 505	-24 208	-8 499 417	-8 499 417
Sisäiset tuotot	2 420	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-3 318 931	-3 482 485	-3 482 485	-3 647 715	-165 229	-3 735 139	-3 735 139
Sisäiset erät	-3 316 512	-3 482 485	-3 482 485	-3 647 715	-165 229	-3 735 139	-3 735 139
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-11 418 440	-11 942 782	-11 942 782	-12 132 219	-189 437	-12 234 555	-12 234 555
Rahoitustuotot ja -kulut	-548	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-11 418 987	-11 942 782	-11 942 782	-12 132 219	-189 437	-12 234 555	-12 234 555
Sisäinen korko	-10 834	-6 880	-6 880	-4 821	2 059	-3 515	-2 727
Poistot ja arvonalentumiset	-132 019	-224 244	-224 244	-104 389	119 855	-221 883	-225 494
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-11 561 840	-12 173 907	-12 173 907	-12 241 429	-67 522	-12 459 954	-12 462 776
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-12 173 907	-12 173 907		12 173 907	-12 459 954	-12 462 776
Hallinnon vyörytykset	-388 312	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-11 950 152	-12 173 907	-12 173 907	-12 241 429	-67 522	-12 459 954	-12 462 776

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA 2025

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen 2025 toimintamme läpileikkaavia teemoja ovat

kulttuuritoiminnan hyvinvointivaikutusten edistäminen

eri ikäisten ja -taustaisten kuntalaisten sekä kulttuuri- ja hyvinvointialan toimijoiden kuulemisen, osallisuuden ja yhteistyön edistäminen

hyvä yhteistyö ja sen edelleen kehittäminen muiden vastuualueiden ja yksiköiden kanssa.

digitaalisten innovaatioiden hyödyntäminen

ympäristöystävällisyys

vastuullisuus ja saavutettavuus

henkilöstön jatkuva itsearviointi

oppiminen ja työhyvinvointi

Yksikön toiminnassa läpileikkaavana linjana on kulttuurihyvinvointi. Erityisesti panostamme yhteistyöhön kaupungin hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualueen, taidetoimijoiden sekä kolmannen sektorien toimijoiden kanssa. Kaikukortti-toimintaa kehitämme edelleen. Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa käynnistämme Kulttuurilähete- ja palvelualue-tayhteistyötä.

Hyödynnämme perustettavan Kotkan Kulttuurifoorumi-yhteistyöalustan näkemyksiä toiminnan kehittämisessä ja suunnittelussa.

Tuotamme ja kehitämme tapahtumia ja tilaisuuksia, joita ovat mm. Kotkan Meripäivät, Aaltoja, kesäkonsertit, itsenäisyyspäiväjuhla sekä alueen tapahtumatuottajille järjestettävät teemalliset koulutustilaisuudet. Yhteistyötapahtumia ovat muun muassa Kotka Human Rights Film Festival ja Stage 25 -tapahtumat.

Kehitämme yksikön viestintää muun muassa Kotkan tapahtumatoimintaa esittelevillä materiaaleilla sekä kulttuuritoimijoita opastamalla.

Lastenkulttuurikeskus kehittää toimintaansa omissa toimintatiloissa Laivurinkatu 7-kiinteistössä. Erityisesti kehitetään lapsille ja perheille suunnattua avointa toimintaa. Vuoden tapahtumia ovat Lasten Meripäivät, Lasten kulttuuriviikot, Lukulokakuu, Lastenkulttuurin päivä sekä Lapsen oikeuksien päivä. Edelleen jatketaan Kulttuuripolku-toimintaa sekä Kymenlaakson kuntien ja Loviisan yhteistä, opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa lasten ja nuorten Koppa-verkoston toimintaa.

Etenemme Kotkan luovien ja hyvinvointialojen keskuksen toiminnan käynnistämiseksi kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Hyödynnämme toiminnassamme synergiaa Satama Areenan ja XAMKin kampuksen kanssa. Konserttitalon toimivuutta ja ohjelmistosuunnittelua kehitämme siten, että talo säilyy kaupunkilaisten aktiivisena tapahtumapaikkana.

Arvioimme vuosiksi 2023-2025 tarkoitetun kumppanuusavustusmallin tuloksia ja jatkoaskelia (Kumppanit: Kymijoen Lohisoitto, Kansainvälinen Uuno Klami- sävellyskilpailu, Kotkan Taiteilijaseura, Kotka Jazz, Pro Sunila, Emissa ry).

Kehitämme omaa työtämme lyhytkoulutusten sekä muiden kaupunkien ja yhteisöjen tutustumisretkillä.

Kotkan kaupunginteatteri ja Kymi Sinfonietta toteuttavat toimintaansa oman vuosisuunnitelmansa puitteissa. 2025 haasteena ovat valtionosuustukien väheneminen osana valtiontalouden tasapainotusohjelmaa, sekä Kymi Sinfoniettan osalta Kouvolan kaupungin osakkuuteen kohdistuvat taloudelliset uhkakuvat. Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden talousarvioesitykseen sisältyy avustuserät sekä Kotkan kaupunginteatterille (2.216.500,-) että Kymenlaakson orkesterille (1.262.250,-)

Kymenlaakson museo

Näyttelyissä pääpaino on huhtikuussa 2025 avautuvassa Merivartiomuseon uudistuvassa näyttelyssä työnimellä Turvanasi merellä. Kesäkaudelle 2025 on tulossa kuvataiteilija Anni Laukan taidenäyttely. Museon näyttelytuotannon käsikirja valmistuu. Usean vuoden näyttely Mikä-mikä-kaupunki täydentää osaltaan Merikeskus Vellamon lapsiperheille suuntautuvaa tarjontaa. Kohtalona Ruotsinsalmi-suurnäyttely jatkaa vuoteen 2030 asti ja alueen metsäteollisuudesta kertova *Puun vuoro* -näyttely vuoteen 2026 asti. Näyttelytila Ruuman kuvataidenäyttelyiden konseptia terävöitetään. Ruotsinsalmi-teema on esillä Varissaaren näyttelypaviljongissa kesäaikaan. Näyttelytarjonnan ja muiden sisältöjen avulla tavoitellaan Vellamoon uusia näyttelykävijöitä. Kävijöiden määrä pidetään korkealla tasolla. Samalla kiinnitämme erityistä huomiota museon yleisötyön vaikuttavuuteen.

Kokoelmissa pääpaino on kokoelmaobjekteja koskevan pelastus- ja valmiussuunnitelman laatimisessa. Suunnitelman laatimisen yhteydessä tehtäen tilajärjestelyitä ja samalla otetaan olemassa olevat kokoelmat paremmin hallintaan ja käytettäväksi. Kokoelmatilojen osalta etsitään edelleen pitkäaikaista ratkaisua joidenkin suurikokoisten esineiden, kuten hylönsien säilyttämistavaksi. Kuvataidekokoelman kehittämistä jatketaan perustamalla museon kuvataidekokoelma, joka perustuu merkittävään lahjoitukseen. Kartoitetaan mahdollisuuksia kokoelmatilojen kehittämiseksi taidekokoelmien säilyttämiseen pitkällä aika välillä. Museoarkiston asiakirjakokoelman järjestämistä pyritään jatkamaan mahdollisuuksien mukaan.

Alueellisessa työssä keskeistä on huolehtia lakisääteisistä viranomaistehtävien hoidosta, antaa neuvontaa ja osallistua viranomaisneuvotteluihin. Arkeologisiin ja rakennettuihin kulttuuriympäristöihin liittyvän asiantuntijuuden ja alueellisen näkyvyyden vahvistaminen uuden viestintäsuunnitelman tuella. Museoiden helmet –hanke käynnistyy museotoiminnan edistämistehtävän toteuttamiseksi ja alueellisten museopalveluiden kehittämiseksi. Alueen metsäteollisuuteen liittyvä verkostotyö jatkuu Kymenlaakson ihme 2.0 -verkostossa.

Museon hallinnossa painopisteenä on saattaa strateginen tiekartta käyttöön. Museo kiinnittää huomiota työhyvinvointiin. Vuonna 2025 laaditaan viestintäsuunnitelma. Museo osallistuu aktiivisesti Merikeskus Vellamon yhteistyöhön (Vellamo 2.0) ja sitoutuu vastuullisuuden teemoihin yhteisessä SISU-hankkeessa.

Kaupunginkirjasto

Kirjaston lakisääteinen tehtävä on edistää lukutaitoja ja –harrastusta. Tehokkaimmin näitä elämän ajan kehittyviä taitoja voidaan edistää jo varhaislapsuudessa. Kirjaston toiminnan painopisteenä ovat lapset ja nuoret, mutta toimintaa ja palveluja on silti tuotettava kaupungin väestön ikärakenteen mukaisella osuudella kaikille ikäryhmille.

Kirjaston kontekstissa lukutaidoilla tarkoitetaan tekstin ymmärtämisen ja tuottamisen taidon lisäksi myös medialukutaitoja, tieto- ja viestintäteknillisiä taitoja sekä valmiuksia tunnistaa informaation laatua ja vaikuttimia.

Kirjasto toteuttaa työtään yhteistyössä kaikkien Kotkan päiväkotien ja koulujen kanssa vierailujen, kolmen toimipisteen ja kirjastoauton lähes sadan pysäkin avulla. Kirjasto esittelee ja avaa sisältöjä sekä järjestää kullekin ikätasolle sopivia tapahtumia esim. satutuntien, lukukoirien, kirjavinkkauksen eli sisältöjen markkinoinnin ja kulttuuripolkujen muodossa.

Kirjaston välineinä ovat painetun kirjallisuuden lisäksi erilaiset elektroniset aineistot, kuten e-kirjat ja -lehdet sekä musiikki. Aineiston hankinnan painopisteet muuttuvat 2025, kun vuonna 2024 käyttöön otetun Kansallisen e-kirjaston tarjonta vähitellen laajentuu, ja vastaavasti helpottaa fyysisen aineiston kanssa tehtävää kokoelmatyötä. Kirjasto myös opastaa verkkoaineistojen käyttöön tarvittavia erilaisia teknologioita, ohjelmistotuotteita ja laitteita kaikille väestöryhmille. Digiopastuksen tueksi kirjastossa on tarjolla myös 3D-tulostimia, studio- ja editointitekniikkaa ja asiakkaille tarjottuja tietokoneita.

Kirjasto toimii aktiivisesti useissa verkostoissa, ja hyödyntää mm. Kymenlaakson kirjastojen yhteistä Kyyti-kirjastojärjestelmää yhteisen aineisto- ja asiakasrekisterin, markkinoinnin, hankinnan ja logistiikan osalta. Kaupungin muu organisaatio, järjestöt ja yksittäiset vapaaehtoiset ovat kirjastolle tärkeitä erityisesti tapahtumatuotannon ja digiopastuksen järjestämisessä.

Vuonna 2025 erityishuomiota kiinnitetään uuden kirjastoauton käyttöönottoon, palvelun tunnettuuteen ja markkinointiin. Karhulan koulukeskukseen vuonna 2027 avattavan uuden kirjaston suunnittelutyö jatkuu.

7.5 Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualueet	Opetustoimi ja Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön ja aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

TULOSLASKELMA

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	1 060 722	808 012	808 012	808 012	0	808 012	808 012
Maksutuotot	1 534 502	1 574 500	1 409 091	1 324 500	-84 591	1 324 500	1 324 500
Tuet ja avustukset	3 661 611	2 350 034	2 085 144	1 233 144	-852 000	1 233 144	1 233 144
Muut toimintatuotot	69 777	95 136	95 136	95 136	0	95 136	95 136
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	6 326 613	4 827 683	4 397 384	3 460 793	-936 591	3 460 793	3 460 793
Henkilöstökulut	-55 534 624	-55 323 542	-55 323 542	-56 339 631	-1 016 088	-56 552 023	-56 552 023
Palvelujen ostot	-12 818 443	-12 341 582	-12 025 347	-12 709 924	-684 577	-12 709 924	-12 709 924
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 577 122	-1 530 481	-1 530 481	-1 672 481	-142 000	-1 672 481	-1 672 481
Avustukset	-1 975 069	-2 094 000	-1 515 000	-1 739 000	-224 000	-1 739 000	-1 739 000
Muut toimintakulut	-73 527	-125 602	-125 602	-113 218	12 384	-113 218	-113 218
TOIMINTAKULUT	-71 978 785	-71 415 207	-70 519 973	-72 574 253	-2 054 281	-72 786 646	-72 786 646
TOIMINTAKATE *)	-65 652 172	-66 587 524	-66 122 589	-69 113 460	-2 990 872	-69 325 853	-69 325 853
Sisäiset tuotot	59 004	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-25 082 544	-25 864 222	-25 864 222	-24 974 356	889 866	-24 974 356	-24 974 356
Sisäiset erät	-25 023 540	-25 864 222	-25 864 222	-24 974 356	889 866	-24 974 356	-24 974 356
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-90 675 712	-92 451 747	-91 986 811	-94 087 817	-2 101 006	-94 300 209	-94 300 209
Rahoitustuotot ja -kulut	3 719	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-90 671 993	-92 451 747	-91 986 811	-94 087 817	-2 101 006	-94 300 209	-94 300 209
Sisäinen korko	-18 492	-14 093	-14 093	-10 057	4 036	-7 696	-5 760
Poistot ja arvonalentumiset	-167 917	-186 843	-186 843	-399 775	-212 931	-470 886	-509 967
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-90 858 402	-92 652 683	-92 187 747	-94 497 648	-2 309 901	-94 778 791	-94 815 936
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-92 652 683	-92 187 747		92 187 747	-94 778 791	-94 815 936
Hallinnon vyörytykset	-4 376 447	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-95 234 848	-92 652 683	-92 187 747	-94 497 648	-2 309 901	-94 778 791	-94 815 936

*) Toimielimen sitovuustaso

Kaupunginhallitus käsitteli 17.6.2024 vuoden 2025 talousarvion kehystä. Talousarviokehysten lähtökohtana oli kulu- van vuoden talousarvio ja ennuste, joihin oli arvioitu seuraavan vuoden toiminnan muutoksista aiheutuvat euromää- räiset muutokset. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan ulkoinen toimintakate vuoden 2025 talousarviokehyksessä on ollut -67,364 milj. €. Kehysvaiheessa huomioon otettuja asioita ovat olleet mm. palkankorotukset sekä varhaiskas- vatuksen asiakasmaksujen tuloarvojen muutokset (vaikutus asiakasmaksutuloihin ja palvelusetelikuluihin).

Osana kehysvaiheen jälkeistä talousarviotyöstä on arvioitu, että kehysvaiheessa asetettu ulkoinen toimintakate ei riitä kattamaan opetustoimen ja varhaiskasvatuksen vastuualueiden kulueriä vuonna 2025. Johtajakokouksessa 26.8.2024 on linjattu, että opetustoimen talousarvioesitys lautakunnalle voi ylittää kehysten -1 028 000 €, ja varhais- kasvatuksen esitys voi ylittää kehysten -540 000 €. Nämä ylitykset kohdennetaan ensisijaisesti henkilöstökulujen ti- liryhmään kattamaan sijaiskustannuksia. Edellä linjatun kehysylityksen jälkeen on tullut tietoon seuraavat muutokset:

Kuntaliitto on päivittänyt 24.9.2024 ennakkollisen valtionosuuslaskelmansa vuodelle 2025. Laskelmaan on sisällytetty arvio Kotkan kotikuntakorvaustuloista ja -menoista vuodelle 2025, joka on muuttunut kehukseen verrattuna -120 000 € (net-to). Tämä on päivitetty opetustoimen ja varhaiskasvatuksen v. 2025 talousarvioihin.

Hyvinvointilautakunnan budjetista siirretään opetustoimelle -38 000 € (oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyvät pal- veluostot -23 000 €, uimaopetus -15 000 €) kaupungin talousarvion sisällä. Lisäksi aiemmin kaupunginhallituksen alais- ten toimintojen talousarvioon kirjattu lomapalkkavelan muutoksen määräraha on nyt kohdennettu v. 2025 talousarvi- ossa vastuualueiden talousarvioihin, johtuen Valtionkonttorin talousraportointivelvoitteista. Kasvatuksen ja koulutuk- sen lautakunnan osalta tämä tarkoittaa -241 000 € varauksia henkilöstömenoihin v. 2025 talousarvioon.

Lisäksi vuoden 2025 talousarvioon on tehty budjettivarausten tarkennuksia useiden kuluerien osalta (yhteisvaikutus +218 000 €). Näiden muutosten myötä kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan talousarvioesityksen 2025 ulkoinen toimintakate on -69,113 milj. €.

Opetustoimi

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualue	Opetustoimi
Toiminnot	Perusopetus, Lukiokoulutus, Luontokoulu Haili, Urheiluakatemia, Kotkan Opisto
Vastuhenkilö	Opetustoimenjohtaja
Toiminta-ajatus	Perusopetus tukee lapsen ja nuoren kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä perheiden kanssa. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvamista hyväksi ja tasapainoisiksi kansalaisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus on koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisen lähtökohta ja jatko-opintojen perusta.

Lukiokoulutus tukee opiskelijan kasvua ja kehittymistä tasapainoiseksi, vastuuntuntoiseksi ja sivistyneeksi kansalaiseksi, joka kykenee toimimaan kansainvälistyvässä ja muuttuvassa yhteiskunnassa ja jolla on valmiudet elinikäiseen oppimiseen. Lukiot antavat laaja-alaisen yleissivistyksen sekä valmentavat ja antavat kelpoisuuden jatko-opintoihin yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa sekä ammatillisessa koulutuksessa.

Kotkan opisto järjestää laadukasta aikuiskoulutusta, taiteen perusopetusta ja ammatillista lisäkoulutusta elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti. Toiminta on kaikille avointa ja omaehtoisuuteen perustuvaa. Opisto pyrkii pitämään opiskelukustannukset kohtuullisina tavoittaakseen mahdollisimman suuren osan kotkalaisista. Lisäksi opisto järjestää yrityksille ja yhteisöille maksullista koulutusta ja ohjelmalveluja.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimiset ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmuotoinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	TET-jaksot Vierailut alueiden yrityksissä – yritysten vierailut kouluilla TOP-jaksot JOPO-opetuksessa	TET jaksojen ja vierailuiden määrä/v	Jokainen 9 lk on vierailut jossakin yrityksessä 1 kerran perusopetuksen aikana	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Paikkojen löytyminen yrityksistä	Mahdollinen Yritysten työllisyys ja tilausnäkyvät vaikuttavat.	Kohtalaiset. Työelämäkokemukset tärkeitä nuorille.	Lisätään koulujen ja yritysten välistä yhteydenpitoa.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme yrittäjyyskasvatuksen toteutumisen kaikilla koulustasoilla.	Perusopetuksessa oppilaita ja opiskelijoita kannustetaan yrittäjyyteen. Yrittäjyyskasvatuksen opintojaksot tarjolla nuorten lukio-koulutuksessa.	Perusopetuksessa toteutuvat yrityskylävierailut Toteutuneiden opintojaksojen määrä.	Perusopetuksessa Yrityskylätoimintaan osallistuvat lukuvuosittain 6. ja 9. vuosiaasteiden oppilaat. Yrittäjyyskasvatuksen opintojaksoja toteutuu.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Talouden liikkumavara heikentää opintojaksojen ja palveluostojen toteutusta. Opiskelijat eivät kiinnostu yrittäjyysopinnoista.	Mahdollinen (30-60%).	Kohtalaiset.	Huolehditaan riittävästä rahoituksesta sekä kehitetään yrittäjyysopintojen kiinnostavuutta.	

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.	Perusopetuksen kehittäminen ja resurssien kohdentaminen. Erityisopetuksen kehittäminen. Opetustoimi 2030. Opetustoimen henkilöstöryhmille suunnatut täydennyskoulutukset. Ryhmäkojen vakiointi.	Koulujen saamien opetustuntien ja oppilaille kohdentuvien tuntien määrä yhdenvertainen. Uusi ops valmis 2025 Strategiatyö käynnistyy opetustoimessa 2024 lukioissa vuoden 2025 aikana Henkilöstön osaamisen sekä työhyvinvoinnin kehittäminen ja ylläpitäminen Joustavan perusopetuksen ryhmien keskikoko ja määrä Perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmien keskikoko.	Ryhmäkoon säilyttäminen nykytasolla Tyytyväisyys jakoperusteisiin. Ryhmäkoot: pienryhmien määrä laskee Strategia on valmis vuoden 2025/2026 aikana. Sairaspoissaolojen määrä laskee. Joustavan perusopetuksen ryhmien koko on keskimäärin alle 15. VALU-ryhmät alle 20 oppilasta ikätasosta riippumatta.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Paljon muuta muutostyötä niin, ettei strategia-/laatumyöhön ole aikaa.	Mahdollinen (30-60%). Vaatii panoksia, koko henkilöstön tuki tärkeä, ts. jalkautus suunniteltava huolella.	Merkittävät.	Pyritään priorisoimaan tehtäviä, että strategia- ja laatumyöhön jää aikaa.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	Koulunuorisotyön edistäminen Yleissivistävässä koulutuksessa on osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa tukevia rakenteita. Henkilöstön koulutus: Dialogitaitaja workshop -kokonaisuus, Järjestetään kaksi workshop -kokonaisuutta, osallistuja määrä 40.	Toiminnassa koulunuorisotyö jokaisessa yläkoulussa. Osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistävissä rakenteissa toimivien opiskelijoiden määrä. Workshop osallistujamäärä.	Oppilaiden hyvinvointi paranee. Rakenteet ovat olemassa ja opiskelijat toimivat niissä aktiivisesti. Järjestetään kaksi workshop -kokonaisuutta, osallistuja määrä 40, jatketaan koulutusta 2x/lukuvuosi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Opiskelijoiden halukkuus osallistua jää vähäiseksi. Operatiivinen: Workshop kokonaisuus ei kiinnosta ja on aikataulullisesti mahdoton toteuttaa	Epätodennäköinen (alle 10%). Mahdollinen (30-60%).	Kohtalaiset: Opiskelijat eivät kehity osallisuuden, yhdenvertaisuudena ja tasa-arvoa tukevissa taidoissa. Kohtalaiset: Yhteinen ymmärrys ja yhteiset toimintatavat jäävät rakentumatta.	Kehitetään lukion rakenteita opiskelijoita kiinnostavammaksi. Aktivoidaan henkilöstöä osallistumaan.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Koulun ja 3. sektorin yhteistyö ja Vanhempainyhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö. Oppivelvollisten maksuttomat vierailut teatteriin, konsertteihin ja muihin kulttuuritapahtumiin osana opetusta.	Kerhojen määrä Toteutuneet käynnit: opiskelijamäärä ja kerrat.	Joka koulussa 1-3 kerhoa Jokaisella lapsella joku harrastus (jos ei oma harrastus, niin kaupungin järjestämän kerhotoiminnan kautta Jokainen opiskelija pääsee lukuvuoden aikana kulttuuritapahtumaan.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Opetustoimella resurssin niukkuus Tarjonta ei kohtaa oppilaita/opiskelijoita.	Mahdollinen (30-60%).	Merkittävät: Opetussuunnitelma ei toteudu.	Pyritään varmistamaan kaupungin omarahoitusosuuden riittävyys.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	<p>Nepsy-valmentajien osaamisen hyödyntäminen.</p> <p>Yhteisöllisen opiskelu-huoltoryhmän tavoitteellinen toiminta koulu-yhteisön hyvinvoinnin eteen.</p> <p>Yksikkökohtainen hyvinvointisuunnitelma.</p> <p>Maakunnallinen poissaolojen puuttumismalli otetaan käyttöön perusopetuksessa.</p>	<p>Koulujen Nepsy-kerhot.</p> <p>Koulupoissaolojen määrä. Toiminnan arviointi lukuvuosittain.</p> <p>Työ aloitettu.</p> <p>Toimii 100 % kaikissa kouluissa.</p>	<p>Alueelliset kerhot käynnistetty.</p> <p>Sujuva ja toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Yhteisöllinen opiskelu-huolto tukee ja vahvistaa koulu-yhteisön hyvinvointia.</p> <p>Poissaolojen, epäselvien sairauspoissaolojen tai muiden huolestuttavien poissaolojen määrä vähenee.</p>	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
<p>Operatiivinen: Riski toiminnan jalkautuksessa, nykykäytänteet jatkuvat.</p> <p>Lainsäädäntö/järjestelmät/asenteet esteenä.</p> <p>Opiskelijoiden auttaminen hidastuu tai osin estyy.</p> <p>Oppilaiden poissaolot jatkuvat ja tilanteet mutkistuvat.</p>	Mahdollinen (30-60%).	<p>Kohtalaiset:</p> <p>Ohjeet eivät tavoita kaikkia yksiköitä.</p> <p>Varhainen tuki vähentää pitkällä tähtäimellä erilaisten palveluiden tarpeita.</p> <p>Uudistus ja prosessien arviointi tärkeää.</p>	<p>Yhteistoiminnan parantaminen.</p> <p>Lisätään vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Lisätään ohjeiden laadimisessa vuoropuhelua opetushenkilöstön kanssa.</p>	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	<p>Liikkuva koulu – toiminta kaikissa kouluissa.</p> <p>Kouluissa toteutettavan liikunnallisen toimintakulttuurin kehittäminen ja vahvistaminen.</p>	<p>Liikkuva koulu ja opiskelu -toiminta toteutuu kaikissa kouluissa.</p> <p>Opettajien täydennyskoulutus lv 2024-25.</p>	<p>Move-mittauksissa kansallisen keskiarvon ylittävä tulos.</p> <p>Koulujen liikunnan edistäminen paranee.</p>	

Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Koulut eivät lähde mukaan liikkuva koulu/opiskelu toimintaan.	Epätodennäköinen (alle 10%).	Kohtalaiset: Liikunnallisuus koulun toimintakulttuurissa vähenee.	Tarjotaan kunnan sisällä tukea niille kouluille, joilla on vaikeuksia aloittaa liikkuva koulu/opiskelu-toiminta.	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
	Työhyvinvoinnin eteen tehdään toimenpiteitä jatkuvasti. Kouluhankkeiden vieminen eteenpäin.	Työtyytyväisyyskyselyt Pulssi-pilottien tulokset. Hankkeiden aikatauluissa pysyminen.	Työympäristö koetaan laadukkaaksi ja viihtyisäksi ja työilmapiiri hyväksi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Toimet eivät ole riittäviä.	Epätodennäköinen (alle 10%).	Kohtalaiset: Työhyvinvointi ei parane.	Aktiivinen toiminta.	

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Turvallisuutta tukevat harjoitukset osa koulujen ja oppilaitosten toimintaa. Tietoturvaa lisätään järjestelmätasolla ja kaksivaiheinen todentaminen kirjautumisen yhteydessä otetaan käyttöön opetusverkon työntekijätunnuksilla.	Toteutuneet harjoitukset/koulujen vuosisuunnitelmat /v. Kuinka moni @edu.kotka.fi työntekijätunnus on kaksivaiheisen kirjautumisen piirissä.	Joka oppilaitoksessa yksi harjoitus /lukuvuosi. Kaikki tunnuksat.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Turvallisuusharjoitukset jäävät pitämättä.	Epätodennäköinen (alle 10%).	Kohtalaiset: Turvataidot heikkenevät.	Varmistetaan lukuvuosisuunnitelmassa turvallisuusharjoitusten toteutuminen.	
Operatiivinen: Kaksivaiheinen tunnistautuminen ei ole mahdollista koska käytössä on yhteiskäyttöpuhelimet.	Todennäköinen (60-90%).	Kohtalaiset: Kaksivaiheista todentamista ei saada käyttöön.	Ratkaistaan todentaminen jollakiin toisella menetelmällä tai muutetaan puhelinten asennusta.	

TULOSLASKELMA

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	900 344	641 000	641 000	641 000	0	641 000	641 000
Maksutuotot	525 951	580 500	580 500	580 500	0	580 500	580 500
Tuet ja avustukset	2 277 530	1 533 144	1 533 144	821 144	-712 000	821 144	821 144
Muut toimintatuotot	69 173	83 500	83 500	83 500	0	83 500	83 500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	3 772 998	2 838 144	2 838 144	2 126 144	-712 000	2 126 144	2 126 144
Henkilöstökulut	-35 420 113	-35 533 180	-35 533 180	-35 996 599	-463 419	-36 133 817	-36 133 817
Palvelujen ostot	-7 489 239	-6 573 983	-6 573 983	-6 671 760	-97 777	-6 671 760	-6 671 760
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 365 951	-1 283 931	-1 283 931	-1 411 931	-128 000	-1 411 931	-1 411 931
Avustukset	-651 419	-355 000	-355 000	-355 000	0	-355 000	-355 000
Muut toimintakulut	-40 662	-60 436	-60 436	-60 436	0	-60 436	-60 436
TOIMINTAKULUT	-44 967 383	-43 806 530	-43 806 531	-44 495 725	-689 195	-44 632 943	-44 632 943
TOIMINTAKATE *)	-41 194 386	-40 968 386	-40 968 387	-42 369 582	-1 401 195	-42 506 799	-42 506 799
Sisäiset tuotot	59 004	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-18 577 932	-19 325 752	-19 325 752	-18 372 508	953 244	-18 372 508	-18 372 508
Sisäiset erät	-18 518 928	-19 325 752	-19 325 752	-18 372 508	953 244	-18 372 508	-18 372 508
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-59 713 313	-60 294 138	-60 294 138	-60 742 090	-447 951	-60 879 307	-60 879 307
Rahoitustuotot ja -kulut	159	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-59 713 154	-60 294 138	-60 294 138	-60 742 090	-447 951	-60 879 307	-60 879 307
Sisäinen korko	-17 243	-12 674	-12 674	-9 229	3 445	-7 019	-5 233
Poistot ja arvonalentumiset	-160 219	-171 625	-171 625	-381 983	-210 359	-385 873	-418 176
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-59 890 616	-60 478 437	-60 478 437	-61 133 302	-654 865	-61 272 199	-61 302 716
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-60 478 437	-60 478 437		60 478 437	-61 272 199	-61 302 716
Hallinnon vyörytykset	-2 868 002	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-62 758 617	-60 478 437	-60 478 437	-61 133 302	-654 865	-61 272 199	-61 302 716

*) Toimielimen sitovuustaso

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA

Kehittämiskohteet ja henkilöstö

Kotkan kaupungin perusopetus ja lukiokoulutus vastaa koulutuksellisiin haasteisiin, jotka ovat yhteiskunnallisen kehityksen suuntaisia. Opetustoimen strategiatyö aloitetaan 2024 syksyllä. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteisellä strategialla haetaan näkymää 2030-luvulle. Haemme yhteisesti vastausta kysymykseen, mitä haluamme olla 2030-luvulla. Valittaviin kehittämissuuntiin suuntaamme rakenteista vapautuvaa resurssia. Strategian on tarkoitus olla valmiina 2025 aikana.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaperusteiden muuttuessa, lähdemme opetussuunnitelmatyöhön vuonna 2025. Tällöin myös mm erityisopetuksen rakenteita tarkastellaan mahdollisten muutostarpeiden osalta. Lasten oppiminen esiopetuksesta perusopetuksen päättymiseen tullaan tarkastelemaan. Tuen painopistettä tulee siirtää varhaiseen vaiheeseen lapsen kehityksessä.

Digitalisaation ja vastuullisen digikäyttäytymisen pelisääntöjä tuodaan vahvasti esille koulun arjessa. Henkilöstön koulutuksella on tärkeä osuus tämän painopisteen toteutumisessa. Uusien oppimisympäristöjen rakentaminen on hyvässä vauhdissa. Tämä antaa mahdollisuuden myös uusien pedagogisten ratkaisujen laajentamiselle ja edelleen kehittämiseksi. Kotka on panostanut paljon uusiin oppimisympäristöihin, tämä tulee jatkumaan 20230 lukua kohti mentäessä. Uudet tilat lisäävät myös viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Hyvinvoiva työyhteisö on oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen edistämisen kannalta keskiössä. Työyksiköiden hyvinvointia edistetään jaetun johtajuuden ja koulutuksen kautta. Tulemme tarjoamaan esimiehille koulutusmahdollisuuksia oman johtajuuden tueksi. Suunnitelmat tehdään useammalle talousarviovuodelle.

Ryhmäkoolla vaikutetaan koko työyhteisön hyvinvointiin. Perusopetuksen ryhmäkokoihin vaikutetaan kaupungin omalla rahoituksella. Samoin ikäluokkakokojen muutokset myötävaikuttavat ryhmäkokotavoitteen ylläpitoon. Talouden tasapainotustoimenpiteet vaikuttavat ryhmäkokoihin negatiivisesti. Tavoitetilaksi aiemmin asetettu opetusryhmän keskimääräinen ryhmäkoko on keskimäärin 20 oppilasta.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastataan jo olemassa olevin työkaluin. Suomen harrastamisen mallin edelleen laajentaminen sekä liikkuvakoulu ovat tällaisia. Koulun ja kodin yhteistyöllä rakennetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin perustaa. Paikallisia yhteyksiä yrittäjiin parannetaan sekä yrittäjyyskasvatusta edistetään yhteistyössä NYT yrityskylän kanssa. Yrittäjyyskasvatus on osa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa. Oppilaille mahdollistetaan TET- toiminnan kautta mahdollisuuksia tutustua yrityksissä oleiviin työmahdollisuuksiin. Lukiokoulutuksessa on mahdollista valita yrittäjyyskasvatuksen opintojaksot. Liikkuva koulu - toimintaa toteutetaan kaikissa kouluissa. Tärkeiksi koettuja Liikkuva koulu- ja kulttuuripolkutoimintaa jatketaan. MOVE-mittauksia järjestetään ohjelman mukaisesti

ja mittauksen tuloksia käytetään selvitetessä 5. ja 8. luokkalaisten fyysistä jaksamista. Oppilaitten psyykkistä ja sosiaalista jaksamista arvioidaan Opetushallituksen laatimalla "Koulun hyvinvointi"-kyselyllä. Kouluerveyskyselyyn osallistutaan säännönmukaisesti ja tuloksia hyödynnetään toiminnan järjestämistä suunniteltaessa. Näistä selvityksistä saatuja tuloksia käytetään apuna laadittaessa kaupungin hyvinvointikertomusta.

Luokanopettajien, erityisopettajien ja erityisluokanopettajien vakansseja vakinaistetaan tarkan harkinnan perusteella. Oppilasmäärän kehitystä seurataan aktiivisesti ja samalla arvioidaan tarvittavan henkilöstön määrää. Laaja-alaisia erityisopettajia ja resurssiopettajia rekrytoidaan myös hankerahoituksen turvin. Neljän erityisopettajan viran vakinaistaminen 1.8.2024 lukien kompensoi osittain erityisavustuksella palkattavien opettajien määrän laskun. Kustannukset katetaan perusopetuksen muista palkkamenoista, joten kustannusten kasvua virkojen perustamisesta ei synny. Vakinaisten koulunkäynnin ohjaajien määrä on tasossa 120. Tämän lisäksi palkataan tarpeen mukaan määräaikaista ohjaajia ylimääräisten valtionavustusten resursseilla tai omalla resurssilla, huomioiden kuitenkin tasapainotustoimet.

Lukiokoulutuksessa toiminnan painopisteenä on oppimisen tuen kehittäminen opetushallituksen rahoittaman Tuella Tavoitteisiin -hankkeen vahvistamana. Lukioiden laatutyö käynnistetään. Ylioppilaskokeiden järjestämisen muutoksiin sekä mahdollisiin hallituksen esittämiin opetuksen järjestämiseen liittyviin muutoksiin varaudutaan tarvittaessa. Yhteis- haussa lukioon hakeutuville opiskelijoille edellytetään perusopetuksen päättötodistuksessa lukuaineiden keskiarvoksi vähintään seitsemän. Erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen osalta selvitetään mahdollisuutta perustaa tällä hetkellä hankerahoituksesta toimivan erityisopinto-ohjaajan tehtävä vakinaisena virkana lukiokoulutukseen.

Lukioiden toiminnallisten rakenteiden yhteensopivuutta lisätään edelleen käytännön yhteistoimintamahdollisuuksien laajentamiseksi. Lukiokoulutuksen erityisopetus tulee laajenemaan lainsäädännön päivitysten myötä.

Nuorten lukiokoulutusta järjestetään Karhulan lukiossa ja Kotkan lyseossa. Aikuisten lukiokoulutusta ja perusopetusta järjestetään Kotkan aikuislukiossa, joka jakaa kiinteistön Kotkan lyseon kanssa. Karhulan lukio siirtyy väistötiloihin syksyllä 2025 Karhulan koulukeskuksen rakentamisen ajaksi. Nuorten lukiokoulutuksessa opetussuunnitelma on käytössä neljättä vuotta. Opetussuunnitelman toteutusta kehitetään ja syvennetään.

Perusopetuksessa osallistutaan sekä valtakunnallisiin kokeisiin että arviointeihin ja hyödynnetään saatuja tietoja oppilasarvioinnin toteuttamisessa ja toiminnan kehittämisessä sekä oppimisen tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Perusopetuslaki muuttuu 1.8.2025 oppimisen tuen osalta. Uudistuksen lähtökohtana on tuen painopistettä varhaiseen tukemiseen siirtämällä vahvistaa kokonaisvaltaista tapaa ajatella pedagogisia ratkaisuja ja koulun toimintakulttuuria ja siten edistää kaikkia oppilaita koskevaa inklusiivista koulutusta sekä vahvistaa oppilaan oikeutta tukitoimiin yksilöllisten oppimistarpeiden mukaisesti. Esityksen mukaan vahvempaa tukea saavien oppijoiden määrä rajataan viiteen oppilaaseen yleisopetuksen ryhmää kohden. Lisäksi muutosta esitetään pidennettyyn oppivelvollisuuteen. Esityksen mukaan säännös velvoittaa opetuksen järjestäjää huolehtimaan riittävästä opettajien määrästä. Kelpoisuusasetusta esitetään muutettavaksi siten, että kehitysvammaisten oppilaiden opettajien kelpoisuuksiin sovellettaisiin jatkossa samoja säännöksiä kuin muidenkin oppilaiden opetukseen. Lakiuudistus edellyttää henkilöresurssin uuden tarkastelua.

Perustukseen valmistava opetus (tarkennukset 2025)

Opetustoimen 2025 budjetissa varaudutaan perusopetuksen valmistavan opetuksen (VALU) tarpeen mukaiseen resursointiin. Erilaisista syistä maahan muuttaneelle peruskouluikäiselle lapselle ja nuorelle, joka ei osaa suomea, voidaan järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistava opetus ei ole perusopetusta ja sen opetuksessa noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen tavoitteita ovat suomen alkeiden opiskelu ja yleisten koulunkäyntivalmiuksien saavuttaminen. Perusopetuksen valmistava opetus rahoitetaan jälkikäteisesti valtionosuudella, joka on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään valmistavassa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Lukuvuonna 2024-2025

Luontokoulu Haili

Luontokoulu Hailin toiminnan tavoitteena on opetussuunnitelman mukaisesti ohjata lapsia kohti kestävästä elämäntapaa. Luontokoulu Haili järjestää säännöllisesti luontokouluretkiä koululaisille ja esikoululaisille yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Luontokouluretkillä kehitetään oppilaiden positiivista luontosuhdetta sekä vahvistetaan ymmärrystä ekosysteemien toiminnasta ja merkityksestä. Luontokoulu Haili mahdollistaa opintoretkeä Maretariumiin kustantamalla oppilaiden pääsymaksuja. Luontokoulu toimii alueellisten ja valtakunnallisten ympäristökasvatusverkoston aktiivisena jäsenenä ja on mukana esimerkiksi suunnittelemassa ja toteuttamassa Meripäivillä järjestettävää Itämerikylä-tapahtumaa, jonka tarkoituksena on lisätä tietoisuutta Itämerestä ja sen suojelemisesta. Luontokoulu Hailin toimintaa pyritään tuomaan enemmän esiin paikallisesti ja alueellisesti. Tavoitteena on osaltaan kehittää positiivista kaupunkikuvaa kestäväan kehitykseen ja koulutukseen panostavasta Kotkan kaupungista.

Kotkan opisto

Kotkan opisto järjestää laadukasta vapaan sivistystyön aikuiskoulutusta, taiteen perusopetusta ja työelämässä tarvittavaa lisäkoulutusta. Opetuksen vahvuutena on perinteinen lähiopetus, mutta verkko-opetusosuuksia sisällytetään edelleen kaikkiin niihin kursseihin, joissa se on sekä pedagogisesti että toiminnallisesti mahdollista. Väestön ikääntymisen myötä päiväaikaan tapahtuva opetus lisääntyy tulevaisuudessa. Opistossa pitkään täyttämättä ollut terveyttä edistävien aineiden suunnittelijaopettajan toimi täytetään vuonna 2025. Tämä mahdollistaa pitkäjänteisen kehitystyön sektorilla, joka on hieman yli viidennes opiston opetustunneista.

Digitalisaatio

Perusopetuksen TVT-rehtori- ja TVT-opettajatyötä jatketaan edelleen. Peruskoulujen laitekantaa kasvatetaan suunnitellusti ja budjetoidun mukaisesti. Oppivelvollisuuden laajentamisen edetessä vuosittain saa lukio-opintonsa aloittava ja maksuttomuuden piirissä oleva ikäluokka jatkossakin kunnan tarjoamat kannettavat tietokoneet. Myös perusopetuksen oppilaille on toteutettu laitteiden ja yhteyksien hankintaa. Talousarvioesitys pitää sisällään pedagogisesti tärkeiden esitysvälineiden päivityksiä 0,128 M€.

Tartuntatautilanteen esiin nostamat etäopiskeluvalmiudet ovat korostaneet laitteiden riittävän määrän ja laadukkaiden verkkoyhteyksien tarpeellisuutta. Oppilaiden ja opiskelijoiden digiopiskelutaidot ovat tärkeä kehittämiskohde. Opettavan henkilöstön tietoja ja taitoja digityökalujen käytössä ylläpidetään ja kehitetään edelleen.

Sähköiset ylioppilaskirjoitukset ovat osa lukiokoulutuksen normaalia arkea.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kehitetään edelleen käyttöön otetun oppilashallintotietojärjestelmän (Wilma) hyödyntämismahdollisuuksia ja tähän liittyen henkilöstön käyttötaitoja.

Koulurakentaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen

Ajanmukaisten ja terveysturvalliset koulutilat ja ne mahdollistavat koulurakentamishankkeet ovat olleet ja ovat vahvasti esillä opetustoimen suunnittelussa 2024-2027. Tärkeänä kehittämiskohteena tunnustetaan myös käytössä olevien erikikäisten koulutilojen oppimisympäristöjen kehittäminen paikalliset olosuhteet huomioiden. Opetusympäristöjen laadusta huolehtiminen on tärkeä osa työhyvinvointia ja oppimisen tukemista.

Karhulan koulukeskuksen (Karhulan yläkoulu, Helilän yläkoulu ja Karhulan lukio) suunnittelutyö edistyy ja tavoitteena uudiskohteen toteuttaminen 2025-2027. Rakentamisaikana Karhulan yläkoulu ja lukio toimivat väistötiloissa myöhemmin osoitettavassa kohteessa. Helilän koulu toimii nykyisissä väistötiloissa kesään 2027 saakka.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina (2025-2027)

- *taloudellinen tehokkuus*
- *arvioidaan opetustuntien ja tuntikehyksen määrä oppilasmääräkehityksen ja tarpeiden mukaisesti*
- *työyhteisöjen hyvinvointi, sekä lapset ja nuoret ja henkilöstö*
- *johtamisen tukeminen*
- *opetusympäristöjen kehittäminen*
- *strategiset suunnat kohti 2030-lukua*

Varhaiskasvatus

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualue	Varhaiskasvatus
Toiminnot	Varhaiskasvatus, Esiopetus, Perhepäivähoito ja Avoin päivähoito
Vastuuhenkilö	Varhaiskasvatusjohtaja
Toiminta-ajatus	Varhaiskasvatuspalveluissa toteutetaan monipuolista ja laadukasta varhaiskasvatusta ja esiopetusta lapsen hyvinvointi ja perheiden tarpeet huomioiden. Keskeistä on lapsen edun ensisijaisuus. Toiminnan perustana on henkilökunnan osaaminen ja sitoutuminen lapsen kasvun ja oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseen hyvän vuorovaikutuksen kautta. Varhaiskasvatus edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta. Varhaiskasvatuksessa painotetaan kestävä kehityksen mukaisen arjen edellyttämiä valmiuksia. Varhaiskasvatus perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset kasvavat, kehittyvät sekä oppivat vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja lähiympäristön kanssa.

LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1. Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 2.

Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.	Laadukkaan varhaiskasvatuksen varmistaminen Kelpoisen henkilöstön riittävyyden turvaaminen, rekrytointiin ja henkilöstön pitovoimaan panostamalla.	Asiakaskysely Kansallinen varhaiskasvatuksen laadunarviointin järjestelmä (Valssi) ja Kotkan vasuun kirjatut arviointimenetelmät Rekrytoinnin monipuoliset toimenpiteet	4,4 Kansallinen varhaiskasvatuksen laadunarviointin järjestelmä (Valssi) ja Kotkan vasuun kirjatut arviointimenetelmät ovat käytössä varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti Rekrytointi tavoittaa ja houkuttelee kelpoisia hakijoita, että kaikki tehtävät saadaan täytettyä. Työkalut henkilöstön pitovoiman turvaamiseen kehitetty ja käytössä.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Strateginen: Kelpoista henkilöstöä ei saada riittävästi.	Mahdollinen (30 %–60 %)	Merkittävät: Laadukas varhaiskasvatus ei toteudu. Henkilöstön pitovoima vaarantuu.	Henkilöstön rekrytointiin panostaminen, työnantajakuvan vahvistaminen. Yhteistyö oppilaitosten kanssa.	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen säännönmukainen seuranta Lapsiystävällinen kunta - toimintasuunnitelma on käytössä.	Määrä: Kuinka monessa yksikössä toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman selvitysmenetelmät ovat käytössä Lapsiystävällinen kunta -mallissa toteutuneet tavoitteet/toimenpiteet	Lasten osallisuus toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa toteutuu kaikissa yksiköissä. Lapsiystävällinen kunta-mallin mukainen toiminta toteutuu kaikilla varhaiskasvatuksen tasoilla. Lapsivaikutusten arvioinnin sujuva käyttö osana päätöksentekoa toteutuu.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Henkilöstö ei tiedä Lapsiystävällinen kunta – toimintasuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä	Mahdollinen (30 % - 60 %)	Merkittävät: Lapsiystävällinen kunta- toimintamalli ei toteudu varhaiskasvatuksen arjessa	Henkilöstön tiedottaminen	

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	Yhteistyötä Kymenlaakson hyvinvointialueen toimijoiden kanssa toteutetaan.	Yhteistyön säännöllisyys	Yhteistyö toteutuu aina tarvittaessa yksikkö ja työntekijätasolla	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Lasten ja perheiden varhainen tuki ei toteudu	Harvinainen (10 % - 30 %)	Kohtalaiset: Lapset ja perheet eivät saa oikea-aikaisesti tarvitsemaansa tukea	Vahvistetaan varhaiskasvatuksen aktiivista roolia yhteistyön ylläpitämisessä	

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.

Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Liikkavastaavien työpanoksen käyttö liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman ylläpitämiseen yksikötasolla. Varhaiskasvatuksen henkilöstön liikunnan osaamisen vahvistaminen	Kuinka moni yksikkö on kirjannut tilanteensa Liikkuvan varhaiskasvatuksen ohjelmaan (Virveliin). Oppisopimuskoulutukseen lähteneiden määrä	Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelma on aktiivinen osa varhaiskasvatuksen toteuttamista, se on kirjattu toimintasuunnitelmaan ja kaikki yksiköt käyttävät Virveliä. Mahdollisuus liikunnan oppisopimuskoulutukseen osallistumiseen toteutuu	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen: Yksiköt eivät hyödynnä liikkavastaavan osaamista ja liikunnan vuosisuunnitelmaa eivätkä hyödynnä Virveliä	Mahdollinen (30 %-60 %)	Merkittävät: Vasun ja liikkuvan varhaiskasvatuksen tavoitteet eivät toteudu	Ylläpidetään yhteistä keskustelua varhaiskasvatuksen merkityksestä lasten liikunnallisen elämäntavan edistämisessä	

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Valmentavan johtamisen toimintakulttuuri vahvistuu Toimintamalli uusien työntekijöiden perehdyttämiseen luotuna.	Kansallinen varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin menetelmän (Valssi) johtajuusarviointi	Valmentavan johtamisen toimintatavat käytössä kaikissa yksiköissä Uusien työntekijöiden perehdyttämisen toimintamalli käytössä vastuualueella ja yksiköissä syksyllä 2025	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Valmentavan johtamisen toimintatavat ja yhteistyön toimintamallit eivät toteudu	Mahdollinen (30 %-60 %)	Kohtalaiset: Viihtyisä työympäristö ja hyvä työilmapiiri vaarantuu	Valmentavan johtamisen toimintakulttuurin ylläpitäminen ja vahvistaminen esihenkilöiden yhteisissä tapaamisissa.	

Strateginen tavoite 8.

Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme arjen turvallisuutta.	Organisaatio-ohjeistuksista ollaan tietoisia ja niitä noudatetaan Turvallisuuskummi-toimintamallia laajennetaan myös tietosuojan näkökulmasta yhteistyössä digituutor-toiminnan kanssa.	Turvallisuuskummien määrä	Organisaatio-ohjeistuksia noudatetaan Turvallisuuskummien määrän lisääminen niin, että jokaisessa johtamiskokonaisuudessa on turvallisuuskummi.	
Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Ohjeistuksia ei noudateta. Turvallisuuskummi-toiminta ei toteudu	Harvinainen (10 %-30 %)	Kohtalaiset: Riski arjen turvallisuuden heikentymiseen kasvaa. Tietoturvapoikkeamat lisääntyvät.	Seurataan yhteisesti ohjeistuksia ajantasaisesti esimiestyönä.	

Varhaiskasvatus edistää osaltaan aktiivisesti kaupungin eri ohjelmien toteutusta. Toimenpiteet ovat joko osa jatkuvaa toimintaa tai ohjelma- tai vuosikohtaisia.

Toimenpiteitä vuonna 2025:

Hyvinvointisuunnitelma 2021–2025

Suunnitelmassa palveluiden kuvauksessa on varhaiskasvatuksen nykytila kuvattu, siinä korostuu mm. varhaiskasvatuksen panos fyysisen aktiivisuuden tukemisessa sekä ruokakasvatuksen merkitys lasten ja perheiden ruokailutottumusten tukemisessa. Suunnitelman tavoitteet lasten ja lapsiperheiden osalta liittyvät varhaiskasvatuksen palveluiden järjestämiseen, lasten fyysisen aktiivisuuteen, tunne- ja turvataitojen tukemiseen sekä vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön. Uuden hyvinvointisuunnitelman työstäminen on aloitettu syksyllä 2024.

Hankintaohjelma 2019–25

Hankintojen suunnittelussa ja valmistelussa noudatetaan hankintaohjelman kirjauksia ja tehdään yhteistyötä hankintapäällikön kanssa. Seuraavan talousarviovuoden kynnysarvon ylittävät hankinnat kirjataan käyttötaloushankintojen kilpailutussuunnitelmaan.

EU:n kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa kilpailutus toteutetaan sähköistä kilpailutusjärjestelmää hyödyntäen. Vastuualueelta nimetään vastuuhenkilö kilpailutusten toteutukseen.

Soveltuvissa hankinnoissa kuten tällä hetkellä askartelu- ja leikkivälineiden osalta osallistutaan yhteishankintoihin.

Henkilöstöohjelma Kotka 2030

Yhdenvertainen henkilöstösuunnitelma toteutetaan yhdessä päiväkodin johtajien kanssa.

- *Osaavan ja ammattitaitoisen henkilöstön asemoituminen yksiköihin tasa-arvoisesti.*

Uuden henkilöstön laadukas rekrytointi ja perehdytys

- *Rekrytointeja toteutetaan oikea-aikaisesti ja suunnitellusti läpi toimintakauden*
- *Panostamme laadukkaaseen rekrytointi ilmoitukseen sekä rekrytoinnin eri vaiheista tiedottamiseen hakijoille*
- *Panostamme suunnitelmalliseen perehdyttämiseen kaikkien varhaiskasvatuksen ammattiryhmien osalta niin yksikkötasolla kuin myös eri asiantuntijoiden osaamista hyödyntäen*

Talouden seuranta

- *Henkilöstösuunnitelma on kiinteänä osana talousarviota, täyttölupakäytäntöä noudatetaan*

Osaamisen vahvistaminen

- *Ylläpidämme ammattitaitoa ja osaamista täydennyskoulutuksin*
- *Jaamme osaamistamme koko varhaiskasvatuksen vastuualueella rohkeasti*

Työhyvinvointi

- Panostamme työturvallisuuteen ennakoiden, varhaiskasvatuksen turvallisuuskummit ovat vahvistamassa työturvallisuutta yksiköissä
- WPRO- ilmoitusten säännöllinen tarkastelu koko varhaiskasvatuksen vastuualueella
- Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan oikea-aikaisesti ja ennakoiden Varhaisen tuen toimintamallin mukaisesti
- Työympäristöissämme huomioidaan ergonomia

Johtaminen

- Toteutamme kehityskeskustelut säännöllisesti
- Henkilöstön vahvuudet sekä osaaminen huomioidaan johtamistyössä ja asioita viedään eteenpäin yhdessä
- Valmentava johtaminen työtapana kannustaa meitä uudistuvaan ja positiiviseen johtamiseen
- Varmistamme asiakkaidemme osallisuuden palvelumme kehittämisessä vuosittain toteutuvan asiakaskyselyn kautta

Ilmasto-ohjelma 2021–2030

- Energiantuotanto: Kohti hiilineutraalia energiantuotantoa

- Päiväkotikiinteistöjen aurinkovoimalat mm. Utumetsän ja Kotilon päiväkodeissa

Rakennukset ja infra: Ilmastomyötäinen ja energiatehokas rakentaminen sekä rakennusten ja infran käyttö

- Esiopetus- ja päiväkotikiinteistöjen ilmanvaihtokoneiden tehojen pienentäminen soveltuvin osin iltaisin ja viikonloppuisin

Ilmastomyötäisen ruokajärjestelmän edistäminen

- Hävikkiruuan vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden ja yhteistyön tehostaminen

Ilmastokasvatus ja -neuvonta: Aktiivinen ilmastokasvatus ja -neuvonta

- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti varhaiskasvatuksessa tunnistetaan ja noudatetaan kestävä elämäntavan periaatteita niin, että sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen ulottuvuus huomioidaan.
- Päiväkotien Vihreä lippu -toiminta

Kiertotalous: Kiertotalouden toimintamallien edistäminen varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa

- Kierrätys ja tavaroiden uusiokäyttö sekä jätteiden lajittelu

Kotkan kestävä liikumisen ohjelma (linjaa kestävää liikumista vuoteen 2030 saakka)

Varhaiskasvatuksen toiminta vastaa erityisesti ohjelman linjauksiin 3. Brändin (rakentaminen) ja 4. Jalan- kulkua. Linjaukset todentuvat, kun varhaiskasvatuksessa kävellään lasten kanssa säännöllisesti lähiympäristössä sekä käytetään joukkoliikennettä tai yhteiskuljetuksia (mm. kirjastokäynnit ja uimakoulut). Kotkan varhaiskasvatus kuuluu liikkuva varhaiskasvatusohjelmaan, johon ovat ilmoittautuneet myös kaikki varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköt. Toimintayksiköiden turvallisuuden varmistamiseksi myös perheitä kannustetaan liikkumaan päiväkotiin mahdollisuuk- sien mukaan jalan tai pyörällä. Kestävä liikumisen ohjelmaa on tarkennettu useilla kehittämissuunnitelmilla, joita on laadittu pyöräliikenteestä, käveltävyydestä, pysäköinnistä ja henkilöstön liikkumisesta. Käveltävyyden kehittämissuun- nitelman tavoitteeseen vahvistaa turvallisuutta varhaiskasvatus voi vastata liikennekasvatuksella. Varhaiskasvatus saa tukea lasten liikennekasvatukseen ja perheiden ohjaamiseen Liikenneturvalta.

Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2020–2025

Ohjelmassa näkyy varhaiskasvatuksen vastuualueen rooli kulttuurin kuluttajana sekä lasten tuottaman kulttuurin ja taiteen mahdollistajana. Esiopetus on mukana Lasten kulttuurin kulttuurikasvatustyössä kulttuuripolun kautta ja var- haiskasvatuksen lapset pääsevät osallisiksi kulttuuriviikkojen annista. Kulttuuritoiminnan edistämiseksi laki ohjaa ta- voittelemaan yhteistyön tiivistämistä eri vastuualueiden kesken. Varhaiskasvatuksessa tämä näkyy projektimaisina toteutuksina mm. Lukemisen edistämistä tavoitteleva Lukukuukausi.

Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotoutumisohjelma 2023–2026

Kotoutumisvaiheessa huoltajat ovat keskeisiä lapsen kotoutumisen tukijoita, mutta he tarvitsevat apua perheen ja las- ten tasapainoiseen kasvuun uudessa ympäristössä. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimista, kehi- tystä ja hyvinvointia. Varhaiskasvatuksessa lapsi oppii ryhmässä toimimisen taitoja ja osallistuu monipuoliseen toimin- taan, leikkiin, liikuntaan, ulkoiluun, musiikkiin ja käden taitojen harjoitteluun. Lapsi saa tukea suomen tai ruotsin kielen oppimiseen ja hän voi saada myös yksilöllistä kehityksen ja oppimisen tukea, jos siihen on tarvetta. Kieli- ja kulttuuritie- toinen varhaiskasvatus vahvistaa lasten ja perheiden osallisuutta ja toimijuutta ja auttaa löytämään lapsiperheille suun- nattuja palveluja. Varhaiskasvatus voi tukea myös vanhemmuutta uudessa kieli- ja kulttuuriympäristössä.

Kotkan kaupungin osallisuusohjelma 2021–2025

-Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan dialogisia toimintatapoja, joilla mahdollistetaan laaja osallisuus asioiden käsitte- lyssä.

-Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakaskysely.

-Sähköisen asioinnin mahdollisuuksista tiedotetaan kattavasti palvelujen piirissä olevia asiakkaita. Asiakkaita myös opastetaan niiden käyttöön.

Toimitilaohjelma

- Käytännön toiminnassa tavoitteena on varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tarpeisiin soveltuvat ja toimintaa tukevat, turvalliset, terveelliset ja viihtyisät tilat, joiden ylläpito on järjestetty suunnitelmallisesti, taloudellisesti ja ongelmia ennaltaehkäisevästi.

- Lähtökohtana tilojen terveellisyys käyttäjille ja ongelmatilanteissa noudatetaan niihin suunniteltua toimintamallia.

- Sisäilmaongelmat pyritään ratkaisemaan soveltamalla uusinta tietoa ja järjestelmällisin selvityksin.

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen käytössä olevien kiinteistöjen ylläpito- ja peruskorjaukset suoritetaan ajallaan sekä tarpeettomista rakennuksista luovutaan.

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen uudisrakennukset suunnitellaan siten, että ne suojaavat itseään sään vaikutuksilta ja säilyvät rakenteellisesti terveisinä asianmukaisesti ylläpidettyinä ja käytettyinä.

- Uudisrakennushankkeet toteutetaan esteettöminä.

- Palveluverkkoselvitysten pohjalta muodostetaan toimitilojen pitkän tähtäimen investointiohjelma. Investointiohjelma kytkee toisiinsa palveluverkkoon suunnitellut muutokset ja toimitilaratkaisut.

Kotkan vammaispoliittinen ohjelma

Ohjelmaan tutustutaan sen valmistuttua ja vastuualueella toimitaan ohjelmaan kirjoitettujen tavoitteiden toteutumista edistäen niiltä osin, kun tavoitteet liittyvät vastuualueen toimintaan.

Vammaisten lasten ja nuorten kehitystä tuetaan varhaiskasvatuksessa. Vammaisten lasten varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään perheen niin halutessa osana varhaiskasvatuksen toimintaa. Mikäli lapsen tuen tarpeet sitä edellyttävät, lapsella on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen pienemmässä ryhmässä. Estetään syrjäytymistä ja kiusaamista. Erilaisuuden kohtaaminen sekä tunne- ja kaveritaitojen harjoittelu ovat osa varhaiskasvatuksen arkea. Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittämiseen kuuluu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen osana varhaiskasvatuksen pedagogista suunnittelua.

Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on varmistaa, että varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköissä on laadittu toiminnalliset tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat Kotkan varhaiskasvatuksen ohjeiden mukaisesti. Tavoitteina ovat myös lasten ja perheiden moninaisuuden kohtaaminen varhaiskasvatukseen kuuluvana piirteenä sekä varmistaa yhdenvertaiset työmenetelmät ja –prosessit lapsille ja perheille. Moninaisuuden kohtaamista tuetaan mm. henkilöstölle suunnatuilla teams-koulutuksilla ja asiakkaiden monikielisuuden ja –kulttuurisuuden tukemisella. Yhdenvertaiset työmenetelmät ja –prosessit koskettavat varhaiskasvatuksen aloittamista, valo-opetuksen toteutumista lähiesiopetuksissa sekä yhteistyön vahvistamista perusopetuksen kanssa.

TULOSLASKELMA

VARHAISKASVATUKSEN VASTUUALUE	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TAE 2025	ERO TAE 25 - ENN 24	PTS 2026	PTS 2027
Myyntituotot	160 379	167 013	167 013	167 013	0	167 013	167 013
Maksutuotot	1 008 551	994 000	828 591	744 000	-84 591	744 000	744 000
Tuet ja avustukset	1 384 081	816 890	552 000	412 000	-140 000	412 000	412 000
Muut toimintatuotot	604	11 636	11 636	11 636	0	11 636	11 636
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	2 553 615	1 989 539	1 559 240	1 334 649	-224 591	1 334 649	1 334 649
Henkilöstökulut	-20 088 182	-19 734 911	-19 734 911	-20 288 892	-553 981	-20 364 067	-20 364 067
Palvelujen ostot	-5 325 407	-5 753 907	-5 437 672	-6 024 472	-586 800	-6 024 472	-6 024 472
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-211 172	-245 550	-245 550	-259 550	-14 000	-259 550	-259 550
Avustukset	-1 323 650	-1 739 000	-1 160 000	-1 384 000	-224 000	-1 384 000	-1 384 000
Muut toimintakulut	-32 864	-65 166	-65 166	-52 782	12 384	-52 782	-52 782
TOIMINTAKULUT	-26 981 275	-27 538 534	-26 643 299	-28 009 696	-1 366 397	-28 084 871	-28 084 871
TOIMINTAKATE *)	-24 427 661	-25 548 995	-25 084 059	-26 675 047	-1 590 988	-26 750 222	-26 750 222
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-6 502 667	-6 538 471	-6 538 471	-6 592 771	-54 301	-6 592 771	-6 592 771
Sisäiset erät	-6 502 667	-6 538 471	-6 538 471	-6 592 771	-54 301	-6 592 771	-6 592 771
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-30 930 328	-32 087 466	-31 622 530	-33 267 819	-1 645 289	-33 342 993	-33 342 993
Rahoitustuotot ja -kulut	3 560	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-30 926 768	-32 087 466	-31 622 530	-33 267 819	-1 645 289	-33 342 993	-33 342 993
Sisäinen korko	-1 249	-1 419	-1 419	-827	591	-677	-526
Poistot ja arvonalentumiset	-7 698	-15 219	-15 219	-17 791	-2 572	-85 014	-91 791
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-30 935 715	-32 104 103	-31 639 167	-33 286 437	-1 647 270	-33 428 684	-33 435 311
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-32 104 103	-31 639 167		31 639 167	-33 428 684	-33 435 311
Hallinnon vyörytykset	-1 507 510	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-32 443 224	-32 104 103	-31 639 167	-33 286 437	-1 647 270	-33 428 684	-33 435 311

*) Toimielimen sitovuustaso

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSARVIOVUONNA 2025

Kotkan varhaiskasvatussuunnitelman (Vasu) ja esiopetuksen opetussuunnitelman (Esiops) toteutuminen arjessa tarvitsee yhteistä puhetta varhaiskasvatuksen ammattilaisten kanssa. Tämä mahdollistuu sisäisillä henkilöstökoulutuksilla ja ammatillisilla täydennyskoulutuksilla. Ammatillista osaamista ja työskentelyä ylläpitävät myös pedagogiset toimintaohjeet ja kuntavasua tukevat suunnitelmat sekä työkalut.

Varhaiskasvatuksen vastuualueen johtamistyössä vuonna 2024 on luotu pedagogisen johtamisen määritelmä, joka tarjoaa raamit pedagogiikan johtamiselle. Vuonna 2024 toteutunut arvio (kysely esihenkilöille) johtamistyön kehittämisen vaikutuksista ja vaikuttavuudesta sekä valmentavan johtamistavan toteutumisesta ohjaa osaltaan yksiköiden esihenkilötyöskentelyä.

Kotkan varhaiskasvatuksen visio on uudistettu vuonna 2024. Visio ohjaa varhaiskasvatusta kohti kehittämistavoitteiden toteuttamista. Kehittämistavoitteet perustuvat toimintakauden 2023–2024 aikana toteutuneiden kehittävän arvioinnin valssityökalujen tuottamaan tietoon. Visiomme on:

”Meille kaikki lapset ovat tervetulleita sellaisina kuin ovat. Kohtaamme lapset sensitiivisesti ja teemme yhteistyötä kaikkia perheitä arvostaen. Toiminnassamme näkyvät lämmin vuorovaikutus, huumori ja hupsuttelu, leikin ja liikunnan riemu sekä ilmaisu ilo. Kohtaamme myötätuntoisesti kaikenlaiset tunteet.

Jokainen päivä on uusi seikkailu, jossa kaikki lapset ja me ammattilaiset olemme mukana oppimassa yhdessä. Meillä on rohkeutta ottaa uusia askeleita digipolulla. Autamme toinen toisiamme ja iloitsemme yhdessä onnistumisista ja oppimisesta.”

Kotkan varhaiskasvatussuunnitelma (Kotkan vasu) on uudistunut ja se on hyväksytty kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa 21.8.24. Suurin muutos on kohdistunut varhaiskasvatuksen arvioinnin kokonaisuuteen. Varhaiskasvatuksen pedagogiseen prosessiin kuuluva kehittävä arviointi on saanut digitaalisen työkalun, jonka nimi on Valssi. Tämä arviointityökalu on otettu hankkeen tukemana varhaiskasvatukseen käyttöön toimintavuonna 2023–2024. Hankkeen tulosten pohjalta on Valssi-työkalun käyttö kirjattu osaksi Kotkan vasun arvioinnin kokonaisuutta. Lisäksi Kotkan vasuun on korostettu aiempaa selvemmin eri arvioinnin tasojen vastuut ja tehtävät sekä arvioinnin toteutusaikataulut. Valssi työkalun käyttäminen on velvoittava, kun Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa laadun arviointeja varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan edelleen lapsen edun ensisijaisuutta ja osallisuutta korostavaa varhaiskasvatusta. Tässä tärkeinä työkaluina ovat olleet Lapsiystävällinen kunta –mallin kuntakohtaisen toimintasuunnitelman toteutumisen seuranta, arjen kielitietoisuutta tukevan työvälineen käytön varmistaminen sekä Toiminnallinen tasa-arvo ja yhden vertaisuussuunnitelmaprosessi.

Varhaiskasvatuksen inklusiivinen toimintakulttuuri ja lapsen oikeus tukeen ovat teemoja, joiden eteen tulee työskennellä edelleen. Painopisteenä tässä on yleisen tuen vahvistaminen. Tuen toteutuminen alle 3-vuotiaiden lasten ryhmissä painottuu kielenkehityksen tukemiseen. Kehittämiskohteenä varhaiskasvatuksessa on moninaisten taustojen huomiointi pedagogiikassa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi kulttuurien, kielten, katsomusten, perinteiden, perheiden, tuen tarpeiden sekä sukupuolien huomioimista oppimisessa.

Varhaiskasvatukseen tulevien perheiden ja lasten ajantasaistunut aloitusprosessi ja siihen liittyvä aloituskeskustelukäytäntö ohjautuu varhaiskasvatuksen työkaluksi toimintavuonna 2024–2025. Lisäksi kehitetään kielitietoista pedagogiikkaa sekä halutaan tietoisesti lisätä positiivista puhetta varhaiskasvatustyöstä.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vahvistetaan henkilöstön tietämystä sekä digitaalisen osaamisen tavoitteista että tietosuoja- ja tietoturvaohjeista ja tekijänoikeuksista. Yhteistyötä jatketaan lastenkulttuurin ja kirjaston kanssa sekä herätellään mm. koulutusyhteistyötä paikallisten lasten musiikkiosajien kanssa. Lasten kanssa lukeminen on tärkeänä teemana myös vuonna 2025.

Ammatillisesti kelpoisen henkilöstön saatavuuden turvaaminen edellyttää työnantajan tukitoimenpiteitä. Yhteistyö koulutusten tarjoajien kanssa on tärkeää. Pitovoiman näkökulmasta luodaan varhaiskasvatukseen toimintamalli uusien työntekijöiden perehdyttämiseen. Työkaluina voidaan käyttää vertaismentorointia ja yhteisiä infoja. Kehittäminen ja osaamisen ylläpitäminen mahdollistuu valtakunnallisten, seudullisten ja kunnan sisällä toimivien verkostojen ja henkilöstön täydennyskoulutusten avulla.

Varhaiskasvatuksen asiakaskyselyn ajallinen toteuttaminen palvelee päiväkotien ja esiopetuksien ajantasaista kehittämistä. Kyselyn tulokset ovat aktiivisesti käytössä vuoden 2025 kehittämissäpäivissä.

Varhaiskasvatuksen sähköiset asiointipalvelut

Varhaiskasvatuksessa tuetaan monipuolisia mahdollisuuksia hoitaa asioita sähköisesti. Sähköisesti voi tehdä varhaiskasvatus-, palveluseteli- ja kerhohakemuksen sekä esiopetukseen voi ilmoittautua sähköisesti. Huoltaja voi ilmoittaa tulotiedot, lapsen varhaiskasvatusajat sekä loma-ajat sähköisesti. Lasten varhaiskasvatussuunnitelma tehdään sähköisessä muodossa, joten se on sekä huoltajien luettavissa että hyväksyttävissä sähköisesti. Huoltajille lähtevät varhaiskasvatuksen tiedotteet lähetetään sähköisesti. Käytössä on viestit-toiminto, jolla yksittäiselle huoltajalle voidaan lähettää viesti suojatussa ympäristössä. Varhaiskasvatuksessa siirrytään asteittain sähköisiin päätöksiin, maapostin sijaan. Tämä vähentää merkittävästi paperisten päätösten määrää. Maaposti säilyy kuitenkin vaihtoehtona. Huoltajien asiointia helpottaa älypuhelimien ladattava Appi. Sähköisten palveluiden käytön tueksi vahvistetaan digineuvontaa ja -ohjausta lisäämällä tiedottamista ja varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen digi-tutoreiden osaamista.

Jokaisessa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikössä on digi-tutor, joka opastaa ja neuvoo henkilökuntaa tietokoneiden, älypuhelimien ja tablettien käytössä arjen tilanteissa. Laitteiden monipuolisen käytön varmistamiseksi tarvitaan koordinoitua ja osaamista, jota digi-tutortoiminta tukee. Keskitetyn digi-tuen, Muksuhelmin ohjaus ja neuvonta on ollut sekä asiakkaiden että henkilökunnan apuna ja tukena käytössä. Sähköisten toiminnallisuuksien käyttö vaatii monipuolista tietoa tietosuojasta ja tietoturvasta. Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti tietosuojakäytäntöihin. Näin varmistetaan, että tietosuoja ja -turva pysyvät vahvasti arjen toiminnoissa mukana. Varhaiskasvatuksen www-sivujen käytettävyyttä selkeytetään.

Varhaiskasvatuksen tutor-toimintaa vahvistetaan säännöllisillä tapaamisilla. Huoltajia kannustetaan ottamaan käyttöön sähköisen asiointin kanavia. Tämän toimintavan vahvistamiseen henkilökunta tarvitsee jatkuvaa koulutuksellista tukea.

Esiopetus

Perusopetuslaki muuttuu 1.8.2025. Kotkassa esiopetuksen kehittämisverkosto seuraa lain muutoksen etenemistä ja mahdollisia käyttöön tulevia muutoksia ja toimenpiteitä, joiden vaikutus tulee huomioida esiopetuksen järjestämisessä. Yhteistyötä tehdään varhaiserityiskasvatuksen kehittämisverkoston kanssa.

Perusopetukseen valmistava opetus esiopetuksessa toteutuu esioppilaan lähiesiopetuksessa. Perusopetukseen valmistavaa opetusta esiopetuksessa ohjaa opetussuunnitelma. Esiopetuksen henkilöstölle järjestetään tarvittaessa toimintakauden aikana perusopetukseen valmistavan opetuksen pedamittejä Kotkan varhaiskasvatuksen omana koulutuksena sekä perehdyttämistä yksikkökohtaisesti. Koulutuksesta ja yksikkökohtaisesta perehdyttämisestä vastaavat Kotkan varhaiskasvatuksen Kieli- ja kulttuuritietoisen varhaiskasvatuksen opettajat. Tavoitteena on esiopetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen perusopetukseen valmistavan opetuksen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Alkuluokkatoiminnan tavoitteena on yhdenvertainen lasten kasvun ja oppimisen vahvistaminen esiopetuksesta koulun aloitukseen. Alkuluokkatoiminnan toteutumisessa keskeistä on esiopetusyksiköitä johtavien päiväkodin johtajien sekä alakoulujen rehtoreiden saumaton yhteistyö. Alkuluokkatoiminnan kehittämiseksi on perustettu moniammatillinen työ-

ryhmä. Työryhmän tehtävänä on kehittää, seurata ja arvioida alkuluokkatoiminnan toteutumista yhdenvertaisesti Kotkan kaupungissa. Tämän yhteistyön vahvistamiseksi päiväkodin johtajien ja rehtoreiden yhteisiä tapaamisia toteutetaan suunnitellusti kaksi kertaa vuodessa. Tapaamisissa käsitellään myös muita esiopetus- ja koulu yhteisöön liittyviä asioita.

Positiivinen tuuri eli esiopetuksen sähköinen dokumentointialusta on otettu käyttöön 7.8.2024 alkaen kaikissa Kotkan kaupungin esiopetuksissa esiopetusryhmien pedagogisen toiminnan toteuttamisen dokumentoinnissa. Positiiviseen tuuriin dokumentoidaan esiopetusvuotta yhdessä lasten kanssa laaja-alaisten oppimisen osa-alueiden kautta. Esiopetuksen kehittämisverkosto tekee seurantakyselyn Positiivisen tuurin käyttöönotosta, onnistumisista, kehittämisestä sekä lisäkoulutustarpeesta esiopetuksen henkilöstölle. Kysely toteutetaan alkuvuodesta 2025.

Esiopetuksen kehittämisverkosto valmistelee oppikirjan käyttöönottoa esiopetuksen opetuksen tueksi 1.8.2025 alkaen. Oppikirjakustannukset sisällytetään vuoden 2025 talousarvioon.

Esioppilaiden uimaopetus toteutuu keväällä 2025. Jokaiselle esiopetusryhmälle on varattu kaksi uimaopetuskertaa. Uimaopetusikäntien kuljetuskustannukset sisällytetään vuoden 2025 talousarvioon.

Varhaiserityiskasvatus

Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin julkaisema Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan arviointiväline on otettu käyttöön Kotkan varhaiskasvatuksessa ja arviointi on toteutettu ensimmäistä kertaa keväällä 2024. Arvioinnin tuloksia on tarkasteltu varhaiskasvatuksen eri henkilöstöryhmien kesken ja niitä hyödynnetään myös varhaiserityiskasvatuksen kehittämisessä.

Kehittämiskohteet vuodelle 2025 ovat:

- Positiivinen puhe varhaiskasvatuksesta

Tavoitteena on tiedostaa viestinnän ja puhekuulttuurin merkitys työnteolle, huomata ja vahvistaa positiivisia asioita työssä ja aktiivisesti kehittää sekä ylläpitää ammatillista vuorovaikutusta varhaiskasvatustyössä. Varhaiserityiskasvatuksen kehittämisryhmä laatii toimintakauden 2024 - 2025 aikana toteutettavan positiivisen puheen ja hyvän huomaamisen kampanjan kaikkien varhaiskasvatuksen työntekijöiden käyttöön.
- Inklusiivisen toimintakulttuurin edelleen kehittäminen

Inklusiivisuuden kehittämisessä on otettu askeleita eteenpäin koulutusten kautta, tuloksia näkyy arvokeskusteluissa ja pohdinnoissa. Kehittämiskohteena vuodelle 2025 on ajatusten ja arvojen siirtyminen käytännön tekoihin niin, että ne näkyvät jokapäiväisessä työssä ja kannattelevat työtä tiedostettuina arvoina.
- Varhainen tuki alle 3-vuotiaille lapsille

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien (veojen) työpanosta suunnataan vahvemmin alle 3-vuotiaiden lasten ryhmiin ja ennakoivaan tukeen. Veot osallistuvat työn suunnitteluun ja kehittämiseen. Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön puheterapian konsultaatiomalli, jonka avulla tuetaan alle 3-vuotiaiden lasten kielen kehittymistä. Varhain ja ennakoivasti saatu tuki on osa laadukasta varhaiskasvatusta.

Kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen edellyttää jatkuvaa havainnointia, dokumentointia ja arviointia suunniteltujen toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja riittävydestä. Havainnointi on osa varhaiskasvatuksen henkilöstön perustehtävää ja sen kautta saadaan tietoa monipuolisesti lapsen kehittyvistä taidoista, valmiuksista ja ryhmässä toimimisesta. Varhaiskasvatusryhmän henkilöstö seuraa arjessa toteutettavien tukitoimien vaikuttavuutta ja keskustelee niistä säännöllisesti huoltajien sekä veon kanssa arvioiden tarvittavia tukitoimia ja niiden vaikuttavuutta.

Varhaiskasvatuksen kuraattorin työssä uhmaittojen järjestäminen yhteistyössä Kymenlaakson perhekeskuksen kanssa toteutuu syyskuussa 2024 ja mahdollisesti toiminta saa jatkoa keväällä 2025.

Varhaiskasvatuksen kuraattorin toiminnan tavoitteena on yhteisöllisyyden lisääminen ja vahvistaminen sekä lasten vuorovaikutus- ja tunnetaitojen vahvistaminen. Lisäksi kasvattajien tukeminen arjen haasteissa ja myönteisten ratkaisujen löytäminen kuuluvat kuraattorin tehtäviin. Kuraattorin työstä osa toteutuu yhteistyössä huoltajien kanssa. Vanhempien tukeminen kasvatustehtävässä, keskustelu, ohjaus ja neuvonta ovat keskeisiä toimia huoltajayhteistyössä. Keskeinen tavoite on lasten, perheiden ja henkilöstön kanssa dialogisuuden vahvistaminen ja lisääminen.

Varhaiskasvatuksen kuraattorin työn toimintaperiaatteena on jatkuva työn kehittäminen, palvelun vastaaminen erilaisiin muuttuviin tarpeisiin.

Varhaiskasvatuksen vuorohoito

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa toteutetaan kahdessa päiväkodissa: Kotkansaarella Meripirtin päiväkodissa ympäri-vuorokautisena ja Karhulassa Raitin päiväkodissa pidennettynä varhaiskasvatuksena. Vuonna 2025 kehittämisen keskeisenä painopisteenä jatkaa vuorohoidon inklusiivisen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön edistäminen. Toimintakulttuurin muutos vuorohoidon arjessa on pitkäkestoinen prosessi.

Tässä kehittämistyössä keskeisenä tavoitteena on yleisen tuen menetelmien suunnitelmallisen käytön lisääminen vuorohoidon varhaiskasvatuksessa. Vuoropäiväkotien henkilöstöä osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön vuorohoidon kehittämisen verkostossa. Verkosto kokoontuu säännöllisesti.

Vuoropäiväkotien lapsiryhmien kokopäiväpedagogiikkaa tehdään näkyväksi pedagogisen vuosikellon avulla. Tällä pyritään varmistamaan laadukkaan pedagogiikan toteutuminen myös ilta-aikoina ja viikonloppuisin.

Raitin päiväkodin väistötilat vuonna 2026 korvaavan Karhulan uuden päiväkodin suunnittelutyö on aloitettu ja tätä jatketaan vuonna 2025.

Vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtamistyötä kehitetään ja vahvistetaan vuoropäiväkotien johtajien ja varhaiskasvatuksen palvelupäällikön yhteisillä säännöllisillä tapaamisilla kerran kuukaudessa. Molemmissa vuoropäiväkodeissa pedagogista johtamista tuetaan myös apulaisjohtajan vahvistuneella työpanoksella. Syksyllä 2024 aloitetut vuoropäiväkotien apulaisjohtajien ja varhaiskasvatuksen palvelupäällikön yhteiset säännölliset tapaamiset toteutuvat koko vuoden 2025.

Avoim varhaiskasvatus

Kotkan avoimen varhaiskasvatuksen toiminta on yksi tärkeä varhaiskasvatuksen palvelumuoto lapsiperheille ja se tarjoaa heille päivittäin paikan kohdata muita samassa elämäntilanteessa olevia perheitä. Avointa toimintaa järjestetään Karhulassa, Kotkansaarella sekä Länsi-Kotkassa. Toiminta perustuu valtakunnalliseen ja paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Avoimessa varhaiskasvatuksessa noudatetaan kehittämisverkostossa yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa laadittua omaa toimintasuunnitelmaa, sillä avoimeen varhaiskasvatus toimintaan sisältyy palvelun moninaisuuteen, muuntumiseen ja huoltajien osallisuuteen liittyviä erityispiirteitä. Toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa sekä kehittämisessä huomioidaan avoimen varhaiskasvatuksen asiakkaiden tarpeita ja toiveita.

Toimintakaudella 2024–2025 avointa varhaiskasvatusta toteutetaan Kotkansaarella Katariinan päiväkodissa, Länsi-Kotkassa Velhon päiväkodissa sekä Karhulassa perhekeskuksen tiloissa. Syksyllä 2024 avoimessa varhaiskasvatuksessa on avoimen varhaiskasvatuksen maksullista kerhotoimintaa 2–4-vuotiaille lapsille. Toimintaa toteutetaan palvelun kysynnän mukaisesti. Kerholaisille tarjotaan lounas. Avoimet päivät on kohdennettu vauva- ja pikkulapsiperheille ja niihin sisältyy varhaiskasvatussuunnitelman mukaista pedagogista varhaiskasvatus toimintaa lapsille yhdessä huoltajiensa kanssa. Vauvaperheille kohdennetut tapaamiset jatkuvat ja toteutuvat yhdessä perhekeskustoimijoiden kanssa.

Avoim varhaiskasvatus toiminta noudattaa pääsääntöisesti koulujen loma-aikoja. Toimintavuonna 2025 kartoitetaan avoimen varhaiskasvatuksen palvelun tarvetta perheiltä koulujen loma-aikoina. Kerhotoiminnan palvelua seurataan vuosittain ja palvelua kehitetään perheiden tarvitseman palvelun näkökulmasta.

Avoimen varhaiskasvatus palvelun näkyväksi tekemiseen panostetaan mm. perheille annettavilla kutsuilla sekä sosiaalisen median avulla.

Toimintakautena 2024–2025 avoimen varhaiskasvatuksen päiväkodinjohtaja ja varhaiskasvatuksen opettaja osallistuvat kohtaamispaikka toiminnan vertais- ja itsearviointitoiminnan koulutukseen. Perheiden kohtaamistoiminnan vertais- ja itsearviointimalli on laadun varmistamisen työkalu, jonka ensisijainen tavoite on kohtaamispaikkojen sekä kunnan tai alueen palveluiden kehittäminen perheiden tarpeita vastaavaksi. Se mahdollistaa perhekeskuspalveluiden toimijoiden yhteisen ajattelun vahvistamista, laadun takaamista, vertaisoppimista, tutustumista eri toimijoihin sekä uusien toimintatapojen ja mallien löytämistä ja hyödyntämistä palveluiden kehittämisessä.

Avoimen varhaiskasvatuksen palvelua tehdään yhdessä ammattitaitoisen varhaiskasvatuksen henkilöstön ja asiakasperheiden kesken. Valmentavan johtamisen työtapa toteutetaan avoimen varhaiskasvatuksen työntekijöiden johtamisessa antamalla helle vastuuta palveluiden kehittämisessä sekä omien vahvuuksien hyödyntämisessä perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä. Valmentava johtaminen näkyy myös asiakkaiden kohtaamisessa heitä arvostaen, kuullen sekä mahdollistamalla heidän osallisuuden palvelun kehittämisessä kyselyiden, keskustelujen sekä yhteisten tapaamisten kautta.

Perhepäivähoito

Kehittämisen kohteena vuonna 2025 on toteuttaa perhepäivähoidossa lapsilähtöisiä toimintamalleja lasten osallisuuden lisäämiseksi sekä lasten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Perhepäivähoidon kehittämisryhmä jatkaa työtään ja kokoontuu neljä kertaa vuodessa.

Vuonna 2025 toteutetaan suunnitelmaa yrittäjyyskasvatuksesta perhepäivähoidon arjessa. Hyödynnetään kokopäiväpedagogiikassa menetelmiä, jotka tukevat lapsen vahvuuksien löytämistä, taitojen tunnistamista ja itsetunnon kehittämistä. Rohkaistaan lapsia tutustumaan erilaisiin ammatteihin ja pienimuotoisesti harjoitellaan pikkuyrittäjänä toimimista leikin kautta.

Perhepäivähoitajan ja varahoitopaikkana toimivan päiväkodin välistä yhteistyötä tehdään etenkin silloin, kun lapsi käyttää varahoitoa. Yhteistyö on sujuvaa ja se koetaan merkityksellisenä lapsen hyvinvoinnin kannalta. Varahoitopaiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii myös perhepäivähoidon lasten erityisopettajana.

Liikkumisen teemana vuonna 2025 on suunnitelmallisen liikkumisen lisääminen perhepäivähoidon lasten arkeen. Perhepäivähoidossa on Liikkuva -tiimi, johon kuuluu neljä perhepäivähoitajaa. Kahdella heistä on liikunnanohjaajan tutkinto. Tiimi suunnittelee ja toteuttaa yhteisiä liikuntatapahtumia perhepäivähoidon lapsille sekä ideoi ja kannustaa perhepäivähoitajia toteuttamaan työssään liikunnan vuosisuunnitelmaa. Perhepäivähoitajat käyttävät yhteisesti sovitua Inno-norsun tsekkilistää lasten motoristen taitojen kehittymisen havainnoimisessa.

Perhepäivähoitajat dokumentoivat toimintaansa omalle Peda.net sivustolle. Pedagoginen dokumentointi tukee oman työn suunnittelua, toteuttamista ja arviointia.

Perhepäivähoitajille pidetään 7–8 iltakokousta, Pedailtaa / vuosi. Kokouksissa on vaihtuvat teemat ja sisältö. Vuoden 2025 keväällä toteutamme kaikille perhepäivähoitajille lasten ensiapuun kohdistuvan täydennyskoulutustilaisuuden.

Tavoitteena vuonna 2025 on pitää perhepäivähoitopaikkojen määränä vähintään 60 paikkaa. Tämä toteutuu 13 kunnallisella ja kahdella yksityisellä perhepäivähoitajalla. Perhepäivähoitokoteja on eri puolilla Kotkaa.

Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus Kotkan varhaiskasvatuksessa on noin 15 %.

Yksityisten päiväkotien ohjaus- ja valvontatyöhön kuuluvat vuosittain tehtävät auditoinnit. Vuonna 2024 aloitettua yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta- ja auditointikäytänteiden kehittämistä jatketaan. Yksityisten päiväkotien auditointi toteutetaan samaa auditointiaineistoa käyttäen kuin kunnallisissa päiväkodeissa. Tämä on perusteltua, sillä yksityisten päiväkotien toteuttamaa varhaiskasvatusta ja pedagogista toimintaa ohjaavat samat kansalliset ja paikalliset ohjausasiakirjat, kuten varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, sekä lait kuin kunnallista varhaiskasvatusta. Tavoitteena on varmistaa ja vahvistaa varhaiskasvatuksen korkeaa laatua yksityisissä päiväkodeissa.

Auditoinneissa päiväkotien toteuttamaa varhaiskasvatusta ja pedagogista toimintaa arvioidaan osallisuuden turvaavan vuoroaikatuksen sekä inklusiivisen oppimisympäristön näkökulmista. Auditointia kehitetään edelleen vertaisarvioinnin menetelmin. Tavoitteena on, että yksityisten päiväkotien auditointeihin osallistuu jatkossa Kotkan varhaiskasvatuksen virka- ja toimihenkilöiden lisäksi toisten yksityisten päiväkotien henkilöstön edustajia.

Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen yhteistyömallien kehittämistä jatketaan. Yhtenä tavoitteena on vastavuoroisuuden lisääminen.

Kieli- ja kulttuuritietoinen opetus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Varhaiskasvatuksessa toimii yksi konsultoiva varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettaja (kieku vo) koko Kotkan alueella. Hänen työnsä painottuu henkilöstön konsultointiin kielellisesti ja kulttuurisesti vastuullisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttamisessa. Talousarviovuonna 2025 tarkastellaan mahdollisuutta toisen kieku vo:n palkkaamiseen määräaikaisesti syksystä alkaen.

Kieli- ja kulttuuriopettaja suuntaa työpanostaan tukeakseen henkilöstön tietoisuutta Kotkan varhaiskasvatuksen työkaluista ja suunnitelmista kieli- ja kulttuuritietoisuuden varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi. Hän ohjaa työkalujen ja suunnitelmien hyödyntämistä sekä tarpeen tullen myös mallintaa niiden käyttöä (Monikielisyden tukemisen suunnitelma ja Kielipeda -työkalu).

Kieku -varhaiskasvatuksen opettaja on yhtenä asiantuntijana ylläpitämässä ohjautumisprosessia perusopetukseen valmistavaan opetukseen esiopetuksessa. Kieli- ja kulttuuriopettaja on tarvittaessa tukena perusopetukseen valmistavan esiopetuksen (Valo) tarpeen arvioinnissa ja toteuttamassa intensiivijaksoja yksittäisten lasten kanssa. Ajoittain kieku vo ohjaa valo-opetukseen valmistetun materiaalin käytössä.

Henkilöstö tarvitsee tukea monikielisyden arvon ymmärtämiseen. Lisäksi tukea tarvitaan huoltajayhteistyöhön monikielisyden tukemiseksi mm. ensikielen merkityksen tiedostamiseen (yhteistyö huoltajien kanssa on KOAVA -22 tutkimuksen nostama tavoite). Kieku vo kohdentaa asiantuntijuuttaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus arvojen näkyväksi teke-

miseen esim. Teemaviikoissa. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettaja työskentelee sen eteen, että varhaiskasvatuksen kulttuuri- ja katsomustietous lisääntyy. Yksityisiin päiväkodeihin suuntautuva Kieku opettajan konsultointi on ajallisesti/tarkkaan kohdennettua. Kieku opettaja osallistuu kunnan sisäiseen, alueelliseen sekä valtakunnalliseen verkostotyöhön.

Hankkeet:

Varhaiskasvatuksessa haetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä Aluehallintoviraston erityisavustuksia toiminnan kehittämiseen varhaiskasvatustalain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteiden mukaisesti. Varhaiskasvatuksen talous vaikuttaa avustushakemusten määrään. Varhaiskasvatus seuraa erityisavustushakua ja kokoaa uuden hakemuksen harkiten ja hakumenettelyjen ohjaamana. Vuonna 2024 varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen suunnattujen hankerahoitusten hakemisen mahdollisuudet ovat vähentyneet huomattavasti edeltävistä vuosista. Vuoden 2025 talousarviota valmisteltaessa tiedossa on yksi toteutuva hanke vuonna 2025 ja toinen, johon rahoitusta on haettu, mutta päätöstä ei ole vielä saatu.

Vuonna 2025 toimiva hanke:

- *Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027 yhteensä 1 61 1000 €. Vuosittainen avustussumma on omavastuun kanssa 671 250 €. Myönnetty avustus kattaa kokonaiskustannuksista 80,00 % ja omarahoitus on 20 %. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osuus vuosittaisesta summasta on 40 % eli 268 500 €, josta omavastuu 20 % on 53 700 € ja avustusosuus 80 % 214 800 €.*

TOIMINNAN PAINOPISTEET TALOUSJUNNITELMAVUOSINA (2025-2027)

- *Kaupunginvaltuuston syksyn 2023 päätöksellä 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen (20 h/vko) jatkaminen siihen saakka, kunnes kaksivuotisesta esiopetuksesta tehdään valtakunnalliset päätökset kyseisen kokeilun jälkeen. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu päättyi toukokuun loppuun 2024. Valtakunnallisesta esiopetuskokeilusta saatua palautetta ja kerättyjä tuloksia pyritään hyödyntämään 5-vuotiden lasten varhaiskasvatuksen kehittämistyössä.*
- *Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kehitystä seurataan ja arvioidaan mm. eläköitymisen vuoksi vapautuneiden vakanssien uudelleen täyttämisen tarve*
- *Saavuttaaksemme varhaiskasvatustalain mukaisen henkilöstömitoituksen vuonna 2030, tämä edellyttää, että vapautuneita varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakansseja muutetaan 5/vuosi varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin vakansseiksi.*
- *Varhaiskasvatuksen opettajien määrää lisäämällä mahdollistetaan myös vuosina 2022–23 varhaiskasvatuksessa toteutuneen johtamisen kehittämisen hankkeen esiin tuomat kehittämistarpeet päiväkodin johtajan ja apulaisjohtajan työparityön mahdollistamisessa. Hankkeen tavoitteena oli uudenlaisten johtamistapojen kehittäminen, työparijohtajuuden vahvistaminen, työparina päiväkodin apulaisjohtaja sekä positiivisen ja valmentavan johtamiskulttuurin vahvistaminen.*
- *Varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön saatavuus määräaikaisiin tehtäviin ja myös äkillisiin tilanteisiin tarvittavien sijaisten saatavuus tuovat haasteita varhaiskasvatuksen lakisääteisen henkilöstömitoituksen toteuttamiseen ja koko varhaiskasvatuspalvelun toteuttamiseen erityisesti ajankohtina, jolloin henkilöstöä on paljon pois. Paneudumme yhdessä henkilöstöpalvelujen kanssa oppilaitosyhteistyöhön ja sijaisverkoston kasvattamiseen saavuttaaksemme tilanteen, että tarvittaessa sijaisia, heitä olisi saatavilla ja myös määräaikaisiin tehtäviin saisimme hakemuksia. Yksiköiden vakinaisten varahenkilöiden määrää on tavoitteena kasvattaa niin, että jokaisessa johtamiskokonaisuudessa on vähintään kaksi varahenkilöä.*
- *Varhaiskasvatus on mukana Lapsiystävällinen kunta - mallissa, tavoitteena on toteuttaa toimintamalliin kirjattuja toimenpiteitä niin että mm. lapsivaikutusten arviointia päätöksenteossa lisätään.*
- *Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kirjaukset ja tavoitteet ovat mukana varhaiskasvatuksen arjessa ja verkostoyhteistyön toteuttamisessa eri yhteistyökumppanien kanssa.*
- *Karhulan uuden päiväkodin rakennushankkeessa varhaiskasvatus on mukana käyttäjien edustajana. Päiväkodin suunniteltu valmistumisajankohta on elokuu 2026.*
- *Hovinsaaren päiväkodin rakennushankkeessa varhaiskasvatus on mukana käyttäjien edustajana.*

Nykyisen Hovinsaaren päiväkotirakennuksen käyttö päättyy v.2025 kesällä.

8. INVESTOINTIOSA

8.1 Kaupunginhallitus

Toimielin
Vastuuhenkilö

Kaupunginhallitus
Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

KAUPUNGINHALLITUS	MTA 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
INVESTOINNIT						
Investointimenot		-970 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Kaikki NETTO yhteensä		-970 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
**Aineettomat hyödykkeet						
Investointimenot		-720 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Kaikki NETTO yhteensä		-720 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
601203 Asiakirjahallintojärjestelmän kehittäminen						
Investointimenot	-60 000	-100 000	-20 000	-20 000	-20 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-60 000	-100 000	-20 000	-20 000	-20 000	
601205 Pysäköinninvalvonnan ohjelmistokehitys						
Investointimenot		-50 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-50 000				
601207 Talous- ja HR-järjestelmien kehittäminen						
Investointimenot	-100 000	-350 000				
Kaikki NETTO yhteensä	-100 000	-350 000				
601210 Sähköisten palveluiden kehittäminen, digituki						
Investointimenot	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	
601220 ICT investoinnit (budjettikohde)						
Investointimenot	-30 000	-30 000	-90 000	-90 000	-90 000	-150 000
Kaikki NETTO yhteensä	-30 000	-30 000	-90 000	-90 000	-90 000	-150 000
601235 TE-uudistus talousjärjestelmät						
Investointimenot		-150 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-150 000				
**Koneet ja kalusto						
Investointimenot		-50 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-50 000				
655474 Johtokeskus, mobilisoitu						
Investointimenot		-50 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-50 000				
**Sijoitukset						
Investointimenot		-200 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-200 000				
601223 Osakesijoitukset						
Investointimenot		-200 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-200 000				

8.2 Ympäristölautakunta

Toimielin Ympäristölautakunta
Vastuhenkilö Ympäristöjohtaja

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	MTA 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
INVESTOINNIT						
Investointimenot		-25 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-25 000				
**Aineettomat hyödykkeet						
Investointimenot		-25 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-25 000				
601228 Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen ohjelmistoinfra						
Investointimenot	-20 000	-25 000				
Kaikki NETTO yhteensä	-20 000	-25 000				

8.3 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Toimielin Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Vastuhenkilö Opetustoimenjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	MTA 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
INVESTOINNIT						
Investointimenot	- 1 520 000	- 270 000	- 470 000	- 2 500 000		
Kaikki NETTO yhteensä	- 1 520 000	- 270 000	- 470 000	- 2 500 000		
**Koneet ja kalusto						
Investointimenot	- 1 500 000	- 270 000	- 470 000	- 2 500 000		
Kaikki NETTO yhteensä	- 1 500 000	- 270 000	- 470 000	- 2 500 000		
655033 Karhulan päiväkoti kalusteet						
Investointimenot			- 440 000			
Kaikki NETTO yhteensä			- 440 000			
655490 Hovisaaren päiväkodin kalusteet						
Investointimenot	- 200 000					
Kaikki NETTO yhteensä	- 200 000					
655506 Karhulan koulukeskuksen kalusteet						
Investointimenot				- 2 500 000		
Kaikki NETTO yhteensä				- 2 500 000		
655764 Oppilaskalusteiden uusinta						
Investointimenot	- 50 000	- 30 000				
Kaikki NETTO yhteensä	- 50 000	- 30 000				
655772 Malmingin päiväkoti, kalusteet						
Investointimenot		- 20 000				
Kaikki NETTO yhteensä		- 20 000				

8.4 Kaupunkirakennelautakunta

Toimielin
VastuuhenkilöKaupunkirakennelautakunta
Kaupunkisuunnittelujohtaja, tekninen johtaja

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	MTA 2024		TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
		ENNUSTE 2024					
INVESTOINNIT							
Investointimenot			- 25 355 000	- 18 940 000	- 15 388 000	- 10 893 444	- 10 550 000
Investointitulot			1 904 999		750 000		
Kaikki NETTO yhteensä			- 23 450 001	- 18 940 000	- 14 638 000	- 10 893 444	- 10 550 000
INVESTOINNIT JAOITELTUNA SITOVUUSTASON MUKAISESTI							
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA			TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
**Maa- ja vesialueet							
Investointimenot			-1 250 000	-1 250 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Kaikki NETTO yhteensä			-1 250 000	-1 250 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
**Rakennukset							
Investointimenot			-5 205 000	-7 500 000	-3 108 000	-1 423 444	-1 000 000
Investointitulot					750 000		
Kaikki NETTO yhteensä			-5 205 000	-7 500 000	-2 358 000	-1 423 444	-1 000 000
**Rakennukset, perusparannus							
Investointimenot			-3 500 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä			-3 500 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
**Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Investointimenot			-15 015 000	-6 610 000	-7 300 000	-4 570 000	-4 650 000
Investointitulot			1 904 999				
Kaikki NETTO yhteensä			-13 110 001	-6 610 000	-7 300 000	-4 570 000	-4 650 000
**Koneet ja kalusto							
Investointimenot			-385 000	-580 000	-480 000	-400 000	-400 000
Kaikki NETTO yhteensä			-385 000	-580 000	-480 000	-400 000	-400 000

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

KAUPUNKISUUNNITTELUN VASTUUALUE	MTA 2024		TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
		ENNUSTE 2024					
INVESTOINNIT							
651371 Maaomaisuus- ja kiinteistöhankinnat			- 1 350 000	- 1 350 000	- 1 600 000	- 1 600 000	- 1 500 000
65248 Venesatamat			- 100 000	- 100 000	- 100 000	- 100 000	

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE RAKENNUKSET	MTA 2024		TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
		ENNUSTE 2024					
INVESTOINNIT							
654765 Edellisten vuosien keskeneräiset talokohteet			- 100 000	- 100 000	- 100 000	- 100 000	
654767 Rak. energiatehokkuusinvestoinnit			- 100 000	- 100 000	- 100 000	- 100 000	
654914 Kantasataman infra, matkustajaterminaali						331 513	
655268 Karhulan uusi päiväkot	- 500 000	500 000	- 2 800 000	- 2 800 000			
655479 Hovinsaaren päiväkot			- 1 605 000	- 1 600 000			
655505 Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli			- 600 000	- 2 900 000	- 2 908 000		
655628 Helilän siirtokelpoisen koulun lunastus						891 931	
655629 Katarinaan uimalan uudishanke							1 000 000
654969 Perusparannus muut rakennukset			- 1 015 000	- 1 250 000	- 1 300 000	- 1 300 000	
654970 Perusparannus opetus- ja kulttuurirakennukset			- 1 700 000	- 1 750 000	- 1 700 000	- 1 700 000	- 3 000 000
655613 Karhulan uimahalli ositt. peruskorjaus v.2023	- 1 000 000	1 000 000	- 785 000				
655798 Puhtauspalvelujen laitehankinta			- 15 000				
TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE RAKENNUKSET							
INVESTOINTITULOT					750 000		
655505 Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli					750 000		

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion sekä ennusteen

TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE	MTA 2024	ENNUSTE 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
INFRA							
INVESTOINNIT			15 285 000	7 090 000	7 680 000	4 870 000	5 050 000
655470 Katusaneeraukset			100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
655240 Esteetömyyden kehittäminen			20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
655046 Avo-ojien peruskunnostukset			60 000	50 000	10 000	100 000	10 000
655466 Bussipysäkkien uusiminen ja kehittäminen			10 000	30 000			
655069 Palvelukohteiden opastus, Teollisuusalue			40 000				
654921 Pyöräpysäköinnin kehittäminen			20 000				
655797 Palaslahden teollisuustontin viimeistely			500 000				
655796 Hyväntuulentien loppupää			500 000				
651292 Katuvalot			150 000	350 000	420 000	130 000	220 000
654134 Katutyöt vesihuollon saneer. yhteydessä			300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
655241 Perusparannustyöt, arvaamattomat			50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
654425 Edellisen vuoden keskeneräiset infrakohteet			200 000	200 000	200 000	200 000	
655771 Kevyen liikenteen väylien uudelleen päällistykset			300 000	100 000	100 000	100 000	100 000
655769 Uudelleen päällistykset Mussalo			400 000	300 000	300 000		
655770 Ajoratojen uudelleen päällistykset			1 035 000	400 000	400 000	600 000	600 000
654915 Kantasataman infra, tapahtumatori, leikk	600 000	600 000	200 000				
654924 Keskuskadun jatke, käänno Satamakadulle	160 000	560 000	100 000				
655044 Kantasataman infra, sadevesiviemärin siirto						150 000	
655227 Keltakallion teollisuusalue	4 150 000	150 000	200 000				
655726 Keltakallion EV-alueen pysäköinti	1 700 000	500 000	1 200 000				
655053 Keltakallion tien jatke	4 000 000	2 300 000	1 700 000				
655774 Keltakallion Santavekselintie jatke			1 000 000				
655775 Keltakallion muutos/ mt 170 risteysalue			200 000	300 000	1 100 000		
655745 Keltakallion teollisuusalueen hulevesien hallinta	450 000	450 000	400 000				
654922 Keskustan pyöräilykohteet/katumuutokset							1 000 000
655059 Munsaari 2. vaihe 1/2 saaresta, kadut	30 000	30 000	50 000	450 000			
655060 Munsaari 3. vaihe 1/2 saaresta, kadut					450 000		
655061 Munsaaren sillan kunnostus ja uusi kevytliikenteen silta			330 000				
655246 Läjitysalueet ja meluvallit			70 000	300 000			
655612 Hanskinmaan meren täyttö	50 000	50 000	100 000	300 000			
655070 Sisäntulotien suunnittelu						50 000	
655245 Katujen liikenneturvallisuuskohteet			20 000	50 000	50 000	50 000	700 000
655247 Kuusisen pysäköinti- ja asiointijärjestelyt							200 000
655469 Karhulan tori ja keskustan liikennealueet	2 000 000	1 400 000	2 100 000			100 000	
655776 Hanskinmaantien jatke			50 000	400 000			
655778 Lankilan aluesaneeraus kadut ja vesihuolto			1 000 000	1 200 000	1 100 000		
655777 Kaukola pohjoinen asemakaava-alue ja Kokoojatie saneer.					1 000 000	500 000	
655468 Karhulan katuvalot ja liikennevalot	500 000	500 000	500 000				
654927 Linja-autoterminaalien ja keskustan pysäköinti	600 000	420 000	200 000				
655269 Sutelän liityntäliikenneaseman kehittäminen			200 000			670 000	
655790 Itärannankadun katumuutos, Tapiointisaner.			600 000				
655056 Siltojen peruskorjaukset, Kivisalmen silta	90 000	90 000	100 000	1 300 000	1 250 000		
655057 Siltojen peruskorjaukset, Yleistarkastuksen perusteella valit						580 000	560 000
655242 Karhulantien silta						60 000	440 000
655465 Pernoon riippusilta	30 000	30 000	70 000			360 000	
655779 Karhulan Vesitorninkadun silta			500 000				
654605 Museorakenteet			20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
654787 Viherympäristön uudisrakentaminen ja perusparannusko			85 000	170 000	200 000	330 000	330 000
655457 Katariinan meripuiston wc-rakennus			10 000	60 000	60 000		
655464 WC-tilat ulkoilma-alueille			10 000	60 000	30 000		
655455 Erikaispuistojen peruskorjaus			45 000				
655459 Koirapuisto, Mussalo			50 000				
655458 Koirapuisto, Metsola tai joku muu					40 000		
655463 Uimarantojen kehittäminen, Santalahti			20 000				
655788 Metsolan torin leikkikenttä			50 000				
655789 Esteetön leikkipuisto			50 000				
655630 Konekeskuksen kalusto			300 000	500 000	400 000	400 000	300 000
655631 Puistotoimen kaluston uusiminen			70 000				100 000
655477 Liikuntapaikkojen pienoistraktori				80 000	80 000		

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion sekä ennusteen

TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE	MTA 2024	ENNUSTE 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
INFRA							
INVESTOINTITULOT			1 904 999				
655745 Keltakallion teollisuusalueen hulevesien hallinta		315 000	270 000				
655053 Keltakallion tien jatke		805 000	1 434 999				
655774 Keltakallion Santavekselintie jatke			200 000				

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion sekä ennusteen

LEASINGRAHOITUS KOHDE	MTA 2024	ENNUSTE 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
Karhulan koulukeskus	2 000 000	2 000 000	10 000 000	15 000 000	8 000 000		

8.5 Hyvinvointilautakunta

Toimielin
Vastuuhenkilö

Hyvinvointilautakunta
Hyvinvointijohtaja, kulttuurijohtaja, nuorisotoimenjohtaja, liikuntajohtaja

*) vuoden 2024 osalta sisältää vain jatkuvien kohteiden talousarvion

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	MTA 2024	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
INVESTOINNIT						
Investointimenot		-2 303 000	-340 000	-340 000	-150 000	
Investointitulot		60 000		60 000	60 000	
Rahoitusosuudet		60 000		60 000	60 000	
Kaikki NETTO yhteensä		-2 243 000	-340 000	-280 000	-90 000	
**Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Investointimenot		-1 300 000	-300 000	-300 000	-150 000	
Investointitulot		60 000		60 000	60 000	
Rahoitusosuudet		60 000		60 000	60 000	
Kaikki NETTO yhteensä		-1 240 000	-300 000	-240 000	-90 000	
653034 Lähiliikuntarakentaminen						
Investointimenot	-150 000	-200 000		-300 000	-150 000	
Investointitulot		60 000		60 000	60 000	
Rahoitusosuudet		60 000		60 000	60 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-150 000	-140 000		-240 000	-90 000	
65236 Katajaiesten kentän uusiminen						
Investointimenot	-100 000	-800 000				
Kaikki NETTO yhteensä	-100 000	-800 000				
65238 AT Areena: takakenttä						
Investointimenot		-300 000	-300 000			
Kaikki NETTO yhteensä		-300 000	-300 000			
**Koneet ja kalusto						
Investointimenot		-1 003 000				
Investointitulot						
Rahoitusosuudet						
Kaikki NETTO yhteensä		-1 003 000				
655257 Kirjastoauto						
Investointimenot	-150 000	-423 000				
Kaikki NETTO yhteensä	-150 000	-423 000				
655261 Merivartiomuseon näyttelyn päivittäminen						
Investointimenot	-60 000	-40 000				
Kaikki NETTO yhteensä	-60 000	-40 000				
655632 Konserttitalon tuolien uusiminen						
Investointimenot		-160 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-160 000				
655763 TE uudistus - irtaimen hankinta						
Investointimenot		-100 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-100 000				
655767 Lasten- ja nuorten osaston siirto ja kohennus						
Investointimenot		-80 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-80 000				
655768 Latukone						
Investointimenot		-150 000				
Kaikki NETTO yhteensä		-150 000				
655783 Museon vaihtuvat näyttelyt						
Investointimenot		-50 000	-40 000	-40 000		
Kaikki NETTO yhteensä		-50 000	-40 000	-40 000		

8.6 Investointien yhteenveto

KOTKAN KAUPUNKI	TA 2025	PTS 2026	PTS 2027	PTS 2028	PTS 2029
INVESTOINNIT 2025					
Investointimenot	-28 923 000	-19 900 000	-18 378 000	-11 193 444	-10 700 000
Investointitulot	1 964 999		810 000	60 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-26 958 001	-19 900 000	-17 568 000	-11 133 444	-10 700 000
Aineettomat hyödykkeet					
Investointimenot	-745 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Kaikki NETTO yhteensä	-745 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Maa- ja vesialueet					
Investointimenot	-1 250 000	-1 250 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Kaikki NETTO yhteensä	-1 250 000	-1 250 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Rakennukset					
Investointimenot	-5 205 000	-7 500 000	-3 108 000	-1 423 444	-1 000 000
Investointitulot			750 000		
Kaikki NETTO yhteensä	-5 205 000	-7 500 000	-2 358 000	-1 423 444	-1 000 000
Rakennukset, perusparannus					
Investointimenot	-3 500 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä	-3 500 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Investointimenot	-16 315 000	-6 910 000	-7 600 000	-4 720 000	-4 650 000
Investointitulot	1 964 999		60 000	60 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-14 350 001	-6 910 000	-7 540 000	-4 660 000	-4 650 000
Koneet ja kalusto					
Investointimenot	-1 708 000	-1 090 000	-3 020 000	-400 000	-400 000
Kaikki NETTO yhteensä	-1 708 000	-1 090 000	-3 020 000	-400 000	-400 000
Sijoitukset					
Investointimenot	-200 000				
Kaikki NETTO yhteensä	-200 000				
LEASINGRAHOITUS KOHDE					
Karhulan koulukeskus	10 000 000	15 000 000	8 000 000		

9. TULOSLASKELMA

9.1 Kaupungin taloussuunnitelma 2025–2027

TULOSLASKELMA, milj.euroa	TP2023	ENN 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toimintatuotot	54,9	47,6	46,9	46,9	46,3
Toimintakulut	-176,6	-174,1	-189,2	-188,9	-189,8
TOIMINTAKATE	-121,7	-126,6	-142,3	-142,1	-143,5
<i>Toimintakatteen muutos %</i>	<i>-66,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>12,4 %</i>	<i>-0,2 %</i>	<i>1,0 %</i>
<i>Menokasvu%</i>	<i>-60,0 %</i>	<i>-1,4 %</i>	<i>8,7 %</i>	<i>-0,2 %</i>	<i>0,5 %</i>
Verotulot	141,6	131,9	136,3	139,6	142,5
Valtionosuudet	22,7	5,1	12,4	15,0	15,9
<i>Tulorahoituksen muutos %</i>	<i>-56,4 %</i>	<i>-16,6 %</i>	<i>8,5 %</i>	<i>3,9 %</i>	<i>2,4 %</i>
Rahoitusnetto	1,8	0,0	0,5	0,72	0,10
VUOSIKATE	44,5	10,5	6,9	13,2	14,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-15,6	-15,9	-16,1	-16,5	-15,9
Kertaluonteiset poistot ym.	-0,8	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Arvonalentumiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	28,1	-5,9	-9,7	-3,7	-1,5
Tilinpäätöserät	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilikauden yli-/alijäämä	28,2	-5,8	-9,6	-3,6	-1,4

Käyttötalouden ulkopuoliset järjestelyt
Hamina-Kotka sataman takautuvavuokra

1,1

KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	44,1	39,4	29,9	26,2	24,9
-------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Tunnusluvut, tuloslaskelma	TP2023	ENN 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	30,7 %	26,8 %	24,3 %	24,3 %	23,9 %
Vuosikate / Poistot, %	272 %	64 %	42 %	78 %	91 %
Vuosikate euroa / asukas	881	211	140	270	307
Veroprosentti	9,36	9,36	9,40	9,40	9,40
Asukasmäärä (tot/arvio)	50 488	49 819	49 388	48 974	48 570

9.2 Kaupungin rahoituslaskelma 2025–2027

RAHOITUSLASKELMA, milj. euroa	TP2023	ENN 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	44,48	10,49	6,92	13,22	14,92
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjausepäät	-0,01	0,06	0,00	0,00	0,00
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-28,32	-27,29	-28,92	-19,90	-18,38
Rahoitusosuudet investointeihin	0,79	1,35	1,96	0,00	0,81
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	17,34	-15,39	-20,04	-6,68	-2,65
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-0,2	-21,5	-3,5	-2,5	-2,5
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	1,6	2,4	2,6	2,6
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30,0	47,8	23,4	33,5	2,5
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5,7	-6,8	-4,3	-33,6	-2,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-46,7	0,0	0,0	0,0	0,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-8,6	21,1	18,0	0,0	0,0
Rahavarojen muutos	8,7	8,1	0,0	0,0	0,0
Rahavarat 31.12.	12,5	20,6	20,6	20,6	20,6
Rahavarat 1.1.	3,7	12,5	20,6	20,6	20,6
Tunnusluvut, rahoituslaskelma	TP2023	ENN 2024	TA2025	TS2026	TS2027
Nettoinvestoinnit, milj. eur	27,5	25,9	27,0	19,9	17,6
Investointien tulorahoitus, %	161,6	40,4	25,7	66,5	84,9
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	12,8	10,3	-39,4	-44,5	-27,4
Lainakanta 31.12., milj. eur	306	335	353	353	353
Lainakanta euroa/asukas 31.12.	6 058	6 730	7 157	7 215	7 273
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,4	0,3	0,4	0,4

9.3 Kaupungin tuloslaskelma talousarviovaiheittain

TULOSLASKELMA, t eur

Kotkan kaupunki	TP2023	KS2024	ENN 2024	Kehys2025	TA2025	TS2026	TS2027
Kaupunginhallitus	-19 714	-22 412	-21 437	-22 393	-22 178	-21 889	-22 197
josta toimintatuotot	431	944	1 004	750	786	756	786
ja toimintakulut	-20 145	-23 356	-22 441	-23 143	-22 963	-22 645	-22 982
Ympäristölautakunta	-1 217	-1 460	-1 460	-1 570	-1 601	-1 607	-1 607
josta toimintatuotot	838	754	754	644	675	675	675
ja toimintakulut	-2 055	-2 214	-2 214	-2 214	-2 275	-2 282	-2 282
Kaupunkirakennelautakunta	-18 495	-19 837	-17 136	-19 130	-19 225	-19 168	-20 637
josta toimintatuotot	37 005	34 068	37 503	34 775	35 988	35 958	35 508
ja toimintakulut	-55 501	-53 905	-54 639	-53 905	-55 213	-55 126	-56 145
Hyvinvointilautakunta	-16 643	-21 893	-20 399	-30 619	-30 184	-30 063	-29 734
josta toimintatuotot	10 295	3 174	3 923	6 420	6 008	6 008	5 891
ja toimintakulut	-26 938	-25 066	-24 322	-37 040	-36 192	-36 071	-35 626
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-65 652	-66 588	-66 123	-67 364	-69 113	-69 326	-69 326
josta toimintatuotot	6 327	4 828	4 397	3 872	3 461	3 461	3 461
ja toimintakulut	-71 979	-71 415	-70 520	-71 236	-72 574	-72 787	-72 787
TOIMINTAKATE (toimiel. sitovuustaso)	-121 722	-132 189	-126 555	-141 077	-142 300	-142 053	-143 501
Sisäiset erät	0	0	0	-57	0	0	0
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-121 722	-132 189	-126 555	-141 134	-142 300	-142 053	-143 501
Verotulot	141 638	130 000	131 930	136 400	136 258	139 591	142 465
Kunnallisvero	112 257	102 356	104 957	110 000	109 795	112 604	114 987
Kiinteistövero	17 091	17 800	18 085	18 000	17 988	17 988	17 988
Yhteisövero	12 290	9 844	8 888	8 400	8 475	8 999	9 490
Valtionosuudet	22 730	5 178	5 111	9 247	12 439	14 962	15 858
Rahoitustuotot- ja kulut	1 833	-94	7	1 131	524	724	96
VUOSIKATE	44 480	2 895	10 492	5 644	6 921	13 224	14 917
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 606	-15 858	-15 862	-16 579	-16 104	-16 458	-15 892
Kertapoistot ja alaskirj.	-757	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	28 117	-13 464	-5 870	-11 435	-9 683	-3 734	-1 474
Tilinpäätöserät	113	113	113	113	113	113	113
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	28 230	-13 350	-5 756	-11 322	-9 570	-3 621	-1 361
Käyttötalouden ulkopuoliset järjestelyt							
Hamina-Kotka sataman takautuva vuokra			1 078				
Arvio KUMULATIIVISESTA YLI/ALIJÄÄMÄSTÄ tilikauden lopussa	44 113		39 435	28 113	29 865	26 244	24 883

9.4 Lautakuntien toimintakatteet

LAUTAKUNNAT, T EUR	Toteuma	ENNUSTE	TA	PTS	PTS
	2023	2024	2025	2026	2027
KOTKAN KAUPUNKI (2025)					
Myyntituotot	14 772	9 291	11 415	11 415	11 297
Maksutuotot	3 289	2 859	2 645	2 645	2 645
Tuet ja avustukset	6 433	4 499	2 767	2 767	2 767
Muut toimintatuotot	29 428	29 757	28 912	28 851	28 431
Valmistus omaan käyttöön	973	1 176	1 179	1 179	1 179
TOIMINTATUOTOT	54 895	47 582	46 918	46 857	46 320
Henkilöstökulut	-91 204	-91 946	-98 639	-98 621	-98 962
Palvelujen ostot	-44 161	-41 586	-44 493	-44 474	-44 493
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 523	-12 948	-13 556	-13 553	-13 556
Avustukset	-15 959	-15 768	-20 416	-20 416	-19 970
Muut toimintakulut	-11 769	-11 888	-12 115	-11 847	-12 841
TOIMINTAKULUT	-176 617	-174 137	-189 218	-188 910	-189 821
ULK. TOIMINTAKATE	-121 722	-126 555	-142 300	-142 053	-143 501
Sisäiset tuotot	47 363	44 891	50 649	44 477	44 477
Sisäiset kulut	-47 363	-44 891	-50 649	-44 477	-44 477
Sisäiset erät	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-121 722	-126 555	-142 300	-142 053	-143 501
KAUPUNGINHALLITUS (2025)					
Myyntituotot	-569	0	0	0	0
Maksutuotot	1	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	543	640	431	431	431
Muut toimintatuotot	456	365	355	325	355
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	431	1 004	786	756	786
Henkilöstökulut	-8 544	-8 944	-9 063	-8 742	-9 082
Palvelujen ostot	-8 828	-9 504	-9 695	-9 676	-9 695
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-70	-83	-81	-78	-81
Avustukset	-1 773	-2 473	-2 614	-2 614	-2 614
Muut toimintakulut	-930	-1 437	-1 510	-1 535	-1 510
TOIMINTAKULUT	-20 145	-22 441	-22 963	-22 645	-22 982
ULK. TOIMINTAKATE	-19 714	-21 437	-22 178	-21 889	-22 197
Sisäiset tuotot	3 557	3 643	3 868	3 868	3 868
Sisäiset kulut	-1 133	-906	-1 006	-1 006	-1 006
Sisäiset erät	2 424	2 737	2 862	2 862	2 862
TOIMINTAKATE	-17 290	-18 699	-19 316	-19 027	-19 335
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (2025)					
Myyntituotot	165	169	164	164	164
Maksutuotot	613	585	511	511	511
Tuet ja avustukset	41	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	19	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	838	754	675	675	675
Henkilöstökulut	-1 810	-1 944	-1 786	-1 793	-1 793
Palvelujen ostot	-187	-210	-452	-452	-452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-33	-13	-13	-13
Avustukset	-2	-2	-4	-4	-4
Muut toimintakulut	-30	-24	-20	-20	-20
TOIMINTAKULUT	-2 055	-2 214	-2 275	-2 282	-2 282
ULK. TOIMINTAKATE	-1 217	-1 460	-1 601	-1 607	-1 607
Sisäiset tuotot	43	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-308	-332	-349	-349	-349
Sisäiset erät	-265	-332	-349	-349	-349
TOIMINTAKATE	-1 482	-1 792	-1 949	-1 956	-1 956

LAUTAKUNNAT, T EUR	Toteuma	ENNUSTE	TA	PTS	PTS
	2023	2024	2025	2026	2027
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA (2025)					
Myyntituotot	5 755	5 959	5 663	5 663	5 663
Maksutuotot	458	334	359	359	359
Tuet ja avustukset	1 496	1 050	627	627	627
Muut toimintatuotot	28 342	28 985	28 161	28 130	27 680
Valmistus omaan käyttöön	954	1 176	1 179	1 179	1 179
TOIMINTATUOTOT	37 005	37 503	35 988	35 958	35 508
Henkilöstökulut	-16 400	-17 843	-18 344	-18 392	-18 392
Palvelujen ostot	-17 904	-16 692	-15 998	-15 998	-15 998
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 857	-10 288	-10 902	-10 902	-10 902
Avustukset	0	-58	-58	-58	-58
Muut toimintakulut	-10 340	-9 758	-9 912	-9 776	-10 795
TOIMINTAKULUT	-55 501	-54 639	-55 213	-55 126	-56 145
ULK. TOIMINTAKATE	-18 495	-17 136	-19 225	-19 168	-20 637
Sisäiset tuotot	43 623	41 176	40 609	40 609	40 609
Sisäiset kulut	-7 577	-5 526	-5 336	-5 336	-5 336
Sisäiset erät	36 046	35 651	35 273	35 273	35 273
TOIMINTAKATE	17 551	18 514	16 048	16 104	14 635
HYVINVOINTILAUTAKUNTA (2025)					
Myyntituotot	8 360	2 355	4 779	4 779	4 662
Maksutuotot	683	531	451	451	451
Tuet ja avustukset	691	724	476	476	476
Muut toimintatuotot	560	313	302	302	302
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	10 295	3 923	6 008	6 008	5 891
Henkilöstökulut	-8 914	-7 891	-13 106	-13 143	-13 143
Palvelujen ostot	-4 425	-3 154	-5 638	-5 638	-5 638
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-993	-1 014	-887	-887	-887
Avustukset	-12 209	-11 720	-16 001	-16 001	-15 555
Muut toimintakulut	-396	-543	-559	-402	-402
TOIMINTAKULUT	-26 938	-24 322	-36 192	-36 071	-35 626
ULK. TOIMINTAKATE	-16 643	-20 399	-30 184	-30 063	-29 734
Sisäiset tuotot	81	71	6 172	0	0
Sisäiset kulut	-13 262	-12 263	-18 984	-12 812	-12 812
Sisäiset erät	-13 181	-12 192	-12 812	-12 812	-12 812
TOIMINTAKATE	-29 824	-32 591	-42 995	-42 874	-42 546
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA (2025)					
Myyntituotot	1 061	808	808	808	808
Maksutuotot	1 535	1 409	1 324	1 324	1 324
Tuet ja avustukset	3 662	2 085	1 233	1 233	1 233
Muut toimintatuotot	70	95	95	95	95
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	6 327	4 397	3 461	3 461	3 461
Henkilöstökulut	-55 535	-55 324	-56 340	-56 552	-56 552
Palvelujen ostot	-12 818	-12 025	-12 710	-12 710	-12 710
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 577	-1 530	-1 672	-1 672	-1 672
Avustukset	-1 975	-1 515	-1 739	-1 739	-1 739
Muut toimintakulut	-74	-126	-113	-113	-113
TOIMINTAKULUT	-71 979	-70 520	-72 574	-72 787	-72 787
ULK. TOIMINTAKATE	-65 652	-66 123	-69 113	-69 326	-69 326
Sisäiset tuotot	59	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-25 083	-25 864	-24 974	-24 974	-24 974
Sisäiset erät	-25 024	-25 864	-24 974	-24 974	-24 974
TOIMINTAKATE	-90 676	-91 987	-94 088	-94 300	-94 300

10. RAHOITUS

10.1 Verotulot

VEROTULOT, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	TA2025	PTS2026	PTS2026
Kunnallisverot	112 257	102 356	104 957	109 795	112 604	114 987
Kiinteistöverot	17 091	17 800	18 085	17 988	17 988	17 988
Yhteisöverot	12 290	9 844	8 888	8 475	8 999	9 490
Verotulot yhteensä	141 638	130 000	131 930	136 258	139 591	142 465

10.2 Valtionosuudet

VALTIONOSUUDET, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	TA2025	PTS2026	PTS2026
Peruspalvelujen valtionosuus	5 875	-9 762	-10 639	-1 409	-1 350	-842
Valtionosuuksien tasaus	11 016	8 934	8 943	10 476	12 518	12 455
Järjestelymuutoksen tasaus	0	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuri-toimen valtionosuus	-1 955	-1 899	-969	-969	-969	-969
Veromenetysten kompensatio	7 795	7 906	7 776	4 341	4 763	5 214
Valtionosuudet yhteensä	22 730	5 178	5 111	12 439	14 962	15 858

10.3 Rahoitustuotot ja -kulut

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	TA2025	PTS2026	PTS2026
Korkotuotot	2 800	3 476	4 277	5 213	5 201	4 627
Muut rahoitustuotot	4 213	4 440	4 516	4 235	4 220	4 199
Korkokulut	-5 141	-7 980	-8 752	-8 889	-8 662	-8 695
Muut rahoituskulut	-38	-30	-35	-35	-35	-35
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 833	-94	7	524	724	96

10.4 Poistot ja arvonalentumiset

POISTOT JA ARVONALENTUMISET, t eur	TP2023	KS2024	ENN 2024	TA2025	PTS2026	PTS2026
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 606	-15 858	-15 862	-16 104	-16 458	-15 892
Kertaluonteiset poistot	-757	-500	-500	-500	-500	-500
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-16 363	-16 358	-16 362	-16 604	-16 958	-16 392

11. Kustannuspaikkarakenne

KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAISET TOIMINNOT (2025)

KAUPUNGINHALLITUS (2025)

YLEISHALLINTOPALVELUT

ASIANHALLINTA

- 1402 Hallintopalvelut
- 1404 Keskusarkisto

VALTUUSTO

- KAUPUNGINVALTUUSTO
- 1201 Kaupunginvaltuusto

KAUPUNGINHALLITUS

- KAUPUNGINHALLITUS
- 1202 Kaupunginhallitus
- 1203 Omistajaohjausjaosto
- 1210 Saaristotoimikunta
- 1220 Kaupunginhallituksen käyttövaraus

KUNNALLISVEROTUS

- KUNNALLISVEROTUS
- 1310 Kunnallisverotus

VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTELU

- VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTELU
- 1225 Turvallisuus ja valmius
- 1226 Pelastustoiminta (2023)

VAALIT

- VAALIT HALLINTO
- 1101 Vaalit
- 1102 Eduskuntavaalit
- 1103 EU-parlamenttivaalit
- 1104 Presidentinvaalit
- 1105 Kansanäänestys
- 1106 Maakuntavaalit

TARKASTUSTOIMI

- SISÄINEN JA ULKOINEN TARKASTUSTOIMI
- 1150 Tarkastustoimi

EDUNVALVONTA

- EDUNVALVONTA
- 1231 Edunvalvonta
- 1233 Kuntaliitto
- 1235 Tekijänoikeudet

KUNTASTRATEGIA

- KUNTASTRATEGIA
- 1443 Kuntastrategia

OSALLISTUMIS- JA VAIKUTTAMISMAHD.
EDIST.

- OSALLISTUMIS- JA VAIKUTTAMISMAHD. EDIST.
- 2015 Ikäihmisten neuvosto
- 2016 Vammaisneuvosto
- 4505 Nuorisovaltuusto

YLEISHALLINTO

- Yleishallinto
- 1401 Yleishallinto

ELINKEINO JA ELINVOIMAPALVELUT

ELINKEINOPALVELUT

- ELINKEINOPALVELUT
- 1205 Elinvoimavaliokunta
- 1255 Cursor Oy
- JOHDON HANKKEET
- 1230 Johdon hankkeet
- ELINVOIMA-AVUSTUKSET
- 1245 Kotkan Maretarium Oy
- 1251 Elinkeinopoliittiset avustukset
- 1252 Kotkan Tapahtumakeskus Oy

	1253	Energian hankinnan turvaaminen
	1263	Historialliset Johdon Haudat
	MAASEUTUPALVELUT	
	1480	Maaseututoimi
	1611	Sepra
	ALUEKEHITYS	
	1232	Kymenlaakson Liitto /aluekehitys
	PYSÄKÖINNINVALVONTA	
	1405	Pysäköinnin valvonta
	TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	
	1303	Kesätyöpaikat Kulttuuri
	1304	Kesätyöpaikat Perusopetus
	1305	Kesätyöpaikat Elinkeinojen edistäminen
	1306	Kesätyöpaikat Nuorisopalvelut
	1307	Kesätyöpaikat Liikunta ja ulkoilupalvelut
	1308	Kesätyöpaikat Päiväkotitoiminta
	1309	Kesätyöpaikat Kirjastotoimi
	1311	Kesätyöpaikat Puistot ja viheralueet
	1312	Kesätyöpaikat Joukkoliikenne ja muut liikke
	1313	Kesätyöpaikat Kadut ja yleiset alueet
	1428	Henkilöstöpankki
	1429	Koululaisten kesätyöpaikat
KAUPUNKIKEHITYS JA MARKKINOINTI	KAUPUNKIKEHITYS	
	1440	Kansainvälinen toiminta
	1444	Kaupunkikehitys- ja elinvoimapaalvelut
	1446	Yritystoiminnan edistäminen
	1614	Matkailun kehittäminen ja edistäminen
	KEHITTÄMISHANKKEET	
	1612	Elinvoimahankkeet
	1613	Merikotka
	1650	Alueiden kehittämishankkeet
	MARKKINOINTI	
	1442	Kotkan markkinointi
	1445	Urheilusponsorointi
	1447	Markkinointimateriaali
TUKIPALVELUT	YHTEISET	
YHTEISET	1335	Vakuutukset
	1350	Muut yhteiset erät
ELÄKEVASTUUT	ELÄKEVASTUUVARAUS	
	1302	Eläkevastuuvaraus
	TASAUSMAKSUT KEVA	
	1301	Tasausmaksut Keva
ASIAKASPALVELUPISTE RUORI	ASIAKASPALVELUPISTE RUORI	
	1406	Kassapalvelut
	1407	Ruori, digipalvelut
	1408	Tilanvarauspalvelut
	1409	Avustuspalvelut
	1415	Muut yhteiset palvelut
VIESTINTÄ	VIESTINTÄ	
	1441	Viestintä
LAKIPALVELUT	LAKIPALVELUT	
	1400	Yhteiset palvelut
	1410	Lakiasiat
HENKILÖSTÖPALVELUT	HENKILÖSTÖHALLINTO	
	1418	Rekryointipalvelut
	1419	Henkilöstöpalveluiden hallinto
	1420	Henkilöstöpalvelut

	1421	Luottamusmiestoiminta
	1422	Työsuojelutoiminta
	1423	Henkilöstön kehittäminen
	1424	Työpaikkaruokailu
	1425	Henkilöstön virkistys
	1426	Henkilöstön huomioiminen
	1430	Henkilöstöhallinnon ostopalvelut
	1433	Työmatkatuki
	TYÖTERVEYS	
	1427	Työterveydenhuolto
TALOUS- JA TIETOHALLINTO	KONSERNI- JA SIDOSYKSIKÖPALVELUT	
	1649	Rahoituspalvelut (ulkoiset)
	TALOUSHALLINTO	
	1600	Talousyksikön hallinto
	1642	Taloushall. tukipalvelut
	TIETOHALLINTO	
	1640	Tietohallinto
	1641	Leasinglaitteet
	1644	Google-ympäristö
	1645	Monikanavaiset asiakaspalvelut
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (2025)		
YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN HALLINTO (Ympäristölautakunnan hallinto)		
	YMPLA LTK	
	5800	Ympäristölautakunta
YMPÄRISTÖPALVELUJEN YKSIKKÖ (Ympäristöpalvelujen yksikkö)		
	YMPLA HALLINTO	
	5810	Ympäristöpalvelujen yhteiset
YMPÄRISTÖNSUOJELU		
	YMPLA SUOJELU	
	5820	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-tehtäv
	5821	Ympäristönsuojelu
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO		
	YMPLA TERVEYDENHUOLTO	
	5830	Terveystensuojelu
	5834	Tupakka- ja lääkelain valvonta
	5835	Elintarvikevalvonta
	ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	
	5831	Eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvon
	5833	Eläinlääkäripalvelut
	LÖYTÖELÄINTEN HOITO	
	5832	Löytöeläinten hoito
RAKENNUSVALVONTA		
	RAKENNUSVALVONTA	
	5850	Rakennusvalvonta
	5851	Rakennetun ympäristön valvonta
KAUPUNGINJOHTAJAN ALAISET TOIMINNOT (2025)		
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA (2025)		
KAUPUNKIRAKENNELTK HALLINTO (Kaupunkirakenneltk hallinto)		
	KARALA LTK	
	1700	Kaupunkirakennelautakunta
KAUPUNKISUUNNITTELUN VASTUUALUE KAAVOITUS		
	KAAVOITUS	
	1710	Asemakaavoitus
	1711	Yleiskaavoitus
MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI		
	KAUPUNKIMITTAUS	
	1720	Kaupunkimittaus
	1721	Paikkatietopalvelut
	1722	Kiinteistönmuodostus
	VENESATAMAT	
	1702	Kymijoen virkistyskäyttö
	1723	Kotkan alueen virkistyskäyttö

MAANHANKINTA JA LUOVUTUS

- 1724 Vesiväylät
- 1730 Venesatamien hallinto
- 1731 Venelaiturit
- 1732 Pyykkilaiturit
- 1734 Talvisäilytysalue
- 1735 Kuusisen satama

MAA-ALUEET

- 1701 Maanhankinta ja luovutus
- 1703 Metsänhoito / kaupunkisuunnittelu
- 1704 Siirtolapuutarhat
- 1705 Satama-alueet

ETELÄ-KYMENLAAKSON HENKILÖKULJETUSY

JOUKKOLIIKENNE

- 5610 Lipputuki/nousukorvaus
- 5611 Paikallisliikenne / ostoliikenne
- 5612 Joukkoliikenne/kehittämishankkeet
- 5615 Henkilöliikenneyksikkö
- 5616 Kaupunkipyöräjärjestelmä
- 5617 Joukkoliikenteen erityisjärjestelyt

TEKNISTEN PALVELUJEN VASTUUALUE
YHTEISET PALVELUT PALVELUYKSIKÖ

TEPA HALLINTO

- 5080 Teknisten palveluiden hallinto
- 5086 Turvapuisto
- 5087 Laskutus Teka hallinto
- 5084 Saariston vesihuolto

VARASTOPALVELUT

- 1491 Varastopalvelut
- 1495 Kiertotalouskeskus

TOIMITILAHALLINTO

TOIMITILAHALLINTO

- 1750 Toimitilahallinto

HALLINTORAKENNUKSET

- 5103 Kaupungintalo
- 5104 Rahatoimisto, Kirkkokatu 6
- 5105 Puistotoimisto, Kotkantie 1-3
- 5107 Nuorisotoimisto, Kirkkok. 22 , Kaivok.
- 5108 Kirjastotalo, Kirkkokatu 24
- 5109 Nelosteatteri, Satamakatu 4
- 5110 Varasto + Korjaamo, Kotkantie
- 5111 Papinkatu 12 / Teatteritoiminta
- 5112 Teatteritalo, Keskuskatu 15
- 5113 Merikatu 1
- 5114 Merikatu 3, Muistojen talo
- 5115 Vanha Paloasema, Kirkkokatu 13
- 5117 Pelastuskeskus, Takojantie 4
- 5118 Kuntala
- 5119 Karhulan korjauspaja, Kangaskatu 2
- 5120 Kodintalo, Vesivallintie 21
- 5123 Karhulan kirjasto
- 5124 Tavastilan kirjasto
- 5125 Hepake, Laivurinkatu 4
- 5128 Museon koservointi / Golf, Langinkoski
- 5129 Kotkansaaren paloasema
- 5131 Öljyntorjuntavarastot, Hietanen
- 5132 Mylly, Gutzeitintie 12
- 5134 Varissaaren näyttelypaviljonki
- 5150 Muut julkiset rakennukset

HYVINVOINTIPALVELUJEN RAKENNUKSET

- 5202 Malmingin päiväkot
- 5203 Metsäkulman päiväkot
- 5204 Raitin päiväkot
- 5205 Ruonalan päiväkot
- 5206 Meripirtin päiväkot
- 5207 Haukkavuoren päiväkot
- 5208 Sateenkaaren päiväkot
- 5209 Kanervan päiväkot

5210	Lankilan päiväkoti
5211	Utumetsän päiväkoti
5214	Mussalo (kehitysvammaisten päivä- koti)
5217	Hirssaaren päiväkoti, Kotilon pk
5218	Rauhalan päiväkoti
5219	Korkeakosken päiväkoti, Veikkolantie 9
5220	Tavastilan päiväkoti
5221	Pihkoon päiväkoti
5222	Metsolan päiväkoti
5223	Kiinteistö Velho
5224	Monitoimitalo, Ristinkallio
5225	Hovinpuiston päiväkoti
5226	Katariinan päiväkoti
5227	Karhulan päiväkoti
5261	Taimelan lastenkoti
5262	Koivulan lastenkoti
5264	Villa Jensen turvakoti
5271	Karhunkulman päiväkeskus
5272	Koivulakoti
5280	Opintokeskus Karhu
5281	Karhulan liikuntahalli
5291	Kotkansaaren sairaala, Keskuskatu 30
5293	Karhulan päiväsairaala, Vesivallintie 29
5295	Mielenterveystoimisto, Vesivallintie 20

HYVINVOINTIPALVELUJEN VUOKRARAKENNU

5250	Muut hoitotilat
5255	Keskuskatu 7
5265	Koulukatu 25, Nuortentalo
5270	Vastaanottokeskus MAMU-asunnot
5275	Karhuvuorikoti
5299	Jäämistövarojen osakehuoneistot

KOULURAKENNUKSET

5301	Aittakorven koulu
5302	Haukkavuoren koulu
5303	Hovinsaaren koulu
5307	Koivulan koulu
5308	Korkeakosken koulu
5309	Kyminkartanon koulu
5310	Metsolan koulu
5312	Mussalon koulu
5313	Otsolan koulu
5315	Pihkoon koulu
5317	Ruonalan koulu
5319	Tavastilan koulu
5320	Tiutisen koulu
5321	Toivo Pekkasen koulu
5323	Hakalan koulu
5324	Helilän koulu
5325	Karhulan koulu
5328	Keskuskoulu
5329	Langinkosken koulu
5330	Kotkan lyseo, Kirkkokatu 15
5331	Kotkan lyseo, Kotkankatu 13
5332	Koulujen kalustekorjaajat
5333	Jylpyn koulukiinteistö
5334	Käpylän koulu

LIIKUNTARAKENNUKSET

5401	Kotkan uimala
5402	Karhulan uimahalli
5403	Karhuvuoren urheilutalo
5404	Ruonalan urheiluhalli
5405	Mussalon liikuntatila
5406	Jäähalli
5411	Liikunnan huoltorakennukset
5412	Karhulan keskuskenttä
5413	Arto Tolsa-areena
5420	Luovin leirikeskus
5421	Turkian kesäsiirtola

5422 Otsolan nuorisotalo Piisamikatu

5430 Muut nuorisorakennukset

LIKETOIMINNAN RAKENNUKSET

5509 E-12 varastohalli, Kantasatama

5515 I-9 varastohalli, Kantasatama

5516 I-11 varastohalli, Kantasatama

5517 I-13 varastohalli, Kantasatama

5518 I-14 varastohalli, Kantasatama

5519 Varastohalli I-4

5521 V-2 varastohalli, Kantasatama

5525 Puistotie 24-26

5526 Terminaali-Turvapuisto I-5

MUUT RAKENNUKSET

5510 Laivurinkatu 7

5511 Satamakatu 1, vammaispalvelu

5512 Satamakatu 3

5513 Laivurinkatu 9 ja 10

5514 Puolanlaiturin huoltorakennus

5520 Muut satamatoim. rak.

5529 Maretarium

5540 Sunilan Kantolan sauna

5544 Jämskäntie 1, Mussalo

5545 Palvaanjärven kk, Opistontie 170

5546 Pookinmäen ranta

5547 Metsolan kampus, Pääskysentie 1

5671 Pysäköintitalo Matkakuja

VUOKRATUT ASUNNOT

5550 Länsi-Kotkan rakennukset

5551 Länsi-Kotkan as. 922

5560 Itä-Kotkan rakennukset

5561 Itä-Kotkan asunnot 922

5570 Osakkeet

5571 Osakkeet 922

ULKOPUOLISET KIIINTEISTÖT

5326 Karhuvuoren koulu

5572 Konserttitalo, Keskuskatu 33

5573 Ympäristötalo, Kotkantie 6

5574 Vellamo

5575 Länsi-Kotkan palvelukeskus

5576 Metsolan höyrypanimo

5577 Savotta

5578 Gutzeitintie 12

5580 Kotkan toimintakeskus, Pakinkatu 3

5581 Satama Areena

5582 XAMK Satama Kampus

5583 TE-keskus, Kotka

5584 TE-keskus, Hamina

RAKENNUKSET PALVELUYKSIKÖ

RAKENNUSSUUNNITTELU

5081 Arkkitehtisuunnittelu

TALORAKENNUUTTAMINEN

5082 Rakennuttaminen

TALOKUNNOSSAPITO

5090 Talokunnossapito

5092 Kiinteistöhälytys

5093 Kiinteistöpäivystys

5095 Laskutus Talokunnossapito

PUHTAUSPALVELUT

5590 Siivoustoimen Hallinto

5591 Siivousalue 1

5592 Siivousalue 2

5593 Siivousalue 3

5594 Siivousalue 4

KIIINTEISTÖHUOLTO

5603 Kiinteistönhoidon Hallinto

5604 Kiinteistönhoitoalue 1

5605 Kiinteistönhoitoalue 2

5606 Kiinteistönhoitoalue 3

INFRAN PALVELUYKSIKKÖ

5607 Kiinteistöhoitoalue 4

INFRAN SUUNNITTELU

5620 Infran suunnittelu

INFRAN RAKENNUUTTAMINEN

5630 Infran rakennuttaminen

5632 Öljyvähinkojen jälkitorjunta

PUISTOTOIMISTO

5700 Puistotoimiston hallinto

5701 Puistotoimiston suunnittelu

5702 Konepalvelut / puistotoimi

5703 Työkaluhuolto

5710 Uimarannat

5711 Puistot, leikkipaikat

5713 Taajamametsät

5714 Piha-alueet

5720 Multavarasto

5721 Puuvarasto

5722 Nupukivivarasto

5730 Laskutus Puistotoimisto

LIIKUNTAPAIKAT

5723 Liikuntapaikat Hallinto

5724 Kentät Ja Ulkoiluaalueet

5725 Liikuntahallit

5726 Jäähallit

5727 Uimahallit

INFRAN YLLÄPITO

5650 Kunnossapidon hallinto

5651 Katukunnossapito

5652 Katuvalot

5653 Uudelleenpäällystys

5654 Romuajoneuvot

5655 Teollisuusraiteet

5656 Maankaatopaikat

5657 Sammutusvesijärjestelmä

5659 Hulevesien hallinta

5662 Soravarasto

5663 Suolavarasto

5664 Katukunnossapito/laskutus

5665 Lumen Vastaanotto

5669 Pilaantuneet maat

5670 Pysäköintiautomaatit

5672 Kantasataman pysäköinti

5686 Heinsuon kulut

5690 Metalliyksikkö

5691 Korjaamo

5692 Kuljetukset

HYVINVOINTILAUTAKUNTA (2025)

HYVINVOINTILTK HALLINTO

(Hyvinvointiltk hallinto)

HYLALTK

4010 Luottamuselimet (ltk ym)

KULTTUURIN VASTUUALUE

KULTTUURI- JA TAPAHTUMAPALVELUT

KULTTUURIN HALLINTO

4620 Kulttuurin hallinto

4621 Kulttuurihyvinvointi

KULTTUURITAPAHTUMAT

1461 Tall Ship's race

4650 Kulttuuri toiminta

1460 Meripäivät

4662 Aaltoja

TEATTERI JA TAPAHTUMATOIMINTA

4670 Konserttitalo

4671 Kyminsuu

4676 Teatteriaivastukset

TAITEILIJOIDEN JA TAIDETOIMINNAN TUKEMINEN

4677 Muut kulttuuriaivastukset

	4678	Musiikkiavustukset
	4679	Visuaalisen taiteen avustukset
	4680	Esittävän taiteen avustukset
	4681	Kymenlaakson Orkesteri
	4682	Kotkan kaupunginteatteri
	4673	Satamakatu 4
	4674	Ateljeet ja Galleriat
	LASTEN KULTTUURITOIMINTA	
	4560	Lastenkulttuurin yhteiset
	4561	Lasten meripäivät
	4562	Lasten kulttuuriviikot
	4565	Kulttuuripolku
	4566	Lastenkulttuurin avoin toiminta
	4567	Koppa-verkosto
	4569	Aallot lastenkulttuuri
KAUPUNGINKIRJASTO		
	KIRJASTOT	
	4700	Kirjasto
	4710	Pääkirjasto
	4720	Karhulan kirjasto
	4730	Karhuvuoren kirjasto
	4760	Kirjastoauto
KYMENLAAKSON MUSEO		
	MUSEO	
	4800	Museon hallinto
	4810	Yleisötyö
	4811	Kuvataide
	4820	Merivartiomuseo
	4840	Kokoelmat ja arkistot
	4850	Maakunnallinen toiminta
	4860	Projektit (Museo)
	4870	Myynti ja markkinointi
	4871	Plootu markkinointituotteet
	4880	ALV-yhtymä
	4881	Yhteinen hlöstö Museoviraston osuus
NUORISOTYÖN YKSIKKÖ		
(Nuorisotyön yksikkö)		
	NUORISOTYÖN YHTEISET	
	4500	Nuorisotyön hallinto
	4501	Nuorisotapahtumat
	4502	Nuorisoprojektit
	4508	Etsivä nuorisotyö
	4509	Avustukset/nuoriso
	4564	Kerhotoiminta
	4568	Harrastamisen Suomen malli
	LASTENPARLAMENTTI	
	4506	Lasten parlamentti
	ALUEELLINEN NUORISOTYÖ	
	4516	Alueell. Nuorisotyö
	LEIRIALUEET	
	4530	Leirialueiden jakamattomat
	4531	Luovi
	4532	Niinlahti
	4533	Kuutsalo
	4534	Lintukoto
	MUUT NUORISOTILAT	
	4520	Bänditilat
	4521	Muut nuorisotilat
	4522	Skeittihalli
LIIKUNTAPALVELUIDEN YKSIKKÖ		
(Liikuntapalveluiden yksikkö)		
	LIIKUNTAPALVELUIDEN YHTEISET	
	2700	Liikunta hallinto
	2705	Kehittämishankkeet
	TERVEYSLIIKUNTA	
	2723	Uimala Katariina
	2724	Karhulan uimahalli
	JÄRJESTÖT JA KÄYTTÖPALVELUT	

	2701	Avustukset
	2703	Muu liikuntatoimi
	ULKOLIIKUNTA	
	2711	AT Areena ja Puistola
	2712	Keskuskenttä
	2713	Muut palloilu- ja lähiliikuntakentät
	2714	Kuntoradat ja muut ulkoilualueet
	HALLIT	
	2721	Jäähallit
	2725	Urheilutalo
	2726	Kotkan liikuntahalli
	2727	Mussalon liikuntahalli
	2728	Karhulan liikuntahalli ja kamppailukeskus
	2729	Muut liikuntahallit
HYVINVOINNIN JA TYÖLLISYYDEN VASTUUALUE		
Etelä-Kymen Työllisyysalue		
	TYÖVOIMAPALVELUIDEN HALLINTO	
	3400	TE24 UUDISTUS VALMISTELU
	3401	Työvoimajaosto
	TYÖLLISTYMISTÄ TUKEVAT PALVELUT	
	3430	Työllistymistä tukevat palvelut
	TYÖLLISTÄMISPALVELUT	
	3440	Työllistämispalvelut
	TYÖNANTAJA PALVELUT	
	3420	Työnantaja palvelut
	HENKILÖASIAKKAAN TE-PALVELUT	
	3410	Henkilöasiakkaan TE-palvelut
HYVINVOINNIN JA TERVEYDENHUOLLON HALLINTO		
	HYTE HALLINTO	
	2010	HYTE hallinto
	2012	Sote tulot ja menot (2023)
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN		
	HYTE-KOORDINOINTI	
	3320	Hyvinvoinnin koordinointi
	3321	Osallisuuden koordinointi
	3330	Osallistava budjetointi
	3331	HYTE avustukset
	3332	Testausasema
	3333	Hyväntuulen messut
	3335	Asumisneuvonta
	3350	HYTE liikunta
TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN		
	TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	
	3351	Työllisyyden koordinointi
	3352	Kuntalisä
	3355	Työmarkkinatuki
	3356	Nuorten työpajat
	3357	Ohjaamo
MAAHANMUUTTAJATYÖ		
	KOTOUTUMISEN PALVELUT	
	2051	Kotouttamisprojekti
	2662	Kotoutumisen ostopalvelut
	2663	Seudullinen kotoutumistyö
	3323	Kotoutumisen koordinointi
	2590	Kehittämishankkeet
	2666	Kotoutumisen alkuvaihe
	2566	Kotoutumiskoulutus
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA (2025)		
KASVATUS- JA KOULUTUSLTK HALLINTO (Kasvatus- ja koulutusltk hallinto)		
	KASKO LTK	
	4035	Kasvatus- ja koulutuslautakunta
OPETUSTOIMEN VASTUUALUE (Opetustoimen vastuualue)		
	OPETUS HALLINTO	
	4040	Opetustoimen hallinto
	4044	Perusopetuksen hankkeet

	4207 Urheiluakatemia
	OPISELUHUOLTO
	KOTIKUNTAKORVAUKSET
	4080 Samskola
	4081 Muut kotikuntakorvaukset
	4082 Sijoitetut
	4083 Kotikuntakorv/oppivel.
	4201 Lukion kotikuntakorv.
PERUSOPETUS	
	PERUSOPETUS
	4100 Alakoulujen jakamattomat
	4103 Aittakorpi
	4106 Hovinsaari
	4110 Korkeakoski
	4111 Käpylän koulu
	4112 Kyminkartano
	4114 Mussalo yleisopetus
	4115 Otsola
	4117 Pihkoo
	4119 Ruonala
	4120 Tavastila
	4130 Helilä
	4131 Karhula
	4132 Karhuvuori
	4133 Kotkansaaren yhtenäiskoulu
	4134 Langinkoski
	4135 Yläkoulujen jakamattomat
	4140 Erityisopetuksen jakamattomat
	4141 Integroidut erityisoppil. pidennetty ov
	4143 Langinkosken erityisopetus
	4145 Mussalon erit.opetus EHA1
	4146 Mussalon erit.opetus EHA2
	4147 Lomahoito
	4148 Sairaalaopetus
	4167 Esiopetus EHA1
	4168 Esiopetus EHA2
	4161 Valmistava opetus alakoulu
	4163 Valmistava opetus yläkoulu
	4164 Kalustonkorjaus
	4165 Luontokoulu Haili
	4166 Aikuisten perusopetus
	4190 Aamu- ja iltapäivätoiminta
TAITEEN PERUSOPETUS	
	MUSIIKIN PERUSOPETUS
	1243 Kotkan Seudun Musiikkiopiston kann.yhd.
LUKIOKOULUTUS	
	LUKIOT
	4200 Lukioden jakamattomat
	4202 Karhulan lukio
	4203 Kotkan lyseo
	4205 Lukioden hankkeet
	4206 Aikuislukio
	4208 Ammattilukio
	4210 Tutkintoon valmistava koulutus
KOTKAN OPISTO	
	KOTKAN OPISTO
	4900 Kotkan opisto
VARHAISKASVATUKSEN VASTUUALUE (Varhaiskasvatuksen vastuualue)	
	VARHAISKASVATUKSEN HALLINTO
	4300 Varhaiskasvatuksen hallinto
	4301 Päivähoidon kehittäminen
	4302 Erityispäivähoito
	4303 Kotihoidon tuki
	4304 Yksityisten päiväkotien tuet
	4305 Esiopetus/Kotikuntakorvaukset
	4306 VAKA ostopalvelut
	4307 Esiopetus hankkeet

KOTKANSAAREN VARHAISKASVATUSALUE

- 4308 Esiopetus jakamaton
- 4330 Esiopetus VALU tilastollinen
- 4331 Esiopetus EHA1 tilastollinen

KOTKANSAAREN ALUE

- 4332 Kotilon päiväkoti
- 4334 Kanervan päiväkoti
- 4344 Sateenkaaren päiväkoti
- 4350 Utumetsän päiväkoti (Länsi-Kotkan pk)
- 4352 Velhon päiväkoti
- 4356 Lankilan päiväkoti
- 4362 Pihkoon päiväkoti
- 4336 Hovinsaaren päiväkoti
- 4340 Metsolan päiväkoti
- 4343 Katariinan päiväkoti
- 4349 Kotkansaaren alueen jakamattomat

KOTKANSAAREN ALUEEN ESIOPETUS

- 4337 Hovinsaaren esiopetus
- 4341 Metsolan esiopetus
- 4347 Kotkansaaren koulun esiopetus
- 4345 Mussalon koulun esiopetus
- 4357 Aittakorven koulun esiopetus
- 4361 Ruonalan koulun esiopetus
- 4363 Pihkoon koulun esiopetus

KARHULAN VARHAISKASVATUSALUE

KARHULAN ALUE

- 4338 Meripirtin päiväkoti
- 4372 Tavastilan päiväkoti
- 4374 Rauhalan päiväkoti
- 4380 Malmingin päiväkoti
- 4381 Käpylän päiväkoti
- 4382 Metsäkulman päiväkoti
- 4384 Otsonkallion päiväkoti
- 4386 Raitin päiväkoti
- 4388 Korkeakosken päiväkoti
- 4395 Karhulan alueen jakamattomat
- 4396 Helilän päiväkoti
- 4398 Hovinpuiston päiväkoti
- 4369 Kaunismaen päiväkoti

KARHULAN ALUEEN ESIOPETUS

- 4371 Käpylän koulun esiopetus
- 4373 Tavastilan koulun esiopetus
- 4385 Otsolan koulun esiopetus
- 4389 Korkeakosken koulun esiopetus
- 4391 Kyminkartanon koulun esiopetus

PERHEPÄIVÄHOITO

PERHEPÄIVÄHOITO

- 4348 Perhepäivähoito

12. Täytäntöönpanomääräykset

Talousarvion täytäntöönpanomääräyksillä kaupunginhallitus antaa talousarvion sitovuusmääräyksiä täydentäviä ohjeita sekä muita tarpeelliseksi katsomiaan talousarvion täytäntöönpano-ohjeita.

Talousarvion 2025 täytäntöönpanomääräykset (täydentyvät valtuuston päätöksen jälkeen KH 25.11.2024)

LIITTEET: TA -aloitteet

Hyvinvointilautakunta

Aloitteen nimi, tekijä(t) ja jättöpäivä	Aloitteen sisältö tiivistetysti	Vastaus aloitteeseen tiivistetysti	Budjettivaikutus	Sisältyykö talousarvioon 2025 tai taloussuunnitelmaan 2025-2027	Vastauksen valmistelijat / lisätietojen antajat
<p>Aloitteen nimi: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen tekeminen</p> <p>Aloitteen tekijä(t): Jani Paananen</p> <p>Koska aloite on jätetty: 25.9.2023</p>	Tulee laatia Kotkan kaupungin liikuntapaikkoja koskeva palveluverkkoselvitys,	Selvitystä on tehty vuoden 2024 aikana aloitteessa mainitulla tavalla yksikön omana työnä.	Mahdolliset budjettivaikutukset realisoituvat vuoden 2025 alustalukien	Selvityksen budjettivaikutukset ja niiden sisältyminen talousarvioon/suunnitelmaan selviävät myöhemmin normaalin talousarvion valmistelun yhteydessä.	Tommi Lanki liikuntajohtaja, Päivi Hämäläinen liikuntasuunnittelija
<p>Aloitteen nimi: Esteettömyyden edistäminen Kotkassa</p> <p>Aloitteen tekijä(t): Tiina Montonen</p> <p>Tehnyt Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän puolesta aloitteen 25.5.2024</p>	Apuvälineiden avulla liikkuminen Kotkan kaupunkialueella on taan paikoin hankittua mm. korokkeiden ja kiveysten vuoksi sekä luiskojen puuttumisen takia. Omatoimisen ja turvallisen liikkumisen mahdollisuus esteettömien reittien avulla on tärkeää myös liikuntarajoitteisille henkilöille, jolla on aistin toimintaa heikentävä tai sen estävä vamma. Esitys Kotkan kaupungin talousarvioon vuodelle 2025 rahoitusta esteettömyyden edistämiseksi.	Esteettömyyskorjausmäärärahaan ehdotetaan 30 000 € merkittävää Kotkan kaupungin talousarvioon, että se kohdentuu teknisen toimen budjettiin ja sitä on mahdollisuus käyttää esteettömyystyöryhmän asiantuntijuuden käyttöön, sekä jo olemassa olevien kiinteistöjen ja infran korjauksiin		Käsitelty hyvinvointilautakunnassa 20.8.2024 ja talousarviovarausta käsitellään kaupunkirakennelautakunnan talousarvion yhteydessä.	Hyvinvointijohtaja Kati Homanen, puh. 040 352 8947, Vs. osallisuuskoordinaattori Hanna Pikka, 040 576 3477

Talousarvioaloitteet: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Aloitteen nimi, tekijä(t) ja jättöpäivä	Aloitteen sisältö tiivistetysti	Vastaus aloitteeseen tiivistetysti	Budjettivaikutus	Sisältyykö talousarvioon 2025 tai taloussuunnitelmaan 2025-2027	Vastauksen valmistelijat / lisätietojen antajat
<p>Aloitteen nimi: Kotkan kaupungin on edunvalvonnan tavoit- torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen</p> <p>Aloitteen tekijä(t): Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä Vihreiden valtuustoryhmä</p>	Kotkan kaupungin koulutuksen tavoitteeksi asetetaan valtuustoa vaikuttamiseksi jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan. Kotkan kaupunki selvittää keinot turvata maksuton toisen asteen koulutus kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppima-	Valtio ei toteuta suunniteltua koulutusleikkausta tältä osin, joten valtuustoa aloitteeseen vastaaminen yksityksittäin ei ole enää ajankohtaista. Valtioneuvoston tiedote 3.9.2024 390/2024, Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla: "..... Säästö	Ei budjettivaikutuksia.	Ei budjettivaikutuksia.	Reijo Oksala, yleisopetuksen suunnittelija 040 643 3207

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	terialit, jos valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.	täysi-ikäisten oppimateriaaleista korvataan säästämällä toisen asteen hankerahoituksesta sekä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksesta yhteensä 6 miljoonaa euroa.”			
---------------------------------	---	--	--	--	--

Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunkisuunnittelun vastuualue

Aloitteen nimi, tekijä(t) ja jättöpäivä	Aloitteen sisältö tiivistetysti	Vastaus aloitteeseen tiivistetysti	Budjettivaikutus	Sisältyykö talousarvioon 2025 tai talussuunnitelmaan 2025-2027	Vastauksen valmistelijat / lisätietojen antajat
<p>Aloitteen nimi: Kotkan toripaikkojen hintojen laskemiseksi markkinapäivänä.</p> <p>Aloitteen tekijä(t): Kristillisdemokraattinen ryhmä</p> <p>Koska aloite on jätetty: 13.2.2023</p>	<p>Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä jättämässä valtuustoaloitteessa esitetään Kotkan toripaikkojen hintojen laskemista markkinapäivinä. Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kuukausimarkkinoiden paikkojen hintoja lasketaan puoleen nykyisestä.</p>	<p>Kaupunki ja torialueita hallinnoiva Kotkan Kauppatie ry ovat valmistelemassa torijärjestyksen ja -hinnaston päivittämistä, jotka on tarkoitettu tuoda päätöksentekoon vuoden 2024 aikana.</p>	<p>Aloitteen toteuttamisella ei ole suoria vaikutuksia talousarvion kaudelle 2025, sillä toripaikoista saatavat maksut tuloutuvat torialueita hallinnoivalle Kotkan kauppatie ry:lle.</p>	<p>Ei sisälly</p>	<p>Katri Ervasti, tonttipäällikkö, p. 040 627 9545</p>
<p>Aloitteen nimi: Kuivan maan pesupaikkojen lisääminen jakevanhojen pesupaikkojen toimivuuden parantaminen</p> <p>Aloitteen tekijä(t): Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä psta Tiina Montonen</p> <p>Koska aloite on jätetty: KV 29.4.2024 § 54</p>	<p>Kotkaan tarvitaan lisää kuivan maan pesupaikkoja, koska vanhoja matonpesulaitureita ei korjata ja niitä otetaan jatkuvasti pois käytöstä. Ehdotamme vuoden 2024 talousarvioon kahden uuden pesupaikan rakentamista ja varustamista sekä vanhojen pesupaikkojen toimivuuden parantamista. Vanhoilla pesupaikoilla on ollut ruuhkaa ja epäkohtana mm. veden lialuminen altaissa vieväriin vievien ritilöiden/putkien tukkeutessa. Pesupaikan ergonomian parantamiseen tulee myös kiinnittää huomiota.</p>	<p>Kotkan kaupungilla on nykyisin käytössä kelluvia matonpesupaikkoja 3 matonpesulaiteita ja 10 kappaletta ja 3 kuivan maan pesupaikkaa. Kuluvalle vuodelle on varattu investointirahaa 45 000 euroa ja paikkaa on suunniteltu toteutettavaksi Hovin saarelle. Kuivan maan pesupaikkojen suunnittelu ja toteutus vaatii erityisiä kriteerejä esimerkiksi viemärintä ja tuloveden järjestämiseksi kustannustehokkaasti. Yleisesti ottaen kuivan maan pesupaikkojen perustamiskustannus on suuri. Lisäksi kaupungissa on vielä toistaiseksi kelluvia matonpesulaitureita useita. Uusia kuivan maan pesupaikkoja ei olla lisäämässä nopealla aikataululla johtuen talous- ja säästöyistä. Kyseinen investointihanke kilpailee kaupungin kriittisempien investointien kanssa. Nykyisillä kuivan maan pesupaikoilla on aika-</p>	<p>Perustamiskustannus on noin 45 000 Euroa kuivan maan matonpesupaikkaa kohden paikkasta riippuen. Lisäksi kustakin paikasta tulee vuosittaisia kustannuksia mm. viemärintiin ja sähkөөn liittyyen, jotka tulee huomioida myös käyttötaloudessa.</p> <p>Säästöyistä uusia matonpesupaikkoja ei olla suunniteltu lisääväksi vuosien 2025-2027 aikana.</p>	<p>Ei sisällytetä 2025 tai 2025-2027 talousarvioon.</p>	<p>Jani Piirainen, Paikatietopäällikkö, p. 040 634 9858</p>

		ajoin ollut ongelmia tuloveden pumppujen toiminnassa ym. Kuvan maan pesupaikkojen toimimista pyritään aktiivisemmin seuraamaan sekä varmistamaan niiden parempi toimivuus.			
<p>Aloitteen nimi: Valtuustoaloite katettujen bussipysäkkien kartoittamiseksi ja hankintaesitys</p> <p>Aloitteen tekijät(t): Henri Herranen</p> <p>Koska aloite on jätetty: KV 17.10.2022 145</p>	<p>Kotkan kaupungin tulli kartoittaa tämänhetkisten aktiivisessa käytössä olevien katettujen bussipysäkkien kunto, käyttöaste, sekä ottaa huomioon yleisesti pysäkkien liiketurvallisuus. Tällä hetkellä kotkassa on paljon pysäkkejä, joissa ei ole minkäänlaista sääsuoja, eikä pysäkki varsinaisesti kiinnitä muun liikenteen huomiota ja varovaisuutta.</p>	<p>Kotkan kaupunki ylläpitää listausta Kotkan bussipysäkeistä ja niillä olevista pysäkkikatokista. Kaupungin oman katuverkon pysäkeistä on tehty prioriteettilistaus niistä pysäkeistä, joihin seuraavat pysäkkikatokset tarvitaan joko suuren nousijamäärän tai esimerkiksi vaihtoyhteyksien vuoksi. Muutamille näille pysäkeille on tulut / on tulossa vuoden 2024 aikana katos. Pysäkkikatosten kunnokartoitusta ei olla systemaattisesti tehty, mutta selkeät puutteet korjataan sitä mukaa kuin ne tulevat esille. Pääosa katoksettoimista pysäkeistä on ELY-keskuksen ylläpitämillä teillä, ja kaupunki on toimittanut ELY-keskukselle pysäkkien nousijatietoja ja siten suosituksia uusista katoksista.</p>	<p>Bussipysäkkien lisäkaostosten investointi olosuhteista ja katoistyyppistä riippuen muutamista tuhansista euroista useiden kymmenien tuhansien eurojen vaikutukseen pysäkkiä kohden. Kalleinta on lihasäätä katos paikkaan, joka vaatii katurakenteen muutoksia. Vuoden 2025 budjettilisityksessä on varauduttu 20 000 € investointeihin bussipysäkkien uusimisessa ja kehittämisessä. Lisäksi on huomioitava, että Karhulan kamatusaneerauksen investoinnissa parannetaan myös Karhulan bussipysäkkejä ja saneerausyhteydessä Karhulaan tulee lisää bussikatoksia.</p>	<p>Sisältyy</p>	<p>Esa Partanen, joukkoliikennepäällikkö, p 040 6247948</p> <p>Sara Vilander, kaupungininsinööri, p 0407064441</p> <p>Anu Heinikoski, kunnossapitopäällikkö, p. 0447024386</p>

*Kaupunkirakennelautakunta
Teknisten palveluiden vastuualue*

Aloitteen nimi, tekijä(t) ja jättöpäivä	Aloitteen sisältö tiivistetysti	Vastaus aloitteeseen tiivistetysti	Budjettivaikutus	Sisältyykö talousarvioon 2025 tai taloussuunnitelmaan 2025-2027	Vastauksen valmistelijat / lisätietojen antajat
<p>Aloitteen nimi: Hovinsaaren liikenneturvallisuus</p> <p>Aloitteen tekijät(t): Petri Pekkola, vas.</p> <p>Kannatus: Riku Pirinen, SDP Pekka Posti, SDP</p> <p>Koska aloite on jätetty: 10.4.2023</p>	<p>Hovinsaarella on koulun välittömässä läheisyydessä kaksi vaarallista risteystä: Kotkantie – Ruununmaankatu ja Kotkantie – Laine-katu. Esitän, että ko. risteysten tilanteet tutkitaan ja harkitaan turvallisuuden lisäämistä, esimerkiksi liikennemerkit, kavennus tai kiertoliittymä. Hovinsaari-seura ry kannattaa aloitetta.</p>	<p>Aloitteessa mainittujen risteysalueiden turvallisuuden parantaminen voidaan ottaa tarkasteluun Infran suunnittelussa vuoden 2025 aikana. Kotkantien ja Ruununmaankadun risteys voisi olla toteutettavissa kiertoliittymänä, mutta se tarkasteltavaksi muutosta asemakaavaan ja puistojen poistamista. Laine-kadun risteykseen kiertoliittymä ei mahdollista. Liikennemerkkimutokset tai kavennusta voidaan tarkastella.</p>	<p>Liikenneturvallisuuden parantamisen toimenpiteitä voidaan pohtia resurssien puitteissa omana työnä, mutta katu- ja rakennussuunnitelmat laajemmassa toteutuksessa on tarpeen toteuttaa konseptisuunnitteluna. Jos liikenneturvallisuuden parantamiseen liittyvät toimenpiteet on tarjottu toteuttaa lähivuosina, tulee suunnitteluun ja toteutukseen varata määrärahat vuoden 2025 investointiohjelmaan.</p>	<p>Ei sisälly</p>	<p>Sara Vilander, kaupungininsinööri, puh. 040 706 4441</p>

			Muussa tapauksessa suunnittelun kustannukset voidaan kohdistaa käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa suunnittelun käyttötalouden määrärahoihin.		
<p>Aloitteen nimi: Esteettömyyden edistäminen Kotkassa</p> <p>Aloitteen tekijät(t): Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä, pöytä Tiina Montonen</p> <p>Koska aloite on jätetty: 27.5.2024</p>	<p>Apuvälineiden avulla liikkuminen Kotkassa kaupunkialueella on monin paikoin hankalaa mm. korokkeiden ja kiveysten vuoksi sekä luiskojen puuttumisen takia. Omatoimisen ja turvallisen liikunnan mahdollisuus esteettömien reittien avulla on tärkeää myös liikuntarajoitteisille tai henkilöille, jolla on ainakin toimintaa heikentävä tai sen estävä vamma. Esitämme, että Kotkan kaupungin talousarvion vuodelle 2025 tehdään korotus esteettömyyden edistämiseksi tehtävää työtä varten. Vertailukohtana em. voi pitää esimerkiksi kuluvaa vuotta.</p>	<p>Aikaisempina talousarviovuosina esteettömyyden kehittämiseen on ollut investointiohjelmassa varattuna vuosittain 20 000 euroa. Vuodelta 2024 esteettömyyden määrärahat poistettiin investointiohjelmasta. Vuosille 2025-2029 on esitetty investointiohjelman vuosittain 20 000 euron määräraha-vaara. Esteettömyys toimenpiteiden toteuttaminen vaatii katualueella yleensä suunnittelua ja rakentamista talousarvion vuodelle 2025 tehdään korotustoteutukset pystytään tekemään omana rahoitusena. Kotkan ja Karhulan keskustoissa on viime vuosina suunniteltu laaja-alaisia katumuutosuunnitelmia, jotka toteutusten myötä tulevat merkittävästi parantamaan esteettömyyden olosuhteita. Luiskat liittyvät useasti mm. kiinteistöjen sisäänkäynteihin ja kuuluvat tällöin muille yksiköille tai yksityisille kiinteistön omistajille.</p>	<p>Asiaa on käsitelty HYLÄssä 20.8.2024 § 88</p> <p>Talousarvion on varattu investointiohjelmassa 20 000 euron määräraha esteettömyyden kehittämiseksi kaupungin katu- tai viherympäristössä vuodelle 2025. Määrärahan suuruuteen voidaan niin hahmottaa esittää korotusta.</p>	<p>Sisältyy</p>	<p>Kati Homanen, hyvinvointijohtaja, puh. 040 352 8947</p> <p>Sara Vilander, kaupungininsinööri, puh. 040 706 4441</p>